

**Kymenlaakson
Liitto**

**KYMENLAAKSON
MAAKUNTAKAAVA**
Maaseutu ja luonto

2009

KYMENLAAKSON LIITTO

Karhulantie 36 B

48600 KOTKA

Puhelin +358 5 230 8900

www.kymenlaakso.fi

virasto@kymenlaakso.fi

A: 44

ISBN 978-952-9598-81-6

SISÄLLYS

	JOHDANTO	3
1	SELVITYS ALUEEN OLOISTA, YMPÄRISTOMINAISUUKSISTA JA NIISSÄ TAPAHTUNEISSA MUUTOKSISSA	4
1.1	Kymenlaakso.....	6
1.2	Kymenlaakson maaseutu asumisen ja elinkeinotoiminnan alueena	7
1.3	Kulttuuriympäristö	8
1.4	Kymenlaakson luonnon erityispiirteet ja ympäristön nykytila	10
1.5	Kymenlaakson väestösuunnite ja maaseutualueet.....	11
1.6	Suunnittelu- ja kaavoitustilanne maakuntakaava-alueella	12
2	SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT, TAVOITTEET JA ESILLÄ OLLEET VAIHTOEHDOT	14
2.1	Maankäyttö- ja rakennuslain asettamat lähtökohdat.....	14
2.2	Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asettamat lähtökohdat	14
2.3	Maakunnalliset lähtökohdat ja tavoitteet	15
2.4	Maakuntakaavan tavoitteet	16
2.5	Kaavassa esillä olleet vaihtoehdot.....	18
3	MAAKUNTAKAAVARATKAISUN SISÄLTÖ.....	20
3.1	Maakuntakaava-alue.....	22
3.2	Aluerakenne	37
3.3	Kulttuuri ja rakennusperintö	41
3.4	Luonnonperintö	47
3.5	Virkistys.....	52
3.6	Luonnonvarat	56
3.7	Liikenne.....	61
3.8	Tekninen huolto.....	66
4	MAAKUNTAKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET	68
4.1	Ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen.....	68
4.2	Vaikutus viranomaistoimintaan.....	68
4.3	Viranomaisvaikutuksen suhde erityislainsäädännön mukaiseen päätöksentekoon	69
4.4	Rakentamisrajoitus.....	70
5	MAAKUNTAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI.....	72
5.1	Arvioinnin toteutus.....	83
5.2	Yhteenveto kaavan sisältämisestä mahdollisista ympäristöhaitoista.....	85
5.3	Toimenpiteet kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi.....	87
6	MAAKUNTAKAAVAN TOTEUTUKSEN AJOITUS JA SEURANTA.....	90
7	OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS KAAVAN LAADINNASSA..	92
7.1	Käynnistämis- ja tavoitevaihe.....	94
7.2	Luonnosvaihe.....	96
7.3	Ehdotusvaihe	??
7.4	Mielipiteiden huomioiminen.....	98
8	VALTAKUNNALLISTEN ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN HUOMIOONOTTO MAAKUNTAKAAVASSA	112
9	KYMENLAAKSON MAAKUNTAKAAVAA, TAAJAMAT JA NIIDEN YMPÄRISTÖT, KOSKEVAT MUUTOKSET	117
	TIIVISTELMÄ	117
	VIITTEET	120
	LIITTEET	

JOHDANTO

Maakuntakaava on nimeltään Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto. Maakuntakaavan muutos koskee vaihemaakuntakaavaa Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt.

Kaava-alue on Kymenlaakson maakunta, johon kuuluu 7 kuntaa: Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti.

Kaavan laadinta alkoi välittömästi edellisen vaihekaavan valmistuttua vuonna 2006. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä alkuvuodesta 2007. Kaavan perusselvitysten, tavoitteiden ja alueidenkäyttöperiaatteiden sekä kaavaluonnoksen valmistelun tukena oli käsittely teemakohtaisissa työryhmissä. Kaavaluonnos oli nähtävillä 2.6.–15.8.2008 ja sitä esiteltiin kuntakohtaisissa yleisötilaisuuksissa. Kaavaluonnoksesta saadun runsaan palautteen pohjalta valmisteltiin kaavaehdotus, joka oli nähtävillä 19.1.–20.2.2009. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 8.6.2009.

Laadittavana ollut kaava on vaihemaakuntakaava. Ensimmäisessä vaihemaakuntakaavassa käsiteltiin taajamia ja niiden ympäristöjä. Tässä maakuntakaavassa käsitellään maaseutualueita ja yhteysverkoston kokonaisuutta sekä taajama-aluevarauksia siltä osin kuin ne rajattiin ensimmäisen vaihekaavan suunnittelun ulkopuolelle.

Laaditun maakuntakaavan keskeisiä asiakokonaisuuksia ovat alue- ja yhdyskuntarakenne erityisesti taajamien ulkopuolisen asumis-, tuotanto- työssäkäynti- ja palvelu- toimintojen kannalta, yhteysverkon kehittämistarpeet, kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen edellyttämät kaavaratkaisut, luonnonvarojen käytön ohjaus, virkistys-, loma-asutus- ja matkailurakenne sekä puolustusvoimien aluetarpeiden vaatimat kaavaratkaisut.

Suunnittelualueella on voimassa Kymenlaakson seutukaava. Vahvistuessaan maakuntakaava korvaa 19.6.2001 vahvistetun seutukaavan suunnittelualueella.

Tämän vaihekaavan yhteydessä on käsitelty edellisen vaihemaakuntakaavan muutoksena vähittäiskaupan suuryksikkö Haminassa, valtatie 7 linjaus Virojoen taajaman kohdalla siihen liittyvine seututeiden ja eritasoliittymien muutostarpeineen, tarkennettu ohjeellista päärataa Pyhtään kirkonkylän kohdalla ja kaksiajorataista valtatieä Kouvolan Tornionmäen kohdalla. Myös eräät veneväylät ulottuvat ensimmäisen maakuntakaava-alueelle. Näiden lisäksi edellistä kaavaa on täydennetty suunnittelumääräyksellä, joka koskee tulvariskien huomioon ottamista ja rantarakentamisen periaatteita koko maakuntakaava-alueella. Muutoksen perustelut, muuttuvat kaavamerkinnot ja vaikutusten arviointi on käsitelty maakuntakaavaratkaisun sisällön yhteydessä ja esitetty kootusti kaavaselostuksen luvussa 9.

Maakuntakaavan valmisteluun on osallistunut suuri joukko kymenlaaksolaisia toimijoita. Kunnat, yritykset, järjestöt ja kansalaiset ovat antaneet asiantuntemuksensa ja näkemyksensä kaavan laatijan käyttöön. Tämä yhteistyön tuloksena maakuntakaava luo osaltaan edellytyksiä Kymenlaakson kehittämiselle ja maakunnan ympäristöresurssien kestäväälle käytölle.

1. SELVITYS ALUEEN OLOISTA, YMPÄRISTÖOMINAISUUKSISTA JA NIISSÄ TAPAHTUNEISSA MUUTOKSISSA.

1.1 *Kymenlaakso*

Kansainväliseltä asemaltaan Kymenlaakso kuuluu Itämeren vahvistuvaan kasvualueeseen. Maakunnan rooli idän ja lännen välisenä porttina on saanut laajemman ja vahvemman viitekehityksen.

Valtakunnalliselta asemaltaan Kymenlaakso on Suomen vientiteollisuuden ja maamme kansainvälisten liikenneyhteyksien solmukohta, jonka toimivuudesta huolehtiminen on eilinehto kilpailukyvyllä kasvavan EU:n ja Venäjän välisen liikenteen hoitamisessa. Suomen liikenneyhteyksistä Venäjälle tärkein on yleiseurooppalainen kuljetuskäytävä 9, joka jakautuu kolmeen haaraan, jotka kaikki kohtaavat Kymenlaaksossa: pohjoinen osa koostuu tie- ja rautatieyhteydestä Helsingistä Pietariin ja Moskovaan ja edelleen Kauko- Itään Trans-Siperian rataa pitkin, Etelä-Suomen satamista on jatkoyhteys Itämeren merireittien kautta Euroopan ydinalueisiin ja käytävä 9:stä on yhteys Pohjolan kolmioon, yleiseurooppalaisiin liikennekäytäviin 1 ja 2 sekä Baltian maiden satamiin.

Kymenlaakson aluerakenteen suuntia ja kehittymismahdollisuuksia on kartoitettu vuoteen 2050 asti osana ylimaakunnallista kokonaisuutta meneillään olevan ”Metropolialueen kestävä aluerakenne” – selvityksen yhteydessä. Selvityksen alueeseen kuuluvat Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Hämeen maakunnat. Rakennemalleilla pyritään kuvaamaan kehittymisedellytyksiä koko metropolialueella erilaisilla liikenneverkkoratkaisujen ja väestön sijoittumisen vaihtoehdoilla. Mallit, joissa pääkaupunkiseutua ympäröivät maakuntakeskukset korostuvat, tukevat ja osittain kasvattavat Kymenlaakson omaa väestösuunnitetta. Maakunnan sisällä rakennemallit voivat tuottaa eroja väestön sijoittumisessa taajamiin ja niiden välisille alueille.

1.2 *Kymenlaakson maaseutu asumisen ja elinkeinotoiminnan alueena*

Edellytykset maaseutuasumiselle ovat Kymenlaaksossa hyvät. Luonto on monipuolinen meren- ja järvenrantoineen, jokineen sekä pelto- ja metsäalueineen. Kymenlaakson tyyppisessä lyhyiden etäisyyksien ja tiheän asutuksen maakunnassa pääliikenneväylät sijaitsevat asumisnäkökulmasta katsoen edullisesti ja suurin osa varsinaisesta maaseudusta sijaitsee lähellä jonkin kokoista keskusta. Tämä luo hyvät lähtökohdat vuorovaikutukselle esim. taajamissa työssäkäynnin muodossa, millä on jo pitkät perinteet. Kymenlaakson maaseudun asumiselle ja toiminnalle keskeistä on sijoittuminen suhteessa pää-, seutu- ja yhdystieverkkoon. Alempiasteisen tieverkon taso ja kunto on tärkeää myös maakunnan puunkuljetuksille. Heikko julkisen liikenteen taso aiheuttaa toisaalta ongelmia autoa omistamattomille henkilöille. Liikkumisen kalleus polttoaineen hinnan muodossa ja tien- tön heikentyvä tila voivat myös vähentää houkutusmuuttoa maalle.

Palveluiden, esimerkiksi koulun puuttuminen saattaa heikentää alueen houkuttelevuutta. Lisäksi väestö ikääntyy ja se asettaa hoiva- ja hyvinvointipalvelujen saatavuudelle haasteita. Maaseutualueilla kunnallisen vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien alueiden vesihuoltoa suunnitellaan kuntakohtaisilla haja-asutusalueiden vesihuoltosuunnitelmissa. Osuuskuntamuotoisia vesihuoltoratkaisuja on toteutettu ja suunnitteilla. Toteuttamista tuetaan pieneltä osin valtion varoista.

Maakunnassa on lähes 18 000 loma-asuntoa, joten kesämökkiläiset ovat merkittävä voimavara maaseudun elinvoimalle.

Kymenlaakson kaupunkiseutujen (ensimmäisessä maakuntakaavassa käsitelty alue) ulkopuolinen maaseutu tarjosi vuonna 2003 noin 6400 työpaikkaa. Maaseudulla asui vuonna 2003 työssä käyviä vajaat 9000. Alkutuotanto työllistää 25 % maaseudun väestöstä. Maatalouden jälkeen suurimmat työllistäjät ovat teollisuus ja rakentaminen 23 %, sosiaali- ja terveystalot 16 %, kauppa, majoitus, ravitsemus 11 % ja liikenne 9 %. Suurin osa työpaikoista sijaitsee nykyisissä kuntakeskuksissa. Maaseutukylien työpaikat ovat maatilojen lisäksi matkailuyrityksissä, teollisuudessa ja palveluyrityksissä.

Maa- ja metsätalouden osuus maaseudun elinkeinoista on pienentynyt jatkuvasti, mutta maatalouden merkitys on edelleen vahva. Maatilojen lukumäärä vähenee ja samaan aikaan tilojen keskikoko kasvaa. Yhä useammin maaseudun asukkaiden työpaikat sijaitsevat keskuksissa. Kymenlaakson maatilojen tuloista sivuansioiden ja liittämisselinkeinojen osuus on n. 30 %. Se on maan keskiarvoa korkeampi ja yhtenä syynä em. korkeaan lukuun on maatilojen viljelyvaltaisuus, joka mahdollistaa tilan ulkopuolisen työssäkäynnin. Kymenlaaksossa on edelleen myös merkittävää maidontuotantoa, mutta sen osuus on laskeva. Perusmaatilatalouden erikoistuminen ja monitoimisuus ovat nousemassa uusiksi mahdollisuuksiksi.

Maaseudun yrittäjyyden vahvistaminen ja monipuolistaminen yhdessä maaseutuasumista edistävien toimenpiteiden kanssa on lähtökohtana Kymenlaakson maaseudun tulevaisuuteen tähtäävässä kehittämistyössä. Kymenlaakson maaseudun elinkeinorakenteen monipuolistamisen painopisteitä tulevat olemaan maa- ja elintarviketalouden, metsä- ja puutalouden, bioenergia-alan, maaseutumatkailun sekä hyvinvointipalvelujen kehittäminen.

Suurten ja erikoistuneiden maatilojen lukumäärä tulee kasvamaan. Niiden tuotantovolyymit ovat mittavia ja ihmistyön osuus pieni. Samanaikaisesti syntyy monitoimisuuteen perustuvia työvaltaisia pientiloja, joille tunnusomaista on tuotekehitys, joustava tuotanto ja pienet volyymit. Pienyritykset muodostavat yhteistyöhön perustuvia paikallisia/maakunnallisia arvoketjuja, joiden markkinat ovat paikallisten lisäksi kansallisia ja kansainvälisiä (pienteollisuus, hoivapalvelut, matkailu). Lämpökeskuksia ja voimalaitoksia palvelevat puu- ja peltokasveihin perustuvat bioenergiaketjut näyttelevät aiempaa merkittävämpää osaa energiahuollossa. Osan vuodesta kaupungeissa ja osan vuodesta maaseudulla viettävien kysynnän varaan syntyy remontti-, -kodinhoito- ja ympäristönhoitoammattaja. Myös taiteen, tieteen ja käsityön alalle syntyy elämäntapa-ammattajeja maaseudulle. Joustavien työjärjestelyjen ja kehittyneiden sähköisiin verkostoihin perustuvien tietoympäristöjen ansiosta yhä useammilla työalueilla on mahdollista työskennellä maaseudulta käsin. Uusien tietoympäristöjen ansiosta oppimisen aika- ja paikkasidonnaisuus menettää myös merkitystään. Maaseudun palveluiden järjestämisessä yritysten ja kansalaisjärjestöjen rooli tulee kasvamaan.

1.3 Kulttuuriympäristö

Kymenlaaksossa on luonnonympäristöltään toisistaan voimakkaasti poikkeavia alueita. Luonnon tarjoamat erilaiset edellytykset ovat muokanneet ihmisen elinkeinoelämää, joka on luonut toisistaan poikkeavia kulttuuriympäristöjä. Maisemallisesti voidaan eritellä ainakin seuraavat: Järvisuomen alue, rannikkomaa ja Suomenlahden rannikko ja saaristo. Pohjois-etelä suunnassa virtaava Kymijoki ja Itä – länsi suunnassa kulkevat Salpausselän harjumuodostuma ja poikkitaisharjut. Maisematyyppeinä nämä eroavat toisistaan ja ovat heijastuneet elinkeinoelämään luontonsa antamien edellytysten kautta.

Rakennetun kulttuuriympäristön keskeisiä teemoja Kymenlaaksossa ovat:

Esihistoriaan kuuluvat ympäristöt

Kiinteiden muinaisjäännösten löydökset Kymenlaaksossa sijoittuvat suurelta osin viljeltyjen jokilaaksojen alueille. Suuri osa käytettävissä olevista selvityksistä on tehty jo 1960- ja 70- luvuilla eivätkä ne dokumentoinnin tarkkuudessa tai tutkittujen alueiden kattavuudessa vastaa nykyisin selvityksiltä edellytettävää tasoa.

Kirkonkyläympäristöt ja kirkkoympäristöt

Kymenlaaksossa on 15 kirkkolailla suojeltua kohdetta. Niihin liittyvät vanhimmat säilyneet kirkonkyläympäristöt ovat Pyhtään, Elimäen ja Iitin kirkkojen ympärillä. Niissä kirkon asema on säilynyt edelleen keskeisenä ja ympäristö muutoksista huolimatta suhteellisen ehjänä. Useassa tapauksessa kuntakeskuksen painopiste on siirtynyt kirkon ympäristöstä hallinnolliseen tai kaupalliseen alueeseen ja kirkkoympäristöt ovat jääneet arkipäivän ympäristöistä sivuun.

Vanhat tielinjat ja rautatiet

Kymenlaakso on vilkasta liikenteellistä vuorovaikutusaluetta. Maakunnan kautta liikenne idän ja lännen sekä pohjoisen ja etelän välillä on ollut oleellinen osa sen historiaa (myös esihistoriaa). Nykyinen logistiikka ja Kymenlaakson identiteettitekijöihin kuuluva dynamiikka voidaan nähdä tässä historiallisessa kentässä.

Teollisuusalueet, niiden rakennukset ja asuntoalueet

Teollisuus on luonut asutusalueita eri aikoina. Niihin liittyvät sosiaalisen elämän ilmentymät (koulu, kaupungit, kokoontumispaikat, sosiaalinen kerrostuneisuus jne.). Erityisen tärkeää on havaita asutusalueina pientaloalueet 1800-luvun lopulta ennen kerrostaloasumisen kautta. Myös varhaiset kerrostaloalueiden piirteet Kymenlaaksossa ovat tärkeitä.

Sotahistorialliset ympäristöt, rajat

Kymenlaaksolle on leimallista myös idän ja lännen välinen rajankäynti, joka liittyy koko valtakuntamme historiaan. Tällä on ollut huomattava ympäristöä muokkaavat tekijä, jonka arvot ovat merkittäviä.

Sotahistoriaan kuuluvat useat linnoitukset, linnakkeet, rajakivet yms. kuten sotatiet. Nämä merkitään kaavoituksessa usein muinaismuistolain nojalla suojelluiksi.

Sotilasarkkitehtuurilla on erityisen merkittävä sija Kymenlaaksossa. Tämä kerrostuma liittyy valtakunnalliseen kehitykseen ja on keskeistä kulttuuriperintöä. Sotilastoimintaan liittyvät rakennukset suojellaan tarvittaessa, joko rakennuslain tai rakennussuojelulain nojalla.

Kartanoympäristöt

Rajankäynnit heijastavat vielä nykyisinkin lännen ja idän kulttuurien eroa.

Kymenlaaksoon sijoittuu esim. mielenkiintoisena piirteenä kustavilaisuuden itäisimmät esimerkit, kuten Anjalan kirkon interiööri ja Anjalan kartano. Pietarin suunnasta tulevia piirteitä edustavat mm. Harjun kartano Virolahdella tai Moision kartano Elimäellä. Kartanoympäristöt näkyvät usein laaja-alaisesti kulttuurimaisemassa. Ympäristöt sisältävät erittäin arvokasta rakennuskantaa ja kulttuurimaisemaa.

1900-luvun arkkitehtuuri

Ilmentyy monella tavalla, mutta liittyy hyvin olennaisesti myös teollisuuden vaikutukseen ja teollisuusympäristöihin. Alvar Aallon Sunilan tehtaat asuntoalueineen, Inkeröisten tehdasalueet, Anjalan paperitehdas ja monet yksittäiset rakennukset, rakenteet ja asemakaavat ovat erityisen tärkeitä. 1900-luvun arkkitehtien suunnitelmia on toteutettu useissa teollisuusympäristöissä. Moderniin arkkitehtuurin esimerkkejä on myös kaupunkien keskustoissa mm. Kotkassa ja Kouvolassa.

Rannikon rakennusperinne

Itäisen Suomenlahden saaristokylät, elinkeinot ja merenkulku ovat keskeistä Kymenlaakson kulttuuriperintöä.

1.4 Kymenlaakson luonnon erityispiirteet ja ympäristön nykytila

Kymenlaakso on maan tiheimmin asuttuja maakuntia ja se on kaupungistunut useimpia muita maakuntia selvemmin. Teollisuus, satamat ja itärajan läheisyys ovat Kymenlaaksole tunnusomaisia piirteitä. Siitä huolimatta on maakunnassa säilynyt myös monipuolinen luonto. Pohjois-Kymenlaakson järviluonto, Kymijoki, Etelä-Kymenlaakson suot, merialue saaristoinen sekä rakennettu kulttuuriympäristö kuvastavat maakunnan monipuolisuutta ja ympäristön rikkautta. Kymenlaaksossa sijaitsee kolme kansallispuistoa. Ne suojelevat erityisesti Kymenlaakson arvokasta saaristo-, suo- ja järvisuudun erämaaluontoa.

Kymenlaakson peruskallio koostuu pääosin rapakivigraniiteista. Jääkauteiset kerrostumat peittävät peruskalliota laajalla alueella. Maisemallisesti tärkeimmät näistä ovat Pohjois-Kymenlaaksoa lännestä itään halkovat reunamuodostumat (Salpausselkä I ja II). Pintaltaan kattavin sedimentti on moreeni. Laajoja siltti- ja savimaa-alueita tavataan Salpausselän eteläpuolella jossa ne muodostavat mm. Elimäen, litin ja Anjalankosken tasaiset peltoaukiot.

Suot peittävät noin 15 % Kymenlaakson pinta-alasta. Suurimmat suot sijaitsevat Salpausselän eteläpuolella sekä Kymijokilaakson eteläosissa. Turvetuotanto vaikuttaa monella tavalla suoluontoon. Kaava-alueen turvetuotantoalueet ovat Etelä-Suomen suurimpia.

Kymenlaakson hallitsevana eliöyhteisönä ovat metsät. Metsäkasvillisuus peittää lähes $\frac{3}{4}$ Kymenlaakson maapinta-alasta. Kallioperä on yleisesti melko hapanta ja vähäravinteista, joten lehtojen määrä ja niiden pinta-alat ovat pieniä ja reilusti alle 1 % pinta-alasta. Valtaosa metsistä ovat talouskäytössä ja ikärakenteeltaan nuoria.

Kymenlaakson nimi viittaa maakuntamme keskeiseen elementtiin, Kymijokeen. Kymijoki on laskujokena 37 235 km² suuruiselle valuma-alueelle keskusjärvenään Päijänne. Valuma-alueeltaan Kymijoen vesistö on Suomen kolmanneksi suurin Kemijoen ja Vuoksen jälkeen. Kymijoen äärelle on keskittynyt kolmannes Suomen puunjalostusteollisuudesta ja runsaasti sitä palvelevaa kemianteollisuutta. Kymijoen ja sen suistojen pohjasedimenttien myrkkypitoisuudet ovat edelleen korkeita, ja sedimenttien tilaa tulee tarkkailla jatkuvasti.

Kymenlaakson vesiluonto on erittäin monimuotoinen. Itämeri lahtineen on maailman suurin murtovesiallas. Jääkauden jälkeen sen alue ja veden laatu ovat muuttuneet useaan kertaan, mikä tekee merestä poikkeuksellisen elinympäristön. Salpausselkien pohjoispuolella järvet ovat puhdasvetisiä ja niukkaravinteisia. Salpausselkien eteläpuolella järviä on varsin vähän ja ne ovat usein rehevöityneitä. Sinilevän vaivaaman veden virkistyskäyttö alenee paikoin ratkaisevasti sekä merellä että sisävesillä.

Ihmisen jäljet ovat selvästi näkyvissä Kymenlaakson luonnossa. Vaikka alkuperäinen havumetsävaltainen luonto on monin paikoin saanut väistyä, on luonto ja maisema ihmistyön tuloksena myös rikastunut. Kaava-alueella on runsaasti arvokkaita kulttuurimaisemia. Kymenlaakson peltoalueiden kokonaispinta-ala on noin 85 000 ha. Suurimmat maatilat sijaitsevat maakunnan länsiosassa.

Luonnonsuojeluohjelmien toteuttaminen etenee. Tärkeimpiä suojelukohteet ovat itäisen Suomenlahden, Valkmusan ja Repoveden kansallispuistot, rannikon lintuvedet sekä Kymijoki. Suojelualueiden lisäksi on tärkeää ylläpitää monimuotoista ja ekologisesti rikasta luontoa suojelualueiden ulkopuolella, esimerkiksi talousmetsissä ja kulttuuriympäristöissä.

Kymenlaaksossa on erityisesti varauduttava mahdollisiin ympäristöriskeihin. Kymenlaaksossa sijaitsee yli 10 Seveso -direktiivin mukaista kohdetta, ”Suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavaa laitosta”. Kymenlaaksossa kuljetetaan ja käsitellään isoja määriä vaarallisia aineita. Kymenlaakson sijainti EU:n ja Venäjän rajalla tuo mukanaan omat erityispiirteensä. Kuljetukset ja sitä kautta liikenteen päästöt ja onnettomuusriskit ovat yhä kasvussa. Esimerkiksi Itämeren kemikaali- ja erityisesti öljykuljetukset ovat kasvaneet räjähdysmäisesti. Runsaan liikenteen ja teollisuustoiminnan vuoksi monet Kymenlaakson asukkaat altistuvat ilma-, haju- ja meluhaitoille. Myös mahdollisen ilmastomuutoksen uhkiin tulee varautua: Kymenlaakson rannikolla ja Kymijoen rannoilla on mm. tulva-arkoja teollisuus- ja asuinalueita.

Yhdyskunnat sekä maa- ja metsätalous kuormittavat ympäristöä. Ongelmaksi nousee mm. luonnon monimuotoisuuden säilyminen sekä vesistöjen rehevöityminen esim. Suomenlahdella. Nevajoen ja Pietarin suurkaupungin laaja kuormitus vaikuttaa koko Suomenlahden tilaan, ja sillä on luonnollisesti selviä vaikutuksia myös Kaakkois- Suomen rannikkovesien rehevöitymiseen erityisesti ulko- ja välisaaristossa.

Teollisuuden jätevolyymit ovat Kymenlaaksossa varsin suuret. Yksityistalouksissa syntyvä jätemäärä on teollisuuden jätevolyymeihin verrattuna pieni, mutta silti merkittävä. Keskeisimmät jätehuoltoon liittyvät kysymykset on käsitelty Taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavassa: Jätteenpolto lisääntyy tulevaisuudessa merkittävästi ja Anjalankosken Keltakankaan jätteenkäsittelykeskusta (Ekopark) kehitetään kestävä kehityksen periaatteisiin rakentuvana alueena, josta tavoitellaan modernia jätteenkäsittelyn ja kierrätyksen keskusta.

Kymenlaakson vedenhankinta on keskittynyt Ensimmäisen Salpausselän alueelle. Yhdyskuntien vedenhankinnan turvaamiseksi pohjavesivarojen hyödyntämisessä siirrytään asteittain Toiselle Salpausselälle. Nykyiset käytössä olevat pohjavesialueet ja vedenottamot jäävät aikaa myöten kriisiajan vedenhankintalähteiksi ja/tai puhdasta vettä tarvitsevan teollisuuden käyttöön. Kuntien vedenjakeluverkostoja yhdistetään toimintavarmuuden lisäämiseksi.

Yhdyskuntien jätevesien kokoamista suurempiin yksiköihin jatketaan mahdollisimman korkean puhdistustehon ja mahdollisimman vähäisten jätevesihaittojen saavuttamiseksi. Ensimmäisessä vaiheessa Kotkan Mussalon jätevedenpuhdistamolle on johdettu Pyhtään kunnan jätevedet. Kotkan Sunilan puhdistamon ja Anjalankosken kaupungin jätevedet johdetaan Mussaloon toisessa vaiheessa vuonna 2008. Haminan kaupungin ja Virolahden kunnan jätevesien käsittely pyritään keskittämään Mussaloon vuonna 2010. Tämän jälkeen Kymijokivarresta ja rannikkoalueelta on poistunut monta purkupaikkaa.

Moniin ympäristöongelmiin ei voi vaikuttaa maakuntakaavoituksen keinoin. Maakuntakaavan tavoitteena on kuitenkin huomioida ja tunnistaa ympäristöpaineita ja riskejä ja ehkäistä mahdollisuuksien mukaan alueelle kohdistuvia uusia ympäristö- ja terveyshaittoja.

Maakuntakaavan kannalta merkittävät tiedot Kymenlaakson ympäristön tilasta saadaan mm. ympäristöhallinnon verkkosivuilta (www.ymparisto.fi)

1.5 Kymenlaakson väestösuunnite ja maaseutualueet

Kymenlaaksossa on asukkaita nykyään lähes 184 000. Tästä Kotkan - Haminan seudulla asuu noin 88 000 ja Kouvolan seudulla 96 000. Väestö on ollut hitaassa laskussa alueella. Laskun odotetaan kuitenkin taittuvan. Maakuntasuunnitelman väestösuunnitteen mukaan Kymenlaakson väestö vuonna 2030 on 197 500 asukasta. Maakuntakaavan lähökohdaksi on tehty seutukunnittainen jako nykyisen asukasluvun perusteella.

Kymenlaakson väestötavoitteen mukaan on tehty kunnittaiset väestöennusteet Tilastokeskuksen väestöennusteen kuntakohtaiselta pohjalta. Vuonna 2030 Kotkan - Haminan seudulla ennustetaan olevan asukkaita yhteensä 94 000. Kouvolan seudulla ennustetaan olevan asukkaita yhteensä 103 000.

Kymenlaakson väestö 2005–2007 ja väestöennuste 2010–2030.

	2005	2006	2007	2010	2015	2020	2025	2030
Hamina	21957	21826	21752	22625	23073	23391	23665	23820
Kotka	54838	54607	54639	56293	57292	57992	58689	59226
Miehikkälä	2433	2413	2360	2350	2261	2103	2130	2090
Pyhtää	5138	5141	5158	5308	5402	5476	5561	5614
Viro-lahti	3614	3611	3625	3615	3572	3558	3555	3550
Kotka-Haminan seutu	87980	87598	87542	90199	91600	92600	93600	64300
liitti	72268	7246	7190	7300	7476	7557	7650	7741
Kouvo-la	89942	89397	83781	91420	92924	93843	94742	95459
Kouvolan seutu	97189	96643	95979	98800	100400	101400	102400	103200
Kymenlaakso Yhteensä	185169	184241	183521	188999	192000	194000	196000	197500

Lähde: Tilastokeskus (kuntakohtaiset ennusteet), Kymenlaakson Liitto

Väestöennusteita tekee myös Tilastokeskus, jonka ennuste perustuu trendimenetelmään, jossa lasketaan mikä olisi alueen tuleva väestö, jos viime vuosien väestönkehitys jatkuisi samanlaisena. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestö Kymenlaaksossa vähenee hitaasti. Vuonna 2030 Tilastokeskuksen ennusteen mukaan Kymenlaaksossa on asukkaita 180 000.

Kymenlaakson aluerakenteen suuntia ja kehittymismahdollisuuksia on myös kartoitettu vuoteen 2050 asti osana ylimaakunnallista kokonaisuutta meneillään olevan ”Metropolialueen kestävä aluerakenne” - selvityksen (Metka) yhteydessä. Selvityksen alueeseen kuuluvat Uudenmaan, Itä-Uudenmaan, Kymenlaakson, Päijät-Hämeen ja Hämeen maakunnat. Rakennemalleilla pyritään kuvaamaan kehittymisedellytyksiä koko metropolialueella erilaisilla liikenneverkkoratkaisujen ja väestön sijoittumisen vaihtoehdoilla. Mallit, joissa pääkaupunkiseutua ympäröivät maakuntakeskukset korostuvat, tukevat ja osittain kasvattavat Kymenlaakson omaa väestösuunnitetta. Metka-selvityksen yhdessä mallissa Kymenlaaksossa ennustetaan olevan asukkaita vuonna 2050 yhteensä 245 000.

Maakunnan sisällä rakennemallit voivat tuottaa eroja väestön sijoittumisessa taajamiin ja niiden välisille alueille. Ensimmäisen maakuntakaavan ulkopuolisella alueella maakuntasuunnitelman väestösuunnite merkitsee noin 23 000 asukasmäärän kasvua 25 000 asukkaaseen.

Kymenlaakso väestöennuste 2010–2050.

	2007	2010	2015	2020	2025	2030	2040	2050
Tilastokeskus	183521	183243	182147	181370	180706	179725	176099	
Kymenlaakson Liitto		18900	192000	194000	196000	197500		
Metka-projekti		187000	193000	200000	207000	214000	229000	245000

Lähde: Tilastokeskus, Kymenlaakson Liitto, Metropolialueen kestävä aluerakenne” - selvitys (Metka)

Loma-asukkaiden määrän kehitystä on arvioitu maakuntakaavan kaupallisten palveluiden selvityksessä (Kymenlaakson Maakuntakaava. Kaupalliset palvelut. Kymenlaakson Liitto 2008) lähinnä ulkomaakuntalaisten loma-asukkaiden osalta. Näkökulmana on tällöin ollut näiden loma-asukkaiden mukanaan tuoma ostovoiman lisäys maakuntaan. Markkinoiden kokonaisuutta ajatellen ulkomaakuntalaiset loma-asukkaat ovat merkitseviä, sillä seudulla asuvat ovat tarkastelussa mukana jo asukkaina. Maakuntakaavassa huomion arvoista on loma-asutuksen kokonaisuus sekä taajamista maaseudulle kohdistuvana rakennuspaikka- ja palvelukysyntänä että luonnon ja muiden vetovoima-alueiden hyväksikäyttömuotona. Loma-asukkaiden kokonaismäärän tulevasta kehityksestä ei tämän kaavan yhteydessä ole tehty ennustetta. Kaupalliseen selvitykseen liittyvää ennustetta kuitenkin voidaan pitää suuntaa antavana myös koko loma-asutuksen määrän kehityksessä.

Selvityksessä loma-asukkaiden määrää on arvioitu loma-asuntomäärän pohjalta. Kymenlaaksossa on Tilastokeskuksen kesämökkitylaston mukaan noin 18 000 loma-asuntoa. Kymenlaaksossa on noin 6 200 ulkomaakuntalaisten omistuksessa olevaa loma-asuntoa.

Tilastokeskuksen mukaan loma-asuntojen omistajatalouksien keskikoko on 2,4. Tältä pohjalta laskettuna Kymenlaaksossa on noin 15 000 ulkomaakuntalaista loma-asukasta, jotka tuovat lisäpotentiaalia seudun ostovoimaan. Loma-asukkaiden määrää tulevaisuu-

nessa on arvioitu loma-asuntojen nykyisten kehityksen pohjalta. Loma-asuntojen määrä on ollut 2000-luvulla hienoisessa kasvussa, ja myös loma-asukkaiden määrän ennustetaan kasvavan tulevaisuudessa. Vuonna 2020 ennustetaan maakunnassa olevan ulkomaakuntalaisia loma-asukkaita noin 16 000.

Loma-asukkaiden määrä (ulkomaakuntalaiset loma-asukkaat) 2000, 2005 ja 2006 sekä ennuste vuosille 2010 ja 2020.

	2000	2005	2006	2010	2020
Hamina	1249	1246	1242	1237	1224
Kotka	747	725	737	730	714
Miehikkälä	513	535	534	549	589
Pyhtää	1557	1615	1609	1645	1739
Virolahti	1182	1176	1181	1180	1177
Kotka-Haminan seutu	5248	5297	5303	5341	5443
liitti	3345	3451	3487	3586	3843
Kouvola	5787	6055	6073	6276	6839
Kouvolan seutu	9132	9506	6073	6276	6839
Kymenlaakso yhteensä	14380	14803	14863	15203	16125

Lähde: Kymenlaakson Liitto

1.6 Suunnittelu- ja kaavoitustilanne maakuntakaava-alueella

Kymenlaakson seutukaava on vahvistettu 19.6.2001.

Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt, on vahvistettu 12.5.2008. Pyhtään ja Ruotsinpyhtään kuntien yhteinen Ahvenkosken osayleiskaava on vahvistettu 30.5.2008.

Hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen lukumäärä Kymenlaaksossa vuonna 2007.

Kunta	liitti	Hamina	Kotka	Kouvola	Miehikkälä	Pyhtää	Virolahti
Kpl	4	13	3	22	1	8	3

Lähde: Ympäristötiedon hallintajärjestelmä Hertta / Kaavoituksen seuranta, 27.10.2008

Tämän maakuntakaavan aluetta koskevat osayleiskaavat litin Vuolenkoskella, Kouvolan Verlassa ja Vuohijärvellä ja Virolahden Klamilassa. Rantayleiskaavoituksen piirissä on noin 70 % rantaviivasta.

Vuoden 2009 alussa meneillään olevia osayleiskaavahankkeita tämän maakuntakaavan alueella ovat Kymijoen osayleiskaavat Kotkassa ja Inkeröisten eteläpuolisilla alueilla Kouvolassa, Utin osayleiskaava ja valtatie 7 aiheuttamat muutokset Virolahden Virojoen osayleiskaavaan.

An aerial photograph of a large, calm lake with several islands. The islands are densely covered with green forest. The water is a deep blue color. The lighting suggests a bright day, with some shadows cast by the islands.

2. SUUNNITTELUN LÄHTÖKOHDAT, TAVOITTEET JA ESILLÄ OLLEET VAIHTOEHDOT

2.1 Maankäyttö- ja rakennuslain asettamat lähtökohdat

MRL 5 §:ssä esitetään kaikille kaavamuodoille yhteiset alueiden käytön suunnittelun tavoitteet. Kaikkea alueiden käytön suunnittelua koskee myös velvoite huolehtia valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden huomioon ottamisesta siten, että edistetään niiden toteuttamista.

MRL 28 §:ssa on määritelty maakuntakaavan sisältövaatimukset:

”Maakuntakaavaa laadittaessa on valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet otettava huomioon siten kuin siitä edellä säädetään. Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan oloista johtuviin erityisiin tarpeisiin. Kaava on mahdollisuuksien mukaan yhteen sovitettava maakuntakaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maakuntakaavoituksen kanssa.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 7 ja 77 §:ssä tarkoitettujen luonnonsuojeluohjelmien ja -päätösten sekä 32 §:ssä tarkoitettua maisema-aluetta koskevien perustamispäätösten tulee olla ohjeena kaavaa laadittaessa.”

Lisäksi sisältövaatimuksessa edellytetään erityisen huomion kiinnittämistä

- Maakunnan tarkoituksenmukaiseen alue- ja yhdyskuntarakenteeseen;
- Alueiden käytön ekologiseen kestävyYTEEN;
- Ympäristön ja talouden kannalta kestäviin liikenteen ja teknisen huollon järjestelyihin;
- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestäväan käyttöön;
- Maakunnan elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin;
- Maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen; sekä
- Virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyYTEEN.

Edelleen sisältövaatimusten mukaan on pidettävä silmällä alueiden käytön taloudellisuutta ja sitä, ettei maanomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle aiheudu kohtuutonta haittaa sekä selvittävä, kenen toteutettavaksi kaava ja sen edellyttämät toimenpiteet kuuluvat.

Sisältövaatimuksissa mainitut seikat on selvittävä ja otettava huomioon siinä määrin kuin maakuntakaavan tehtävä yleispiirteisenä kaavana edellyttää.

2.2 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden asettamat lähtökohdat

Valtioneuvosto on tehnyt päätökset valtakunnallisista alueiden käytön tavoitteista 2000 ja niiden tarkistamisesta 13.11.2008. Tässä maakuntakaavassa noudatetaan 1.3.2009 voimaan tulevaa tarkistettua tavoitteistoa. Valtakunnallisista alueiden käytön tavoitteet, joihin MRL:ssa viitataan, on ryhmitelty asiasisällön perusteella kokonaisuuksiin, joista seuraavat koskevat Kymenlaaksoa:

Toimiva aluerakenne
Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu
Kulttuuri- ja luonnonperintö
Virkistyskäyttö ja luonnonvarat
Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

Valtioneuvoston päätöksessä tavoitteet on jaettu yleis- ja erityistavoitteisiin niiden alueidenkäyttöä ja alueidenkäytön suunnittelua ohjaavien vaikutusten perusteella.

Luvussa kahdeksan esitetään, miten valtakunnalliset alueiden käytön tavoitteet on otettu huomioon tässä maakuntakaavassa.

2.3 Maakunnalliset lähtökohdat ja tavoitteet

Kymenlaakson maakuntasuunnitelma 2005-2015 on hyväksytty maakuntavaltuustossa 19.12.2005.

Maakuntasuunnitelman visio Kymenlaaksosta vuonna 2015 on ”Viihtyisä ja ekotehokas kansainvälinen vuorovaikutusalue”. Sen mukaan Kymenlaaksossa yhdistyvät kansainvälinen huippumetsäteknologia, kuljetusten kansainvälinen moniosaaminen, monipuoliset toimiala- ja työpaikkarakenteet sekä viihtyisä ja turvallinen asumis- ja työympäristö.

Kymenlaakso on viihtyisä ja turvallinen työ- ja asuinpaikka, jonka palvelutarjonta on kunnossa ja jonka vahvuutena on luonnollinen maaseudun ja keskusten vuorovaikutus sekä julkisen ja yksityisen sektorin toimiva yhteistyö. Maakunnasta on lyhyet ja toimivat yhteydet pääkaupunkiseudulle, Viroon ja Venäjälle. Avaintoimialojen yritysten kilpailukyky ja osaaminen on kansainvälisellä tasolla.

Kymenlaaksossa lisätään ekotehokkuutta, siis luodaan lisää tuotannon arvoa pienentäen samalla ekologista kuormitusta. Tämä tarkoittaa mm. materiaalien ja energian käytön tehostamista, materiaalien kierrätyksen lisäämistä ja uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön maksimoimista. Samalla edistetään luonnon monimuotoisuuden säilymistä.

Maakuntasuunnitelman aluerakennesuunnitelmassa 2030 hahmotellaan Kymenlaakson aluerakenteen osien, ympäristön, taajamien, maaseudun ja liikenneverkon, kehitysvaihtoehtoja.

2.4 Maakuntakaavan tavoitteet

Kymenlaakson maakuntahallitus on hyväksynyt maakuntakaavan tavoitteet kokouksessaan 17.9.2007. Kaavan tavoitteet on käsitelty 2.12.2007 myös maakuntavaltuustossa. Maakuntakaavan tavoitteet on esitelty erillisraporttina (Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto, Maakuntakaavan tavoitteet, Kymenlaakson Liitto 2007).

Maakuntakaavan yleisenä tavoitteena on edellytysten luominen hyvälle elinympäristölle sekä ekologisesti, taloudellisesti, sosiaalisesti ja kulttuurisesti kestävä kehityksen edistäminen. Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2030, samoin kuin maakuntasuunnitelmassa sekä taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavassa. Alueiden käytön suunnittelun yleisenä tavoitteena on edistää mm.:

- turvallisen, terveellisen, viihtyisän, sosiaalisesti toimivan elin- ja toimintaympäristön luomista
- yhdyskuntien toimivuutta ja yhdyskuntarakenteen ja alueiden käytön taloudellisuutta ja kestävyyttä
- rakennetun ympäristön kauneutta ja kulttuuriarvojen vaalimista
- luonnon monimuotoisuuden ja muiden luonnonarvojen säilymistä
- ympäristönsuojelua ja ympäristöhaittojen ehkäisemistä
- luonnonvarojen säästeliästä käyttöä
- elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä
- palvelujen saatavuutta, sekä liikenteen tarkoituksenmukaista järjestämistä
- erityisesti joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiä.

Maakuntakaavan tavoitteet käsitellään asiakirjassa teemoittain:

Toimiva aluerakenne

- Maakunnan tasapainoinen kehitys ja elinkeinoelämän toimintaedellytykset

Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö

- Kulttuuri- ja rakennusperintö
- Luontoperintö
- Virkistys

Luonnonvarat

- Vesi- ja maa-ainesvarojen kestävä käyttö
- Maa- ja metsätalous

Toimivat yhteysverkot ja energiahuolto

- Liikenne
- Tekninen huolto

Maakuntakaavan tavoiteluonnos laadittiin vuorovaikutteisesti ja se oli kommentointikierröksellä. Maakuntakaavan tavoitteet arvioitiin kaavan laatijoiden toimesta ns. sisäisenä arviointina yhteistyössä maakuntakaavatyöryhmien kanssa. Mielipiteitä tavoitteista pyydettiin kaavatyöryhmiltä, Kymenlaakson kuntien kaavoittajilta ja Kymenlaakson ympäristöpoliittiselta neuvottelukunnalta.

2.5 Kaavassa esillä olleet vaihtoehdot

Maakuntakaavassa on tutkittu taajamien ulkopuolisen alueen asumis-, tuotanto- työsäkäynti- ja palvelutoimintojen rakenteellisia vaihtoehtoja. Kymenlaakson maaseutu elää kiinteässä vuorovaikutuksessa taajamien kanssa siten, että maaseutu on selkeästi asumismaaseutua, kun taas maaseudun oma työpaikka- ja palvelurakenne on niukka. Kuitenkin maaseudun työpaikat ja palvelut ovat pysyvä ja välttämätön osa maaseuturakennetta. Maakuntakaavan ratkaisulla on pyritty maaseutuasumisen ja -elinkeinojen kehittämisen tukemiseen yhteysverkon ylläpidon keinoin ja kulttuuri- ja luonnonympäristön vetovoimatekijöitä hyödyntäen.

Päätieverkon linjausten vaihtoehtoja on tutkittu tiesuunnittelun yhteydessä. Valtatiellä 6 Tykkimäen ja Kaipiaisten välisellä tieosuudella vaihtoehtoina olivat linjauksen säilyttäminen tien nykyisellä paikalla tai uuden linjauksen avaaminen Utin eteläpuolitse. Valtatiellä 7 Haminasta Vaalimaalle on tutkittavana ollut kolme linjausta Haminan ja Virolahden välillä, jossa vaihtoehtoina olivat nykyisen tielinjauksen seuraamisen lisäksi eteläinen ja pohjoinen linjausvaihtoehto.

Ratahallintokeskus on selvittänyt Helsinki – Pietari – ratayhteyden kehittämistä. Tehdyn esiselvityksen (HEPI) lähtökohtana on ollut tarkastella ennen muuta Heli-radan kahta vaihtoehtoa ratalinjausta Helsinki-Porvoo-Kotka-Luumäki ja Helsinki-Porvoo-Kouvola. Lisäksi on tutkittu mahdollisuutta suurempaan ratalinjaukseen, joka kulkisi Kotkasta Vaalimaan kautta Viipuriin ja edelleen Pietariin. Ratayhteyttä on selvitetty ensisijaisesti henkilökaukoliikenteen kannalta, mutta tarkasteluihin sisältyy nopean junaliikenteen kehittämisen ohella taajama- ja tavarajunaliikenteen tarpeiden arviointi eri vaihtoehtoisissa.

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämää, toimivan yhteysverkon ja energiahuollon erityistavoitteisiin kuuluvaa vesiliikenteen yhteismahdollisuutta Saimaan vesistöstä Suomenlahteen on nollavaihtoehdon lisäksi esitetty tutkittavaksi kaavan vesiliikenteen yhteystarvemerkillä.

Kotkan ja Haminan satamista Pietarin suuntaan on harkittavana ollut kolme vaihtoehtoista väylän sijaintia.

Vedenhankinnan osalta Kymenlaakson vesihuollon maakunnallisessa kehittämissuunnitelmassa on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa, joilla parannetaan vedenhankinnan varmuutta nykytilanteeseen verrattuna. Vaihtoehdossa 1 nykyistä järjestelmää täydennetään ja vedenhankinnan varmuutta parannetaan ottamalla käyttöön nykyisten verkostojen lähellä olevia pohjavesivarjoja ja kunnostamalla käytöstä poistettuja ottamoita varavedenottoiksi. Vaihtoehto 2 perustuu Selänpään pohjavesivarjojen käyttöönottoon.

Maakunnallisten kulttuuri- ja luonnonperinnön arvoalueiden keskittymät on tutkittu erilliselityksessä. Varsinaisella kaavakartalla ei kulttuuriperinnön osalta esitetä laajoja kehittämisalueita, vaan kohteet esitetään yksilöityinä tai selvitysaineiston rajausten mukaisina.

Luonnonperinnön osalta on tutkittu arvovyöhykkeitä luonnon- ja maiseman arvoiltaan ylimaakunnallisesti vetovoimaisilla alueilla. Maakuntakaavassa osoitetaan viheralueverkosto ja viheryhteyksiä, jotka huomioivat luontoarvoja ja luovat ekologisia yhteyksiä myös suojelualueiden ulkopuolella.

Uusien virkistys- ja matkailualueiden tarpeita on tutkittu erityisesti Suomenlahden rannikolla, jossa maankäytön paineet ovat huomattavat. Seutukaavassa esitettyjen virkistys- ja matkailualueiden perusteluita ja rajoituksia on arvioitu kaavaratkaisussa perusvaihtoehtona. Kaavan valmistelussa on tutkittu mahdollisuutta muodostaa uusia tai laajentaa vanhoja virkistys- ja matkailualueita erityisesti Suomenlahden rannikolla.

Loma-asutuksen ja vapaiden rantojen suhde Kymenlaaksossa on selvitetty paikkatietoaineiston pohjalta. Kaavalla tulee turvata vapaiden rantojen sekä jo kaavoitettujen ranta-alueiden laadun säilyminen.

Maakuntakaavassa on tutkittu maakunnan kiviainesten ja turvetuotannon pitkän tähtäyksen vaihtoehtoja suhteessa luonnonarvojen säilyttämiseen. Kiviaineshuollon turvaamiseksi maa-ainesuhteita on varattu siten, että vaihtoehtoisia toteutumismahdollisuuksia on runsaasti. Maakunnan etelä- ja pohjoisosat ovat hyödynnettävissä olevien kiviainesten määrän ja käyttöpaineiden suhteen hyvin erilaisia. Maakuntakaavassa tutkittiin myös sivukiven hyödyntämiseen liittyvän satamavarauksen sijoittamismahdollisuutta. Tarjolla ollut vaihtoehto Virolahdella jätettiin kuitenkin osoittamatta maankäytön ristiriitojen ja kustannussyistä erittäin epävarman toteutumismahdollisuuden vuoksi. Maakuntakaavassa on tutkittu puolustusvoimien aluetarpeiden toteutusvaihtoehtoja suhteessa kehittämistarpeisiin sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin.

Kymenlaakson rannikon tuulivoimaan soveltuvat alueet kartoitettiin vuonna 2005. Maa-seutu ja luonto -maakuntakaavan alueelle sijoittuvien potentiaalisten tuulivoima-alueiden lukumäärää ja rajausta tarkasteltiin tuulivoimaselvityksen laatimisen jälkeen päivitetyn tiedon mukaisesti.

Maakuntakaavassa on huomioitu ampumaratojen ja moottoriurheilukeskusten aluetarpeiden toteutusvaihtoehtoja suhteessa kehittämistarpeisiin sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin.

Maakuntakaavaratkaisun yleiskuvaus ja yleiset perusteet sekä käytettävät kaavamerkinnot esitetään teemoittain. Teemat ovat

- Maakuntakaava-alue
- Aluerakenne
- Kulttuuri ja rakennusperintö
- Luonnonperintö
- Virkistys
- Luonnonvarat
- Liikenne
- Tekninen huolto

Suunnitteluratkaisun perustelut, ohjausvaikutukset ja toteutus esitetään kaavamerkinnoittain.

An aerial photograph of a large, deep blue lake. On the left side, there is a construction site with various structures, including a large white building and several smaller buildings. The site is surrounded by dirt roads and some greenery. In the background, there are more buildings and a forested area. The water is calm with some ripples. The text '3. MAAKUNTAKAAVARATKAISUN SISÄLTÖ' is overlaid in the bottom left corner in a bold, white font with a black outline.

3. MAAKUNTAKAAVARATKAISUN SISÄLTÖ

3.1 Maakuntakaava-alue

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Maakuntakaavassa esitetään alueiden käytön ja yhdyskuntarakenteen periaatteet ja osoitetaan maakunnan kehittämisen kannalta tarpeellisia alueita. Aluevarauksia osoitetaan vain siltä osin ja sillä tarkkuudella kuin alueiden käyttöä koskevien valtakunnallisten tai maakunnallisten tavoitteiden kannalta taikka useamman kuin yhden kunnan alueiden käytön yhteen sovittamiseksi on tarpeen. (MRL 25.4§). Siten maakuntakaava-alueesta osa on sellaista, jolle ei maakuntakaavassa esitetä alueidenkäytön periaatteita tai aluevarauksia (ns. valkoiset alueet). Maakuntakaava ei ohjaa tai rajoita näiden alueiden käyttöä siltä osin kuin on kyse paikallisista hankkeista, joilla ei ole laajempaa seudullista tai maakunnallista alueidenkäyttöä merkitystä. Kun on kyse maankäyttötarpeesta, jolla on vähintään seudullisia vaikutuksia, se tulee ratkaista maakuntakaavassa.

Ranta-alueille kohdistuu useita keskenään ristiriitaisia käyttöpaineita. Suojelutavoitteet ja maisema-arvot, matkailun ja yleisen virkistykseen tarpeet sekä rantojen vetovoimaisuus loma- ja vakituiseen asumisen alueina edellyttävät maankäyttötarpeiden yhteensovittamista. Ranta-alueiden ja pintavesien pilaantumisherkkyys korostuu, kun ympäristöä muuttavia toimintoja pyrkii niiden tuntumaan. Mikäli intensiivinen maankäyttö tulvaherkillä alueilla sallitaan, riskit kasvavat.

Maakuntakaavassa esitetään koko maakuntakaava-alue, mukaan lukien vahvistetun kaavan aluetta koskeva suunnittelumääräys, joka ohjaa suunnittelua tulva-alueiden ja rantarakentamisen osalta.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on tulvariski otettava erityisesti huomioon Kymijoen tulvaherkillä alueilla. Rannikon ja saariston maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja merkittävien yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huomiota kiinnitettävä tulvariskeihin, silloin kun maanpinnan korkeus on tason +3,0 metriä alapuolella. Myös muiden vesistöjen ranta-alueiden maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on aina tarpeen ottaa huomioon vesistöjen tulvaherkkyys.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee keskeisenä periaatteena vesistöjen läheisyydessä olla yhtenäisen rakentamattoman rantaviivan säästäminen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Tulva-alueet

Tulvariskialueet tulee ottaa huomioon maankäytön suunnittelussa. Tulvariskien hallintasuunnitelmat pohjautuvat muun muassa Euroopan Unionin tulvadirektiiviin tulvariskien arvioinnista ja hallinnasta (2007/60/EY). Jäsenvaltioiden tulee vuoteen 2011 mennessä suorittaa tulvariskien alustava arviointi ja kartoittaa ne vesistöt ja rannikkoalueet, joilla tulvimisen riski on merkittävä. Tunnistetuille tulvariskialueille tulee laatia tulvavaara ja tulvariskikartat vuoden 2013 mennessä. Tulvariskialueille tulee valmistella tulvariskien hallintasuunnitelmat vuoteen 2015 mennessä.

Hallintasuunnitelmilla pyritään vähentämään tulvien aiheuttamia haittoja direktiivin päätavoitteen mukaisesti. Tulvariskien kartoitus on käynnistynyt Kymenlaaksossa ja alustavat tulvavaarakartat on esitetty selostuksen liitteenä (Kymenlaakson merkittävät tulva-alueet). Vesistöjen ja merenrannikon osalta suunnittelusta vastaa alueellinen ympäristökeskus ja hulevesitulvien osalta kunta. Merkittävät tulvariskialueet nimeää maa- ja metsätalousministeriö, hulevesien osalta kunta.

Kymijoen pääuoma ja järvet

Kymijoen tulvaherkimpiä alueita ovat erityisesti jokivarren ranta-alueet välillä Anjala-Suomenlahti sekä Pyhäjärven rannat. Kymijoella tulvia voivat aiheuttaa poikkeuksellisen runsaat sateet, lumen sulaminen ja etenkin joen vapaalla alaosalla hyytöpadot. Merkittäviä tulvia on ollut mm. vuosina 1899, 1923–1924, vuosien 1974–1975 talvitulva sekä vuosien 1981 ja 1982 tulvat. Kymijoella suuria vahinkoja aiheuttava tulva on nykytilanteessakin mahdollinen. Ilmastonmuutoksen vaikutukset todennäköisesti lisäävät tulvariskiä Kymijoella erityisesti talvella, jolloin suureen virtaamaan voi yhdistyä hyytöriski.

Rannikko

Myrskytulvien tulvavaara-alueita on koko Kymenlaakson rannikko ja saaristo. Viimeisin myrskytulva oli vuonna 2005, jolloin merenpinnan korkeus Haminassa oli +197 cm.

Muut alueet

Tulva-alueita on lähes kaikkialla vesistöjen varsilla. Haja-asutusalueilla merkittävimmät tulvahaitat kohdistuvat yleensä maatalouteen. Tulvaherkkiä peltoalueita on runsaasti vähäjärvisellä ja varsin tasaisella Salpausselkien eteläpuolisella alueella. Esimerkkinä mainittakoon Summanjoen Suurijärven alue Haminassa ja Virojoen viljelyalueet. Myös Kymenlaakson pohjoisosien haja-asutusalueilla on tulva-alueita esimerkiksi Torasjoen ja Valkealan reitin alueilla Valkealassa.

Tulvariskejä arvioitaessa on kiinnitetty erityistä huomiota rakennetulle ympäristölle ja yhteiskunnan toiminnalle aiheutuviin vahinkoihin. Kymijoen tulvaherkistä alueista on laadittu tulvavaarakartat erilaisille tulvien toistuvuuksille (Suomen ympäristökeskus, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2008).

Alueidenkäytössä on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja pyrittävä ehkäisemään tulviin liittyvät riskit. Alueidenkäytön suunnittelussa uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve ja vaikutusselvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. (Valtioneuvosto 2000 / Tarkistetut tavoitteet tulevat voimaan 1.3.2009).

Vapaa-ajan asumisen alueet

Maakuntakaavassa osoitetaan ranta-alueita virkistys- ja matkailukäyttöön, mutta ei erikseen varsinaisia vapaa-ajanasumisen alueita. Niitä koskeva määräys ja sen perustelut koskevat koko kaava-alueita.

Maakuntakaavan liiteaineistona olevassa Kymenlaakson rantojen rakentamistiheyden vertailussa on tutkittu Kymenlaakson rantarakentamisen määrää ja FCG:n laatimassa Rantarakentamisen kehittämisselvityksessä on testattu rantarakentamisen erilaisten kaavoitusratkaisujen yhdyskuntataloudellisia vaikutuksia.

Rantarakentamisen kehittämisselvityksessä tutkittiin pääasiassa rantaan sijoittuvan vakituisen asumisen taloudellisia vaikutuksia, mutta vapaa-ajan lisääntyminen, vakinaisen ja vapaa-ajanasumisen rajan hämärtyminen yhdessä laatutason nousun kanssa tekevät selvityksen johtopäätökset myös vapaa-ajanasumiseen päteviksi. Selvityksessä todetaan hajautuvan rakenteen kalleus verrattuna olemassa olevaa rakennetta täydentävään rakentamistapaan.

Maakuntakaavan valkoiset alueet

Suurin osa maakuntakaavan alueesta on ns. valkoista aluetta, mikä tarkoittaa, ettei tällä alueella ole maakuntakaavassa osoitettavia, ulottuvuudeltaan tai vaikutuksiltaan ylikunnallisia maankäyttömuotoja. Valtaosa maakuntakaavan valkoisista alueista on asumisen sekä maa- ja metsätalouden ja niihin liittyvien maaseutuelinkeinojen käytössä.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tulvavaaraan ja tulvariskeihin sekä vapaa-ajan asumiseen liittyvät määräykset koskevat koko maakuntakaava- aluetta eli myös alueita, joihin maakuntakaavassa ei sinänsä kohdistu mitään merkintää (maakuntakaavan valkoiset alueet).

Maakuntakaavan tulvariskiä koskeva määräys ohjaa kuntien kaavoitus- ja rakennustointia tulvariskittömille alueille. Määräyksellä varaudutaan erityisesti ilmastonmuutoksen vuoksi tulviin, tuulisuuden tai myrskyjen lisääntymiseen, sadannan kasvuun, maan kosteuden ja vesiolosuhteiden muutoksiin ja rankkasateiden kasvuun. Määräys vaikuttaa tulvariskialueiden määrittelyyn, rakentamisrajoituksiin, rakennuspaikalle asetettuihin vaatimuksiin, rakennuksen etäisyyteen rantaviivasta ja vesistöistä sekä rakennuksen korkeusasemaan ranta-alueella.

Määräys vaikuttaa rajoittavasti sekä uusiin rakentamiskohteisiin että mahdollisesti myös olemassa oleviin muutossuunnitelmiin kuten laajennuksiin ja käyttötarkoituksen muutokseen. Tulvariskien huomioiminen suunnittelussa vähentää merkittävästi mahdollista vahinkorvausvelvollisuutta tulvien lisääntyessä ja ilmaston lämpenemisessä.

Keskeisten tulvariskialueiden kartoituksesta vastaa alueellinen ympäristökeskus. Koko kaava-alueen kattava yksityiskohtainen kartoitus ei ole käytettävissä, joten yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kuntien laatia selvityksiä ja tutkimuksia riskien, suojaus- tasojen yms. määrittämiseksi.

Rantojen käyttöön liittyvä määräys tähtää vapaiden rantojen säästämiseen. Määräys ohjaa kuntien rantayleiskaavoitusta turvaamaan riittävät yhtenäiset vapaat ranta-alueet. Voimassa olevat ranta-osayleiskaavat ja ranta-asemakaavat kattavat jo suurimman osan Kymenlaakson rakentamiseen soveltuvista rannoista. Maakuntakaavan ohjausvaikutus kohdistuu aiemmin kaavoittamattomiin rantoihin, voimassa olevien kaavojen alueille ai-noastaan niitä muutettaessa. Voimassa olevien kaavojen rakentamispaikkoja ei maakun- takaavan määräys vähennä.

Valkoisella alueella ei ole maakuntakaavasta johtuvia maa- ja metsätalouteen tai muuhun paikalliseen yritystoimintaan liittyviä rajoitteita.

Maakuntakaava ei ohjaa tai rajoita näiden alueiden käyttöä siltä osin kuin on kyse paikallisia hankkeista, joilla ei ole laajempaa seudullista tai maakunnallista alueidenkäytöllistä merkitystä. Kun on kyse maankäyttötarpeesta, jolla on vähintään seudullisia vaikutuksia, se tulee ratkaista maakuntakaavassa.

3.2 Aluerakenne

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Kymenlaakso on kasvanut Kymijokivarteen pohjois-eteläsuuntaisesti. Akselin päihin on muodostunut painopisteet huomattavien liikenteellisten solmukohtien ympärille.

Pohjois-Kymenlaakson rakenteen ja toiminnan pistemäisen ytimen muodostaa Kouvolan yhtenäinen taajamarakenne. Sen vaikutuspiiriin kuuluvat litin keskustaajama Kausala, Jaalan ja Elimäen kirkonkylät sekä Myllykosken ja Inkeröisten kaupunkitaajamat.

Etelä- Kymenlaaksossa E18-tien helminauhamainen rakenne tiivistyy satamapaikkakuntien ympärillä. Pyhtään Siltakylä on kasvamassa kiinni Kotkaan lännestä, Haminan taajama-alueet kurottavat Kotkaan idästä. Äärimmäisinä nauhaan liittyvät Pyhtään kirkonkylä lännessä ja idässä kuntapari Virolahti - Miehikkälä.

Itä-länsi suuntaisuus korostuu molemmissa seuduissa ylimaakunnallisten kehityskäytävien mukaisesti. Pohjois-Kymenlaaksossa litin sijainti aktiivisella kehityskäytävällä Kouvolaan länteen antaa sille muita Kouvolan ympäröivä kuntia voimakkaamman kehityspotentiaalin. Etelä-Kymenlaaksossa E18 kehityskäytävällä omaa Virolahden Vaalimaa, valtakunnan ja EU:n rajapiste Venäjälle, vastaavaa kehityspotentiaalia.

Kymijokivarren teolliset taajamat muodostavat voimakkaan Kymenlaakson sisäisen akselin ja yhdistävät sijainnillaan itä- länsi-suuntaiset kehityskäytävät.

Kymenlaakson maaseudun mahdollisuudet tarjota vetovoimaisia asuinpaikkoja ja sijaintipaikkoja uudelle yritystoiminnalle ovat hyvät. Kymenlaaksossa hyvät yhteydet ja lyhyet välimatkat keskuseuduille mahdollistavat asumisen pysyvän sijoittumisen ja myös sen kasvattamisen koko maakunnan alueella. Kymenlaakso osana ylimaakunnallista metropolialuetta tarjoaa myös kakkosasumisen kehittymiselle hyvät mahdollisuudet.

Maaseutualueilla kunnallisen vesihuoltoverkoston ulkopuolella olevien alueiden vesihuoltoa suunnitellaan kuntakohtaisilla haja-asutusalueiden vesihuoltosuunnitelmissa. Osuus kuntamuotoisia vesihuoltoratkaisuja on toteutettu ja suunnitteilla. Toteuttamista tuetaan pieneltä osin valtion varoista.

Muut kuin maa- ja metsätalouteen tai matkailuun liittyvät työpaikat maaseudulla sijaitsevat pääosin nykyisissä kuntakeskuksissa. Maaseutukylissä on myös teollista toimintaa ja palveluyrityksiä sekä puolustushallinnon työpaikkoja. Perinteinen sijaintipaikka tai sijainnin edullisuus suhteessa yhteysverkostoon vaikuttaa yritysten sijaintiedellytyksiin ja uusien yritysten sijoittumishalukkuuteen.

Kymenlaakson matkailullisina vetureina pidetään ensimmäisen vaihemaakuntakaavan alueella sijaitsevia Kouvola, Kotkaa ja Haminaa. Kaupungeissa matkailupalvelut sijaitsevat lähellä toisiaan ja valtaosa maakunnan majoituskapasiteetista sijoittuu niihin. Myös kaupunkien saavutettavuus julkisella liikenteellä on vähintään kohtuullinen.

Toisen kaavavaiheen alueella matkailun vahvin vetovoimatekijä on luonto. Kymenlaakson luonnon tarjonta on monipuolinen, laajoista pohjoisen korpimaisemista saariston lehtoihin ja pienipiirteisyyteen. Yhtenä keskeisenä periaatteena tässä maakuntakaavassa on muodostaa luonnon arvoalueita toisiinsa kytkevä verkosto, jonka yhtenäisiin luontokäytäviin myös kaupunkikeskustoista on katkeamaton yhteys.

Pohjois-Kymenlaaksossa Repoveden kansallispuiston palvelut yhdessä Heisanharjun reitin ja maailmanperintökohde Verlan toimintojen kanssa muodostaa laadukkaan luonto- ja kulttuurimatkailun kokonaisuuden. Maakunnan läpi virtaavan Kymijoen varrella palvelut mahdollistavat monipuolisesti luonto-, kalastus- ja kulttuurimatkailun yhdistämisen.

Suomenlahden rannikolla kaupunkien ulkopuolella sijaitsevien matkailupalvelujen määrä ei vastaa alueen potentiaalia. Nykyisten palvelualueiden lisäksi esitetään matkailun hankkeiden kehittämiseen uusia maankäytön varauksina Pyhtään Munapirtissä sekä Virolahden Hurpussa.

Maakuntakaavassa otetaan huomioon puolustusvoimien aluetarpeet. Pahkajärven harjoitusalueella ja Vekaranjärven varuskunta-alueella on laajennustarpeita sekä itä- että länsisuunnassa. Selänpään lentokentän tuntumassa on tulevaisuuden laajennustarpeita, jotka otetaan kaavassa huomioon. Tulevien laajennustarpeiden huomioon otto valtatie 15 itäpuolella edellyttää tarkempaa alueen suunnittelua. Maakuntakaavassa ei ole osoitettu tämän kanssa ristiriitaisia alueidenkäyttömuotoja. Kuitenkin Toisen Salpausselän Natura 2000 -alueet sekä alueen geologiset arvot edellyttävät, että puolustusvoimien alueiden käyttö suunnitellaan siten, etteivät nämä arvot vaarannu. Lentotoiminta Selänpään lentokentän ja Pahkajärven harjoitusalueen välillä sekä harjoitusalueen ampumatoiminta edellyttävät melualueen rajausta.

Utin alueella lentokentän kehittäminen, lentotoiminnan sekä ampumarata-alueen melu ratkaistaan.

Etelä-Kymenlaaksossa puolustusvoimien harjoittelualueita kasvattaa Virolahden Harjun metsätilan laaja alue. Harjoittelualueiden välillä tarvitaan kulkemiseen ja muuhun toimintaan metsäalueita, joiden ajoittaisesta käytöstä on sovittu maanomistajien kanssa. Selvityksiä harjoittelutoiminnan meluvaikutuksista alueella ei ole tehty. Maakuntakaavaratkaisu tukeutuu yleispiirteiseen arvioon toiminnan meluvaikutuksista.

Puolustusvoimien aluetarpeet saaristossa säilyvät ennallaan.

MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE

Merkinnällä osoitetaan alueet joihin kohdistuu ylimaakunnallisia matkailun kehittämistarpeita.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huolehdittava siitä, että matkailun kehittämistarpeet sovitetaan alueen luonto-, rakennusperintö- ja kulttuuriarvoihin niitä hyödyntäen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Vahvistetussa maakuntakaavassa "Taajamat ja niiden ympäristöt" esitettiin ylimaakunnallisia matkailun kehittämistarpeita osoittava "Matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealue" Pyhtään kirkonkylän ja Ahvenkosken alueelle.

Alue sijaitsee keskeisesti Etelä - Suomen merkittävimpiin lukeutuvan Helsinki - Pietari liikenneväylän varrella ja se on hyvin saavutettavista kansainvälistä lentoliikennettä välittävältä Helsinki - Vantaan lentoasemalta sekä rautateiden henkilöliikenteen asemalta Kotkassa. Alueella on sekä maakunnallisesti että valtakunnallisesti merkittäviä luonto-, rakennusperintö- ja kulttuuriarvoja.

Maaseutu ja luonto - maakuntakaavaluonnoksessa esitetään matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueen jatkumista etelässä Munapirttiin ja sen edustan saariin Kaurissaari mukaan lukien. Hyvien yhteyksien tukemina alueen luontoarvot sekä Valkmusan kansallispuiston ja Itäisen Suomenlahden kansallispuiston läheisyys mahdollistavat alueen kehittämisen valtakunnallisesti merkittäväksi luontomatkailun kohteeksi.

Matkailun ja virkistysten kehittämisen kohdealuetta esitetään jatkettavaksi myös kirkonkylältä ja Ahvenkoskelta pohjoiseen, jolloin alue yhdessä Ruotsinpyhtään ruukinalueen kanssa muodostaisi yhtenäisen matkailullisesti vetovoimaisen ylimatekunnallisen kokonaisuuden.

Kehittämisen kohdealueelle on suunnitelmääräys matkailun kehittämistarpeiden yhteensovittamisesta yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen olemassa oleviin arvoihin niitä hyödyntäen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Kehittämisen kohdealuemerkintä ohjaa suuntaamaan matkailua ja virkistystä koskevia maakunnallisia ja seudullisia hankkeita alueelle. Kehittämisen kohdealuemerkintä ohjaa suuntaamaan matkailua ja virkistystä koskevia maakunnallisia ja seudullisia hankkeita alueelle. Alueesta pyritään muodostamaan yhdessä Itä-Uudenmaan vastaavan alueen kanssa ylimatekunnallinen matkailutoimintojen kokonaisuus.

Toteuttajana ovat kaavoituksen osalta kunnat. Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaavat sekä kunnat että toimintaa harjoittavat tahot.

RAIDELIIKENTEEN YHTEYSTARVE

Merkintä osoitetaan mahdollisia ratayhteyksiä. Ratayhteyden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista.

Suunnitelmääräys:

Yhteystarpeen selvityksissä on varmistettava, että yhteystarpeen toteuttaminen ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta selvitysalueella tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kymenlaakson maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnantavoiteltava kehitys vuosina 2005–2015. Tavoitelinjaukset ottavat tasapuolisesti huomioon maankunnan kahden seutukunnan tarpeet ja pyrkimykset. Maakuntavaltuusto hyväksyi suunnitelman 19.12.2005.

Maakuntakaavan laadintaa ohjeistavan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltava kehitys. Maakuntasuunnitelmassa on esitetty Kymenlaakson aluerakenteen visio vuodelle 2030. Maakuntasuunnitelman Kehittämistyön painopisteet -kohdassa on esitetty: ”Sujuvat ja turvalliset tie-, rautatie- ja vesitieyhteydet Venäjän markkinoille ovat tärkeä kilpailuetu Suomen elinkeinoelämälle. Nopeus, joustavuus, turvallisuus ja laivojen linjaliikennetyhteydet ovat Suomen satamien kautta kulkevan reitin vahvuuksia. Tärkeimpinä tekijöinä reitin kilpailukyvyyn kannalta ovat E18 – tien ja Lahti-Kouvola-Luumäki-Vainikkala rataosuuden kunnostaminen sekä Savon ja Karjalan ratojen kunnostamisen saattaminen päätökseen.”

Etelä-Suomen maakuntien yhteistyönä valmistellussa rakenneraportissa on esitetty Turku-Helsinki-Porvoo-Kotka-Hamina-Luumäki – ratayhteyden selvittämistä. Samoin Ratahallintokeskuksen valmistelemissa Raideliikennevisio 2050:ssä on esitetty pitkällä aikavälillä (2030–2050) toteutettavaksi Helsinki-Turku -yhteyden parantaminen sekä itäsuunnan mahdollinen oikorataratkaisu jatkoselvitysten osoittamassa muodossa: ”Ylipit-

källä aikavälillä (2050-) varauduttaisiin suurnopeusjunien liikennöintiin 300 km/h ainakin Helsinki-Pietari – välillä sekä mahdollisella Turun oikoradalla sekä osittain suurnopealle liikenteelle kunnostettavalla pääradalla.” Edellä olevan perusteella Kymenlaaksossa tulee varautua aluerakenteen kehittämisessä maakuntasuunnitelmakauden jälkeiseen aikaan selvittämällä yhdessä liikenneviranomaisten kanssa Haminasta itään suuntautuvan radan mahdollinen kulku-ura ja sen vaikutuksia aluerakenteeseen. Sekä tulee seurata liikennemuotojen kehittymistä pitäen silmällä kanavan teknistä sijoittamista Kuusankoskelta merelle.” Aluerakenteen visio 2030 – kuvassa on esitetty rautatie Helsingin suunnasta Kotkan kautta Haminaan nykyisten ratojen lisäksi. Liikennejärjestelmä -kohdassa on esitetty: ”Rautateiden osalta runko muodostuu Helsinki-Kouvola-Vainikkala/Lappeenranta/Mikkeli/Kotka/Hamina radoista. Tätä verkkoa täydentää aikanaan Helsinki-Kotka-Hamina kaupunkirata.”

Tämän jälkeen liikenne- ja viestintäministeriö antoi keväällä 2007 Ratahallintokeskuksen tehtäväksi selvittää Helsingistä itään kulkevan uuden ratalinjauksen tarpeellisuus Helsingin ja Pietarin välisessä liikenteessä. Työ on loppuvaiheessa ja sen alustavia johtopäätöksiä on seuraavassa (Helsinki-Pietari -rautatieyhteys, raporttiluonnos, esiselvitys ja vaikutusten arviointi):

”Mikään tarkastelluista vaihtoehdoista ei ole käytetyllä laskentamenetelmällä ja vaikutusten nykyisillä yksikköarvoilla yhteiskuntataloudellisesti kannattava. Samalla voidaan todeta, että nykyohjeistuksen mukainen kannattavuustarkastelu ei sovellu kovin hyvin laajojen yhdyskunta- ja aluerakennemuutoksia aiheuttavien raideliikennehankkeiden tarkasteluun. Tulosten perusteella Helsingin ja Pietarin välisen liikenteen kehittäminen pitkälle tulevaisuuteen voidaan tehdä nykyistä yhteyttä edelleen kehittämällä.

Vaihtoehdoilla on kuitenkin merkittäviä vaikutuksia alueiden kehittymisedellytyksiin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Itäratavaihtoehtojen kannattavuus ei merkittävästi riipu Venäjänliikenteen kehityksestä, vaan vaikutukset kertyvät pääasiassa kotimaan liikenteestä. Mikäli Lahti – Mikkeli oikorata toteutetaan, se vähentää vaihtoehdon Kouvola liikennettä ja hyötyjä.”

”Vaihtoehto Kouvola on perusvaihtoehdoista yhteiskuntataloudellisesti kustannustehokain (hyöty-kustannussuhde=0,49), mutta ei selkeästi parempi kuin vaihtoehto Luumäki. Jos vaihtoehdot linjataan lentoaseman kautta, ovat niiden laskennalliset vaikutukset käytännössä samat. Sen sijaan liikenneyhteyksien säilymisen ja parantumisen sekä aluerakenteen kehittymisedellytysten kannalta vaihtoehto Luumäki on tasapainoisin ja eniten uusia mahdollisuuksia avaava, koska se tarjoaa kokonaan uuden liikennemuodon myös Porvoon itäpuolella Kotka/Hamina -alueelle saakka. Vaalimaalle linjattujen vaihtoehtojen kustannustehokkuus on selvästi heikompi kuin vaihtoehdoissa Kouvola ja Luumäki. Vaalimaan vaihtoehtojen hyödyt kohdistuvat voimakkaasti Venäjän liikenteeseen kotimaan hyötyjen ollessa kertaluokkaa pienempiä kuin Kouvolan tai Luumäen vaihtoehdoissa.

Vaalimaan suurnopean vaihtoehto ei juuri synnytä hyötyjä kotimaanliikenteelle ja vaihtoehto vaikeuttaa alueiden käyttöä. Tehtyjen tarkastelujen perusteella suurnopea liikenne ei sovellu hyvin Suomen olosuhteisiin nyt käytetyn aikajänteen (2050) puitteissa.”

Maakuntasuunnitelman strategisen kannanoton, HePi – selvityksen sekä puuttuvien yleissuunnitelmien perusteella Helsinki-Kotka-Hamina–radan ohjeellinen päärata -merkintä ja Haminasta itään raideliikenteen yhteystarve – merkintä ovat edelleen perusteltuja maakuntakaavamerkintöjä.

Liikenne- ja viestintäministeriön 11.11.2008 kannanotosta voidaan päätellä, että myös muihin ratalinjoihin voidaan varautua. Tämän perusteella on myös Koskenkylä - Kouvola yhteyteen varauduttu yhteystarvemerkinällä. Merkintä ei ole alueidenkäytöllisesti ristiriidassa muun maankäytön kanssa Kouvolan Elimäen alueella.

Ratalinjojen suunnittelu etenee vaiheittain. HePi-selvityksen esityksen mukaisesti ensimmäisenä on käynnistynyt ns. lentokenttäyhteyden hyötyjen ja talouden selvittäminen. Selvittämistä vaatii myös Helsingistä Porvooseen suuntautuva liikennejärjestelmä vaihtoehtoinen, koska tällä on osaltaan vaikutusta muuhun itään suuntautuvaan rautatieliikenteeseen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Yhteystarvemerkinneen mukaista radan sijaintia selvitetessä tulee lähtökohtana olla, ettei esitettävä radan linjaus aiheuta Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamilla alueilla sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentäisivät suojelun perusteena olevia luontoarvoja. Samoin on huomioitava valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin, merkittäviin maisema-alueisiin ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvat vaikutukset raideliikenteen aluevarauksen sijaintia harkittaessa.

Rataverkon suunnittelu ja ylläpito kuuluu ratahallintokeskukselle, joka vastaa yhteystarvemerkinneen mukaisen radan toteutettavuuden ja sijainnin selvityksestä.

VESILIIKENTEEN YHTEYSTARVE

Merkinnällä osoitetaan vesiliikenteen yhteystarve Kymijosta Kuusankoskelta Suomenlahteen.

Suunnittelumääräys:

Yhteystarpeen selvityksissä on varmistettava, että yhteystarpeen toteuttaminen ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta selvitysalueella tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Valtioneuvoston päätöksen valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 1.6.2001 mukaan liikennejärjestelmäsuunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää liikenteen ja kuljetustarpeen vähentämiseen sekä liikenneturvallisuuden ja ympäristöystävällisten liikennemuotojen käyttöedellytysten parantamiseen. Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkostoja. Erityistavoitteena on alueidenkäytön suunnittelussa turvata vesiliikenteen yhteismahdollisuudet Saimaan vesistöstä Suomenlahteen.

Taajamat ja niiden ympäristöt –maakuntakaavassa on osoitettu vesiliikenteen yhteystarve Kuusankoskelta Suomenlahdelle. Liikenne- ja viestintäministeriö on lausunnossaan vuodelta 2007 todennut, että vesiliikenteen yhteystarve tulisi osoittaa samoin kuin maakuntakaavan ensimmäisessä vaiheessa.

Euroopan komission vuonna 2001 julkaisemassa liikennepolitiikan valkoisessa kirjassa kuljetusmuotojen välinen työnjako ja erityisesti sen korjaaminen on nostettu liikenteen kestävä kehityksen avaintekijäksi. Valkoinen kirja esittää työnjakoa korjaaviksi tekijöiksi rautateiden elvyttämisen sekä sisävesiliikenteen ja yhdistettyjen kuljetusten tehostamisen. Lyhyen matkan merenkulku ja sisävesiliikenne ovat liikennemuotoja, joiden avulla maantieninfrastruktuurin ruuhkista ja rautatieinfrastruktuurin puutteista johtuvia ongelmia voidaan lieventää. Yhteisön sisäinen merenkulku ja sisävesiliikenne ovat liikennemuotojen kaksi avaintekijää maantie- ja rautatieverkkojen kasvavan ruuhkautumisen ja ilmakehän saastumisen torjunnassa. Lyhyen matkan merenkulkua edistetään luomalla Euroopan laajuisiin liikenneverkkoihin ”merten moottoriteitä”. Sisävesiliikenne on meriliikenteen luonnollinen jatke.

Kymenlaakso on Suomen vientiteollisuuden ja maamme kansainvälisten yhteyksien solmukohta, jonka toimivuudesta huolehtiminen on ehto kilpailukyvyllä kasvavan EU:n ja Venäjän välisen liikenteen hoitamisessa. Liikennesektorin kehittämisedellytykset voivat muuttua merkittävästi pitkällä aikavälillä esimerkiksi energian hinnan ja saatavuuden takia ja myös tässä valossa eri liikennemuotojen merkitys voi painottua jatkossa eri tavalla kuin tällä hetkellä. Maakunnan vahvojen toimialojen toimintaedellytysten turvaaminen on maakunnan ehto, joten myös pitkän aikavälin alueidenkäytön suunnittelussa on vaurduttava mahdollisiin muutoksiin liikenneverkossa.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Vahvistuessaan vesiliikenteen yhteystarvemerkinä velvoittaa viranomaisia edistämään selvityksiä väylän tarpeesta, taloudellisuudesta ja teknisestä toteutettavuudesta sekä toteutuksen ympäristövaikutuksista.

Yhteystarvemerkinän mukaista kanavan sijaintia selvittäessä tulee lähtökohtana olla, ettei esitettävä kanavan linjaus aiheuta Natura 2000 -verkostoon kuuluvilla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueilla sellaisia haitallisia vaikutuksia, jotka merkittävästi heikentäisivät suojelun perusteena olevia luontoarvoja. Samoin on huomioitava valtakunnallisesti merkittäviin kulttuurihistoriallisiin ympäristöihin, merkittäviin maisema-alueisiin ja rakennettuun ympäristöön kohdistuvat vaikutukset kanavavarauksen sijaintia harkittaessa.

Yhteystarvemerkinän mukaisen vesiliikenneyhteyden tarpeen, toteutettavuuden ja sijainnin selvityksestä vastaa valtio. Vesiväylien ja kanavien toteuttamisvastuu on merenkululaitoksella.

VIHERYHTEYSTARVE

Merkinällä osoitetaan ekologiseen verkostoon ja virkistysalueverkostoon kuuluvat viheryhteystarpeet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava viheryhteyden säilyminen ja edistettävä niiden toteutumista tavalla, joka huomioi alueen maisema-arvot, arvokkaiden luontokohteiden säilymisen ja lajiston liikkumismahdollisuudet. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida myös seudullisia ja maakunnallisia luontomatkailu- ja virkistystarpeita luomalla alueidenkäytölliset edellytykset ylikunnallisesti merkittävien virkistyskäytön reitistöjen ja verkostojen muodostamiselle. Viheryhteyden mitoituksessa on kiinnitettävä huomiota yhteyden merkitykseen ekologisen verkoston osana sekä seudullisten ja paikallisten virkistystarpeiden yhteensovittamiseen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään. Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota. Alueidenkäytöllä tulee edistää luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä.

Maakuntakaavan viheryhteystarvemerkinän tavoitteena on säilyttää ja kehittää olemassa olevia viheryhteyksiä Kymenlaaksossa. Viheryhteystarvemerkinää on käytetty erityisesti maakunnallisesti merkittävien viheryhteystarpeiden osoittamiseksi Etelä-Kymenlaaksossa. Viheryhteyksillä luodaan mahdollisuuksia toimivan virkistys- ja viheralueverkoston kehittämiseksi. Riittävän laajat luonnonalueet niitä yhdistävine ekologisine yhteyksineen turvaavat monimuotoisuuden säilyttämistä. Ekologisten verkostojen kytkeytyneisyyden parantaminen on myös ilmastonmuutoksen sopeutumisen kannalta keskeistä koska se luo eliölajien mahdollisuuksia vaeltaa uusille alueille ekologisten yhteyksien kautta.

Viheryhteystarpeena on osoitettu seuraavat:

- Itämeri-Reitkalli-Saaramaa viheryhteys
- Koivuviikki-Valkmusa-Kananiemensuo viheryhteys
- Heisanharju-Vuohijärvi-Repovesi viheryhteys
- Kymijoki-Kajasuo viheryhteys

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Viheryhteystarvemerkinnän ohjausvaikutus kohdistuu kuntakaavoituksen ohella liikenneväylien suunnitteluun. Maakuntakaavamerkintä ei määrittele yhteyden laajuutta, mutta pääsääntöisesti viheryhteystarpeen tulee mahdollistaa virkistysreittien sekä eläinten (esim. hirvieläinten) liikkumisedellytykset luonnon ydinalueelta toiselle.

Toteuttajana ovat kaavoituksen osalta kunnat ja liikenneväylien osalta tiehallinto.

Metsäkäsittelyyn sovelletaan metsälakia. Merkintä ei edellytä maisematyölupaa ja varuksella ei ole MRL 30§:n mukaisia suojelumääräyksiä eikä 33§:n mukaista rakentamisrajoitusta.

MELUALUE

Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden melutaso Lden on yli 55 dB.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee ottaa huomioon valtioneuvoston päätöksellä annetut melutason ohjearvot. Alueelle ei tule osoittaa uutta asutusta tai muuta melulle herkkää toimintaa.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavan ratkaisu perustuu puolustusvoimien meluselvityksiin ja niiden täydennyksiin ja moottoriratamelun osalta suunnitelman yhteydessä tehtyihin selvityksiin (katso viiteluettelo). Melualueet on osoitettu selvitysten rajausten mukaan, niitä maakuntakaavan esitystarkkuuteen suurpiirteistään.

Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen melualue

Pahkajärvi on Puolustusvoimien tärkein kehitettävä ampuma- ja harjoitusalue Etelä-Suomessa. Pahkajärvellä on mahdollista ampua kaikilla maavoimien asejärjestelmillä, pl. ilmatorjuntaohjusjärjestelmät. Tämä mahdollisuus on säilytettävä myös tulevaisuudessa. Karjalan Prikaati on yksi maavoimien kolmesta valmiusyhtymästä ja ainoa valmiusyhtymä, jossa on joukkoyksikkö maavoimien jokaisesta aselajista. Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalue mahdollistaa kaikkien maavoimien aselajien koulutuksen ja harjoittelun. Karjalan Prikaatin toiminta ilman Pahkajärven ampuma- ja harjoitusaluetta ei olisi mahdollista. Karjalan Prikaatin lisäksi Pahkajärven ampuma- ja harjoitusaluetta käyttävät kaikki Etelä- ja Itä-Suomen maavoimien joukko-osastot sekä valtakunnalliset sotilasopetuslaitokset. Pahkajärven ampuma- ja harjoitusaluetta kehitetään maavoimien uusien asejärjestelmien sekä Puolustusvoimien poikkeusolojen joukkojen kouluttamisen vaatimusten mukaisesti.

Itä-Suomen Sotilasläänin Esikunta on Kymenlaakson maakuntakaavaluonnoksesta antamassaan lausunnossa (ISSLE asiak ME27182/15.8.2009) esittänyt Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen melualueen kasvattamista. Esitys on maavoimien johtavan meluasiantuntijan laatima arvio vuoden 2012 tilanteesta ja pohjautuu vuonna 2005 alueella tehtyyn ympäristömeluselvitykseen. Arvio perustuu maavoimien uusien asejärjestelmien ampuma- ja räjähdysmelun huomioimiseen, Pahkajärven ampuma- ja harjoitusalueen kehittämissuunnitelmaan sekä alueen nykyistä tehokkaampaan hyödyntämiseen. Esi-

tyksen uutta melualueita ei ole mallinnettu, mutta melun mittaukset ja mallinnukset on suunniteltu tehtäväksi vuoden 2009 aikana.

Utin varuskunnan melualue

Maakuntakaavan melualueen rajauksessa on otettu huomioon Utin varuskunta-alueen toiminnot. Puolustusministeriön päätöksen mukaisesti Utti pysyy helikoptereiden päätukikohtana. Helikopteritoiminta on laajentunut Utissa merkittävästi käyttöön tulleiden keskiraskaiden NH90-kuljetushelikopterien myötä. Lentomelua kasvattaa toiminnan merkittävä lisääntyminen, lisääntyvät yölennot, sekä useiden koneiden käyttö yhtäaikaaisesti.

Utin lentokentällä ei ole ajantasaista meluselvitystä. Melualueiden laajuutta on alustavasti selvitetty helikopteritukikohtien vaihtoehtojen selvityksen yhteydessä (Helikopteritukikohdan meluvaikutukset Utin, Hallin ja Jyväskylän lentoasemilla, Ilmailulaitos 24.11.2000).

Tyrrin ampumaradasta on laadittu meluselvitys.

Yrtinkankaan ampumaradan melualue

Maakuntakaavassa on esitetty yleispiirteisesti ampumatoiminnasta ympäristöön aiheuttavaa melua kuvaava melualuemerkintä, joka osoittaa koeammuntoihin perustuen teoreettisen alueen, jolla ammunnan aiheuttama melu voi ylittää ohjearvon. Merkintä ei ota huomioon esim. maaston muotojen ja peitteisyyden aiheuttamaa melun vaimenemista.

Tillolan moottoriturheilun tapahtumakeskuksen melualue

litin Tillolan alueelle suunniteltavan moottoriturheilun tapahtumakeskuksen selvitykset ovat edenneet samanaikaisesti maakuntakaavan valmistelun kanssa. Maakuntakaavan valmisteluvaiheessa alustava meluselvitys on antanut riittävän perusteen tutkia sijoittamista maakuntakaavassa. Maaliskuussa 2009 valmistunut koko hanketta koskeva esiselvitys ottaa huomioon yksityiskohtaiset ympäristövaikutukset.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Melualueet liittyvät puolustusvoimien harjoittelutoiminnan alueisiin ja ampuma- ja moottoriturheilutoiminnan alueisiin, joilta kantautuu melua ympäristöön. Maakuntakaavan aluevaraus toteutuu, kun yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa alueille ei sijoiteta melulle herkkiä toimintoja. Suunnittelussa tulee noudattaa valtioneuvoston päätöstä 993/1992.

**ALUE, JOLLA KULKEMINEN
ON RAJOITETTU**

Merkinnällä osoitetaan Pahkajärven ampuma-alueen edellyttämä rajoitusalue sekä Kirkonmaan varaston suoja-alue.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Alueeseen kuuluu osia Repoveden kansallispuisto- ja Natura 2000 -alueesta sekä tavanomaista metsätalousmaata. Alueella liikkuminen on turvallisuussyistä rajoitettua.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Aluevaraus toteutuu, kun alueisiin liittyvät rajoitukset otetaan huomioon alemmanasteisessa kaavoituksessa, kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa sekä alueiden metsätaloustaloudessa. Maanomistajan käyttörajoitukset omistamillaan alueilla perustuvat aina sopimukseen. Puolustusvoimat huolehtii kulkurajoituksen ilmoittamisesta maastossa.

OSA-ALUE, JOLLA ON AJOITAIN PUOLUSTUSVOIMIEN HARJOITUSTOIMINTAA

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla on maa- ja metsätalouskäytön ohella ajoittain sopimuksiin perustuvaa puolustusvoimien harjoittelutoimintaa.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Valtakunnallisten koulutusyksiköiden (Hamina, Vekaranjärvi) toiminta edellyttää laajoja harjoitusalueita. Puolustusvoimien hallinnassa olevat varsinaiset harjoitusalueet on varattu EP-merkinnällä. Näiden lisäksi koulutusyksiköt tarvitsevat ajoittain metsäalueita harjoitteluun.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Puolustusvoimien alueiden käyttö perustuu maaomistajan kanssa tehtäviin sopimuksiin, jossa otetaan huomioon maaston tai kasvillisuuden kulumisen ja siitä aiheutuvat korvaukset.

KONSULTOINTIVYÖHYKE

Merkinnällä osoitetaan Seveso II-direktiivin mukaisten laitosten konsultointivyöhykkeet.

Suunnittelumääräys:

Vaarallisia kemikaaleja käyttävää tai varastoivaa laitosta ympäröivän konsultointivyöhykkeen yksityiskohtaiseen suunnitteluun on kiinnitettävä erityistä huomiota. Suunniteltaessa riskille alttiiden toimintojen kuten asuinalueiden, vilkkaiden liikenneväylien, yleisölle tarkoitettujen kokoontumistilojen ja sairaaloiden sijoittamista vyöhykkeen sisälle on kaavaa laadittaessa pyydettävä kunnan palo- ja pelastusviranomaisen ja tarvittaessa TUKES:n lausunto.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Seveso II -direktiivi on EU:n neuvoston direktiivi 96/82/EY vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta. Direktiivi on saatettu Suomessa voimaan teollisuuskemikaaliasetuksen muutoksella vuonna 1999.

Seveso-laitos on Seveso II -direktiivin tarkoittama suuronnettomuusvaaran aiheuttava laitos (tehdas tai varasto). Suuronnettomuuden vaaran näillä laitoksilla aiheuttaa vaarallisten aineiden käsittely.

Kaava-alueella on Woikoski Oy:n teollisuuslaitos, joka kuuluu direktiivin piiriin. Konsultointivyöhyke on yleispiirteinen tapa kuvata vaarallisten aineiden käsittelyyn ja varastointiin sisältyvää suuronnettomuuden riskiä ja sen alueellista ulottuvuutta. Se sisältää veloitteen kuulla pelastusviranomaisia kaavoituksen yhteydessä tällaisten toimintojen välittömässä läheisyydessä.

Maakuntakaavassa osoitetaan yleispiirteisesti konsultointivyöhykkeiden sijainti aluerakenteessa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon, että direktiivin mukainen konsultointivyöhykkeen raja määritellään tuotantolaitoksen tai varaston tontin rajasta lukien. Konsultointivyöhykkeen etäisyys on varasto- tai tuotantolaitoskohtainen. Woikoski Oy:n konsultointivyöhykkeen etäisyys on 1,5 kilometriä rakennuspaikan rajasta.

Maakuntakaavaluonnoksessa konsultointivyöhykkeen alueelle on osoitettu päärata (Savon rata) ja seututie (368 Valkeala-Voikoski-Mäntyharju-Uutela).

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Konsultointivyöhyke liittyy vaarallisia kemikaaleja käsitteleviin ja varastoiiviin laitoksiin, joiden toteuttaminen edellyttää pääsääntöisesti yksityiskohtaista kaavoitusta. Kunta huolehtii kaavoituksella siitä, että laitoksen lähialueelle ei sijoiteta uusia riskeille alttiita toimintoja ja olemassa oleville tällaisille toimintoille etsitään mahdollisuuksien mukaan vaihtoehtoinen sijainti. Riskien arviointi edellyttää kaavoituksen yhteydessä neuvotteluja pelastusviranomaisen kanssa.

A

TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan yksityiskohtaista suunnittelua edellyttävät asumiseen, palvelu- ja työpaikka- sekä muihin taajamatoimintoihin varattavat rakentamisalueet. Merkintä sisältää taajamien sisäiset liikenneväylät, ulkoilureiitit, kevyen liikenteen väylät, yhdyskuntateknisen huollon alueet, paikalliskeskukset sekä virkistys- ja puistoalueet.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheytymistä hajanaisesti ja vajaasti rakennetuilla alueilla sekä taajaman ydinalueen kehittämistä toiminnallisesti ja taajamakuvallisesti selkeästi hahmottuvaksi keskukseksi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä niin että taajaman omaleimaisuus ja viihtyisyys vahvistuu ja ympäristö-, luonto- ja kulttuuriperintöarvojen säilyminen turvataan. Taajama-alueita laajennettaessa tulee turvata sekä olemassa olevien että uusien taajaman osien yhteydet taajamarakenteen ulkopuolisiin yhtenäisiin virkistysalueisiin. Taajama-alueilla tulee myös varmistaa niiden sisäisten vapaa-alueiden riittävyys.

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Taajama-alueet on pääosin esitetty maakuntakaavan ensimmäisessä vaiheessa ”Taajamat ja niiden ympäristöt”. Toisen kaavavaiheen ”Maaseutu ja luonto” alueella taajamia on kolme: Iitin Vuolenkoski, Valkealan Vuohijärvi ja Virolahden Klamila. Kaava-alueen asuminen painottuu kyliin ja haja-asutukseen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Taajama-alueiden laajentamisen suunnittelussa tavoitteena tulee olla yhdyskuntarakenteellinen eheys, alueellinen omaleimaisuus, ympäristö- ja perinnearvojen vaaliminen ja hyvän asuin ympäristön luominen.

Taajama-alueiden laajentaminen tai täydentäminen ei saa heikentää maakunnallisen tai seudullisen virkistysaluejärjestelmän toimivuutta. Taajama-alueen ulottuessa rantaan tulee alueen tarkemmassa suunnittelussa mahdollistaa virkistysalueiden jatkuvuus rantaan suuntaisesti.

Alueiden käyttäminen taajamatoimintoihin edellyttää yleis- tai asemakaavaa. Kaavojen ajoituksesta, valmistelusta ja käsittelystä päättää kunta. Kunta kaavoittaa alueita sitä mukaa kun yhdyskunnan kehitys ja tarkoituksenmukainen toteuttamisjärjestys sitä vaatii.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä matkailupalveluiden alueita. Alueisiin kuuluu matkailu- ja lomakeskuksia, lomakyliä, lomahotelleja, leirintäalueita tai muita vastaavia matkailua palvelevia toimintoja.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee toimintojen sijoittumisen ohjauksella ja rakentamisen mitoituksen määrittelyllä turvata alueen erityisten luontoarvojen, kulttuuriympäristön ja rakennushistoriallisten ominaispiirteiden säilyminen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Munapirtin – Kaunissaaren alue on valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävä ympäristöarvoiltaan, olevilta toiminnoiltaan, rakentamisväljyydeltään ja laajuudeltaan alue matkailualan palveluiden ja yleisen virkistyksen kehittämisalueeksi. Alue on hyvin saatavissa Helsinki-Pietari liikenneväylän varrella ja muodostaa Pyhtään kirkonkylän – Ahvenkosken vastaavan matkailun ja virkistyksen kehittämisen kohdealueen kanssa matkailullisesti monipuolisen ja vetovoimaisen keskittymän. Alueen luonto-, rakennusperintö- ja kulttuuriarvojen vuoksi edellytetään alueen toimijoiden verkottumista ympäristön eheyden turvaamiseksi.

Matkailupalveluiden rakentamisen tulee olla tarkemmassa suunnittelussa sijoitettu ja mitoitettu siten, etteivät alueelle tyypilliset matkailullista vetovoimaa tuovat ominaisuudet vaarannu. Näitä ominaisuuksia ovat esimerkiksi rakentamaton luonto, alkuperäinen rakennettu kulttuuriperintö, vapaan rantaviivan määrä ja maiseman piirteet. Käytettävissä vertailukohtana muita olosuhteiltaan samankaltaisia kotimaisia luontomatkailualueita (esimerkiksi Kalajoen Hiekkasärkät, yleiskaava 2008), mahdollistaa maakuntakaavassa esitetyn matkailualuevarauksen pinta-ala ja siihen liittyvän rantaviivan pituus yhteensä enintään 1000 – 1200 vuodepaikan sijoittamisen Munapirtin alueelle.

Virolahden Hurpun merelliseen ympäristöön liittyvä matkailun alue on olosuhteiltaan samankaltainen Munapirtin alueen kanssa. Suhteuttaen alueen lyhyempään rantaviivaan ja pienempään kokoon alueelle sovelletaan noudatettavaksi samoja rantaviivan määrään ja käytettävissä olevan alueen pinta-alaan sidottuja rakentamisen mitoitusperiaatteet kuin Pyhtään Munapirttiin.

Pohjois-Kymenlaaksoon ei ole osoitettu merkittäviä uusia matkailualueita. Matkailun keskeisten kohteiden, Repoveden kansallispuiston, Verlan tehdasalueen, Tykkimäen huvipuiston nykyiset maankäytölliset ratkaisut mahdollistavat toiminnan kehittämisen. Pohjois-Kymenlaakson kyliin suunnitteilla olevat kylärakennetta täydentävät matkailuhankkeet saavat muotonsa maakuntakaavan rakenneperiaatteiden mukaisesti kunnallisen kaavoituksen keinoin.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho. Kuntien tehtävänä on huolehtia alueiden yleis- tai asemakaavan laatimisesta, toteuttaa kunnallistekniikka tai sopia sen toteuttamisesta maankäyttösopimuksella ja valvoa, että alueet toteutuvat kaavan edellyttämällä tavalla.

Merkinnällä osoitetaan alueita, joilla harjoitettava erityinen urheilutoiminta aiheuttaa melua ja joilla liikkuminen on rajoitettua. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja käytön toteuttamisessa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Moottoriturheilun harrastaminen edellyttää, että yhdyskuntarakenteessa voidaan osoittaa näille toimintoille alueita, joissa niiden synnyttämä melu ja muut ympäristövaikutukset voidaan hallita ja toiminnan turvallisuus taata. Samalla toimintaan liittyvät urheilutapahtumat vaativat myös kohtuullista saavutettavuutta ja infrastruktuurin entistä korkeampaa tasoa. Paikallisia, harrastajavoimin ylläpidettäviä ratoja tarvitaan edelleen, mutta toiminnan kasvava ympäristövaatimus lisää kustannuksia ja keskittää toimintaa suurempiin yksiköihin.

Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnallisesti merkittävänä kohteina olemassa oleva moottorirata Kouvolassa Inkeröisten eteläpuolella sekä litin Tillolankankaalle uusi moottoriturheilun tapahtumakeskus. Tapahtumakeskus tulee sisältämään moottoriturheilun toimintojen lisäksi raskaan liikenteen koulutuskeskuksen, poliisitoimen ajoharjoittelu- ja koulutusyksikön, hälytysajoneuvojen kuljettajakoulutuksen, biopolttoaineiden testaus- ja kehitystyökeskuksen, näyttelytoimintaa ja autotestausta. Alueen tärkein käyttö ei olisi moottoriturheilu, vaan edellä luetellut muut toiminnot.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho. Kuntien tehtävänä on huolehtia alueiden yleis- tai asemakaavan laatimisesta, toteuttaa kunnallistekniikka tai sopia sen toteuttamisesta maankäytösopimuksella ja valvoa, että alueet toteutuvat kaavan edellyttämällä tavalla.

Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä ampumarata-alueita.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Ampumaradalla tarkoitetaan aluetta, jolla on yksi tai useampi lajirata eri aseita ja ampumalajeja varten. Muista kuin puolustusvoimien ampumaradoista on seudullisesti merkittäviksi määritelty radat, joilla on ylikunnallista käyttöä. Urheiluammunnan harrastaminen edellyttää, että yhdyskuntarakenteessa voidaan osoittaa näille toimintoille alueita, joissa niiden synnyttämä melu ja muut ympäristövaikutukset voidaan hallita ja toiminnan turvallisuus taata. Ylikunnallisilta ampumaradoilta edellytetään alueellisen ympäristökeskuksen myöntämää ympäristölupaa. Uusi suunnitteilla oleva haulikkoampumarata osoitetaan Kouvolaan Yrtinkankaalle Valkealan kirkonkylän pohjoispuolella. Muut maakunnallisesti merkittävät ampumaradat kaava-alueella sijaitsevat puolustusvoimien alueilla.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho. Kuntien tehtävänä on huolehtia alueiden yleis- ja asemakaavan laatimisesta, toteuttaa kunnallistekniikka tai sopia sen toteuttamisesta maankäytösopimuksella ja valvoa, että alueet toteutuvat kaavan edellyttämällä tavalla.

EP

PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu.

Suunnittelumääräys:

Virolahden Harjun metsätilan suunnittelussa ja alueidenkäytössä on varmistettava alueelle sijoittuvan opetustoiminnan käyttömahdollisuus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kymenlaaksossa on laajoja ja valtakunnallisesti merkittäviä puolustusvoimien alueita. Maakuntakaavarakaisulla turvataan alueiden nykyinen ja tuleva käyttömahdollisuus, johon liittyvät myös ympäröivän alueen käyttörajoitukset.

Virolahden Harjun alueella on kaksi vähintään maakunnallisesti merkittävää toimijaa: Harjun Oppimiskeskus ja puolustusvoimat. Maakuntakaavan uusi EP-merkintä toteaa nykyisen toiminnan ja sopimuksin vahvistetun tilanteen, jossa puolustusvoimat käyttää aluetta harjoitusalueenaan sopimuksen mukaisin rajoituksin ja Oppimiskeskus opetusikäikäytössä. Oppimiskeskuksen toiminnan edellytys on, että opetusikäikäyttö alueella voi jatkaa. EP-alueelle annetaan suunnittelumääräys, joka turvaa alueen opetuskäytön.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden toteuttamisesta vastaa valtio.

EP1

PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE, JOLLA ON NATURA 2000 -KOhteita

Merkinnällä osoitetaan sellaiset puolustusvoimien pysyvässä käytössä olevat varuskunta-, harjoitus- ja vastaavat alueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu ja joilla sijaitsee Natura 2000 –verkostoon kuuluvia kohteita.

Suunnittelumääräys:

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että puolustusvoimien toiminta tai alueen muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevarauksen vaikutuspiirissä tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kymenlaaksossa on laajoja ja valtakunnallisesti merkittäviä puolustusvoimien alueita. Maakuntakaavarakaisulla turvataan alueiden nykyinen ja tuleva käyttömahdollisuus, johon liittyvät myös ympäröivän alueen käyttörajoitukset.

Selänpään ympäristön puolustusvoimien alueella on Natura 2000 –verkostoon kuuluvia kohteita. Alueella on merkittäviä ympäristöarvoja kuten harjuluonnon- ja pohjavesiarvoja. Alue on myös puhtaan juomaveden saannin kannalta merkittävä. Ympäristöhallinnon Natura 2000 -aluekuvausten mukaan, alueen suojele ei kuitenkaan rajoita puolustusvoimien toimintaa ja sen kehittämistä.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden toteuttamisesta vastaa valtio. Alueen käytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota Natura 2000 – kohteiden luontoarvoihin. Puolustusvoimien harjoitus – ja suojelukarttojen laadinta ja tarkistus sekä puolustusvoimien toiminnan ohjaus edellyttää yhteistyötä puolustusvoimien ja alueellisen ympäristökeskuksen välillä.

VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖ

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävien MRL 114 § mukaisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sekä vaikutuksiltaan niihin rinnastettavien myymäläkeskittymien sijaintia.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän tarkoittamalle alueelle saa sijoittaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. Suuryksiköiden palvelutarjonnassa, mitoituksessa ja tarkemmassa sijoituksessa on varmistettava seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen. Vähittäiskaupan suuryksiköitä kehitettäessä ja sijoitettaessa on varmistettava etteivät tehtävät toimenpiteet heikennä palveluiden saavutettavuutta seudun muissa osissa.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Vahvistetun maakuntakaavan alueella merkintää on käytetty jo toimivien vähittäiskaupan suuryksiköiden merkintänä. Tässä maakuntakaavassa merkintää on käytetty Summan alueella, joka on vahvistetussa maakuntakaavassa taajamatoimintojen alue. Kohde liittyy rakenteellisesti vahvistetun maakuntakaavan työpaikka-alueeseen (TP), joka mahdollistaa tilaa vaativan erikoistavaran kaupan sijoittumisen alueelle. Kaavaratkaisussa merkinnällä mahdollistetaan yhden vähittäiskaupan suuryksikön toteuttaminen pääliikenneväylien solmukohtaan työpaikka-alueen ja taajama-alueen saumaan.

Kymenlaakson maakuntakaava, Kaupalliset palvelut 29.5.2008 selvityksen mukaan kaavoituksen laskennallinen enimmäisliiketilatarve vuoteen 2020 mennessä on Kymenlaaksossa yhteensä noin 380.000 k-m². Kouvolan seudun enimmäistarve on yhteensä lähes 200.000 k-m², josta noin puolet suuntautuu keskusta-alueelle ja puolet keskustan ulkopuolisille alueille. Kotkan-Haminan seudun liiketilan enimmäisliisästarve vuoteen 2020 mennessä on 180.000 k-m², josta myöskin toimintojen mukaan noin puolet suuntautuu keskustoihin ja puolet keskustojen ulkopuolelle. Liiketilan lisätarpeet on laskettu siis Kymenlaakson liiton väestötavoitteen pohjalta. Tilastokeskuksen väestöennuste on tätä hieman pessimistisempi ja vastaavasti Metka-projektin hieman optisempi. Näiden muiden väestöennusteiden pohjalta on kuitenkin myös laskettu vaihteluvälit liiketilatarpeelle.

Enmmäis tarve k-m ²	Kouvolan Seutu	Kotkan - Haminan Seutu	Yhteensä*
Tilastokeskuksen ennuste	160000	156000	321000
Kymenlaakson Liiton ennuste	197000	180000	382000
Metka-projektin ennuste	213000	195000	412000
Vähimmäistarve k-m ²			
Tilastokeskuksen ennuste	94000	91000	187000
Kymenlaakson Liiton ennuste	116000	105000	223000
Metka-projektin ennuste	125000	113000	241000
* Sisältää loma-asukkaat			

Lähde: Kymenlaakson Liitto

Tilastokeskuksen ennusteen pohjalta laskettuna Kymenlaakson liiketilan kaavoituksessa varauduttava vähimmäisliisätarve on vuoteen 2020 mennessä lähes 190.000 k-m² ja enimmäistarve 320.000 k-m². Liiton ennusteen pohjalta laskettuna tarve on 220.000 k-m² - 380.000 k-m² ja Metka-projektin ennusteen pohjalta laskettuna 240.000 - 410.000 k-m². Ero Metka-projektin ja liiton ennusteen välillä on pienempi, mutta myös väestöennusteiden välinen ero vuonna 2020 on pienempi kuin liiton ja Tilastokeskuksen välinen ennuste. Seutukohtaisissa liiketilatarpeissa ei ole otettu huomioon loma-asukkaita, vaan ne ovat mukana vain koko maakuntaa koskevassa laskelmassa. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan laskettuna liiketilatarpeen vaihteluväli Kouvolan seudulla on 94.000 - 160.000 k-m², Kymenlaakson liiton ennusteen mukaan 116.000 - 197.000 k-m² ja Metka-projektin ennusteen mukaan 125.000 - 213.000 k-m².

Uusien kaupan hankkeiden vertailua liiketilatarpeeseen

Kaupan hankkeiden määrää on verrattu liiketilan lisätarpeeseen maakunnassa. Tarkastelu on tehty kaupunkiseutukohtaisesti, sillä molemmat kaupunkiseudut muodostavat oman yhtenäisen markkina-alueensa. Lisäliiketilarave on laskettu ostovoiman kasvun pohjalta niin, että osa ostovoiman kasvusta suuntautuu nykyisiin liikkeisiin. Mahdollisesta kilpailutilanteesta aiheutuvaa liiketilatarvetta ei ole otettu laskelmissa huomioon, sillä näiden merkitys markkinatilanteeseen voi olla suuri ja tulee tutkia tapauskohtaisesti. Kaupan hankkeita on Kouvolan seudulla vireillä yhteensä 140.000 k-m², josta 15.000 k-m² kohdistuu keskustoihin ja 125.000 k-m² keskustojen ulkopuolisille alueille. Kokonaisuudessaan liiketilamäärä ylittää minimikaavoitustarpeen, mutta jää selkeästi alle enimmäistarpeen. Tilannetta voidaan pitää tasapainoisena kokonaiskysyntään nähden. Uudet hankkeet painottuvat kuitenkin vahvasti keskustojen ulkopuolelle, eikä keskustoihin ole tulossa niin paljon liiketilaa, mitä ostovoiman kasvu edellyttäisi. Tästä keskustan lisätilantarpeesta siten osa näyttää suuntautuvan keskustojen ulkopuolelle, tosin nykyisiin kauppakeskittyymiin eikä täysin yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle.

Uudet kaupan hankkeet Kymenlaaksossa			
K-m²	Kouvolan Seutu	Kotkan - Haminan Seutu	Yhteensä
Keskusta-alueet	15500	12000	27500
Ulkopuoliset alueet	125500	233500	259000
Hankkeet yhteensä	141000	245500	386500
Uudet Tilat	140000	241000	381000
Kaupallisten palvelujen lisäpinta-alan tarve Kymenlaaksossa 2020 mennessä.			
Enimmäistarve k-m²			
Keskusta-alueet	100000	91000	194000
Ulkopuoliset alueet	97000	89000	188000
Liiketilarave yhteensä	197000	180000	382000
Vähimmäistarve k-m²			
Keskusta-alueet	52000	47000	100000
Ulkopuoliset alueet	64000	58000	123000
Liiketilarave yhteensä	116000	105000	223000

Lähde: Kymenlaakson Liitto

Kotkan-Haminan seudulla on vireillä kaupan hankkeita yhteensä noin 240.000 k-m². Kaupan hankkeet ylittävät paikallisten ja loma-asukkaiden enimmäisliiketilatarpeen. Osa kaupan hankkeista nojautuu merkittävästi venäläisten matkailijoiden varaan. Myös Kotkan-Haminan seudulla keskustahankkeita on kaikista hankkeista hyvin pieni osuus. Kotkan osalta Kauppakeskus Pasaatin valmistuminen vuonna 2006 kasvatti liiketilamäärää keskustassa hyvinkin paljon ja toi lisää vetovoimaa Kotkansaarelle. Keskustahakuinen liiketilatarve onkin siellä tyydytynyt lähivuosiksi, mutta ei pidemmällä aikavälillä. Haminassa keskusta-uudistus parantaa keskustan vetovoimaa merkittävästi ja täyttää lähes kuntalaisten keskustahakuisten toimintojen vähimmäistarpeen, joka on noin puolet Haminan kokonaistarpeesta. Keskustojen ulkopuoliset hankkeet painottuvat Kotkan Jumalniemeen ja Haminan Summaan. Summan alue on hankkeista kaikkein merkittävin. Kuntakohtaisesti tarkasteltuna Kotkan hankkeet vastaavat lähestulkoon kuntalaisten ostovoiman kasvuun pohjalta laskettua kaavoituksen vähimmäistarvetta. Haminan hankkeet yhteensä ylittävät selvästi kunnan oman ostovoiman mukaisen tarpeen. Haminan tarvetta voidaan tarkastella myös Haminan markkina-alueen tarpeen pohjalta eli Haminan, Miehikkälän ja Virolahden. Näiden kuntien yhteenlaskettu vähimmäisliiketilatarve on noin 34.000 k-m² ja enimmäiskaavoitustarve noin 58.000 k-m². Summan alueen hankkeet ylittävät tämän selvästi. Näin suurena kokonaisuutena Summan rakentuminen ei voi perustua paikallisten asukkaiden varaan, vaan sen tarjonta suuntautuu merkittävästi venäläisille matkailijoille. Nyt näyttää siltä, että liiketilatarve Kymenlaaksossa näyttää toteutuvan tarkastelujakson (liiketilatarve on laskettu vuoteen 2020 saakka) alkupäässä. Hankkeiden jakautuminen pitkälle ajanjaksolle olisi suositeltavaa. Näin ostovoimaa riittäisi paremmin kaikille hankkeille, ja nykyisten liikkeiden sopeutuminen uudistuvaan tilanteeseen olisi helpompaa.

Uusien kaupan hankkeiden merkitys palveluverkossa

Pääosa kaupan hankkeita on nykyisiä alueita täydentäviä. Kuusankosken ja Kouvolan välisen ns. sauma-alueen merkitys alueen kaupallisena keskittymänä kasvaa nykyisestä merkittävästi, mikäli suunnitelmassa olevat hankkeet toteutuvat, tai niistä osa toteutuu. Lisää liiketilaa sauma-alueelle on tulossa yhtä paljon, kuin alueella tällä hetkellä on liiketilaa. Sauma-alue sijoittuu liikenteellisesti tärkeään solmukohtaan ja sijoittuu kokonaisuudessaan taajama-alueelle ja keskelle olemassa olevaan yhdyskunta- ja palvelurakentamiseen. Sauma-alue laajenee risteysalueen koilliskulmaan Tervaskankaan alueelle, mikä hajottaa sauma-alueen sisäistä kaupallista rakennetta liikenneverkon jakaessa aluetta. Sauma-alue on nykyään erittäin laaja kaupallinen alue ja sen sisäistä eheyttä sekä kaupunkikuvaa tulisikin kehittää. Keskustat kehittyvät myös Kouvolan seudulla. Kouvolan keskustaa kehitetään samoin Kuusankosken. Myös Kausalaan ollaan suunnittelemassa uutta liiketilaa keskustaan. Keskustahankkeet ovat seudullisesti tarkasteluna pieniä, mutta ne ovat kuitenkin tärkeitä. Keskustassa kerrosalaltaan pienikin hanke voi vetovoima-merkitykseltään olla hyvin suuri, eikä näin ollen keskustahankkeiden kerrosaloja voida suoraan verrata keskustan ulkopuolisten alueiden hankealan kanssa. Keskustahankkeiden myötä Kouvolan, Kuusankosken ja Kausalan keskustat vahvistavat nykyistä asemansa ja saavat lisää vetovoimaa, vaikka seudullisen kehittymisen painopiste näyttääkin Kouvolan seudulla olevan Kouvolan ja Kuusankosken välisellä ns. sauma-alueella. Pienemmät keskustat seudulla saattavat menettää asemiaan varsinkin tilaa vaativan kaupan osalta sen keskittyessä nykyistä merkittävämmiin sauma-alueelle.

Myös Kotkan-Haminan seudulla valtaosa kaupan hankkeista on nykyisiä alueita täydentäviä. Jumalniemen alue täydentyy ja laajenee voimakkaasti etelään. Jumalniemeä ollaan laajentamassa kaksinkertaiseksi nykyisestään. Lisäksi nykyistä rakennetta täydennetään. Näin alueen merkitys seudun merkittävänä kauppapaikkana kasvaa huomattavasti. Vaalimaan aluetta täydennetään ja alueen asemaa matkailijoiden kauppapaikkana vahvistetaan. Vaalimaan kauppakeskushanke tuo lisää kaupallista tarjontaa alueelle. Tarjonta suunnataan pääasiassa venäläisille matkailijoille, mutta keskittymä palvelee myös paikallisia asukkaita, joskaan ei täyspainoisesti. Vaalimaan hanke ei vaikuta muuhun palveluverkkoon merkittävästi. Paikalliset käyvät todennäköisesti edelleen huomattavan paljon ostoksilla myös Haminassa ja Kotkassa.

Kotkan-Haminan seudulla on uusi suuri kauppakeskittymä suunnitteilla Summaan. Tämä muuttaa alueen kauppapalveluiden verkkoa sekä markkinaosuuksia. Suunnitelmien mukaan Summasta tulisi kooltaan lähes kolminkertainen nykyiseen Jumalniemeen verrattuna, mikäli kaikki suunnitelmat toteutuisivat. Kilpailu keskustojen ulkopuolisten kauppakeskittymien välillä sekä keskustojen kanssa kasvaisi näin ollen merkittävästi. Summan keskittymästä tulisi merkittävä seudullinen keskittymä, joka palvelisi seudun lisäksi myös matkailijoita. Alueen liikenteellinen saavutettavuus on hyvä. Alueena Summa ei suoraan sijoitu yhdyskuntarakenteen ulkopuolelle, vaan kiinni nykyiseen taajamarakenteeseen. Alueen läheisyydessä asuu noin kolmasosa kaupungin asukkaista ja alueen läpi kulkee kaupungin joukkoliikenne. Summan myötä asiakkaiden ei välttämättä tarvitsisi lähteä Kotkaan, kun Haminan kaupungin oma palvelutarjonta paranisi. Merkittäviä kaupan keskustahankkeita on seudulla vain Haminan keskustassa. Kauppakeskushankkeen varrella vahvistaa keskustan asemaa paikallisena kauppakeskittymänä ja parantaa keskustan vetovoimaa ja viihtyisyyttä. Kotkan keskustaa on viime aikoina jo vahvistettu huomattavasti. Lisäksi keskustaa kehitetään edelleen, vaikka uusia suuria liiketilahankkeita ei keskustassa ole vireillä. Mm. Kulttuurisatamaa kehitetään voimakkaasti. Pääpaino alueen kehittämisessä on kuitenkin muussa toiminnassa kuin kaupallisten palveluiden liiketilassa. Karhulan keskustaan kehitetään myös, mutta merkittäviä liiketilahankkeita ei Karhulassa ole vireillä. Karhula säilyy monipuolisena paikalliskeskukseksi. Kotkan-Haminan seudun pienempien keskustojen eli Virolahden, Miehikkälän sekä Siltakylän ja Pyhtään kirkonkylän asema palveluverkossa jää lähipalvelukeskuksiksi.

Kaupan keskusliikkeiden mukaan nykyiset hankkeet toteuttavat sitä tavoitetta, että mahdollisimman moni kauppa-asia hoituisi yhdessä kauppapaikassa eikä kauppapaikkojen välillä tarvitsisi liikkua autolla. Varsinkin kauppakeskukset tai muut tiiviit kauppakeskittymät ajavat tätä tavoitetta. Nykytilanteessa keskustan ulkopuoliset kauppakeskittymät ovat kuitenkin niin hajanaisia, ettei yhden pysäköintikerran tavoite useinkaan toteudu, mikä tekee näistä alueista usein hyvin liikennepainotteisia. Keskustan ulkopuolisten kauppakeskusten tai kauppakeskittymien määrä on kasvussa sekä Kymenlaaksossa että muualla Suomessa. Kaupan keskusliikkeet ovat suurien hankkeiden lisäksi merkittävästi kehittämässä lähikauppaverkkoa. Lukumääräisesti kehityshankkeita on kaupan ryhmittymien mukaan eniten lähikaupoissa. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että myös suuret liikkeet ovat hyvin useille lähikauppa, sillä nykyiset hypermarketit sijoittuvat nykyiseen taajamarakenteeseen. Tärkeää on, että erityyppisille toimintoille löytyy tilaa ja mahdollisuuksia kaupunkirakenteessa. Kaupalle tulee luoda erilaisia kauppapaikkoja. Kaikki kauppapaikat eivät hajota yhdyskuntarakennetta, sillä tietyt toiminnot tuottavat vähemmän asiointiliikennettä kuin toiset.

Esimerkiksi on luontevaa, että tilaa vaativa kauppa sijoittuu keskustojen ulkopuolelle. Lisäksi on tavoiteltavaa, että se keskittyy seudulla, mikä vähentää liikennetuotosta. On hyvä, että kaupan keskittymisellä vähennetään asiointiliikennettä. Toisaalta taas laajamittaisesti kaikentyyppisen kaupan sijoittaminen suurin kauppakeskuksiin tai –keskittymiin keskustojen ulkopuolelle vaarantaisi keskustojen elinvoimaisuuden. Keskustahakuisen kaupan luontevin paikka on keskustassa, mikä pitää keskustat vetovoimaisina. Kaavoituksella tuleekin ohjata toiminnot toimialalle tyyppisille alueille. Jos keskustahakuista kauppaa suunnataan liikaa keskustojen ulkopuolelle, ei asiakkaita riitä tarpeeksi keskuksissa toimiville yrityksille.

Kymenlaakson kaupan hankkeiden osalta näyttää siltä, että kauppaa keskittyy nykyistä enemmän suuriin kauppakeskittymiin keskustojen ulkopuolelle. Keskustoja ollaan myös kehittämässä, mikä on erittäin tärkeää. Toisaalta taas keskuksissa ei enää ole tilaa suurille liiketilakonsepteille. Kaavoituksella on kuitenkin vastuu siitä, ettei liiallisessa määrin keskustatoimintoja siirry keskustojen ulkopuolisiin keskittymiin. Nykyiset keskustojen ulkopuoliset kauppakeskittymät ovat melko hyvin kiinni kaupunkirakenteessa, mikä on yhdyskuntarakenteen kannalta positiivinen asia.

Haminan keskustan toimipaikkojen määrästä 7,2 % on päivittäistavarakauppaa ja 15,0 % paljon tilaa vaativia erikoiskauppoja Haminan keskusta-alueen kaupallinen vetovoima 23.1.2006 selvityksen mukaan. Kerrosalamäärissä tarkasteltuna koko 33 000 k-m² kerrosalasta 21,9% on päivittäistavarakaupan osuus eli n. 7200 k-m². Ostovoimasta laskettu koko kaupungin päivittäistavaramyynnin tarvitsema kerrosala vuonna 2020 olisi 16 200

k-m², lisätarve koko kaupunkiin on 4440 k-m² ja siitä keskustaan 1600 k-m². Keskustan meneillään olevat hankkeet lisäävät päivittäistavarakauppaa arviolta 2000 k-m². Tämä vahvistaa keskustan kaupallista palvelua ja siten tulee keskustan toiminnallista rakennetta. Keskusliikkeet ovat lisänneet ja ilmoituksensa mukaisesti edelleen täydentävät Saleja Siva-myymlöitään keskustan ulkopuolisilla asuntoalueilla.

Edellä olevan perusteella Haminan keskustan päivittäistavarakauppa vahvistuu lähivuosina ennen kuin Summan alueen tilaa vaativa kauppa sekä vähittäiskaupan suuryksikkö –varauksen mahdollistama päivittäistavarakauppa aloittaisivat toimintansa Haminan ohittavan moottoritien valmistuttua. Alueen tilaa vaativa kauppa ei puolestaan vaikuta heikentävästi muiden alueiden kauppaan, jos toteutus tapahtuu vaiheittain ostovoiman kasvun myötä.

Alue osoitetaan kaavamutoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho. Kuntien tehtävänä on huolehtia alueiden yleis- tai asemakaavan laatimisesta, toteuttaa kunnallistekniikka tai sopia sen toteuttamisesta maankäyttösopimuksella ja valvoa, että alueet toteutuvat kaavan edellyttämällä tavalla.

KYLÄ

Merkinnällä osoitetaan yhteyksiltään hyviä ja palvelutasoltaan vaihtelevia maaseudun kyliä sekä saariston perinteisiä kyliä, joiden asutus on pääasiassa loma-asutusta.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäristöönsä niin että kylän omaleimaisuus ja viihtyisyys vahvistuu ja ympäristö-, luonto- ja kulttuuriperintöarvojen säilyminen turvataan.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kyläympäristöt muodostavat maaseudun perinteisiä, vetovoimaisia asumis- ja yritystoiminnan ympäristöjä. Kylien merkitys matkailun ja loma-asutuksen tukialueina on myös huomattava. Kymenlaakson kyläverkosto on suhteellisen tiivis ja yhteyksiltään suurimaksi osaksi hyvä.

Maakuntakaavassa on osoitettu maaseudun keskeinen kylärakenne ja sitä tukeva yhteysverkosto. Kyläverkoston osoittamisella maakuntakaavassa pyritään siihen, että olemassa oleva kymenlaaksolainen kylärakenne olisi ensisijainen myös uuden maaseutuasumisen ja elinkeinotoiminnan kehittämis- ja sijoittumispaikka. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen puitteissa viesti kohdistuu ennen muuta kuntakaavoitukseen, jotta se voisi suunnata uuden yhdyskuntarakenteen ja sen mukaiset palvelu-, infrastruktuuri- ym. veloitteet olemassa olevan rakenteen yhteyteen.

Kyläverkoston osoittaminen on myös muulle, sen kanssa ristiriitaiselle maankäytölle, viesti siitä, että maakuntakaava tukee kyläaluemerkinnällä nimenomaan kyläasutusta, muita kylätoimintoja ja tähän liittyviä elinkeinotoimintojen alueita suhteessa muuhun maankäyttöön. Maa-ainesten ottoalueiden tai muun merkittävän häiriöitä aiheuttavan toiminnan osoittamista kyläalueille tai niiden läheisyyteen on pyritty välttämään. Valtakunnalliset ja maakunnalliset alueidenkäyttötarpeet saattavat tuottaa merkittäviä ympäristömuutoksia maaseutualueille. Hankkeiden sijoittamisessa pysyvä asutus otetaan kuitenkin aina rajoitteena huomioon, myös sellaiset kyläalueet, joita maakuntakaavassa ei osoiteta.

Uudessa Kymenlaakson kuntarakenteen muutostilanteessa kyläverkoston ”oikea” määrittely maakuntakaavassa on poikkeuksellisen vaikeaa. Maakuntakaavassa on pyritty sekä kylien että niihin liittyvän yhdystieverkoston määrittelyssä siihen, että kunnilla ja tieviranomaisilla voisi olla realistinen sitoumus maakuntakaavan osoittaman rakenteen ylläpitoon ja kehittämiseen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Maakuntakaavan kyläalue voi toteutua yleiskaavalla, jonka kunta laatii. Yleiskaavassa selvitetään nykyisen asutuksen täydentämis- tai laajentamismahdollisuus sekä palvelujen ja vesihuollon järjestäminen. Yleiskaavoitus edellyttää yleensä, että kyläalue on suhteellisen tiivis ja laaja tai liittyy ranta- tai muihin vetovoimaisiin alueisiin, joiden maankäyttö myös edellyttää suunnittelua.

Kyläverkoston kaikkia osia ei ole tarpeen toteuttaa kaavalla, jolloin yksityiskohtaisempaa suunnittelua edustavat omaehtoiset kylä- ja kehittämissuunnitelmat. Näissä voidaan kaavaprosessia kevyemmin selvittää uuden asumisen ja yritystoiminnan sijoittumismahdollisuuksia ja vesihuollon tai muiden tarpeelliseksi katsottujen yhteisratkaisujen toteutusta. Silloin, kun on kyse normaalein haja-asutusperiaattein maaseudulle sijoittuvasta asumisesta tai paikallisesta yritystoiminnasta, maakuntakaava ei voi estää sen sijoittumista eikä karsia minkään kylän tai alueen kehittämismahdollisuuksia.

Kyläverkoston toteutumisen ja ylläpidon kannalta aktiiviset kyläyhdistykset ja muut toimijat ovat avainasemassa. Kuntien ja valtion tuki kylien palvelurakenteen, vesihuollon ja tieverkoston ylläpidolle vaikuttaa kylien kehittämismahdollisuuksiin.

Haitalliset ympäristömuutokset kuten laajat teknisen huollon linjaukset, ympäristöhäiriötä ja kuljetuksia aiheuttava merkittävä aineenotto ja muut vetovoimaisuutta alentavat tekijät tulisi näitä koskevissa suunnitelmissa sijoittaa kyläympäristöjä säästäten. Hankkeiden sijoittamisessa pysyvä asutus otetaan kuitenkin aina rajoitteena huomioon, myös sellaiset kyläalueet, joita maakuntakaavassa ei osoiteta.

PALVELUJEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävien julkisten palvelujen ja hallinnon alueet ja kohteet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota kulttuuriympäristön ja rakennushistoriallisten ominaispiirteiden säilyttämiseen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa osoitetaan maakunnallisesti merkittävänä koulutusyksikkönä Harjun oppimiskeskus.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueilla toimivien maakunnallisesti merkittävien koulutuksen ja terveydenhuollon yksiköiden kehittämistarpeet tulee ottaa huomioon alueiden ja niiden ympäristön tarkemmassa suunnittelussa.

Palvelualueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho: kunta, valtion viranomainen, yhteisö, yhtiö tai näistä muodostuva hankekohtainen toteutusorganisaatio.

TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät ympäristövaikutuksia aiheuttavat teollisuusalueet ja teollisuuden varastoalueet

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suojaetäisyyksin. Mikäli alueella varastoidaan, käsitellään tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita on alueen suunnittelussa huomioitava vaarallisista aineista alueelle ja sen lähiympäristölle aiheutuvat riskit.

Erityistä huomiota on kiinnitettävä paikallisen teollisuusympäristön ja sen rakennushistoriallisten ominaispiirteiden säilyttämiseen.

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että rakentaminen tai muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kymenlaakson maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuuslaitokset sijaitsevat yleensä taajamissa ja niiden lähialueilla. Maakuntakaavassa on varattu kaksi taajamien ulkopuolista teollisuusaluetta, joiden pitkän tähtäimen käyttö nykyisillä sijaintipaikoilla halutaan turvata.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden toteuttaminen edellyttää pääsääntöisesti yksityiskohtaista kaavoitusta, joka kuuluu ao. kunnalle samoin kuin kaavoitetun alueen kunnallistekniikan ja yleisten alueiden toteuttaminen. Alueiden rakentajina ovat kunnat tai muut julkiset yhteisöt sekä yksityiset rakentajat.

MATKAILUKOHDE

Merkinnällä osoitetaan taajamien ja keskustojen ulkopuolisten maakunnallisesti merkittävien matkailukohteiden sijainti.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen luonnonarvot, kulttuuriympäristö ja rakennushistoriallisten ominaispiirteiden säilyminen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kaavassa osoitetaan vähintään seudullisesti merkittäviä matkailukohteita, jotka liittyvät Kymijoen varren luontomatkailureitteihin tai meren rannikon ja saariston matkailukokonaisuuksiin.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Matkailukohteiden yksityiskohtaisempi suunnittelu ratkaistaan pääsääntöisesti alemmanasteisella kaavalla. Rannoille sijoittuvat kohteet sisältyvät rantayleiskaavoihin. Maakuntakaava toteutuu, kun matkailualue on huomioitu alemmanasteisessa kaavassa. Alueiden hankkimisesta, suunnittelusta ja rakentamisesta vastaa toimintaa harjoittava taho.

3.3 Kulttuuri ja rakennusperintö

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Kymenlaaksossa on luonnonympäristöltään toisistaan voimakkaasti poikkeavia alueita. Luonnon tarjoamat erilaiset edellytykset niissä ovat muokanneet ihmisen elinkeinoja, joka on luonut toisistaan poikkeavia kulttuuriympäristöjä. Maisemallisesti voidaan erottaa ainakin seuraavat omanlaisensa alueet: järvisuomen alue, rannikkomaa ja Suomenlahden rannikko ja saaristo. Pohjois-etelä suunnassa virtaava Kymijoki ja Itä – länsi suunnassa kulkevat Salpausselkien harjumuodostumat ja luode-kaakkosuuntaiset poikittaisharjut jakavat myös maakuntaa. Maisematyyppeinä nämä eroavat toisistaan ja ovat heijastuneet elinkeinoihin luontonsa antamien edellytysten kautta.

Kymenlaakson maakuntakaavan ensimmäisen vaiheen ”Taajamat ja niiden ympäristöt” selostuksessa todettiin rakennetun kulttuuriympäristön keskeisiä teemoja olevan:

- esihistoriaan kuuluvat ympäristöt
- kirkonkyläympäristöt
- vanhat tielinjat ja rautatiet
- teollisuusalueet, niiden rakennukset ja asuntoalueet
- sotahistorialliset ympäristöt, rajat
- kartanoympäristöt
- 1900-luvun arkkitehtuuri
- rannikon rakennusperinne

Kymenlaakson maakuntakaavan aluerajauksesta johtuen keskeisistä teemoista teollisuusalueet ja 1900-luvun arkkitehtuuri painottuivat ensimmäiseen kaavavaiheeseen. Toisessa maakuntakaavavaiheessa ”Maaseutu ja luonto” keskeisintä kulttuuri- ja rakennusperinnön sisältöä ovat kylä- ja kartanoympäristöt sekä rannikon rakennusperinne.

Kyläympäristöihin ei yleensä kohdistu suuria maankäytöllisiä paineita, mutta esimerkiksi tilakeskusten apurakennusten kasvava koko, uudet rakennusmateriaalit ja asumisen esi-kaupunkimainen rakennustapa voivat tuoda kylämaisemiin vieraita elementtejä. Toisaalta tilojen tyhjeneminen voi autioittaa kyläkuvaa. Maaseudun elinkeinotoiminnan muuttuneiden vaatimusten yhteensovittaminen arvokkaiksi tunnistettuihin rakennettuihin ympäristöihin on haaste tarkemmalle suunnittelulle, rakentamisen ohjaukselle ja viranomais toiminnalle.

Perinteinen avoin viljelymaisema on vähenemässä metsittymisen seurauksena. Tukirahoituksen ohjaaminen ja maiseman kulttuuristen arvojen uudenlainen esille tuominen voivat edistää vähenevien viljelymaisemien säilymistä.

Kymenlaakson rannikon rakennusperinteen arvostetuinta osaa ovat saariston kylät: Kunnissaari, Haapasaari, Tammio ja Kuorsalo. Kylämiljöö on vakiintunut vuosisataisen asumisen myötä ja rakennuksia on pyritty ylläpitämään arvonsa mukaisesti. Saarten matkailullinen potentiaali on vielä paljolti hyödyntämättä eikä saarilla siitä johtuen ole juuri ollut kulttuuriarvoja vaarantavia maankäytön paineita

Uutta rakennetun kulttuurin kerrostumaa Kymenlaakson rannoille on muodostanut viime vuosisadan alusta lähtien loma-asuminen. Lomarakennusten määrä on tasaisesti kasvanut, samoin niistä muodostuva kulttuurimaisema on laajentunut. Kymenlaaksolle tyypillisintä lomarakennuskantaa on 1950 -1970-lukujen aikana niukkojen resurssien seurauksena pienimittakaavaisena toteutettu ja sen vuoksi maisemaan sopeutunut rakentaminen. Tätä lomarakentamisen perinnettä on syrjäyttänyt viime vuosikymmeninä ”kakkosasunto”- käsitteen mukainen rakentaminen, kasvanut rakennuskoko ja kohonnut varustelutaso. Aiempaa suurempi haaste tarkemmalle suunnittelulle muodostuukin uuden loma-asumisen sovittamisesta perinteiseen rakenteeseen sekä sen maisema- ja ympäristövaikutuksien hallinnasta.

Kaavaan on merkitty kaksi Unescon maailmanperintöluettelon kohdetta, Verlan tehdasalue (n:o 751) Valkealan ja Jaalan rajalla sekä Struven mittausketjun piste (n:o 1187–014) Mustaviirin saarella Pyhtäällä.

KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE, VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ

Merkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta valtakunnallisesti merkittävät alueet. Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittava yhteen maankäytön ja maisema- ja kulttuuriarvojen vaatimukset.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

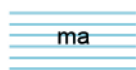
Maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (Rakennettu kulttuuriympäristö, Museoviraston julkaisu 16 /1993) ja valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (YM mietintö 66/1992).

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Arvokkaalla maisema-alueella on lähtökohtana, että rakentaminen ei saa heikentää merkittävästi kulttuurimaiseman arvoa.

Kulttuuriympäristön vaaliminen tulee huomioida kuntien kaavoituksessa, muussa suunnittelussa, rakentamisen ohjauksessa ja rakennusvalvonnassa sekä eri viranomaisten toiminnassa.

Arvokkaat maisema-alueet vaikuttavat uusien tihankkeiden toteuttamiseen ja mahdollisesti vanhojen linjauksien muutos- ja oikaisuedellytyksiin. Kulttuuriympäristön erityisominaisuudet antavat lähtökohtia ja reunaehtoja suunnittelulle, mutta eivät estä alueiden monipuolista käyttöä ja kehittämistä.

KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE, MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ

Merkinnällä osoitetaan kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti merkittävät alueet. Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön ominaispiirteiden vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittava yhteen maankäytön ja maisema- ja kulttuuriarvojen vaatimukset.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

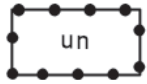
Merkinnällä on osoitettu maakunnallisesti merkittävät maisema-alueet Kymenlaakson kulttuurimaisemainventoinnin / Kymenlaakson liitto 1992 mukaisesti.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Arvokkaalla maisema-alueella on lähtökohtana, että rakentaminen ei saa heikentää merkittävästi kulttuurimaiseman arvoa.

Kulttuuriympäristön vaaliminen tulee huomioida kuntien kaavoituksessa, muussa suunnittelussa, rakentamisen ohjauksessa ja rakennusvalvonnassa sekä eri viranomaisten toiminnassa.

Arvokkaat maisema-alueet vaikuttavat uusien tihankkeiden toteuttamiseen ja mahdollisesti vanhojen linjauksien muutos- ja oikaisuedellytyksiin. Kulttuuriympäristön erityisominaisuudet antavat lähtökohtia ja reunaehtoja suunnittelulle, mutta eivät estä alueiden monipuolista käyttöä ja kehittämistä.

UNESCO:N MAAILMAPERINTÖKOHDE

Merkinnällä osoitetaan Verlan alue ja Struven mittausketjun piste Mustaviirin saarella, jotka kuuluvat UNESCON maailmanperintökohteiden luetteloon.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää maailmanperintökohteeksi nimeämisen perusteena olevien arvojen säilymistä ja hoitoa.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Verlan tehdasalue (n:o 751) ja Struven mittausketjun piste (n:o 1187–014) Mustaviiri esitetään maakuntakaavassa Unescon maailmanperintökomitean päätöksen mukaisesti.

Verlan maailmanperintökohdetta tulee suojella ja kehittää pohjoismaisen puuteollisuuden historiaa säilyttävänä ja esittelevänä ruukinmiljöönä.

Struven mittausketjun piste Pyhtään Mustaviirissä on yksi kuudesta Pohjoiselta jäämereltä Mustallemerelle ulottuvan kolmiomittausketjun Suomessa suojellusta pisteestä. Mittausketjun varren kansoja yhdistävänä nähdään maailmanperintökohteella olevan teknistieteellisen kulttuuriarvon lisäksi myös yleismaailmallista arvoa.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Maakuntakaava ohjaa kohteiden maankäyttöä siten, että alueille tai niiden läheisyyteen ei saa sijoittaa rakentamista tai toimintoja tai muuttaa maastonmuotoja ja maisemaa siten, että maailmanperintökohteen maisemallinen asema ja arvo heikkenisivät.

Maakuntakaavan varaus toteutuu, kun Verlan osayleiskaavassa ja Itäisen Suomenlahden kansallispuiston hoito- ja käyttösuunnitelmassa otetaan huomioon varauksen perusteena olevat arvot. Toteuttajana on kaavoituksen osalta kunta ja kansallispuiston osalta metsähallitus.

MERKITTÄVÄ VÄHINTÄÄN MAAKUNNALLINEN RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN KOHDE

Merkinnällä osoitetaan kohteet, joissa on vähintään maakunnallisesti merkittävä rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuus.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon kulttuuriympäristön vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen säilyminen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä on osoitettu lausunnolla olevan, vielä vahvistamattoman valtakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen luettelon kohteet sekä Kymenlaakson kulttuuriympäristöjen toimenpideohjelman / Kymenlaakson liiton julkaisu B:90, mukaiset maakunnallisesti merkittävät pienialaiset rakennetut kulttuuriympäristöt.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Merkinnän osoittama pienialainen kulttuuriympäristö on tyypillisesti usean rakennuksen muodostama kokonaisuus. Alueella toteutettavat toimenpiteet vaikuttavat ympäristökokonaisuuteen, johon ne on sopeutettava niin, ettei kokonaisuuden arvo heikkene.

Kuntien tulee tarkemmassa kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa riittävästi huolehtia ympäristön arvon säilymisestä. Merkittävien kulttuuriympäristön kohteiden hoito on kohteen omistajan vastuulla, viranomaisten tehtävä on taloudellisen tuen osoittamisen lisäksi valvoa toimenpiteiden oikeellisuutta.

SM

MUINAISMUISTOALUE

Merkinnällä osoitetaan muinaismuistolain nojalla suojeltuja alueita. Alueella on voimassa MRL 33§ mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon alueella olevat suojeltavat arkeologiset, maisemalliset ja kulttuurihistorialliset arvot. Toimenpiteitä suunniteltaessa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä on osoitettu linnoituksen alue Kouvolan Utissa.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Kymenlaakson kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnit on päivitetty 2007 - 2008. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueilla olevat muinaismuistot. Kaikki muinaismuistot, myös vielä löytymättömät on rauhoitettu muinaismuistolaille. Muinaisjäännösalueita koskevista suunnitelmista on oltava yhteydessä Museovirastoon.

Koska kaikista vedenalaisista muinaisjäännöksistä ei ole kattavaa tietoa, tulee veteen rakennettaessa tai merenpohjaa muutettaessa vanhoilla asutus- ja vesiliikennealueilla tehdä vedenpohjan inventointi.

■ MUINAISMUISTOKOHDE

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät muinaisjäännökset. Kaikki muinaismuistot, myös vielä löytämättömät, on suojeltu muinaismuistolalla (295/1963).

Suunnittelumääräys:

Kohteen ja sen lähialueen maankäytön suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon kiinteiden muinaisjäännösten lisäksi niiden riittävät suoja-alueet ja kohteen liittyminen maisemaan. Toimenpiteitä suunniteltaessa on pyydettävä lausunto museoviranomaisilta.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Vuonna 2007 Museovirasto käynnisti koko Kymenlaakson kattavan kiinteiden muinaisjäännösten inventointien ajantasaistamisen, joka vuonna 2007 kohdistui Etelä-Kymenlaaksoon ja vuonna 2008 Pohjois-Kymenlaaksoon. Kohteet esitetään maakuntakaavassa muinaisjäännösrekisterin mukaisesti. Inventointiin liittyy selvitys Kymenlaaksoa rajamaakuntana leimaavista sotahistoriallisista kohteista.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Kymenlaakson kiinteiden muinaisjäännösten inventoinnit on päivitetty 2007 - 2008. Alueiden käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueilla olevat muinaismuistot. Kaikki muinaismuistot, myös vielä löytymättömät on rauhoitettu muinaismuistolalla. Muinaisjäännösalueita koskevista suunnitelmista on oltava yhteydessä Museovirastoon.

Koska kaikista vedenalaisista muinaisjäännöksistä ei ole kattavaa tietoa, tulee veteen rakennettaessa tai merenpohjaa muutettaessa vanhoilla asutus- ja vesiliikennealueilla tehdä vedenpohjan inventointi.

ALUE, JOLLA ON SÄILYTETTÄVIÄ VÄHINTÄÄN /s MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVIÄ RAKENNUSKULTTUURIKOhteITA

Merkinnällä osoitetaan maankäytön aluevaraukset, joilla on vähintään maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä tai rakennuksia, mutta joita ei ole erikseen kohdemerkinnöillä osoitettu.

Suunnittelumääräys:

Alueen käytön suunnittelussa ja toteutuksessa on otettava huomioon kulttuuriympäristön vaaliminen ja turvattava merkittävien maisema- ja kulttuuriarvojen sekä alueiden ominaisuuteen ja erityispiirteiden säilyminen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Alueilla rakennus- tai kulttuurihistorialliset kohteet ovat joko lukuisat tai niin lähellä toisiinsa, että niiden esittäminen erillisillä kohdemerkinnöillä on maakuntakaavan mittakaavassa mahdotonta.

Kulttuuriympäristöä, jonka ominaisuuteen ja erityispiirteet tulee säilyttää, muodostavat Kymenlaakson rakennuskulttuuri-inventoinnista toimenpideohjelmassa maakunnallisesti merkittäviksi luokitellut ympäristöt, rakennussuojelulailla ja -asetuksella tai erillisin sopimuksin suojellut kohteet sekä valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt (Rakennettu kulttuuriympäristö, Museoviraston julkaisu 16 /1993).

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Suojeluindeksillä osoitetut alueet sisältävät sellaisia kohteita joiden suojele tule arvioida yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti.

Merkinnällä osoitetaan alue, jolla sijaitsee Salpalinja-linnoitusketjun rakenteita.

Suunnittelumääräys:

Ympäriöivän alueen yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa on otettava huomioon suojeltujen rakenteiden historiallinen arvo.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Linnoitusrakenteet muodostavat kokonaisuuden jonka suhde maisemaan vaihtelee. Eri-tyisesti paikoissa, joissa linjan jatkuvuus on havaittavissa, tulee välttää maisemaa muuttavia toimenpiteitä tai rakentamista jotka heikentävät jatkuvuuden kokemista.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Muinaismuistolaki ohjaa kohteiden suojelua. Ennen rakenteisiin kajoamista tulee toimenpiteeseen ryhtyvän saada asiasta museoviraston lupa. Salpalinjan läheisyyteen rakennettaessa tulee rakennusvalvonnan selvittää mahdollisen lausunnon tarve.

3.4 Luonnonperintö

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Luonnonympäristön osalta maakuntakaavan tavoitteena on vaalia maakunnan luonnonperintöä, turvata sen monimuotoisuutta, ja ohjata sen kestävä kehityksen mukaistan käyttöä. Luonnonarvojen vaalimisella parannetaan maakunnan asemaa viihtyisänä ja houkuttelevana asuin ja toimintaympäristönä, kehitetään virkistys- ja ulkoiluverkoston toimivuutta sekä luodaan toimintaedellytyksiä kestäväälle luontomatkailulle.

Arvokkaimmat luonnonkohteet suojellaan suojelualueilla. Kymenlaakson tärkeimpiä suojelukohteita ovat Itäisen Suomenlahden, Valkmusan ja Repoveden kansallispuistot, rannikon lintuvedet sekä Kymijoki. Luonnon ja maiseman monimuotoisuutta rikastuvat merkittävästi myös lukuiset geologiset arvokohteet, ennen kaikkea Salpausselät arvokkaine elinympäristöineen. Luonnonarvoja huomioidaan maakuntakaavan kaikissa maankäyttö- ja ratkaisussa, myös suojelualueiden ulkopuolella.

Maakuntakaavaan merkitään luonnonsuojelualuemerkinnällä (SL) kaikki sellaiset alueet, jotka on tarkoitus perustaa luonnonsuojelulain nojalla luonnonsuojelualueiksi. Näihin alueisiin kuuluvat myös Kymenlaakson kolme kansallispuistoa. Maakuntakaavassa osoitetaan Natura 2000 - verkostoon kuuluvat alueet omalla merkinnällä. Natura-alueet, jotka on tarkoitettu perustettavaksi luonnonsuojelulain nojalla, osoitetaan Natura 2000-merkinnän lisäksi myös luonnonsuojelualuemerkinnällä (SL). Suojelualueet joita ei toteutettu luonnonsuojelulain, maa-aineslain tai vesilain perusteella osoitetaan suojelualuemerkinnällä (S).

”Arvokas geologinen muodostuma” -merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti arvokkaat harju-, moreeni- ja kallioalueet (katso ”Luonnonvarat” -kappale).

Yhteensä noin 15 000 ha, eli 2,9 % Kymenlaakson maa- pinta-alasta on suojelun piirissä. Valtion tavoitteena on toteuttaa vanhat suojeluohjelmat ja Natura-verkosto vuoden 2009 loppuun mennessä. Vanhojen suojeluohjelmien toteuttamisen lisäksi valtio pyrkii parantamaan Etelä-Suomen metsien suojelutilannetta Etelä-Suomen metsien monimuotoisuusohjelmalla (METSU). Suojeluohjelmien ulkopuoliset METSU- kohteet osoitetaan suojelualuemerkinnällä vain silloin, kun alueelle on perustettu luonnonsuojelulain 24.2 §:n mukainen luonnonsuojelualue.

Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luontotyyppisiä, metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä sekä LSL 47 §:n mukaisia tai muuten harvinaisten tai uhanalaisen lajien esiintymisalueita ei osoiteta. Niihin liittyvät arvot on kuitenkin huomioitu kaavaratkaisua suunniteltaessa. Edellä mainitut kohteet eivät muodosta isoja aluekokonaisuuksia tai merkittäviä keskittyviä, jotka voitaisiin osoittaa itsenäisinä aluevarauksina maakuntakaavassa.

Maakuntakaavassa esitetään lukuisia merkintöjä ja varauksia, jotka edistävät luonnonympäristön vaalimista suojelualueiden ulkopuolella. Maa- ja metsätaloustaloustaloutta alueita, joilla on erityisiä ympäristöarvoja, osoitetaan MY -merkintää käyttäen. Luonnon monimuotoisuuden säilyttämisen kannalta tärkeitä aluekokonaisuuksia osoitetaan ”luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiksi alueiksi” (luo -merkintä). Maakunnallisesti tärkeimpien viheryhteystarpeen osoittamiseksi käytetään viheryhteystarve -merkintää.

Arvokkaat suojelualueet ja luontokohteet verkostoidaan säilyttämällä tai kehittämällä arvoalueiden välisiä yhteyksiä ja estämällä yhteyksien ja arvokohteiden pirstoutumista. Tavoitteiden saavuttamiseksi käytetään sekä aluevarauksia (ensisijaisesti MY -merkintää), sekä viheryhteystarve- ja luo- merkintä. Virkistysalueet, ulkolun soveltuvat alueet (MU) sekä maiseman vaalimisen kannalta arvokkaat alueet täydentävät tai tukevat viheryhteystarpeen muodostamista tai säilyttämistä monin paikoin. Merkintöjen avulla luodaan viheryhteydet ensisijaisesti keskeisillä maakunnallisilla arvovyöhykkeillä kuten Kymijoella, rannikolla, Välvälällä ja Pohjois- Kymenlaakson järvialueella. MY -aluevarauksien avulla osoitetaan myös luontoarvoiltaan merkittävät ranta-alueet esimerkiksi Suomenlahden rannalla.

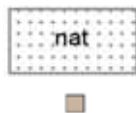
Viheryhteydet luodaan sekä etelä-pohjois-suunnassa mereltä sisämaahan että itä -län-sisuunnassa.

Tärkeimmät viheryhteydet ulottuvat naapurimaakuntien alueille. Hamina- Reitkallin - Saaramaan viheryhteys jatkuu esimerkiksi Etelä-Karjalan alueelle. Valkmusa- Kajasuo- Uuperin yhteys liittyy Itä-Uudenmaan että Itä-Kymenlaakson ja Venäjän laajoihin yhtenäisiin metsäalueisiin. Kymijoki ympäristöineen on keskeinen yhteys Itämereltä Keski-Suomen järviolueille.

Laajat yhtenäiset metsäalueet on huomioitu kaavaratkaisujen suunnittelussa, mutta niitä ei osoiteta omana varauksena maakuntakaavassa. Alueilla, joissa laajojen metsäalueiden pirstoutuminen on maankäyttöpaineiden vuoksi mahdollista tai joissa yhtenäisten metsäalueiden yhtenäisyyden säilyminen on erityisen tärkeää, on osoitettu viheryhteystarvemerkinillä ja MY -merkinnällä. Myös MU -aluevaraukset tukevat metsäalueiden yhtenäisyyden säilymistä ja ympäristöarvojen huomioon ottamista.

Arvokkaat maisema-alueet muodostavat verkoston, joka tukee myös luonnonympäristön vaalimista. Avoin viljelymaisema on esimerkiksi monille lintulajeille tärkeä ruokailu ja levähdysympäristö. Perinteisen maatalouden synnyttämiä vähintään maakunnallisesti merkittäviä perinnebiotrooppeja suojelualueiden ulkopuolella osoitetaan luo -merkinnällä.

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisujen tueksi on laadittu taustaselvitys (Ekologisesti arvokkaat alueet ja luonnonsuojelu Kymenlaakson maakuntakaavassa, Kymenlaakson Liitto 2008).

NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA TAI EHDOTETTU ALUE

Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätösten mukaiset sekä ohjelman täydennysehdotuksen mukaiset Natura 2000 -ohjelman alueet, joiden suojeluarvojen huomioon ottamisesta on säädetty LSL 65 ja 66 §:ssä.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Suomen Natura 2000 -verkosto koostuu lintudirektiivin perusteella Euroopan yhteisön komissiolle ilmoitetuista linnustonsuojelualueista ja alueista, jotka komissio tai neuvosto on luontodirektiivin perusteella hyväksynyt. Natura 2000 -verkostoon valitut alueet tulee osoittaa maakuntakaavassa asianmukaisin merkinnöin.

Natura 2000 -verkoston tavoitteena on vaalia luonnon monimuotoisuutta EU:n alueella. Natura-verkosto on keino, jolla EU:n alueella pannaan käytäntöön vuonna 1992 solmittu Rion sopimus luonnon monimuotoisuuden säilyttämisestä. Luonnonsuojelulain 10 luku sisältää Euroopan yhteisön Natura 2000 -verkostoa koskevat erityissäännökset.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Natura 2000 -verkoston alueet ohjaavat yksityiskohtaisempaa kaavoitusta ja muuta alueiden käyttöä myös varsinaisten Natura-alueiden ulkopuolella. Sen alueen laajuutta, jolle Natura-alueiden ohjaavuus kohdistuu, ei ole kaavassa määritelty. Natura-alueisiin rajoituvien alueiden maankäyttöä suunniteltaessa ja toteutettaessa tulee luonnonsuojelulain mukaisesti ottaa huomioon Natura-alueet ja niiden luonnonarvot.

Keinoja ehkäistä ja lieventää vaikutuksia on esitetty selvityksessä Kymenlaakson vaihe-
maakuntakaavaehdotuksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000- verkos-
ton luontoarvoihin (Kymenlaakson liitto 2008).

Suurin osa Natura 2000 -alueista on jo kansallisilla päätöksillä perustettuja luonnonsuo-
jelualueita tai ne kuuluvat kansallisiin suojeluohjelmiin.

Natura 2000 -ohjelman toteuttamisesta vastaa Ympäristöministeriö ja Kaakkois-Suomen
ympäristökeskus. Valtion tavoitteena on toteuttaa Natura-verkosto vuoden 2009 loppuun
mennessä.

Natura 2000 –verkoston hoidon ja käytön yleissuunnitelman laadinnasta ja yksittäisten
Natura 2000 -kohteiden hoito- ja käyttösuunnitelmien laadinnasta vastaa alueellinen ym-
päristökeskus.

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE

Merkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta maakunnallisesti merkittä-
viä ja lajirikkaita luontoalueita, harvinaisia luonnonmuodostumia sekä ekologisten yhtey-
ksien kannalta merkittäviä luontoalueita. Merkinnällä osoitetaan myös valtakunnallisesti
tai maakunnallisesti arvokkaat perinnemaisemat, mikäli ne eivät sijoittuu Natura 2000
–ohjelman alueille tai muulle suojelualueelle.

Suunnittelumääräys:

**Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon
monimuotoisuuden ominaispiirteiden vaaliminen ja luontoalueen yhtenäisyys.
Alueelle ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka merkittävästi heikentävät niitä lajeja
tai luonnonarvoja, joiden perusteella alue on osoitettu luonnon monimuotoisuu-
den kannalta merkittäväksi alueeksi.**

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä osoitetaan luonnon monimuotoisuuden kannalta maakunnallisesti merkittäviä
ja lajirikkaita luontoalueita, harvinaisia luonnonmuodostumia sekä ekologisten yhteyksien
kannalta merkittäviä luontoalueita. Merkinnällä edistetään valtakunnallisten alueidenkäyt-
tötavoitteiden edellyttämällä tavalla elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden
ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä suojelualueverkoston ulkopuolella.

Maakuntakaavassa osoitettavat kohteet ovat

Taasianjoen laakso ja Savioja: Ekologisen yhteyden ja luonnon monimuotoisuuden kan-
nalta merkittävä jokiuoma:

Järvenmäenlampi: Harvinainen luonnonmuodostuma (luonnontilainen lampi kallion lael-
la), monimuotoiset ja luonnontilaiset lähdealueet, lajirikkaat lehtolaikut):

Kunnaslampi: Lintu- ja kosteikkoalue

Valtakunnallisen perinnebiotooppi-inventoinnin kohteet:

- Kalliokosken metsälaidun
- Tienarin laidun
- Rättilänjärven kaskimetsä
- Retupellon laidun
- Rantaniemen laidun
- Mammulanmäki

- Metsäkylän keto
- Lehmäsaaren kaakkoisrannan niitty
- Perttolan niitty
- Nurmelan laitumet
- Ourinniemen kallioketo
- Kuorsalon seurantalons niitty
- Hykkyrön laidun
- Toikkanvuoren niitty

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on otettava huomioon luonnon monimuotoisuuden ominaispiirteiden vaaliminen ja luontoalueen yhtenäisyys.

Kaavaratkaisuilla ohjataan kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Varaus toteutuu, kun aluetta koskevissa suunnitelmissa otetaan huomioon esitetyt ympäristöarvot yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

S

SUOJELUALUE

Merkinnällä osoitetaan luonnonarvoiltaan maakunnallisesti tai seudullisesti merkittäviä alueita tai kohteita. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Suojelualueiksi osoitetuille alueille tai kohteille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät alueiden luonto- ja ympäristöarvoja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ratkaistaan alueen suojelun toteuttamistavat.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Suojelualueiksi esitetään maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaita alueita tai kohteita. Merkinnällä turvataan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla merkittävien luontoarvojen säilyminen silloin, kun ei ole kyse selvästi tietyn erityislainsäädännön mukaisesta suojelutarpeesta (esim. luonnonsuojelulaki) tai jos on kyse kokonaisuudesta joka voidaan toteuttaa useamman lainsäädännön perusteella tai voidaan toteuttaa MRL:lla ja sen mukaisilla määräyksillä.

Valtakunnallisiin luonnonsuojeluohjelmiin sisältyvien suojelualueiden osoittamisen lisäksi maakuntakaavoituksen tehtävänä on myös maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävien luonnonarvojen vaaliminen ja siten myös tätä tarkoitusta palvelevien alueiden osoittaminen. Yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä päätetään, miten alueiden suojelu on tarkoitettu toteuttaa.

Kajasuo on laaja, monin paikoin luonnontilaisen kaltainen ja ojitamaton suoaluekokonaisuus. Vastaavia yhtenäisiä suoluonnon aluekokonaisuuksia ei ole muualla maakunnassa suojelualueverkoston ulkopuolella. Kajasuosta sekä kaavaluonnoksen turvetuotantoalueista tehtiin syksyllä 2008 selvitys, jossa arvioitiin suoluonnon tilan muuttuneisuutta sekä alkuperäisen suoluonnon kohteiden esiintymistä. Selvityksestä ilmenee Kajasuon maakunnallinen merkitys arvokkaana suoalueena.

Suojelualueen yleismerkintää käytetään silloin, kun ei ole kyse selvästi tietyn erityislainsäädännön mukaisesta suojelutarpeesta (kuten luonnonsuojelulain, muinaismuistolain ja rakennussuojelulain) tai jos on kyse kokonaisuudesta joka voidaan toteuttaa useamman lainsäädännön perusteella tai voidaan toteuttaa MRL:lla ja sen mukaisilla määräyksillä. Tällöin vasta yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä päätetään erityyppisiin suojelutarvoihin liittyvien kysymysten osalta tarkemmin, miten alueiden suojelu on käytännössä tarkoitettu toteuttaa.

Kajasuolla suojelualueeksi osoitetaan vain puuttomat ja pääosin ojitamattomat ombotrofiset avosualueet. Pienet kivennäismaan alueet ja -laikut rajoitetaan S-aluevarauksen ulkopuolelle. Em. syystä aluevaraus ei vaikuta metsätalouteen. S-alueen ulkopuolella ja suo-alueen vaikutuspiirissä metsien hoitoa ohjataan metsälailla. Metsälaki ei kiellä soiden ojitusta. Metsänhoitosuositukset ja metsäsertifiointi edellyttävät kuitenkin, että luonnontilaisia soita ei ojiteta.

Nimi	Kuvaus
Kajasuo	Kajasuon suojelualueeksi osoitetaan puuttomat ja pääosin ojitamattomat avosualueet. Alueen luontoarvot on selvitetty erilliselvytyksessä (Kajasuon ja sen lähiympäristön soiden luontoarvoista. Kymenlaakson Liitto 2008).
Kymijoen Natura-alueeseen liittyviä saaria	Kymijoen koskiympäristöjen saaret. Maisema-, luonnonsuojelun sekä Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittäviä luontoalueita.
Långören	Pitkittäisharjun saari Pyhtään saaristossa. Maiseman- ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä kohde. Perinnebiotooppi.
Ahvionkoski	Kymijoen koskiympäristöjen saaret. Maiseman-, luonnonsuojelun sekä Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittäviä luontoalueita.
Mäntysaari	Pitkittäisharjun saari Vuohijärvellä. Harjuluonnon kannalta merkittävä kohde. Arvokas kulttuurihistoriallinen ympäristö.
Koivusaari ja Heinsaari	Kymijoen koskiympäristöjen saaret. Maiseman- ja luonnonsuojelun sekä Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittäviä luontoalueita. Perinnebiotooppi.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Suojelualueiden osalta tulee yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä päättää, miten alueiden suojelu on käytännössä tarkoitus toteuttaa. Jos kyse on luonnonsuojelualueen perustamista kohteen toteuttamisesta ja alueiden hankinnasta vastaavat ympäristöministeriö, alueelliset ympäristökeskukset ja metsähallitus.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus kohdistuu suojelumääräyksen kautta rakentamisen lisäksi turpeen ottoon. Ombotrofiset suoalueet eivät sovellu rakentamiseen, joten vaikutus on tältä osin pieni. Kaavaratkaisu vaikuttaa sen sijaan laajamittaiseen turvetuotantoon. Kaavaratkaisua tehtäessä on arvioitu, että Kajasuon alueella on yhteen sovitettava turvetuotanto- ja suojelutarpeet valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Alueella on maankäytön paineita ja siellä on todettu sekä merkittäviä ympäristöarvoja (Luontoselvitys Kotkansiipi 2008. Kajasuon ja sen lähiympäristön soiden luontoarvoista. / Ilmakuvat ja karttatulkinta) että suuria turvevaroja (GTK – turveselvitykset / Kymenlaakson Liitto 2008. Turvetuotanto maakuntakaavassa).

Turvetuotantoalueiden käyttöönotto perustuu kuitenkin aina yksittäisten hankkeiden ympäristölupamenettelyyn. Turvetuotantoa säätelee pääasiassa ympäristönsuojelulaki. Turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus edellyttää ympäristölupaa, jos tuotantoalue on yli 10 hehtaaria (ympäristönsuojelulaki (86/2000)).

Ympäristölupaharkinnassa YSL 6 §:n säännöksen tulkintaan vaikuttaa viranomaisen velvollisuus pyrkiä edistämään maakuntakaavan toteuttamista. Maakuntakaavaratkaisulla ei voida luoda uusia lupajärjestelmiä eikä kaavamääräyksillä voida myöskään sitoa erityislainsäädännön nojalla toimivan viranomaisen oikeudellista harkintavaltaa. Lupaharkintaa koskevan YSL 42 §:n mukaan toiminnan sijoittamisessa on noudatettava kuitenkin YSL 6 §:n sijoituspaikan valintaa koskevia säännöksiä eli otettava huomioon mm. alueen maakuntakaavassa osoitettu käyttötarkoitus.

Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltaviksi tarkoitettuja alueita. Niitä ovat kansallispuistot ja muut luonnonsuojelualueet. Suojelualueiksi on osoitettu suojeleohjelmien alueita sekä Natura 2000-ohjelman alueita, mikäli päätösten yhteydessä on toteuttamiskeinoksi esitetty luonnonsuojelulakia. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Suojelualueiksi osoitetuille alueille tai kohteille ei saa suunnitella toimenpiteitä, jotka vaarantavat tai heikentävät niitä luonto- tai ympäristöarvoja, joiden perusteella alueesta on muodostettu luonnonsuojelualue tai tavoitteena on perustaa sellainen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Suojelualueiden osoittamisella maakuntakaavassa tuetaan luonnon monimuotoisuuden säilymistä, ylläpidetään suojelun suotuista tasoa ja edistetään suojelun käytännön toteutusta. Valtioneuvoston hyväksymät suojeleohjelmat ja kansallispuistot muodostavat perustan luonnonarvojen vaalimiselle kansallisella tasolla ja myös maakuntatasolla. Suojelualueilla turvataan valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämällä tavalla merkittävien luontoarvojen säilyminen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueilla saa suorittaa toimenpiteitä jotka ovat tarpeen sen suojeleuarvon säilyttämiseksi tai palauttamiseksi.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on osoitettava maakuntakaavakartalle merkittyjen ulkoilureittien jatkuvuus.

Luonnonsuojeluohjelmien toteuttamisesta ja alueiden hankinnasta vastaavat ympäristöministeriö, alueelliset ympäristökeskukset ja Metsähallitus.

Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, joilla kulttuuri- ja luonnonmaiseman arvoihin ja ympäristönhoitoon tulisi kiinnittää erityistä huomiota.

Suunnittelumääräys:

Alueelle voidaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa pääkäyttötarkoitusta palvelevien rakennusten lisäksi olemassa olevaa kylärakennetta täydentävää ja laajentavaa rakentamista sekä haja-asutusluonteista rakentamista jo käytössä olevilla rakennusalueilla.

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että maa- ja metsätalouden toimenpiteet eivät yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota alueiden käytön ekologiseen kestävytyteen sekä maiseman, luonnonarvojen ja kulttuuriperinnön vaalimiseen (MRL 28 §). Kaavamerkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta maakunnallisesti merkittävät arvoalueet, jotka sijaitsee luonto- ja maiseman vaalimisen kannalta ylimaakunnallisesti merkittävillä vyöhykkeillä (Suomenlahden rannikko, Kymijoen ympäristö, Väliväylällä, muutamat yksittäiset kohteet Pohjois- Kymenlaakson järviolueella).

Kaavamerkinnällä säilytetään ja kehitetään myös ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä, joilla on valtakunnallinen, maakunnallinen tai seudullinen merkitys. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet edellyttävät, että ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään. Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota (Valtioneuvosto 2000 / Tarkistettut tavoitteet tulevat voimaan 1.3.2009).

Aluekohtaiset perustelut:

Nimi	Kuvaus
Haukjärven harjualue	Maisema- ja luonnonarvoiltaan arvokas harjualue. Harjukumpuun kuuluvia rinnakkaisia seläniteitä, harjukumpuja, merkittäviä kauneusarvoja sekä jossakin määrin erikoisia luonnonesiintymiä. (Kontturi ja Lyytikäinen 1985)
Säyhtee Selkojärvi-Harmaanjärvi	Luonnon- ja maisema-arvoiltaan arvokas harju- ja järviolue. Arvokas harjumuodostuma ja pohjavesialue, luonnontilaisen kaltainen ympäristö. Alueella on laajoja, yhtenäisiä ja rakentamattomia maisemakokonaisuuksia. Selkolan harjualue kohteen eteläosassa on geologisesti, maisemallisesti ja kasvitieteellisesti merkittävä. (Kontturi ja Lyytikäinen 1985)
Taasianjoki	Ekologisen yhteyden ja luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävä jokiympäristö. Arvokkaiden lehtoalueiden vyöhyke (taponlehtilehdot)
Käännistö	Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta-, kallio- ja metsäalueita Kymijoen ympäristössä. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus. Arvokkaita kallioalueita. Kymijoen murtuma-laakson rotko ja sen ympäristöt.

Rakinlahti-Reivikinlahti	Luonnon- ja maiseman kannalta arvokas ja luonnontilaisen kaltainen harju-, kallio- ja ranta-alue Suomenlahden rannikolla. Maakunnallisesti arvokkaat kallio- ja harjuympäristöt. Hiekkarantoja ja pienialaisia hietikoita.
Häkläniemen ranta-alue	Luonnontilassa olevia erämaajärviä ja -metsiä. Luonnontilainen puro.
Rahkesaari	Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokas saari. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä aluekokonaisuus.
Tirvanjärvi-Immasenjärvi	Erityistä suojelua vaativan vesistön ympäristö (Väliväylä), maisema-arvot.
Saaramajärven erä-alue	Luonnontilassa olevia erämaajärviä ja -metsiä, Kyynelmyksenjärvi: tyypijärvi / tieteellinen arvo (kirkasvetinen järvi, vesistön latvajärvi)
Paadenkangas	Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä harju- ja järviolueita. Alue edustaa kaunista maisemakuvaa, merkittäviä kauneusarvoja sekä erikoisia luonnonsiintymiä. (Kontturi ja Lyytikäinen 1985)
Luhta	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- kallio- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Ahvenkosken ympäristö	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- kallio- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Koivusaari	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Karjasaari	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Putinsaari	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- kallio- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Vartioisvuori, Mäyrävuori, Vehkovouri	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- kallio- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Ahvionkosken ranta-alue	Kymijoen luonnontilaisen kaltaiset koskimaisemat. Luonnon- ja maiseman kannalta merkittäviä ranta- kallio- ja metsäalueita. Kymijoen viheryhteyden kannalta merkittävä luontoaluekokonaisuus.
Heinälampien eräalue	Luonnontilassa olevia erämaajärviä ja -metsiä. Reitkalli-Saaramaa -viheryhteys.
Vuorilammenvuori	Luonnon ja maiseman kannalta arvokkaita järvi- kallio- ja metsäalueita. Reitkalli-Saaramaa -viheryhteys.
Vääntäjä	Erityistä suojelua vaativan vesistön ympäristö (Väliväylä), arvokkaat harjumuodostumat, maisema-arvot. vesiensuojeluarvot.
Korvulinmäki-Huuhkaimenvuori	Luonnon ja maiseman kannalta arvokkaita järvi-, kallio- ja metsäalueita.
Iso Valkjärvi-Pikijärvi	Luonnon ja maiseman kannalta merkittäviä ranta-, kallio- ja metsäalueita. Geologisesti arvokas murtuma-laakso.

Lovasjärvi, Kalhonkangas	Luonnon ja maiseman kannalta merkittäviä harju- ja järivialueita. Alueella on harjujaksoon kuuluvia selänteitä, sivukumpuja ja harjanteita, harjuhautoja ja -kuoppia, reunadeltan alueita, sulavesiuomia deltan pinnalla sekä joitakin heikosti kehittyneitä muinaisrantoja. Suojelun ja moninaiskäytön kannalta merkittävä harjualuekokonaisuus. (Kontturi ja Lyytikäinen 1985)
--------------------------	--

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Aluevarauksen pääasiallinen maankäyttö on maa- ja metsätalous. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä tulee edistää. Alueiden käytössä on otettava huomioon ympäristöarvojen vaaliminen ja luontoalueiden yhtenäisyys. Laajojen yhtenäisten metsäalueiden säilymistä tulee edistää estämällä niiden tarpeetonta pirstoutumista.

Kuntatason kaavoituksessa ja rakentamisen ohjauksessa on mahdollistettava maa- ja metsätalouselinkeinon monipuolinen kehittäminen sekä tulee parantaa metsäalueiden moninaiskäytön edellytyksiä.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus kaavassa esittelyillä maa- ja metsätalousalueilla kohdistuu ennen muuta siihen, että maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiä ei heikennetä muilla, näitä alueita pirstovalla maankäytöllä. Varauksissa ei ole kyse maa- ja metsätalouden harjoittamiseen kohdistuvista rajoituksista vaan sen kanssa ristiriitaisen maankäytön rajoittamisesta.

Maakuntakaavan ratkaisuilla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen yleisperiaatteena on, että maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet ei vaarannu.

Metsäkäsittelyyn sovelletaan metsälakia. Merkintä ei edellytä maisematyölupaa ja varauksella ei ole MRL 30§:n mukaisia suojelumääräyksiä eikä 33§:n mukaista rakentamisrajoitusta.

Metsätalousalueilla, metsäkeskuksen tulee metsälain valvonnassa ja kestävän metsätalouden rahoituslain tukipäätöksissä ottaa huomioon maakuntakaavan alueidenkäyttörajoitukset ja edistää niiden toteutumista. Asema- ja yleiskaava-alueilla metsän kohdistuvia toimia ohjaa maankäyttö ja rakennuslain 128 § mikäli yleiskaavassa on sitä koskeva määräys.

Varaus toteutuu, kun aluetta koskevissa suunnitelmissa otetaan huomioon ympäristöarvoja yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

3.5 Virkistys

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Virkistuksen merkitys on lisääntynyt työelämän vaativuuden lisääntymisen myötä ja väestön tiivistyessä Etelä-Suomen kaupunkeihin. Virkistystä harrastetaan virkistys ja ulkoilualueilla sekä jokamiehenoikeudella maa- ja metsätalousalueilla. Maa- ja metsätalousalueiden käyttö jokamiehenoikeuteen perustuen tarjoavat kuitenkin vain rajallisen mahdollisuuden virkistykseen.

Virkistyskäyttö lisääntyy erityisesti taajamien läheisyydessä sekä maakunnallisilla vetovoima-alueilla kuten Kymenlaakson rannikolla ja saaristossa, Kymijoella ja Pohjois-Kymenlaakson järviolueella. Edellä mainitut vetovoima-alueet kuvataan Kymenlaakson maakuntasuunnitelmassa ja Etelä-Suomen liittouman aluerakennestrategiassa luonto- ja maisemanarvoiltaan ylimatekunnallisesti merkittäviksi vetovoimavyöhykkeiksi. Vetovoima-alueilla virkistys- ja ulkoilualueet palvelevat maakunnan asukkaita ja luovat lisäksi hyviä toimintaedellytyksiä luontomatkailun kehittämiseksi. Taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavassa virkistysalueet on osoitettu V -merkinnällä. Tässä maakuntakaavassa osoitetaan retkeily- ja ulkoilualueet VR-merkinnällä.

Maakuntakaavassa pyritään ottamaan huomioon luontomatkailun tarpeet ja liittämään virkistys- ja ulkoilualueet tiiviimmin matkailun kehittämiseen. Tavoitteena on varata riittävä määrä monipuolisia virkistysalueita eri tarpeisiin ja eri käyttäjäryhmille. Retkikatamat ja ylimatekunnalliset ulkoilureitit täydentävät virkistysalueverkostoa ja toimivat samalla luontomatkailun runkona.

Retkeily- ja ulkoilualueet ovat maakunnallista viherverkostoa ja liittyvät kokonaisuuden osana taajama-asutukseen, matkailualueisiin ja loma-asumiseen. Retkeily- ja ulkoilualueita on myös vesillä liikkujien tarpeisiin. Kymenlaakson retkeily- ja ulkoilualueet muodostavat yhdessä maa- ja metsätalousalueiden kanssa maakunnan viherverkon, joka on ekologisesti tärkeä ja mahdollistaa osaltaan eläinten liikkumisen luonnon ydinalueiden välillä. Pyrkimyksenä on edistää luonnonympäristön kestävästä hyödyntämisestä virkistyskäytössä ja matkailussa.

Maakuntakaavan virkistysalueverkosto perustuu pääosin seutukaavassa kehitettyyn virkistysaluejärjestelmään. Uusia retkeily- ja ulkoilualueita (VR -merkintä) on osoitettu Suomenlahden rannikolle ja Kymijoen ympäristöön. Hyvin saavutettavien rantojen virkistyskäyttö on runsasta mutta toisaalta ne ovat myös haluttuja vapaa-ajan asumisen alueita. Yhdyskuntarakenteen laajentuessa virkistysalueisiin kohdistuva muutospainne on lisääntynyt. Rakentamattomat ja yleiselle virkistykselle soveltuvat ranta-alueet ovat esimerkiksi Suomenlahden mannerrannalla erittäin harvinaisia.

Maakuntakaavassa ei osoiteta loma-asutusten alueita. Loma-asutus ohjataan Kymenlaaksossa varsin kattavasti rantayleiskaavoilla. Maakuntakaavassa on esitetty sen sijaan alueita, joissa uusia ranta-alueita tulee varata yleiseen käyttöön tai säilyttää mahdollisuuksien mukaan rakentamattomana ja luonnontilassa tai. Näitä alueita ovat mm. suojeilualueet ja virkistysalueet.

Maakuntakaavassa osoitetaan retkeily- ja ulkoilualueita sekä maa- ja metsätalousvaltaisia alueita joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta (MU -merkintä) ensisijaisesti luonto- ja maisema-arvoiltaan merkittäville vetovoimavyöhykkeille sekä ylimatekunnallisten reittien vaikutusalueelle. Saaristossa ja järviolueella VR- ja MU -varaukset palvelevat monin paikoin veneretkeilyä. Patikointi- pyörä- ja melontareittien varrelle on osoitettu merkittäviä niitä tukevia virkistyskohteita kuten rantautumis-, levähdys- ja taukopaikkoja. Luonnonsatamia ja virkistyskohteita ei osoiteta erikseen VR -aluevarauksilla tai kansallispuiston alueella. Kansallispuistojen virkistyskäyttöä ohjataan hoito- ja käyttösuunnitelman toteutuksella.

Ylimatekunnalliset reitit osoitetaan Ylimatekunnallinen ulkoilu- ja luontomatkailuhanke-projektin mukaisesti. Myös viheryhteystarve -merkintä ja MY -alueverkosto (kappale ”Luonnoperintö”) luo paikoin hyviä edellytyksiä reitistöjen kehittämiseksi.

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisujen tueksi on laadittu taustaselvitys (Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto, Virkistys- ja ulkoilualue selvitys, Kymenlaakson Liitto 2008).

Merkinnällä osoitetaan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun tarkoitettuja maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vapaa-ajan ja luontomatkojen alueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleiseen virkistykseen ja ulkoiluun. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata virkistyskäyttöödellytyksien säilyminen, alueen saavutettavuus sekä luonnonarvot. Virkistysalueiden suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueiden ominaisuuksiin sekä ekologisen verkoston että virkistys- ja ulkoilualueverkoston osana.

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että virkistystoiminta ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava viheralueiden yhtenäisyys, niiden keskinäinen verkottuminen ja laatu, virkistyskäytön ja suojeluarvojen yhteensovitus sekä aluekokonaisuuksien saavutettavuus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyteen (MRL 28§). Retkeily- ja ulkoilualueet lisäävät maakunnan asuinviihtyisyyttä ja monipuolisuutta sekä tarjoavat asukkaalle mahdollisuuksia fyysisen ja henkisen kunnon ylläpitämiseen. Retkeily- ja ulkoilualueet parantavat myös luontomatkojen toimintaedellytyksiä. Retkeily- ja ulkoilualueet ovat keskeinen osa maakunnallista virkistys-, ulkoilu- ja viheralueverkostoa. Seudullisen virkistysaluejärjestelmän perusta on luotu seutukaavojen yhteydessä. Retkeily- ja ulkoilualueita osoitetaan erityisesti luonnon ja maiseman vaalimisen kannalta maakunnallisesti tai ylimaakunnallisesti merkittävillä vyöhykkeillä. Merkintää käytetään myös alueilla, jotka sijaitsevat suurten ihmismäärien kannalta saavutettavuudeltaan hyvillä alueilla. Retkeily- ja ulkoilualueet on verkostoitua monin paikoin ylimaakunnallisilla reiteillä. Retkeily- ja ulkoilualueet pyritään verkostoimaan yhtenäiseksi viheralueiden verkostoksi, joka on kaikkien Kymenlaakson asukkaiden ja matkailijoiden helposti saavutettavissa.

Hevosmäen - Lylysmäen alueella on toimivia ulkoilureittejä ja myös ampumaratatoimintaa. VR-merkintä ei rajoita alueen ampumaratatoimintaa. Melutason yleiset ohjeet eivät koske ampumaratojen aiheuttamaa melua. Ampumaratojen aiheuttaman melutason on annettu valtioneuvoston päätöksessä (53/1997). Ohjeet koskevat vain virkistysalueita, jotka sijaitsevat taajamissa ja niiden välittömässä läheisyydessä (L ALMAX 60 dB). Maaseutu- ja luonto maakuntakaavassa ei käsitellä taajamien ja niiden ympäristöjen alueita.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Maakuntakaavan retkeilyalueilla edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luontomatkoja. Maakuntakaavan metsätalousvaltaisilla retkeilyalueilla sovelletaan metsälakia. Maakuntakaavan VR-aluevarausmerkintä ei edellytä maisematyöluopaa. Metsätalousalueilla metsäkeskuksen tulee metsälain valvonnassa ja kestävä metsätalouden rahoituslain tukipäätöksissä ottaa huomioon maakuntakaavan alueidenkäyttöratkaisut sekä kaavan tavoitteet ja edistää niiden toteutumista.

Maakuntakaavan ratkaisulla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen yleisperiaatteena on, että maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet ei vaarannu.

Maakuntakaava toteutuu, kun alemmanasteisessa kaavassa otetaan huomioon maakuntakaavan aluevaraukset ja määräykset ja alueet toteutetaan maakuntakaavan periaatteiden mukaisesti. Retkeily- ja ulkoilualueiden päätoteuttajina ovat kunnat ja metsähallitus.

Kymenlaakson naapurimaakunnissa ovat yhdistys- tai säätiöperiaatteella toimivat hankintaorganisaatiot hankkineet tärkeitä alueita yhteiseen käyttöön ja toteuttaneet niille yleistä virkistystä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Kymenlaaksossa tulisi kaavan toteuttamisen edistämiseksi ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin. Kaavan toteutuminen on tärkeää myös maanomistajien oikeusturvan kannalta.

Ohjaus ei rajoita alueen nykyistä käyttöä maa- ja metsätalousalueena, vaan nykyinen käyttö voi jatkua virkistysalueen perustamiseen saakka. Virkistysalueen perustaminen edellyttää maanomistajan kanssa sopimuksia, joissa määritellään alueiden käyttö sekä korvausmenettelyt.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32.1 §). Maakuntakaava ei ole oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella voimassa muutoin kuin kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Maakuntakaava ei poista eikä luo paineita poistaa esimerkiksi rantayleiskaavassa tai ranta-asemakaavassa osoitettuja rakennuspaikkoja. Maakuntakaavaa tarkempi maankäyttö on rantayleiskaavassa jo tutkittu ja ratkaistu.

Suuri osa maakuntakaavan VR -alueista sijaitsee rannoilla. Rantarakentamista ohjataan Kymenlaaksossa varsin kattavasti rantayleiskaavoilla. Koska valtaosa maakuntakaavan VR -alueista oli osoitettu myös aikaisemmin VR - alueina (vrt. seutukaava), virkistystarkoitukseen liittyvät tavoitteet ja tarpeet on huomioitu voimassa olevien rantayleis- ja asemakaavojen laadinnassa. Em. rantayleiskaavoissa edistetään tältä osin myös maakuntakaavatavoitteiden toteuttamista.

VIRKISTYSKOHDE, LUONNONSATAMA

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät veneilyverkostojen osana toimivat luonnonsatamat. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan pienveneilyn tarpeisiin sekä yleiseen virkistykseen. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee turvata veneliikenteen tarpeet, alueen saavutettavuus sekä ympäristöarvot.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kaavaa laadittaessa on kiinnitettävä erityisesti huomiota virkistykseen soveltuvien alueiden riittävyteen (MRL 28§). Virkistyskohteet lisäävät maakunnan asuinviihtyisyyttä ja monipuolisuutta sekä tarjoavat asukkaalle mahdollisuuksia fyysisen ja henkisen kunnon ylläpitämiseen. Virkistyskohteet ja luonnonsatamat parantavat myös luontomatkailun toimintaedellytyksiä. Virkistyskohteet ja luonnonsatamat ovat keskeinen osa maakunnallista virkistys-, ulkoilu- ja viheralueverkostoa.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät pienvene- ja vieras-satamat sekä pienialaiset virkistyskohteet jossa on rantautumispaikka tai luonnonsatama. Venesatamat ovat tärkeä osa rannikon pienveneilyverkostoa.

Venesatamat ovat tyypillisesti vapaa-ajan veneilyä tukevia vierasvene-satamia tai retki-satamia. Pienvenesatamia ja luonnonsatamia sijaitsee myös maakuntakaavan virkistys-alueilla sekä melontareittien varrella.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee huomioida virkistyskohteiden ja luonnonsatami-en asema osana veneretkeily- reitistö- ja virkistysalueverkostoa.

Maakuntakaavan virkistyskohteiden metsäkäsittelyyn sovelletaan metsälakia. Maakun-takaavan VR-aluevarausmerkintä ei edellytä maisematyölupaa. Metsäkeskuksen tulee metsälain valvonnassa ja kestävä metsätalouden rahoituslain tukipäätöksissä ottaa huomioon maakuntakaavan alueidenkäyttöratkaisut sekä kaavan tavoitteet ja edistää niiden toteutumista.

Maakuntakaavan ratkaisuilla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viran-omaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen yleisperiaatteena on, että maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja si-jaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet ei vaa-rannu.

Maakuntakaava toteutuu, kun alemmanasteisessa kaavassa otetaan huomioon maa-kuntakaavan aluevaraukset ja määräykset ja alueet toteutetaan maakuntakaavan pe-riaatteiden mukaisesti. Virkistyskohteiden päätoteuttajina ovat kunnat ja metsähallitus. Luonnonsatamat eivät edellytä toteutukseen liittyviä toimenpiteitä.

Kymenlaakson naapurimaakunnissa ovat yhdistys- tai säätiöperiaatteella toimivat han-kintaorganisaatiot hankkineet tärkeitä alueita yhteiseen käyttöön ja toteuttaneet niille yleistä virkistystä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Kymenlaaksossa tulisi kaavan toteuttamisen edistämiseksi ryhtyä vastaaviin toimenpiteisiin. Kaavan toteutuminen on tärkeää myös maanomistajien oikeusturvan kannalta.

Merkinnällä osoitetaan maa- ja metsätalousvaltaisia alueita, jotka pääkäyttötarkoituksen lisäksi ovat ulkoilun kannalta maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä.

Suunnittelumääräys:

Alueen suunnittelussa tulee turvata maa- ja metsätalouden sekä muiden maaseutuelinkeinojen toimintaedellytykset. Olemassa olevia ulkoilumahdollisuuksia ja -toimintoja tulee edistää ja alueiden käytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon ulkoilun ohjaamistarpeen vuoksi polkujen tai ulkoilureittien ja niihin liittyvien levähdys- ja tukialueiden toteuttaminen. Alueen ulkoilutoiminnot tulee suunnitella ja sijoittaa siten, ettei merkittävästi haitata alueen maa- ja metsätaloustaloutta.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavarakaisun tavoitteena on ohjata yksityiskohtaisempaa suunnittelua otamaan huomioon lisääntyvä metsien jokamiehenoikeuteen perustuva virkistyskäyttö alueilla, jotka sijaitsevat virkistys- ja luontomatkailun kannalta vetovoimaisilla alueilla. Merkinnällä osoitetaan saariston ja järvialueen veneretkeilyyn liittyvät ulkoilukohteet sekä retkeily- ja luontomatkailun kannalta tärkeitä alueita ylimatekunnallisen reittien varrella. Merkintää käytetään myös alueilla, jotka sijaitsevat suurten ihmismäärien kannalta saavutettavuudeltaan hyvillä alueilla, esimerkiksi taajamien läheisyydessä, kansallispuiston laidalla ja UNESCO kohteen ympäristössä.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Aluevarauksen pääasiallinen maankäyttö on maa- ja metsätalous. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on mahdollistettava maa- ja metsätalouselinkeinojen monipuolinen kehittäminen ja samalla on huomioitava ulkoiluun ohjaustarpeet.

Metsäkäsittelyyn sovelletaan metsälakia. Merkintä ei edellytä maisematyölupaa ja varauksella ei ole MRL 30§:n mukaisia suojelumääräyksiä eikä 33§:n mukaista rakentamisrajoitusta.

Maakuntakaavan ohjausvaikutus kaavassa esittelyillä maa- ja metsätalouden alueilla kohdistuu ennen muuta siihen, että maa- ja metsätalouden toimintaedellytyksiä ei heikennetä muilla, näitä alueita pirstovalla maankäytöllä. Varauksissa ei ole kyse maa- ja metsätalouden harjoittamiseen kohdistuvista rajoituksista vaan sen kanssa ristiriitaisen maankäytön rajoittamisesta.

Maakuntakaavan ratkaisulla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen yleisperiaatteena on, että maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet ei vaarannu.

Metsätalouden alueilla, metsäkeskuksen tulee metsälain valvonnassa ja kestävä metsätalouden rahoituslain tukipäätöksissä ottaa huomioon maakuntakaavan alueidenkäyttöratkaisut ja tavoitteet ja edistää niiden toteutumista.

Varaus toteutuu, kun aluetta koskevissa suunnitelmissa otetaan huomioon ulkoilun ohjauksen tarpeita yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä.

YLIMAAKUNNALLISET ULKOILUREITIT

Pyöräilyreitti	
Patikointireitti	
Melontareitti	

Merkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen alueiden ulkopuoliset ylimatekunnalliset merkittävät ulkoilureitit.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava ulkoilureittien toteuttamiselle yhtykset maakunnallisesti ja seudullisesti toimivana reitistönä. Yksityiskohtaisessa reittisuunnittelussa on pyrittävä hyödyntämään olemassa olevan tiestön ja poluston käyttömahdollisuuksia.

Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että virkistystoiminta ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevarauksen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000- verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia tai häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä osoitetaan ylimatekunnalliset merkittävät melonta, vaellus- ja pyöräilyreitit (Ylimatekunnallinen ulkoilu- ja luontomatkailuhanke, 2007). Maakuntakaavan tavoitteena on ohjata kuntien maankäyttöä ja ulkoilureittisuunnittelua siten, että maakunnallinen ja ylikunnallinen ulkoilureittien yhteystarve otetaan riittävästi huomioon. Reitit muodostavat verkoston, jossa ne mahdollistavat saavuttaa ulkoillen virkistyskäytön tukikohtina toimivia virkistysalueita. Reitit palvelevat paitsi maakunnan asukkaita myös luontomatkailua. Reittejä ei ole tarkoitettu moottoriajoneuvoliikenteelle.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Reittien suunnitteluvaiheessa on otettu huomioon mm. maa- ja metsätalouden toimintaedellytykset ja reittien mahdollisuudet tukea paikallista matkailuyrittäjyyttä. Ulkoilureitin esittäminen maakuntakaavassa ei synnytä jokamiehen oikeuksia ylittäviä valtuuksia liikkua maastossa ennen kuin reitti on toteutettu sopimuksin tai ulkoilureittitoimituksella. Ylimaakunnallisen luontomatkailuhankkeen toteutus tapahtuu maanomistajakohtaisin sopimuksin. Maakuntakaavan ulkoilureittejä ei koske maankäyttö- ja rakennuslain 33§:n mukainen rakentamisrajoitus. Luonnonsuojelualueilla ratkaisevat alueen suojelumääräykset alueella olevien reittien määrän, muodon ja sijainnin.

Ulkoilureitit on pääosin toteutettu ylimaakunnallisen ulkoilu- ja luontomatkailuhankkeen yhteydessä kuntien toimesta.

Ylimaakunnalliset reitit on maakuntakaavassa osoitettu kaavatason edellyttämällä tarkkuudella. Reittien linjaukset voidaan tarkemmassa suunnittelussa muuttaa, edellyttäen että maakuntakaavan keskeiset tavoitteet eivät vaarannu.

YLIMAAKUNNALLINEN MOOTTORIKELKKAREITTI

Merkinnällä osoitetaan taajamatoimintojen alueiden ulkopuoliset ylimaakunnalliset merkittävät moottorikelkkareitit

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallisesti merkittävä moottorikelkkareitti liitissä (Ylimaakunnallinen ulkoilu- ja luontomatkailuhanke, 2007). Maakuntakaavan tavoitteena on ohjata kuntien maankäyttöä ja ulkoilureittisuunnittelua siten, että maakunnallinen ja ylikunnallinen ulkoilureittien yhteystarve otetaan riittävästi huomioon. Reitit muodostavat verkoston, jossa ne mahdollistavat saavuttaa ulkoillen virkistyskäytön tukikohtina toimivia virkistysalueita. Reitit palvelevat paitsi maakunnan asukkaita myös luontomatkailua.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Maakuntakaavan ulkoilureittejä ei koske maankäyttö- ja rakennuslain 33§:n mukainen rakentamisrajoitus. Luonnonsuojelualueilla ratkaisevat alueen suojelumääräykset alueella olevien reittien määrän, muodon ja sijainnin.

Ulkoilureitit on toteutettu ylimaakunnallisen ulkoilu- ja luontomatkailuhankkeen yhteydessä kuntien toimesta.

3.6 Luonnonvarat

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Maakuntakaavan tavoite on ohjata luonnonvarojen kestävästä käyttöä ja turvata luonnonvarojen saatavuus tuleville sukupolville. Maankäyttöratkaisujen tavoitteena on varmistaa, että aineiden ottomäärä kattaa pitkän aikavälin käyttöennusteen mukaisen tarpeen ympäristöarvoja vaarantamatta.

Maakuntakaavassa on osoitettu omilla merkinnöillään arvokkaat harjualueet ja muut geologiset muodostumat. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisen harjututkimusten mukaiset arvokkaat harjukohteet, luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet sekä valtakunnallisesti arvokkaat moreeni muodostumat. Lisäksi on osoitettu kaksi selvää De Geer -kenttää Vuodenpelon kankaan ja Ukonlammen ympäristöissä Jaalassa. Näiden kohteiden arvo on vähintään seudullinen.

Maa-aineistenoton osalta maakuntakaavan aluekäyttöratkaisut perustuvat POSKI -selvitykseen (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen – Kymenlaakson loppuraportti, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2004). POSKI -selvitykseen liittyvät tarkennukset ja täydennykset on huomioitu.

Kaikki maakuntakaavassa esitetyt maa-ainesten ottoalueet on luokiteltu POSKI -selvityksessä maa-aineksen ottoon soveltuviksi alueiksi. Maakuntakaavassa ei osoiteta maa-ainesten otto-alueita kylä- tai taajama-alueiden välittämässä lähiympäristössä. Ottoalueita ei myöskään osoiteta ympäristöarvoiltaan merkittävillä alueilla kuten suojelualueilla ja MY -alueilla.

Maakuntakaavassa on tarkasteltu maa-ainesvaroja ja kiviaineskysyntää. Käyttökohteiden ja kuljetusetaisyyksien mukaan soveltuvista kohteista on vähennetty osittain soveltuvat kohteet joilla ei ole voimassa olevia lupia sekä soveltuvista kallioainekohteista logistisesti heikoimpia.

Maakuntakaavassa on joitakin POSKI-selvityksen mukaan aineistenottoon osittain soveltuvia sora-alueita, jotka sijaitsevat pohjavesialueilla. Näillä alueilla on laajaa soranottoa ja useita voimassa olevia maa-aineslupia. Uusia, avaamattomia maa-aineksenottoalueita ei ole varattu pohjavesialueille. Maa-ainesten kestävästä käytön kannalta on tarkoituksenmukaista hyödyntää aloitettu aineistenotto ennen siirtymistä uusille alueille. Myös pohjavesialueiden kannalta on tärkeää aineistenoton loppuun saattaminen ja maisemointi. Keskenäiset alueet, joiden loppuun saattamisesta ei ole huolehdittu, voivat olla uhka pohjavedelle. Lupaehdoissa on otettava huomioon sekä maa-aineksen oton ulottuminen pohjaveden kannalta turvallisesti että alueen huolellinen jälkihoito. Maa-aineslupan myöntää kunta, jonka tehtävänä on maa-aineslain periaatteiden mukaan huolehtia lupa-ehdojen avulla siitä, ettei aineistenotto aiheuta haittaa pohjavesialueelle. Kunta voi myös ohjata luonnonvarojen käyttöä yleiskaavalla.

Turvetuotantoalueiksi on esitetty jo turvetuotantokäytössä olevia alueita sekä uusia alueita. Kaavaratkaisun periaatteena on ollut myös, ettei Väliväylän valuma-alueelle ole osoitettu tuotantoalueita, koska väylä on Kymenlaakson vedenoton kannalta merkittävä vesistö. Uusien turvetuotantoalueiden luonnonarvoista on laadittu selvitys, jonka pohjalta alueet on rajattu vain luonnontilaltaan pitkälle muuttuneisiin alueisiin.

Osoitettujen turvetuotantoalueiden jakautuminen valuma-alueittain on esitetty maakuntakaavan perusselvityksessä. Uudet turvetuotantoalueet sijoittuvat pääosin valuma-alueille, joilla jo on turvetuotantoa. Poistuvaa turvetuotantoalaa korvaavat uudet alueet eivät kasvata vesistövaikutuksia. Uusilta alueilta edellytetään entistä tehokkaampia vesien-suojeluratkaisuja, jonka myös tähän liittyvä menetelmien tekninen kehitys mahdollistaa. Selvityksessä on erikseen arvioitu turvetuotannon kannalta ongelmallisimman, Torasjoen valuma-alueen, käyttömahdollisuutta turvetuotannon purkuvesistönä. Alueella sijaitsevat käytettävyydeltään ja ainesmäärältään ilmeisesti Kymenlaakson parhaat toistaiseksi käyttämättömät turvesuot. Vesistön jo nykyisellään huomattavan kuormittuneisuuden ja turpeen käyttömahdollisuuden väliset kysymykset edellyttävät ratkaisua. Näitä kysymyksiä hallitaan ennen muuta ympäristölupamenettelyllä.

Maa-ainesvarojen ja myös turpeenotto kysynnän ja tarpeiden mitoituksen perustelut esitetään aluevarauskohtaisesti tarkemmin. Maakuntakaavan mahdollistama potentiaalinen maa-ainesten ottomäärä ylittää pitkän aikavälin ottotarpeet moninkertaisesti. Tähän ratkaisuun on päädytty siksi, että käytännössä osaa osoitetuista alueista ei voi ottaa käyttöön esimerkiksi maaomistussuhteista johtuen tai jos maa-ainesten ottolupaa ei myönnetä. Kaava tarjoaa siis vaihtoehtoisia ottoalueita.

Turvetuotantoalueiden osoittaminen perustuu GTK:n kuntakohtaisiin turveselvityksiin. Maakuntakaavassa on kuitenkin lähdetty sekä turvetuotannon että luonnonsuojelun tarpeiden yhdistämisestä. Maakuntakaavassa on huomioitu vain yli 50 ha kokoiset alueet. Turpeenottoalueiksi on varattu ainoastaan jo ojitettuja soita, joiden luonnontilaisuus on pitkälti muutettu. Salpausselkien eteläpuolella olevilla kohteilla on pääasiallisesti voimassa oleva lupa. Luonnontilaiset, laajat ja ojittamattomat turvealueet suojelualueverkoston ulkopuolella on osoitettu suojelualueena. Turpeenoton aluevarausten vaikutuksia on tarkisteltu valuma-alueittain. Tarkistelussa on otettu huomioon erityisesti suoluonnon monimuotoisuuden säilyttämisen ja muiden ympäristönäkökohtien sekä taloudellisuuden asettamat vaatimukset.

Maakuntakaavan pohjavesialuevarausten tavoitteena on turvata kaikissa olosuhteissa riittävä puhtaan juomaveden saanti. Pohjavesialuemerkinnällä osoitetaan arvokkaat pohjavesialueet, jotka ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä. Maakuntakaavassa osoitetaan I ja II luokan pohjavesialueet ympäristöhallinnon luokituksen ja rajoituksen mukaan.

Kaavaratkaisujen pohjana on käytetty vesipuidedirektiivin toimenpideohjelman luonnosta. (Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma pohjavesille. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. www.ymparisto.fi > Kaakkois-Suomi > Ympäristönsuojelu > Vesiensuojelu > Vesienhoidon suunnittelu ja yhteistyö)

ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät geologiset muodostumat, jotka ovat maisemallisesti tai geologisesti (luonnontieteellisesti) merkittäviä. Merkinnällä osoitetaan harjajensuojeluohjelman mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat harjajensuojelut, valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat, valtakunnallisesti arvokkaat kallioalueet ja maakunnallisesti merkittävät geologiset muodostumat. Paikallisesti tai seudullisesti arvokkaat harjumuodostumat osoitetaan, kuin niillä on ulkoilun ja virkistykseen kannalta erityistä merkitystä. Alueilla, joille on aluevarausmerkinnällä osoitettu käyttötarkoitus, ensisijaisen maankäyttömuodon määrittelee aluevarausmerkintä.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ei saa aiheuttaa kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista tai huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia ominaisuuksia uontosuhteissa. Alueen suunnittelussa ja toteutuksessa on kokonaisuuden ohella otettava huomioon kunkin alueen varausperusteluissa esitetyt harjajensuojeluarvot. Alueelle kohdistuvista maa-ainelupahakemuksista on pyydettävä maakunnan liiton lausunto. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee arvioida ja sovittaa yhteen käyttötarkoituksen mukainen maankäyttö ja geologiset arvot.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavan tavoite on ohjata luonnonvarojen kestävää käyttöä ja turvata luonnonvarojen saatavuus tuleville sukupolville. Maankäyttöratkaisujen tavoitteena on varmistaa, että aineiden ottomäärä kattaa pitkän aikavälin käyttöennusteen mukaisen tarpeen ympäristöarvoja vaarantamatta.

Maakuntakaavassa on osoitettu omilla merkinnöillään arvokkaat harjualueet ja muut geologiset muodostumat. Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisen harjututkimusten mukaiset arvokkaat harjukohteet, luonnon- ja maisemansuojelun kannalta arvokkaat kallioalueet sekä valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat. Lisäksi on osoitettu kaksi selvää De Geer -kenttää Vuodenpelon kankaan ja Ukonlammen ympäristöissä Kouvolan Jaalassa. Näiden kohteiden arvo on vähintään seudullinen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Arvokkaat geologiset muodostumat, joilla ei ole taloudellista merkitystä maa-ainesalueina, eivät edellytä toteuttamistoimenpiteitä. Alueilla, joille kohdistuu maa-aineksen ototarpeita, geologisten muodostumien turvaaminen tapahtuu maa-ainelupamenettelyn yhteydessä maa-ainelain ja maankäyttö- ja rakennuslain säännösten nojalla. Lupaviranomaiset harkitsevat tapauskohtaisesti lupakäsittelyssä, voidaanko ja miten laajasti ja millä tavoin toteutettuna ottaa kyseisiltä alueilta aineksia.

Metsien käsittelyssä sovelletaan metsälakia. Maakuntakaavamerkintä ei edellytä maisematyölupaa.

TÄRKEÄ POHJAVESIALUE

Merkinnällä osoitetaan pohjavesialueet, jotka ovat ympäristöhallinnon luokituksen mukaisesti I- tai II-luokan pohjavesialueita.

Suunnittelumääräys:

Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, että pohjaveden laatu ei niiden vaikutuksesta heikkene.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavan pohjavesialuevarausten tavoitteena on turvata kaikissa olosuhteissa riittävä puhtaan juomaveden saanti. Pohjavesialuumerkinnällä osoitetaan arvokkaat pohjavesialueet, jotka ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä. Maakuntakaavassa osoitetaan I ja II luokan pohjavesialueet ympäristöhallinnon luokituksen ja rajoituksen mukaan.

Kaavaratkaisujen pohjana on käytetty vesipuidedirektiivin toimenpideohjelman luonnosta. (Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma pohjavesille. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus. www.ymparisto.fi >Kaakkois-Suomi > Ympäristönsuojelu > Vesiensuojelu > Vesienhoidon suunnittelu ja yhteistyö (VPD)).

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Suojelutavoite toteutuu, kun aluetta koskevissa suunnitelmissa ja lupapäätöksissä otetaan huomioon pohjaveden suojeluarvot. Alueellisen ympäristökeskuksen tehtävänä on pohjavesialueiden kartoitus ja luokitus sekä niiden ajantasallapi

Merkinnällä osoitetaan maa-aineslain piiriin kuuluvia maa-ainesten ottamiseen soveltuvia alueita, joiden osalta on selvitetty pohjavedenhankinnan sekä aluerakenteen ja luonnon- ja maisemansuojelun tavoitteiden ja ottotoiminnan yhteensopivuus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Väestömäärään perustuva kiviaineksen käyttöennuste Kymenlaaksossa 2005 – 2030 laskettuna vuosittaisilla kulutusluvuilla 15 tn/asukas ja 20 tn/asukas

Vuosi	Asukkaita	Kulutus 15 tn/ as.	tn/5 vuotta	1000 k-m ³
2005	187000	2805000	14025000	5610
2010	189000	2835000	14175000	5670
2015	190000	2850000	14250000	5700
2020	192000	2880000	14400000	5760
2025	195000	2925000	14625000	5850
2030	197500	2962500	14812500	5925
Yhteensä			86287500	34515
Vuosi	Asukkaita	Kulutus 20 tn/ as.	tn/5 vuotta	1000 k-m ³
2005	187000	3740000	1870000	7480
2010	189000	3780000	1890000	7560
2015	190000	3800000	1900000	7600
2020	192000	3840000	1920000	7680
2025	195000	3900000	1950000	7800
2030	197500	3950000	1975000	7900
Yhteensä			115050000	46020

Tässä esitetty maksimiennuste on lähes sama kuin POSKI-selvityksen kulutusennuste, joka perustui maa-aineslupien ottomääriin ja sen arvioituun kasvuun. Sen mukaan Pohjois-Kymenlaakson kulutusarvio 30 vuodeksi on noin 17 milj. m³ ja Etelä-Kymenlaakson noin 29 milj. m³.

Vuonna 2007 voimassa olevista maa-ainesluvista Kymenlaaksossa 45 % koski harjukivi-aineksia, 55 % kalliokiviaineksia.

Vuonna 2007 voimassa olevien maa-aineslupien sisältämä ainestenottomahdollisuus kaupunkiseuduittain on seuraava:

KAUPUNKISEUTU	lupia kpl	yhteensä 1000 m ³	kalliokiviaines 1000 m ³	harjukiviaines 1000 m ³
Pohjois-Kymenlaakso	42	24974	10772	14202
Etelä-Kymenlaakso	46	30432	19673	10756
Yhteensä	88	55406	30445	24958

Voimassa olevien lupien mahdollistama aineenottomäärä kattaa pitkän aikavälin käyttöennusteen mukaisen tarpeen.

Maakuntakaavaluonnoksen lähtökohtana on ollut kaksi vaihtoehtoa:

1) Maksimivaihtoehdon mukaan POSKI-luokituksen soveltuvat ja osittain soveltuvat ainesalueet, joista on jätetty pois maakuntakaavaluonnoksen mukaisilla arvokkailla harju- tai kalliialueilla olevat kohteet, kyläalueilla olevat kohteet, 200 metrin rantavyöhykkeellä olevat kohteet ja maakuntakaavaluonnoksen virkistys- ja MY-alueilla olevat kohteet

SEUTU	Harjukiviainekset 1000 kiintom ³	Kalliokiviainekset 1000 kiintom ³	Yhteensä	Osuus kulutusennusteesta
Pohjois-Kymenlaakso	242 148	84 870	327 018	19 kertaa tarve
Etelä-Kymenlaakso	33 460	91 551	84 870	3 kertaa tarve
Kymenlaakso yhteensä	118 330	333 699	452 029	10 kertaa tarve
%	22	78	100	

2) Käyttökohteiden ja kuljetusetäisyyksien mukaan optimoidussa vaihtoehdossa edellisistä kohteis

ta on vähennetty osittain soveltuvat kohteet, joilla ei ole voimassa olevia maa-aineslupia sekä soveltuvista kallioidinakohteista logistisesti heikoimpia, pitkän aikavälin mahdollisia käyttökohteita (Pohjois-litti). Edellisiin on lisätty rakennuskiven ottoalueita, joilla on useita pitkäaikaisia lupia (Virolahti)

SEUTU	Harjukiviainekset 1000 kiintom ³	Kalliokiviainekset 1000 kiintom ³	Yhteensä	Osuus kulutusennusteesta
Pohjois-Kymenlaakso	51 580	82 914	134 494	8 kertaa tarve
Etelä-Kymenlaakso	24 080	49 423	73 503	2,5 kertaa tarve
Kymenlaakso yhteensä	75 660	132 337	207 997	4,5 kertaa tarve
%	36	64	100	

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Aalueet toteutuvat toiminnanharjoittajien kohdistaessa aineenottomoimintaa hallinnassaan oleville alueille. Maa-ainesten ottoa säädellään maa-aineslain, maankäyttö- ja rakennuslain, vesilain ja ympäristönsuojelulain perusteella.

Merkinällä osoitetaan turvetuotantoalueita, joilla on voimassa oleva ympäristölupa. Merkinällä osoitetaan turvetuotantoalueiksi soveltuvia, luonnontilaltaan pitkälle muuttuneita turvealueita, joiden ottotoiminnan edellytykset on selvitetty.

Suunnittelumääräys:

Turvetuotantoalueiden käyttöönoton suunnittelussa on otettava huomioon tuotantoalueiden yhteisvaikutus vesistöihin, turvetuotannon osuus kokonaiskuorimituksesta sekä tuotantopinta-alan poistumat.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Luonnonsuojelutarkoituksiin on Kymenlaaksossa osoitettu suoalueita noin 3300 hehtaaria, hieman yli 10 % maakunnan suopinta-alasta. Käytännössä alkuperäinen suoluonto suuressa mittakaavassa on säilynyt vain näillä alueilla eikä muita ojittamattomia laajoja suoalueita maakunnassa juurikaan ole.

Maakuntakaavassa turvetuotantoalueiksi osoitettavien alueiden luonnontila ja arvio valuma-aluekohtaisista vesistövaikutuksista on selvitetty (Maakuntakaavan turvetuotantoalueiden selvitykset, Kymenlaakson Liitto 2008).

Tuotannossa olevia alueita oli Kymenlaaksossa vuonna 2007 noin 1500 hehtaaria. Ympäristölupien (vuosilta 2004-2006) mukainen arvioitu käyttöaika nykyisillä alueilla on keskimäärin 25 vuotta. Nykyiset ja alkamassa olevat turvetuotantoon otetut suot siirtyvät jälkikäyttöön vuosina 2020 – 2035.

Turvetuottajien arvion mukaan (Turveteollisuusliitto 2005) turvetuotannon aluetarve Kymenlaaksossa vuoteen 2020 mennessä on noin 1600 hehtaaria, maksimiskenaarion mukaan 1700 hehtaaria. Tuotettu turve on hyödynnetty lähes kokonaan omassa maakunnassa ja tulevaisuudessa turvebiomassan käyttö entisessä laajuudessa edellyttäisi sen hankintaa muilta maakunnilta.

Maakuntakaavan lähtökohdaksi otettiin se, että turvetuotantoalueina varataan pitkän aikavälin tarvetta vastaavasti turvetuotantoon soveltuvia, laajoja (yli 50 hehtaarin) alueita tai aluekokonaisuuksia, jotka ovat luonnontilaltaan pitkälle muuttuneita. Tätä pienempien alueiden käyttöönoton ohjaamiseen ei ole seudullista tai maakunnallista tarvetta, vaan niiden edellytykset voidaan ratkaista ympäristölupamenettelyssä. Turvetuotantoalueiden kokonaismäärä riittää täyttämään turvetuotantoalueiden tarpeen pitkälle tulevaisuuteen. Turvetuotantoalueiden käyttöönotto on kuitenkin monivaiheinen prosessi, jossa maanomistus ja ympäristölupamenettely lopullisesti määrittelevät, mitkä alueet ja miten laajasti voidaan ottaa käyttöön. Maakuntakaava ei useimmissa tapauksissa estä turvetuotantoa kaavassa osoitettujen alueiden ulkopuolella. Kuitenkin valuma-aluekohtaisten vesistövaikutusten tulisi tehokkain vesiensuojelutoimenpitein pysyä kohtuullisina.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueet toteutuvat toiminnanharjoittajien kohdistaessa aineidenottotoimintaa hallinnassaan oleville alueille. 10 hehtaaria laajempi turpeenotto edellyttää ympäristölupaa.

3.7 Liikenne

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Maakuntakaavassa ratkaistavat pääyhteysverkon kehittämisehdot ovat: päätieverkon vaihtoehdot linjaukset valtateillä 6 (Tykkimäki-Kaipainen), 7 (Hamina-Vaalimaa) ja 12 (Lahti-Kouvola)

vesiliikenteen yhteystarpeen kehittämisehdot Kymijoella

Helsingistä itään suuntautuvan rautatien kehittämisehdot Kymenlaaksossa

Kymenlaakson maaseudun asumiselle ja toiminnalle keskeistä on sijoittuminen suhteessa pää-, seutu- ja yhdystieverkkoon. Alempiasteisen tieverkon taso ja kunto on tärkeää myös maakunnan puunkuljetuksille.

Tieverkon tarkastelun pohjana on Kaakkois-Suomen tiepiirin alempiasteisen tieverkon kehittämissuunnitelma 2005. Maakunnan kannalta tärkeiden yhdysteiden valintaan ovat vaikuttaneet kylien sijainti ja yksittäisten matkailu- ja palvelutoimintojen sijainti. Tieverkkoa on tarkasteltu toimivuuden kannalta suhteessa naapurikuntiin ja myös ylimaakunnallisesti. Valintaan on vaikuttanut myös työssäkäynnin ja asioinnin suuntautuminen.

Maakuntakaavan yleispiirteisyydestä johtuen siinä ei ole tarkoituksenmukaista esittää koko yleistä tieverkkoa kaikkine yhdysteineen. Ympäristöministeriön ohjeissa maakuntakaavamerkinnoista ja määräyksistä todetaan, että yhdysteitä osoitetaan maakuntakaavassa, mikäli niillä on merkitystä kyläverkon tai ylikunnallisten yhteyksien kannalta. Kymenlaakson maakuntakaavassa esitetään Museotie ja Myllykoski-Kouvola yhdystie suojelluina perusteina. Maakuntakaavassa tielinjauksen esittämistarkkuus vaihtelee tiekohtaisesti suunnittelutilanteesta riippuen. Peruskorjattavien tai kokonaan uusien tiehankkeiden kohdalla varauksen sijainti perustuu laadittuun tie- tai yleissuunnitelmaan. Pitemmän aikavälin hankkeissa varaus perustuu pääsuunta tai tieverkkoselvitykseen.

Maakuntakaavan toiminnallisen luokituksen lähtökohtana on tiehallinnon käyttämä luokitus. Valta- ja kantateiden osalta tiehallinnon ja maakuntakaavan näkemykset ovat yhdenmukaiset.

MOOTTORI- TAI MOOTTORILIIKENNETIE

Merkinnällä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetiet. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista. Yksityiskohtaisessa maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että väylälle pääsy tapahtuu järjestettyjen liittymien kautta.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Loviisa - Kotka moottoritiestä on tehty yleissuunnitelma, jonka yhteydessä hankkeen mahdolliset ympäristövaikutukset on arvioitu.

Hamina-Vaalimaa moottoritiestä on tehty ympäristövaikutusten arviointi. Hamina- Vaalimaa moottoritien ympäristövaikutusten arvioinnin jälkeen valittiin vaihtoehdoista pohjoisin. Linjaus lävistää Vaalimaanjoen maisema-alueen kapeimmalta kohdaltaan ja mahdollistaa vaihtoehdoista parhaiten Virolahden keskustan ja Vaalimaan alueen maankäytöllisen kehittämisen.

Osa aluevarauksesta osoitetaan kaavamuuoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taa-
jamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Taajamat- ja niiden ympäristöt –maakuntakaavassa olemassa olevat moottoritiet on esi-
tetty mustalla värillä ja suunnitellut punaruskealla värillä. Tämän kaavan alueella kaikki
moottoritiet ovat suunnitteilla olevia.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Suuret tiehankkeet saavat rahoituk-
sen valtion talousarviossa osoitettuina kehittämishankkeina. Asemakaavoitettujen aluei-
den kaduista vastaa kunta.

KAKSIAJORATAINEN VALTA-, KANTA- TAI SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

Merkinnällä osoitetaan kaksiajorataiset päätiet ja -kadut. Alueella on voimassa MRL 33
§ mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

**Ympäröivän maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että väylälle pääsy
tapahtuu järjestettyjen liittymien kautta.**

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Määräys koskee valtateitä 6, 12 ja 15 Kotka-Kouvola välillä. Ko. valtatie välittävät kan-
sainvälistä henkilö- ja tavaraliikennettä ja ovat keskeisiä valtakunnallisia tieyhteyksiä,
joiden tulevat liikennemäärät edellyttävät vähintään 2-ajorataisia pääteitä, jossa kulku-
suuntia erottaa suojakaiteellinen keskikaista. Tästä johtuen kyseisillä teillä maankäytön
liittyminen voidaan tehdä vain erikseen järjestettyjen liittymien kautta.

Valtatie 15 on erittäin tärkeä teollisuuden tavarakuljetuksia satamiin välittävä tie. Tien
yleissuunnitelman mukaan Kotka-Kouvola väli tulisi käsitellä suurelta osin 2-ajorataise-
na.

Valtatie 6:sta Utin kohdalta on tehty ympäristövaikutusten arviointi. Valtatie 6. linjausvai-
toehdoista on ympäristövaikutusten arvioinnin jälkeen valittu tien nykyiseen linjaukseen
perustuva vaihtoehto. Vaihtoehto mahdollistaa parhaiten pohjaveden suojeluun tarvittavi-
en tiealueen rakenteiden toteuttamisen ja soveltuu hyvin alueen muuhun maankäyttöön.

Osa aluevarauksesta osoitetaan kaavamuutoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taa-
jamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Suuret tiehankkeet saavat rahoituk-
sen valtion talousarviossa osoitettuina kehittämishankkeina. Asemakaavoitettujen aluei-
den kaduista vastaa kunta.

Merkinnällä osoitetaan valta- ja kantatiet sekä niihin liittyvät kadut. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa on osoitettu olemassa olevat valtatie ja kantatie.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Suuret tiehankkeet saavat rahoituksen valtion talousarviossa osoitettuina kehittämishankkeina. Asemakaavoitettujen alueiden kaduista vastaa kunta.

Merkinnällä osoitetaan seututiet ja pääkadut. Maakuntakaavassa esitetyt seutu- tai yhdystiet voidaan alueiden tarkemmassa suunnittelussa määrittää pää- tai kokoojakaduiksi. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Valtatie 12 rinnakkaistienä toimivan seututien linjaus litissä osoitetaan kaavamuuoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Suuret tiehankkeet saavat rahoituksen valtion talousarviossa osoitettuina kehittämishankkeina. Asemakaavoitettujen alueiden kaduista vastaa kunta.

Merkinnällä osoitetaan yhdystiet, jotka yhdistävät taajamatoimintojen alueita ja kyliä ylempiluokkaiseen tieverkkoon. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. Maakuntakaavassa esitetyt seutu- tai yhdystiet voidaan alueiden tarkemmassa suunnittelussa määrittää pää- tai kokoojakaduiksi.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Tieverkon tarkastelun pohjana on Kaakkois-Suomen tiepiirin alempiasteisen tieverkon kehittämissuunnitelma 2005. Maakunnan kannalta tärkeiden yhdysteiden valintaan ovat vaikuttaneet kylien sijainti ja yksittäisten matkailu- ja palvelutoimintojen sijainti. Tieverkkoa on tarkasteltu toimivuuden kannalta suhteessa naapurikuntiin ja myös ylimaakunnallisesti. Valintaan on vaikuttanut myös työssäkäynnin ja asioinnin suuntautuminen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Asemakaavoitettujen alueiden kaduista vastaa kunta. Pienet tienparannusinvestoinnit tehdään tiepiirien käyttöön osoitulla perustienpidon rahoituksella.

PÄÄRATA

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävän pääradan sijainti. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Rataverkon suunnittelu ja ylläpito kuuluu ratahallintokeskukselle.

PÄÄRATA, OHJEELLINEN

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävän uuden pääradan ohjeellinen sijainti.

Suunnittelumääräys:

Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuus ratayhteyden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Rataa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että liikenneväylä ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kymenlaakson maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnantavoiteltava kehitys vuosina 2005–2015. Tavoitelinjaukset ottavat tasapuolisesti huomioon maankunnan kahden seutukunnan tarpeet ja pyrkimykset. Maakuntavaltuusto hyväksyi suunnitelman 19.12.2005.

Maakuntakaavan laadintaa ohjeistavan maankäyttö- ja rakennuslain mukaan maakuntasuunnitelmassa osoitetaan maakunnan tavoiteltava kehitys. Maakuntasuunnitelmassa on esitetty Kymenlaakson aluerakenteen visio vuodelle 2030. Maakuntasuunnitelman Kehittämistyön painopisteet -kohdassa on esitetty: ”Sujuvat ja turvalliset tie-, rautatie- ja vesitiettyhdet Venäjän markkinoille ovat tärkeä kilpailuetu Suomen elinkeinoelämälle. Nopeus, joustavuus, turvallisuus ja laivojen linjaliikenneyhdet ovat Suomen satamien kautta kulkevan reitin vahvuuksia. Tärkeimpinä tekijöinä reitin kilpailukyvyyn kannalta ovat E18 – tien ja Lahti-Kouvola-Luumäki-Vainikkala rataosuuden kunnostaminen sekä Savon ja Karjalan ratojenkunnostamisen saattaminen päätökseen.”

Etelä-Suomen maakuntien yhteistyönä valmistellussa rakenneraportissa on esitetty Turku-Helsinki-Porvoo-Kotka-Hamina-Luumäki – ratayhteyden selvittämistä. Samoin Ratahallintokeskuksen valmistelemassa Raideliikennevisio 2050:ssä on esitetty pitkällä aikavälillä (2030–2050) toteutettavaksi Helsinki-Turku -yhteyden parantaminen sekä itäsuunnan mahdollinen oikorataratkaisu jatkoselvitysten osoittamassa muodossa: ”Ylipitkällä aikavälillä (2050-) varauduttaisiin suurnopeusjunien liikennöintiin 300 km/h ainakin Helsinki-Pietari – välillä sekä mahdollisella Turun oikoradalla sekä osittain suurnopealle liikenteelle kunnostettavalla pääradalla.” ”Edellä olevan perusteella Kymenlaaksossa tulee varautua aluerakenteen kehittämisessä maakuntasuunnitelmakauden jälkeiseen aikaan selvittämällä yhdessä liikenneviranomaisten kanssa Haminaasta itään suuntautuvan radan mahdollinen kulku-ura ja sen vaikutuksia aluerakenteeseen. Sekä tulee seurata liikennemuotojen kehittymistä pitäen silmällä kanavan teknistä sijoittamista Kuusankoskelta merelle.” Aluerakenteen visio 2030 – kuvassa on esitetty rautatie Helsingin suunnasta Kotkan kautta Haminaan nykyisten ratojen lisäksi. Liikennejärjestelmä -kohdassa on esitetty: ”Rautateiden osalta runko muodostuu Helsinki-Kouvola-Vainikkala/Lappeenranta/Mikkeli/Kotka/Hamina radoista. Tätä verkkoa täydentää aikanaan Helsinki-Kotka-Hamina kaupunkirata.”

Tämän jälkeen liikenne- ja viestintäministeriö antoi keväällä 2007 Ratahallintokeskuksen tehtäväksi selvittää Helsingistä itään kulkevan uuden ratalinjauksen tarpeellisuus Helsingin ja Pietarin välisessä liikenteessä. Työ on loppuvaiheessa ja sen alustavia johtopäätöksiä on seuraavassa (Helsinki-Pietari -rautatieyhteys, raporttiluonnos, esiselvitys ja vaikutusten arviointi):

”Mikään tarkastelluista vaihtoehdoista ei ole käytetyllä laskentamenetelmällä ja vaikutusten nykyisillä yksikköarvoilla yhteiskuntataloudellisesti kannattava. Samalla voidaan todeta, että nykyohjeistuksen mukainen kannattavuustarkastelu ei sovellu kovin hyvin laajojen yhdyskunta- ja aluerakennemuutoksia aiheuttavien raideliikennehankkeiden tarkasteluun. Tulosten perusteella Helsingin ja Pietarin välisen liikenteen kehittäminen pitkälle tulevaisuuteen voidaan tehdä nykyistä yhteyttä edelleen kehittämällä.

Vaihtoehdoilla on kuitenkin merkittäviä vaikutuksia alueiden kehittämisedellytyksiin sekä elinkeinoelämän toimintaedellytyksiin.

Itäratavaihtoehtojen kannattavuus ei merkittävästi riipu Venäjänliikenteen kehityksestä, vaan vaikutukset kertyvät pääasiassa kotimaan liikenteestä. Mikäli Lahti – Mikkeli oikorata toteutetaan, se vähentää vaihtoehdon Kouvola liikennettä ja hyötyjä.”

”Vaihtoehto Kouvola on perusvaihtoehdoista yhteiskuntataloudellisesti kustannustehokkain (hyöty-kustannussuhde=0,49), mutta ei selkeästi parempi kuin vaihtoehto Luumäki. Jos vaihtoehdot linjataan lentoaseman kautta, ovat niiden laskennalliset vaikutukset käytännössä samat. Sen sijaan liikenneyhteyksien säilymisen ja parantumisen sekä aluerakenteen kehittämisedellytysten kannalta vaihtoehto Luumäki on tasapainoisin ja eniten uusia mahdollisuuksia avaava, koska se tarjoaa kokonaan uuden liikennemuodon myös Porvoon itäpuolella Kotka/Hamina -alueelle saakka. Vaalimaalle linjattujen vaihtoehtojen kustannustehokkuus on selvästi heikompi kuin vaihtoehdoissa Kouvola ja Luumäki. Vaalimaan vaihtoehtojen hyödyt kohdistuvat voimakkaasti Venäjän liikenteeseen kotimaan hyötyjen ollessa kertaluokkaa pienempiä kuin Kouvolan tai Luumäen vaihtoehdoissa. Vaalimaan suurnopean vaihtoehto ei juuri synnytä hyötyjä kotimaanliikenteelle ja vaihtoehto vaikeuttaa alueiden käyttöä. Tehtyjen tarkastelujen perusteella suurnopea liikenne ei sovellu hyvin Suomen olosuhteisiin nyt käytetyn aikajänteen (2050) puitteissa.”

Maakuntasuunnitelman strategisen kannanoton, HePi – selvityksen sekä puuttuvien yleissuunnitelmien perusteella Helsinki-Kotka-Hamina–radan ohjeellinen päärata -merkintä ja Haminasta itään raideliikenteen yhteystarve – merkintä ovat edelleen perusteltuja maakuntakaavamerkintöjä.

Osa aluevarauksesta osoitetaan kaavamuuoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taa-jamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Rataverkon suunnittelu ja ylläpito kuuluu ratahallintokeskukselle, joka vastaa ohjeellisenä osoitetun radan toteutettavuuden ja sijainnin selvityksestä.

LAIVAVÄYLÄ

Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät kauppamerenkulun väylät.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Vesiväylien ja kanavien toteuttamisvastuu on merenkulkuhallituksella. Vesitieohjelma muodostaa rungon vesiväylien ja satamien kehittämiseksi Suomessa.

UUSI LAIVAVÄYLÄ

Merkinnällä osoitetaan uusi kauppamerenkulun väylä Kotkasta ja Haminasta Pietarin suuntaan sekä Haminan väylän oikaisu.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Uusi väylä on tarpeen nykyistä toimivamman yhteyden saamiseksi Kotkan ja Haminan satamista lähinnä Pietarin suuntaan liikennemäärien ja aluskokojen jatkuvasti kasvaessa. Nykytilanteessa mm. Pietarin ja Kotkan/Haminan välisestä liikenteen yli 8.0 m syväyksiset alukset joutuvat kiertämään Orregrundin tai Mussalon väyliä kautta. Nykyinen Haapasaaren itäpuolitse kulkeva väylä on mutkainen ja ahdas, eikä sen nykyinen kulkusyvyys 8.0 m vastaa liikenteen tarpeita.

Maakuntakaavassa esitetään läntisin vaihtoehto, joka erkanelee Suomenlahden liikennöintialueelta luoteeseen. Väylävaihtoehto sijaitsee koko matkaltaan avomerellä, Suursaaren itä- ja koillispuolella. Väylä liittyy Ristisaaren kaakkoispuolella nykyiseen 15.3 m väylään. Suunnittelussa väylässä on hyvä navigoitavuus.

Haminan liikenteen kehittämiseksi on ollut tarpeen syventää väylää 12 metriin. Selvitetyistä vaihtoehdoista paras ratkaisu on ollut toteuttaa maakuntakaavassa esitetty ratkaisu.

Merkinnän mukaista laivaväylän sijaintia selvitettyä on varmistettava, että laivaväylän toteuttaminen ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta selvitysalueella tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun, määrään, vesitasapainoon tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Laivaväylähanke Pietarin suuntaan on vielä yleissuunnitelmavaiheessa, ja ottaen huomioon mm. tarvittavat ympäristöselvitykset, ympäristövaikutusten arvioinnit ja lupakäsittelyt, uusi väylä voitaisiin ottaa käyttöön aikaisintaan 2011.

Vesiväylien ja kanavien toteuttamisvastuu on merenkulkulaitoksella. Vesitieohjelma muodostaa rungon vesiväylien ja satamien kehittämiseksi Suomessa.

HEINOLA-KUUSANKOSKI KANAVA

Merkinnällä osoitetaan Heinola - Kuusankoski kanava. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa esitetään Heinola-Kuusaanniemi kanavavaraus olemassa olevan kanavan uomassa. Kanavan kehittäminen parantaa teollisuuden puuhuollon hoitoa ja avaa Pohjois-Kymenlaakson veneilyalueen keskiseen Suomeen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Vesiväylien ja kanavien toteuttamisvastuu on merenkulkulaitoksella. Vesitieohjelma muodostaa rungon vesiväylien ja satamien kehittämiseksi Suomessa.

VENEVÄYLÄ

Merkinnällä osoitetaan ensisijaisesti veneilyn runkoväylät sekä muut alueellisesti merkittävät veneilyn pääväylät.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa on esitetty seudullisten veneilyn runkoväylien lisäksi ylimaakunnalliset melontareitit selvityksen mukaisesti (kts. virkistys). Reittien huomioiminen tarkemmassa suunnittelussa esimerkiksi rantautumispaikkojen ja matkailupalvelujen sijoittelussa parantaa veneilyn edellytyksiä.

Osa aluevarauksista osoitetaan kaavamuutoksena Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavaan, kts. luku 9.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Vesiväylien ja kanavien toteuttamisvastuu on merenkulkulaitoksella. Veneväyliä suunnittelevat ja toteuttavat myös kunnat ja alueellinen ympäristökeskus.

LENTOLIIKENTEEN ALUE

Merkinnällä osoitetaan lentotoiminnoille varattu alue. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alue varataan yleisilmailukentäksi. Lentoliikenteen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee välttää ympäristölle aiheutuvia häiriöitä.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Utin lentokentän liikennevaraus perustuu puolustusvoimien tarpeisiin, sen lisäksi kentällä on siviili-ilmailun toimintojen kehittämistarvetta.

Wredebyn lentokentän liikennevaraus mahdollistaa harrastuslentoliikenteeseen liittyvien toimintojen kehittämisen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Utin lentokentän toteutuksesta ja ylläpidosta vastaa Finavia. Wredebyn lentokenttä on yksityisen tahon ylläpitämä harrasteilmailun kenttä.

VENESATAMA

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävät pienvenesatamat. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on sovittava pienveneilyn ja virkistystarpeet kulttuuriperintö- ja luontoarvoihin sekä varmistettava alueiden saavutettavuus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Venesatamat voivat sisältyä maakuntakaavan virkistysalueisiin. Erillistä venesatamamerkintää käytetään silloin, kun sillä on erityistä merkitystä vähintään seudullisesti merkittävien veneilyverkostojen kehittämisen kannalta.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Venesatamien toteuttamisesta vastaavat mm. kunnat ja Metsähallitus.

ERITASOLIITTYMÄ, SUUNNITELTU

Merkinnällä osoitetaan suunnitellut eritasoliittymät, jotka yhdistävät maakuntakaavassa osoitettuja teitä ja katuja. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa on osoitettu tiehallinnon suunnitelmien mukaiset eritasoliittymät.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tieliikennealueiden toteutuksesta vastaa tiehallinto. Suuret tiehankkeet saavat rahoituksen valtion talousarviossa osoitettuina kehittämishankkeina. Asemakaavoitettujen alueiden kaduista vastaa kunta.

SATAMA-ALUE

Merkinnällä osoitetaan aluetarpeeltaan pienet taajama-alueisiin liittyvät satama-alueet. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ehkäistä merkittävät ympäristöhäiriöt teknisin ratkaisuin ja riittävin suoja-aluein sekä toteutuksessa huolehdittava soveltuvuudesta taajamaympäristöön. Mikäli alueella varastoidaan, käsitellään tai valmistetaan polttonesteitä tai muita vaarallisia aineita on alueen ja sen lähiympäristön suunnittelussa huomioitava aineista aiheutuvat ympäristöriskit.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa on varattu saaristoliikenteen ja rannikon satamia sekä yksi sisävesiliikenteen satama (Iitin Vuolenkoski).

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Toteuttaminen ja ylläpito kuuluvat satamanpitäjälle, joita ovat yleensä kunnat ja teollisuuslaitokset. Merenkululaitoksella on satamiin viranomaisen vastuu, käytännössä valvontavastuu.

3.8 Tekninen huolto

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Teknisen huollon järjestelyissä pyritään ympäristön ja talouden kannalta kestäviin ratkaisuihin. Energiahuollon, jätehuollon ja vesihuollon tarkoituksenmukaisilla järjestelyillä tuetaan alue- ja yhdyskuntarakenteen toimivuutta. Yhdyskuntien teknisen huollon perusrakenteita kehitetään kestäväällä tavalla seudullisina ja maakunnallisina kokonaisuuksina.

Kaava-alueella on osoitettu kaksi teollisuuden jätteenkäsittelyaluetta (Lamminmäki Kuusankoskella ja Sulento Anjalankoskella). Maakunnallisen jätehuollon keskeisiä kysymyksiä on käsitelty *Taajamat ja niiden ympäristöt* -maakuntakaavassa.

Uusiutuvien energiavarojen hyödyntämisen osalta rannikko on valtakunnallisestikin potentiaalista tuulivoiman tuotantoaluetta. Tuulivoimatekniikan nopea kehittyminen mahdollistaa tuulienergiatuotannon lisäämisen. Maakuntakaavassa osoitetaan tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet rannikkoalueella valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti. Maakuntakaavaratkaisut perustuvat asiaan liittyvään erillisselvitykseen (Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien maa- ja merialueiden kartoitus Itä-Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla. Itä-Uudenmaan liitto ja Kymenlaakson liitto 2005).

Maakuntakaavassa ei ole vielä huomioitu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita sisämaassa. Asiaan liittyvä selvityspohja on ollut maakuntakaavan laadinnan aikana vielä riittämätön. Valmisteilla oleva uusi tuuliatlas tulee tulevaisuudessa helpottamaan tuuliolosuhteiltaan parhaiden alueiden määrittelyä koko maakunnassa.

Kaavaratkaisuilla turvataan valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittävien voimajohtojen ja muiden teknisen huollon verkoston toteuttamisen ja ylläpidon edellytykset. Verkoston kehittämisessä hyödynnetään ensisijaisesti olemassa olevia rakenteita, kuten voimalinjakäytäviä. Kansainvälisen öljyjohdon yhteystarpeita huomioidaan.

Maakuntakaavan tavoitteena on hyvänlaatuisen, terveellisen ja määrältään riittävän raakaveden saannin turvaaminen asutuksen ja elinkeinoelämän tarpeisiin. Maakuntakaava pyrkii turvaamaan pohjavesialueiden veden laadun ja saatavuuden.

Koko maakunnalle keskeiset vedenottoalueet ja imeytysalueet (ET -alueet) on osoitettu Selänpään- ja Utin alueella Valkealassa. Yhdyskuntien vesihuolto tulee parantumaan ja se tulee turvatuksi myös jatkossa. Maakuntakaavassa korostetaan Selänpään alueen lisääntyvää merkitystä veden saannin osalta tulevaisuudessa.

Laajat pintavesi-alueet (Vuohijärvi, Väliväylä, Repovesi) on osoitettu *vedenhankinnan kannalta tärkeiksi pintavesiksi* ja ne sijaitsevat em. vedenottoalueiden vaikutuspiirissä.

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä jätteen vastaanottoa, käsittelyä ja loppusijoitusta palvelevia laitoksia, rakenteita tai alueita. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Jätteenkäsittelyalueen ympärille on jätettävä riittävä suoja-alue ympäristöhaittojen vähentämiseksi. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa voidaan alueelle osoittaa jäteraaka-aineen uusiokäyttöön, hyödyntämiseen ja jalostamiseen liittyvää yritys- ja teollisuustoimintaa.

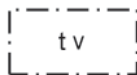
Alueen käyttöä suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että jätteenkäsittelylaitoksen toiminta tai alueen muu käyttö ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevarauksen vaikutuspiirissä tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa on osoitettu kaksi teollisuuden kaatopaikkaa.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Jätehuoltolaki määrittelee puitteet jätehuollon suunnittelulle samoin kuin toteutukselle ja valvonnalle. Jätehuollon valvonta kuuluu kunnalle. Nykyisten jätteenkäsittelyalueiden ja käsittelylaitosten toiminnan jatkaminen ja uusien perustaminen edellyttää jätelupaa, joka käsitellään ympäristölupamenettelyn mukaisesti.

TUULIVOIMAN TUOTANTOON SOVELTUVA ALUE

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät tuulivoimapuistojen sijoituspaikaksi soveltuvat alueet.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee yksittäiset voimalat mitoittaa ja sijoittaa siten, että tuulivoimatuotannon aiheuttama melu ei ylitä valtioneuvoston 1992 hyväksymiä ohjearvoja asumiseen käytettävillä alueilla tai virkistysalueilla.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on minimoitava tuulivoimatuotannon aiheuttamat kielteiset vaikutukset alueen maisemaan, luonnonympäristöön, virkistyskäyttöön ja asumiseen.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Maakuntakaavassa esitetyt maakunnallisesti merkittävät tuulivoimapuistojen sijoituspaikat perustuvat 2005 laadittuun selvitykseen "Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien maa- ja

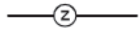
merialueiden kartoitus Itä-Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla”. Kartoituksessa tarkasteltiin tuulivoimapuistojen mahdollisia sijoitusvaihtoehtoja sekä teknistaloudellisen kannattavuuden että ympäristövaikutusten kannalta.

Tuulivoimapuistojen sijoittamista muualle kuin rannikkoalueelle ei ole tutkittu, koska nykyisin käytössä olevien tuulivoimaloiden korkeudella tuulivoimakkuus laskee nopeasti taloudellisesti kannattamattomalle tasolle sisämaahan mentäessä. Teknisen kehityksen mahdollistaessa nykyistä korkeammat tuulivoimalat tulee ajankohtaiseksi kartoittaa tuulivoimapuistojen kannattavuutta ja ympäristövaikutuksia myös sisämaassa.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet tulee ottaa huomioon kuntien laatiessa yleis- ja asemakaavoja. Tuulivoima-alueita rajattaessa tulee huolehtia, ettei melutaso ulkona ylitä päiväohjearvoa 45 dB eikä yöohjearvoa 40 dB valtioneuvoston päätöksen 993/1992 mukaisesti.

Tuulivoimapuistojen tarpeen, toteuttavuuden ja sijainnin selvityksestä vastaavat energia-yhtiöt.

PÄÄSÄHKÖLINJA

Merkinällä osoitetaan 400 kV:n ja 110 kV:n voimalinjat. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Vahvistetussa maakuntakaavassa on käytetty periaatetta, jonka mukaan kaavamerkintä mahdollistaa viereen tulevan uuden linjan. Tässä maakuntakaavassa noudatetaan samaa periaatetta. Kaavaratkaisu perustuu uuden 400 kV:n voimajohdon Korja - Orimattila sijoittamiseen nykyisten johtojen viereen. Sama periaate oli jo vahvistuneessa taajama-kaavassa Mussalo - Kymi – johdon osalta.

Voimassa olevassa seutukaavassa ja sitä edeltäneessä seutukaavassa tutkittiin Ahvenkoski - Kymi sähkölinjojen paikkoja (Selvitys Ahvenkoski – Kymi 400 kV:n voimajohdon ympäristövaikutuksista. Kymenlaakson seutukaavaliitto 1990). Selvitykseen perustuen sähkölinjoille tehtiin kaavavaraus Valkmusan kansallispuisto kiertäen.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Uudet 400 kV:n voimalinjat Elimäen Korja-Orimattila ja Kotkan Mussalo-Juurikorpi tulee sijoittaa mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin voimalinjojen maastokäytäviin.

Kulttuurihistoriallisesti arvokkailla alueilla uudet voimajohdot pyritään sijoittamaan samaan pylvääseen.

Teknisen huollon johdot toteutuvat taajamien ulkopuolella erillisen linjaus- ja yksityiskoh- taisempien suunnitelmien pohjalta. Toteuttajina ovat valtakunnalliset ja alueelliset vesi-, energia- ym. huollosta vastaavat yhtiöt. Toteuttamisen vaatimien alueiden käyttöoikeuk- sien hankinta tapahtuu vapaaehtoisin neuvotteluin tai lunastusmenettelyllä.

Merkinnällä osoitetaan korkeapaineiset maakaasuputket. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Maakaasuputkiston suojaetäisyydet rakennuksiin ja rakenteisiin on määrätty kauppa- ja teollisuusministeriön päätöksessä. Rakentamishankkeessa on pyydetty maakaasuputken omistajan lausunto, mikäli hanke sijaitsee lähempänä kuin 50 metriä maakaasuputkesta.

Teknisen huollon johdot toteutuvat taajamien ulkopuolella erillisen linjaus- ja yksityiskohdaisempien suunnitelmien pohjalta. Toteuttajina ovat valtakunnalliset ja alueelliset vesi-, energia- ym. huollosta vastaavat yhtiöt. Toteuttamisen vaatimien alueiden käyttöoikeuksien hankinta tapahtuu vapaaehtoisin neuvotteluin tai lunastusmenettelyllä.

**KANSAINVÄLISEN ÖLJYJOHDON
YHTEYSTARVE**

Merkinnällä osoitetaan Venäjältä Kilpilahti/Skjöldvikin jalostamolle suuntautuvan öljyjohdon yhteystarve.

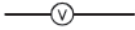
Suunnitteluratkaisun perustelut:

Kilpilahti/Skjöldvikin jalostamo käyttää Venäjältä tuotavaa öljyä raaka-aineenaan. Sitä kuljetetaan rautateitse ja meritse. Jalostamolla on alustavia kaavailuja edellä mainittujen kuljetusmuotojen lisäksi johtaa öljyä putkessa. Tällä perusteella yhteystarvemerkinntää tarvitaan. Itä-Uudenmaan maakuntakaavassa on vastaava varaus.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Yhteystarvemerkinntän mukaisen hankkeen tarpeen, toteutettavuuden, ajoituksen ja sijoittamisen selvityksistä vastaa toteuttava energiayhtiö tai hanketta varten perustettava toteutusorganisaatio.

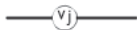

PÄÄVESIJOHTO

Merkinnällä osoitetaan runkovesijohdot. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Teknisen huollon johdot toteutuvat taajamien ulkopuolella erillisen linjaus- ja yksityiskoh-
taisempien suunnitelmien pohjalta. Toteuttajina ovat valtakunnalliset ja alueelliset vesi-,
energia- ym. huollosta vastaavat yhtiöt. Toteuttamisen vaatimien alueiden käyttöoikeuk-
sien hankinta tapahtuu vapaaehtoisin neuvotteluin tai lunastusmenettelyllä.

PÄÄVESIJOHTO JA SIIRTOVIEMÄRI

Merkinnällä osoitetaan runkovesijohtojen ja siirtoviemärien linjat. Alueella on voimassa
MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Anjalankoski-Kotka siirtoviemärin rakentaminen tulee mahdollistamaan jätevesien kes-
kitetyn käsittelyn Kotkan kaupungin Mussalon jätevesipuhdistamolla. Hankkeen toteu-
tuessa Kymijoelta poistuu kaksi jätevesien purkupaikkaa. Samassa yhteydessä Kotkan
kaupunki luopuu Sunilan jätevesipuhdistamon käytöstä ja jatkossa kaikki jätevedet kes-
kitetään Mussalon jätevedenpuhdistamolle. Näin ollen Suomenlahden rannikolta poistuu
myös yksi pistekuormittaja.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Teknisen huollon johdot toteutuvat taajamien ulkopuolella erillisen linjaus- ja yksityiskoh-
taisempien suunnitelmien pohjalta. Toteuttajina ovat valtakunnalliset ja alueelliset vesi-,
energia- ym. huollosta vastaavat yhtiöt. Toteuttamisen vaatimien alueiden käyttöoikeuk-
sien hankinta tapahtuu vapaaehtoisin neuvotteluin tai lunastusmenettelyllä.

ET

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE

Merkinnällä osoitetaan maakunnallisen vesihuollon kannalta tärkeät vedenotto- ja imey-
tysalueet.

Suunnittelumääräys:

**Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava
huomioon siten, ettei alueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta.**

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Aluevaraus mahdollistaa toisen Salpausselän alueiden käytön maakunnallisena raaka-
vesilähteenä.

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Alueiden toteuttamisesta vastaavat kunnat ja alueelliset organisaatiot, joiden tarpeisiin
alue on varattu.

VEDENHANKINNAN KANNALTA ARVOKAS PINTAVESIALUE

Merkinnällä osoitetaan pintavesialueet, jotka ovat ominaisuuksiltaan arvokkaita ja jotka voivat olla tai ovat yhdyskuntien vedenhankinnan kannalta tärkeitä.

Suunnittelumääräys:

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on vesiensuojelunäkökohdat otettava huomioon siten, ettei vesialueen käyttöä vedenhankintaan vaaranneta. ”Erityistä suojelua vaativan vesistön” alueella tulee sovittaa yhteen käyttötarkoituksen mukainen virkistyskäyttö ja vedenhankintaan liittyvät tarpeet.

Suunnitteluratkaisun perustelut:

Merkinnällä turvataan koko maakunnan vedenhankinnan kannalta tärkeimpiä pintavesialueita. Merkinnällä osoitetaan myös valtioneuvoston päätöksen mukaiset ”erityistä suojelua vaativat vesistöt.”

Ohjausvaikutukset ja toteutus:

Suojelutavoite toteutuu, kun aluetta koskevissa suunnitelmissa ja lupapäätöksissä otetaan huomioon pintaveden suojeluarvot.

4. MAAKUNTAKAAVAN OIKEUSVAIKUTUKSET

4.1 Ohjausvaikutus kuntakaavoitukseen

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaavaa ja asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi (MRL 32.1§).

Alueiden käytön suunnittelujärjestelmän periaatteena on, että yleispiirteisempi kaava on ohjeena laadittaneessa tai muutettaessa yksityiskohtaisempia kaavoja. Maakuntakaavan yleispiirteisyydestä ja ylikunnallisesta luonteesta johtuen kunnilla on omassa kaavoituksessaan varsin suuri liikkumavara kunnan sisäisissä alueidenkäyttökysymyksissä.

Maakuntakaavan ohjausvaikutuksen yleisperiaatteena on, että maakuntakaavassa esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua edellyttäen, että maakuntakaavan keskeiset ratkaisut ja tavoitteet ei vaarannu. Keskeisenä ratkaisuna on pidettävä valtakunnallisten ja maakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämiä rakenteellisia alueidenkäyttöperiaatteita ja aluevarauksia, kuten taajamakeskusverkkoa, vähintään seudullista viheralueverkkoa, valtakunnallisia väyliä ja teknisen huollon ratkaisuja ja suojeleohjelmien mukaisia ja niihin verrattavia alueita. Alemmanasteisessa kaavassa on voitava alueidenkäyttöperiaattein ja aluevarauksin osoittaa, että maakuntakaavan rakenne näiden osalta toteutuu, vaikka yksittäisten aluevarausten sijainti ja laajuus joissakin tapauksissa poikkeaisi maakuntakaavan osoittamasta.

Maakuntakaava ei ole voimassa yksityiskohtaisemman oikeusvaikutteisen kaavan alueella. Tällaisia kaavoja ovat maaseutualueella esimerkiksi oikeusvaikutteinen rantayleiskaava ja ranta-asemakaava. Maankäyttö- ja rakennuslain yksiselitteisenä periaatteena on, että yhdellä alueella on voimassa vain yksi kaava. Rakentaminen ja muu alueen hyväksikäyttö tapahtuu kyseisen kaavan mukaisesti.

Kaavoitus on jatkuva prosessi, jossa tavoitteiden, arvostusten ja toimintaympäristön muutokset edellyttävät kaavojen ajantasalla pitoa ja uudelleen arviointia. Siten maakuntakaavan ohjausvaikutus tulee ajankohtaiseksi, kun kuntakaavoituksessa todetaan sen omista lähtökohdista kaavojen vanhentuneisuus joiltakin osin tai kokonaan. Maakuntakaavan voimassaololla on myös merkitystä kuntakaavojen ajanmukaisuuden arviointiin: ”Maakuntakaavassa osoitettu uusi maankäyttöratkaisu voi olla keskeinen peruste kuntakaavojen ajanmukaisuutta arvioitaessa. Erityisesti kuntakaavassa oleva ristiriita maakuntakaavassa tulkittujen valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kanssa osoittaa, että kuntakaava ei ole enää ajan tasalla. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden välittyminen maakuntakaavoituksesta kuntakaavoitukseen edellyttää tällöin vanhentuneen kaavan tarkistamista ristiriidan poistamiseksi.” (Maankäyttö ja rakennuslaki 2000, opas 7: Maakuntakaavan oikeusvaikutukset, Ympäristöministeriö 2002).

Maakuntakaava vaikuttaa vähittäiskaupan suuryksikön sijoittumiseen. MRL 58.3§:n mukaan ”vähittäiskaupan suuryksikköä ei saa sijoittaa maakunta- tai yleiskaavan keskustatoiminnoille tarkoitetun alueen ulkopuolelle, ellei alue ole asemakaavassa erityisesti osoitettu tätä tarkoitusta varten.” MRL 114 § määrittelee lain tarkoittaman vähittäiskaupan suuryksikön.

4.2 Vaikutus viranomais toimintaan

Viranomaisten on suunnitellessaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään kaavan toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista. (MRL 32.2§)

MRL 3 §: ”Tämän lain mukaiset alueiden käyttöä koskevat tavoitteet ja suunnitelmat on, siten kuin erikseen säädetään, otettava huomioon suunniteltaessa ja päätettäessä muun lainsäädännön nojalla ympäristön käytön järjestämisestä.”

Maakuntakaavan viranomaisvaikutus ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan eikä asemakaavan alueella (MRL 32.2 § 3).

4.3 Viranomaisvaikutuksen suhde erityislainsäädännön mukaiseen päätöksentekoon

Viranomaisvaikutuksen käytännön merkitys viranomaisen erityislainsäädäntöön perustuvan päätöksentekoon, kuten lupaharkintaan ja tuen myöntämisedellytysten tutkimiseen, ratkaistaan aina tapauskohtaisesti. Lähtökohtana on, että maakuntakaava ei voi syrjäyttää päätöksenteon perusteena olevaa lainsäädäntöä. Maakuntakaava ei toisin sanoen vaikuta päätöksentekoon siltä osin kuin tämä päätöksenteon oikeudellisista edellytyksistä on säädetty tyhjentävästi erityislaissa. Maakuntakaavassa voidaan kuitenkin osoittaa alueella olevan sellaisia maakunnallista merkitystä sisältäviä arvoja, jotka on erityislain mukaan otettava päätöksenteossa huomioon.

Maakuntakaavassa voidaan esimerkiksi osoittaa MY-merkinnällä maa- ja metsätaloustalvainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja, arvokas geologinen muodostuma tai maa-aineslaissa tarkoitettu kaunis maisema. Tällainen merkintä ja siihen liitetty suojelumääräys taikka maakuntakaavan viranomaisvaikutus eivät oikeudellisesti sido maa-ainesluvasta päättävää viranomaista, vaan viranomaisen tulee ratkaista lupahakemus maa-ainesten ottoa koskevien säännösten mukaan oikeusharkintaisesti.

Maakuntakaavan viranomaisvaikutus ilmenee erityisesti tilanteissa, joissa sovellettava lainsäädäntö - esimerkiksi kestävän metsätalouden rahoituksesta annettu laki - jättää viranomaiselle ratkaisussaan harkintavaltaa. Viranomaisvaikutuksella on näin ollen merkitystä erityisesti siltä osin kuin viranomaisen päätöksentekoon sisältyy *tarkoituksenmukaisuusharkintaa*.

Tarkoituksenmukaisuusharkinnalla tarkoitetaan viranomaiselle laissa myönnettyä valtaa päättää oman harkintansa mukaan, mikä yleisen edun kannalta on asianomaisessa yksittäistapauksessa paras ratkaisu. Tämä lakiin perustuva harkintavalta kuuluu siis aina päätöksen tekeväälle viranomaiselle, esimerkiksi tuen myöntämisestä päättävälle metsäkeskukselle, eikä maakuntakaavalla voida viranomaisen puolesta ennakolta ottaa kantaa siihen, millaisia päätöksiä se tulee oman toimivaltansa puitteissa tekemään.

Esimerkiksi sellaisilla maakuntakaavan merkinnöillä kuin maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä ulkoilun ohjaamisen tarvetta (MU), maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityisiä ympäristöarvoja (MY) tai luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeitä alueet (luo) ei ole suoraa vaikutusta maa- ja metsätalouden harjoittamiseen tai maaseuturakentamiseen. Suora vaikutus voi olla ainoastaan tällaiseen merkintään mahdollisesti liitettyllä MRL 33 §:n mukaisella rakentamisrajoituksella ja siihen mahdollisesti liittyvillä rakentamismääräyksillä sekä 30.2 §:n mukaisella suojelumääräyksellä. Tässä maakuntakaavassa ei kyseisiä määräyksiä ole käytetty.

Muilta osin viranomaisvaikutus merkitsee, että maakuntakaavan aluevaraukset, kaavamääräykset ja muut merkinnät ovat yksi päätösharkinnassa huomioon otettava tekijä. Poikkeuksen tästä muodostaa siis MRL 30.2 §:n mukainen suojelumääräys, joka sellaisenaan sitoo päätöksentekoa.

Maakuntakaavan yleispiirteiset kehittämisperiaate- ja aluevarausmerkinnät voivat osaltaan olla tukena viranomaisen päätöksenteossa mm. alueen taloudelliseen kehittämiseen tai ympäristön tilan kohentamiseen suuntautuvassa resurssien ohjauksessa joko yksittäisen merkittävän hankkeen tai työohjelman suuntaamisessa.

4.4 Rakentamisrajoitus

Maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus. (MRL 33.1 §).

Alueella, jolla rakentamisrajoitus on voimassa, ei lupaa rakennuksen rakentamiseen saa myöntää siten, että vaikeutetaan maakuntakaavan toteutumista. Lupa on kuitenkin myönnettävä, jos maakuntakaavasta johtuvasta luvan epäämisestä aiheutuisi hakijalle huomattavaa haittaa eikä kunta tai, milloin alue on katsottava varatuksi muun julkisyhteisön tarkoituksiin, tämä lunasta aluetta tai suorita haitasta kohtuullista korvausta (ehdollinen rakentamisrajoitus). Haittaa arvosteltaessa ei oteta huomioon omistussuhteissa maakuntakaavan hyväksymisen jälkeen tapahtuneita muutoksia, ellei niitä ole tehty maakuntakaavan toteuttamista varten. Jos maakuntakaavan aluevaraus pääasiallisesti vastaa rakennuslain (370/1958) mukaisen seutukaavan aluevarausta, ei vastaavasti myöskään seutukaavan hyväksymisen jälkeen omistussuhteissa tapahtuneita muutoksia oteta huomioon. (MRL 33.2 §)

Rakentamisrajoitus on luonnollisesti voimassa vain siellä, missä maakuntakaava on voimassa. Siten oikeusvaikutteisen yleiskaavan tai asemakaavan alueella ei ole maakuntakaavasta johtuvia rakentamisrajoituksia.

Rakentamisrajoituksen tarkoituksena on turvata maakuntakaavassa osoitettujen virkistys- tai suojelualueiden taikka liikenteen tai teknisen huollon verkostojen toteuttamismahdollisuus. Rakentamisrajoitus on ehdollinen. Tämä tarkoittaa sitä, että konkreettisen rakennushankkeen lupamenettelyn yhteydessä varauksen toteuttajan on arvioitava toteuttamisesta aiheutuvan haitan suuruus ja toteutettava aluevaraus tai sen osa lunastamalla alue tai korvaamalla käyttörajoitus juuri tämän yksittäisen rakennushankkeen osalta. Säännös turvaa rakentamismahdollisuuden aina, kun toteuttaja ei sitoudu konkreettisesti rahalla maakuntakaavan osoittaman varauksen tai sen osan toteuttamiseen. Toisaalta säännöksen vuoksi esim. väylän toteuttaja voi joutua aikaistamaan alueiden tai käyttöoikeuksien hankintaa.

Kaavaprosessin vaikutusten arvioinnin kulku on esitetty Kymenlaakson maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

Vaikutusten arviointi on kiinteä osa kaavaprosessia. Vaikutusten arvioinnin tarkoituksena on tuottaa tietoa suunnittelijoille, päättäjille sekä osallisille kaavan toteuttamisen vaikutuksista, niiden merkittävyydestä ja mahdollisista haitallisten vaikutusten lieventämis- mahdollisuuksista. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavan tulee perustua riittäviin tutkimuksiin ja selvityksiin, jotta kaavan toteuttamisen vaikutukset voidaan arvioida. Lain mukaan on arvioitava kaavan merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset:

ihmisten elinoloihin ja elinympäristöön
maa- ja kallioperään, veteen, ilmaan ja ilmastoon
kasvi- ja eläinlajeihin, luonnon monimuotoisuuteen ja luonnonvaroihin
alue- ja yhdyskuntarakenteeseen, yhdyskunta- ja energiatalouteen sekä liikenteeseen
kaupunkikuvaan, maisemaan, kulttuuriperintöön
rakennettuun ympäristöön.

Maakuntakaavan vaikutusten arviointi suoritetaan maankäyttö- ja rakennuslain edellyttämällä tavalla ja tarkkuudella. Kaavoihin ei sovelleta SOVA -lakia tai YVA -lakia, vaan vaikutukset arvioidaan osana maankäyttö- ja rakennuslain kaavoitusmenettelyä. Maankäyttö ja rakennuslaissa sekä -asetuksessa korostuvat SOVA -lain myötä kuitenkin vaihtoehtojen tarkastelu, haitallisten ympäristövaikutusten ehkäiseminen, kaavaselostuksen yhteenvedo ja sekä sähköinen tiedottaminen.

Maakuntakaavamerkintöjen ohjausvaikutukset esitetään kaavamerkintäkohtaisesti *maakuntakaavan sisältö-* kappaleessa. Maakuntakaavan oikeusvaikutukset selitetään omassa kappaleessaan. Kaavamerkintäkohtaiset vaikutusarviointit sekä oikeusvaikutusarviointit täydentävät tässä kappaleessa esitettyjä näkökohtia.

An aerial photograph of a village nestled in a valley. In the foreground, a dark river flows through a concrete dam structure. Several buildings, including a prominent red brick building and a smaller red building, are situated near the dam. The village extends up a hillside covered in dense green forest. The sky is a clear, deep blue. The text '5. MAAKUNTAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI' is overlaid in the upper center of the image in a bold, white, sans-serif font with a black outline.

5. MAAKUNTAKAAVAN VAIKUTUSTEN ARVIOINTI

5.1 Arvioinnin toteutus

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisujen vaikutusten arviointi on tapahtunut sekä sisäisenä arviointina että ulkoisena arviointina. Maakuntakaava-arviointityön pohjaksi on laadittu vaikutusten arvioinnin erillisselvityksiä:

Kymenlaakson maakuntakaavan sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset (ProAgria 2008) Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaluonnoksen ja – ehdotuksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luontoarvoihin (Kymenlaakson Liitto 2008).

Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arviointiselvitys on laadittu laajemman hankekokonaisuuden yhteydessä. Hankkeen tavoitteena on ollut sellaisten kaavaratkaisujen löytäminen, jotka tukevat maaseudun elinvoimaisuutta ja muita koko maakunnan kehittämiseksi asetettuja tavoitteita.

Maakuntakaavan vaikutusten arvioinnissa on hyödynnetty em. selvitysten lisäksi mm. maakuntakaavaa varten tehtyjä perusselvityksiä ja tausta-aineistoja sekä Kymenlaakson ekotehokkuuden seurantajärjestelmää (ECOREG). Lisäksi on huomioitu annettuja mielipiteitä, lausuntoja sekä muu kaavan laadinnan yhteydessä saatu palaute.

Kymenlaakson maakuntakaavan laatimista sekä vaikutusten arviointia seuraamaan perustettiin maakuntakaavoituksen työryhmät. Työryhmien tehtävät ja työtavat on kuvattu kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä työryhmien työsuunnitelmassa. Työryhmissä on käsitelty kaavatyöhön liittyvät keskeiset asiakirjat. Käsittelyn yhteydessä on pyydetty työryhmien jäseniltä myös vaikutusten arviointiin liittyviä mielipiteitä ja kommentteja. Myös kaava-alueella tehdyt ja työn alla olevat *YVA-lain* mukaiset arviointiaineistot ovat olleet käytettävissä.

Yleistä maakuntakaavan vaikutuksista

Maakuntakaava on yleispiirteinen maakunnan alueidenkäytön rakenneasioita käsittelevä suunnitelma. Maakuntakaava ei ole toteuttamissuunnitelma. Maakuntakaava ohjaa yksityiskohtaisempaa suunnittelua. Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän periaatteena on, että yleispiirteisempi kaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yksityiskohtaisempia kaavoja. Kaavaratkaisuilla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua.

Maakuntakaava on joustava. Siinä esitettyjen aluevarausten laajuutta ja sijaintia voidaan yksityiskohtaisemmassa kaavassa muuttaa tai aluevarauksesta voidaan myös luopua. Edellytyksenä on, että maakuntakaavan keskeiset tavoitteet eivät vaarannu. Maakuntakaavan yleispiirteisyydestä ja sen suunnittelumääräysten sisällöstä johtuen voidaan kaavan toteuttamiselle löytää yksityiskohtaisemman suunnittelun avulla eri tarkoitusta varten asianmukainen ratkaisu.

Maakuntakaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa yleiskaava ja asemakaava. Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleis- tai asemakaavan alueella. Rakentamisen edellytyksiä arvioitaessa on kunnan toimesta jo kaavoitettujen alueiden osalta lähtökohtana, että kaavan laatimisen yhteydessä on esimerkiksi selvitetty ja yleensä voitu ottaa huomioon alueiden luonnon- maisema-, virkistys- yms. arvot. Rakentaminen edellyttää aina yksityiskohtaisempia suunnitelmia ja niiden hyväksyntää.

Maakuntakaavamerkintöjen ohjausvaikutukset esitetään kaavamerkintäkohtaisesti *maakuntakaavan sisältö-* kappaleessa. Lisäksi, maakuntakaavan oikeusvaikutukset selitetään omassa kappaleessaan.

Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 10§ edellyttää että kaavan vaikutukset esitetään kaavaselvityksessä sillä tavalla ja siinä laajuudessa kuin kaavan tarkoitus edellyttää ja niin, että luodaan edellytykset vuorovaikutukseen kaavan valmistelussa.

Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arviointi

Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten arviointityö selvittää maakuntakaavan vaikutuksia, jotka voivat kohdentua yksittäiseen ihmiseen ja/tai yhteiskuntaan. Arviointityö on kohdennettu kaavamerkintöihin, eri aihealueisiin ja maatieteellisiin aluekokonaisuuksiin.

Sosiaalisilla vaikutuksilla tarkoitetaan suunnitelmasta aiheutuvia välittömiä tai välillisiä vaikutuksia yhteiskunnalle ja yhteisölle tai eri väestöryhmien ja ihmisten elinolosuhteille, elämäntavoille ja koetulle elämänlaadulle. Taloudellisten vaikutusten arvioiminen painottuu kustannusvaikutusten arviointiin yksityistalouksille, yrityksille ja kunnalle ja/tai valtiolle.

Maaseudun elinkeinot, palveluiden saavutettavuus, aluerakenne eri alueilla, asumisen eri vaihtoehdot, liikenneverkostot ja vapaa-ajan toiminnot painottuvat arviointitarkastelussa. Arviointia on pyritty tekemään mahdollisimman puolueettomasti huomioiden eri intressiryhmien näkemykset. Osana arviointia on huomioitu asukkaiden ja yrittäjien näkemyksiä ja mielipiteitä. Arviointityötä tukemaan tehtiin kyselytutkimuksia maaseudun yhdistysten luottamushenkilöille ja maaseutuyrittäjille sekä pidettiin mielipidepalaveri matkailuyrittäjien kanssa.

Vaikutukset asumiseen

Maaseudun asumisen ja palveluiden kohdentaminen olemassa oleviin kyliin, joissa on jo olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta, tuo positiivisia vaikutuksia sekä yksityis- että kuntataloudelle. Erityisesti kylissä, joissa vesihuolto on järjestetty, voidaan toteuttaa kustannustehokasta asuinrakentamista. Kuntataloudessa yhdyskuntarakenteen tiivistäminen tuo säästöjä, kun yhdyskuntatekniset palvelut ja niiden ylläpito voidaan keskittää suppeammalle alueelle ja hyödynnetään jo olemassa olevia rakenteita ja verkostoja. Liikenneyhteyksien toimivuus on ehto kylien elinvoimaisuudelle.

Maaseutuasumisen keskittyminen ja kyläyhteisöjen vahvistuminen turvaavat alueen yhdistystoiminnan edellytyksiä, mahdollistavat uusien palveluyritysten toimimisen alueella ja vahvistavat asukkaiden turvallisuuden tunnetta. Maaseudulla tulee kuitenkin olla mahdollisuus asua myös syrjäisemmillä alueilla.

Erityisalueilla tapahtuva toiminta kuten puolustusvoimien harjoitukset, turvetuotanto ja maa-ainesten otto aiheuttavat häiriötä asutukselle, rajoittavat liikkumista ja heikentävät asumisviihtyvyyttä. Meluhaitat voivat ajoittain olla merkittäviä. Näiden toimintojen haittavaikutukset voivat aiheuttaa kiinteistöille arvon alenemista.

Kaavan virkistysalueverkoston kattavuus tasapuolistaa asukkaiden ja matkailijoiden mahdollisuuksia vapaa-ajan viettoon ja luontoharrastukseen. Alueen matkailu voi aiheuttaa myös häiriötä asutukselle.

Vaikutukset ihmisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin

Asuinolosuhteet, työ ja virkistysmahdollisuudet vaikuttavat voimakkaasti ihmisten henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin. Jokaisella asukkaalla pitäisi olla mahdollisuus valita oma asumispaikkansa ja mahdollisuus turvalliseen ja virkkeelliseen elämään.

Kaupat, pankit, palveluyritykset ja kunnalliset terveyspalvelut sijaitsevat pääosin kaava-alueen ulkopuolella olevilla kaupunki- ja taajama-alueilla. Palveluiden saavutettavuuden kannalta liikenneyhteyksien toimivuus korostuu. Kunnallinen turvaverkosto ei ole riittävän kattava. Yksityisten palveluiden tarjoajien merkitys korostuu hoivaan, hyvinvointiin ja kiinteistöjen huoltoon liittyvien palveluiden sekä kuljetusten järjestämisessä.

Vaikutukset työhön ja elinkeinotoimintaan

Yritystoiminnan edellytysten turvaaminen parantaa yritysten kilpailukykyä, lisää työpaikkoja, tuo alueelle uusia asukkaita ja laajentaa palveluyritysten toimintamahdollisuuksia, jolloin verotulot myös lisääntyvät. Maa- ja metsätalousalueilla elinkeinojen maankäyttöliisten toimintaedellytysten turvaaminen on yritystoiminnan jatkuvuuden elinehto. Raaka-ainetuotanto on nähtävä myös yhteiskunnan huoltovarmuutta ylläpitävänä elinkeinotoimintana.

Tie- ja vesiliikenteen sekä yhdyskuntateknisen huollon parantaminen edistävät elinkeinojen kehittämistä ja kilpailukykyä sekä lisäävät turvallisuutta. Toisaalta kaavaluonnoksessa esitetyt uudet tielinjausvaihtoehdot voivat toteutuessaan aiheuttaa merkittäviä taloudellisia haittoja maanomistajille. Tällainen haitta on esimerkiksi kiinteistöjen pirstoutumista. Liikenneväylien, rautateiden ja teknisen huollon rakentamis- ja ylläpitokustannukset kohdistuvat julkiseen talouteen.

Matkailun kehittämiseen ja kohdentumiseen osoittavat merkinnät tukevat yritystoiminnan laajentumista ja kilpailukykyä. Taloudelliset vaikutukset kohdistuvat pääosin alueen matkailuyrittäjiin ja alueen muihin palveluita tuottaviin yrityksiin. Verotulojen kasvu vaikuttaa koko yhteiskuntaan.

Luonnonvara-alan yrittäjien näkökulmasta luonnon- ja kulttuuriperinnön suojelun vaikutukset ovat negatiivisia lähinnä maankäytönrajoitusten vuoksi. Alueen matkailuyrityksille luonnonperintö-, virkistys- ja ulkoilualueet sekä arvokkaat kulttuurikohteet tuovat lisäarvoa ja mahdollistavat uusien palveluiden ja yritysideoiden kehittämisen. Tekniseen huoltoon liittyvien rakennushankkeiden yhteydessä luonnonperintökohteet on huomioitava, mikä voi vaikeuttaa hankkeiden toteuttamista ja aiheuttaa kustannuksia.

Turveurakoitsijoiden ja turvetta energiana hyödyntävien laitosten näkökulmasta turvetuotannon jatkuvuuden turvaaminen on taloudellisesti erittäin tärkeää. Maakunnan maanainesten omavaraisuudella on merkittävä positiivinen vaikutus rakentamiskustannuksiin, erityisesti maakuntaan suunniteltujen rakennushankkeiden kustannustehokkuuden kannalta.

Sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten näkökulmasta puolustusvoimilla on merkittävä rooli alueen työllistäjänä.

Vesiensuojelun- ja hoitoa ohjaavat useat kansainväliset sopimukset sekä valtakunnallisella ja alueellisella tasolla laaditut ohjelmat ja suunnitelmat. Näiden noudattaminen voi rajoittaa yritysten toimintaa ja aiheuttaa toiminnalle lisäkustannuksia. Vesivarantojen suojelun epäonnistumisella voi kuitenkin olla hyvin laajat sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Vesihuollossa tapahtuvat häiriöt ja ongelmat veden laadussa voivat aiheuttaa suuria inhimillisiä kärsimyksiä ja arvaamattoman suurta taloudellista vahinkoa.

Vaikutukset alue- ja yhdyskuntarakenteeseen

Maakuntakaavan ratkaisut vaikuttavat merkittävästi Kymenlaakson maaseudun yhdyskuntarakenteeseen. Kaavan keskeinen tavoite on nykyisen rakenteen hyväksikäyttö ja yhdyskuntarakenteen eheyttäminen. Kaavaratkaisujen tueksi on laadittu maakuntakaavan erillisselvitys (Kymenlaakson maaseutu- ja saaristoalueiden rakenneselvitys, Kymenlaakson Liitto 2008).

Taajamien ja kyläalueiden osoittaminen ohjaavat yhdyskuntarakenteen kehityssuuntia. Kyliin rakentaminen ehkäisee yhdyskuntarakenteen epätaloudellista hajaantumista. Kaavaratkaisun mukainen rakentaminen tapahtuu pääasiassa tiivistämis- ja täydennysrakentamisena, jolloin alue ja yhdyskuntarakenteen laajenevat nykyisestään mahdollisimman vähän ja olemassa olevaa tie- ja joukkoliikenneverkkoa pystytään hyödyntämään. Kylien kehittäminen ylläpitää palveluiden saavutettavuutta ja luo edellytyksiä uudelle palvelutarjonnalle.

Maakuntakaavassa osoitetaan kylä -kohdemerkinnällä aluerakenteen kannalta tärkeitä kyliä, joihin suuntautuu tai joihin halutaan ohjata rakentamista. Merkinnällä on osoitettu yhteyksiltään hyviä ja palvelutasoltaan vaihtelevia maaseudun kyliä sekä saariston pe-

rinteisiä kyliä, joiden asutus on pääasiassa loma-asutusta. Kylä -kohdemarkinnalla huomioiduista kylistä (57 kpl), suurin osa sijaitsee hajanaisesti ympäri maakuntaa. Suurin osa kaavaluonnoksessa kylämerkinnöillä huomioiduista kylistä on Suomen Ympäristökeskuksen aluejakoluokituksen mukaisia YKR -kyliä. Toimivien kylien verkko on elävän maaseudun perusta ja ylläpitää maaseudun ja kaupunkialueiden vuorovaikutusta. Toimiva maakunnallinen kyläverkko lisää myös yhdyskuntarakenteen ekologista tehokkuutta.

Maakuntakaavan vaikutusten ja tavoitteiden toteutumisen kannalta oleellista on tarkentaa mitä kylä -merkinä tai sen puuttuminen tulevaisuudessa vaikuttaa alueen kuntatason kaavoitukseen ja kylien kehittämismahdollisuuksiin. Erityisesti merkinnällä voi olla vaikutusta, jos kuntien asuinrakentamisen ja palveluiden ohjaus ja kylien kehittämismäärärahoja tulevaisuudessa suunnataan vain maakuntakaavaan merkityille kyläalueille. Kylä -kohdemarkinnan puuttuminen voi pitkällä tähtäimellä heikentää joidenkin kyläyhteisöjen elinvoimaisuutta ja merkinnällä voi olla merkittävät vaikutukset maaseudun elinkeinojen ja asutuksen sijoittumiseen. Merkinnän sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset voivat olla tältä kannalta tarkasteluna ennakoimattomat.

Toisaalta, kuntatalouden näkökulmasta laajan kyläverkoston ja palvelutason ylläpito lisäävät kustannuksia. On varauduttava siihen, ettei kaikkien kyläalueiden palvelutarjontaa ole mahdollista säilyttää. Kehittämisspanostukset tulee kohdentaa aluetaloudellisesti kestävästi. Kaava-alueen maaseutukylistä suurimman osan väestömäärä on laskenut viime vuosikymmeninä. Tarkasteltavalla kaava-alueella asuu noin 23 000 henkilöä. Kymenlaakson vuoden 2005 187 500 asukkaasta 14 000 asui haja-asutusalueella. Kaava-alueella väestömäärältään kasvavia kyliä on vähän. Kasvualueet ovat pääosin taajama-alueilla. Elimäellä ja Valkealassa Kouvolan ja Kuusankosken lähipiirissä on pieniä maaseutukyliä, joiden väestömäärä on kasvanut. Harvaan asutun maaseudun ja syrjäisten maaseutukylien ongelmana on väestörakenteen vinoutuminen. Nuoret muuttavat pois ja asukkaiden keski-ikä kasvaa.

Pitkällä tähtäimellä olemassa olevan kyläverkoston elinkelpoisuuden säilyttäminen ja tukeminen luo pohjan maakunnan monipuoliselle elinkeinoelämälle. Maaseudulla on runsaasti hyödyntämättömiä kiinteistöjä, luonnon vetovoimaisuuden luomia mahdollisuuksia mm. matkailuelinkeinon kehittämiseen sekä tarvetta ja tarjontaa uusille työpaikoille. Maaseutu ympäristön säilyminen hoidettuna edellyttää asutuksen ja yritystoiminnan olemassa oloa.

Kaavaratkaisuilla ohjataan ensisijaisesti kuntien kaavoitusta ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevaa suunnittelua. Maankäyttö- ja rakennuslaki ei velvoita kuntia kyläalueiden suunnitteluun. Maankäytön suunnittelu on maaseutukylissä harvinaista. Kuntatason oikeusvaikutteisen kaavoituksen sijaan vaihtoehdoksi näiden kyläalueiden asutuksen ohjaukseen todennäköisesti riittäisi ns. kyläkaava. Kannustamalla kyliä asukaslähtöiseen asiantuntijan ohjaamaan suunnitteluun varmistettaisiin asuinrakentamisen sijoittuminen perinteistä maaseudun rakennuskulttuuria noudattaville paikoille sekä samalla edistettäisiin ja kannustettaisiin tontti- ja kiinteistökauppaan. Kyläkaavan avulla voitaisiin tiivistää hallitusti kylän rakennetta, jolloin mm. vesi- ja viemärintiiniin liittyvää kunnallistekniikkaa voitaisiin hyödyntää kustannustehokkaasti. Kyläkaavan avulla kylän kilpailukyky olisi mahdollisuus kohentaa oleellisesti.

Maakuntakaavassa on osoitettu kolme taajamatoimintojen aluetta (Vuohijärvi, Klamila, Vuolenkoski). Alueet toimivat palvelukeskuksina muuten harvaan asuttujen alueiden keskellä, joten niillä on tärkeä rooli ympäröivien alueiden asuttuna säilymiselle. Taajama-alue houkuttelee myös uusien yritysten perustamiseen.

Maakuntakaavassa ei esitetä uusia teollisuusalueita. Teollisuusalueiden merkinnällä turvataan nykyisten teollisuuslaitosten toiminta, rajataan teollisuustoiminnan vaikutukset tietyille alueelle ja vähennetään muulle alueidenkäytölle niiden toiminnasta syntyviä rajoituksia. Kaava-alueella on osoitettu kaksi olemassa olevaa teollisuusaluetta, Vahterikonkangas Virolahdella ja Voikoski Valkealassa. Alueella toimivat yritykset ovat merkittäviä maaseudun työllisyyden kannalta.

Virolahden Vahterikonkankaan teollisuusalue sijaitsee nykyisen E 18 tien varrella ja se palvelee mm. itään suuntautuvan liikenteen ja logistiikan tarpeita. Alueella toimii nykyään vain muutamia yrityksiä. Alueen syrjäinen sijainti suhteessa taajama-alueisiin aiheuttaa jonkin verran työpaikkaliikennettä. Uusi E 18 -tielinjaus kulkee teollisuusalueen pohjois-

puolella, joten alueen liikenteellinen asema muuttuu tulevaisuudessa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida, että Virolahden alueella on osoitettu rajan lähellä rajatoimintojen kehittämisaalue ja laaja työpaikka-alue (Taajamat ja niiden ympäristö- maakuntakaavan alueella). Rajatoimintojen kehittämisaalue muodostaa merkittävän työpaikka- ja palvelukokonaisuuden, se ylläpitää palveluiden saavutettavuutta ja luo hyviä edellytyksiä uudelle yritys- ja palvelutarjonnalle.

Voikosken teollisuusalueella toimii Voikoski Oy:n teollisuuslaitos. Uutta teollisuustoimintaa alueelle ei ole odotettavissa, joten kaavaa toteaa kohdemerkinnällä olemassa olevaa ja merkittävää teollisuustoimintaa.

Matkailun kehittäminen parantaa maaseudun elinvoimaisuutta erityisesti sen työllistävän vaikutuksen seurauksena. Kaavassa matkailualueet on osoitettu aluevarauksena. Matkailukohteet on osoitettu kohdemerkinnällä. Kaavan matkailualueet ja -kohteet palvelevat erityisesti luontomatkailua. Tästä syystä niiden sijainti voi olla kaukana asutuksesta ja pääliikenneväylistä. Merkittävän suurten matkailualueiden (loma- ja matkailualue -merkintä) ympärille on osoitettu virkistys- ja ulkoilutoimintaa palvelevia alueita (esim. VR- tai MU alueet). Ratkaisulla tuetaan laajempien palvelukokonaisuuksien muodostumista. Kielteiset vaikutukset ympäristöön ja aluerakenteeseen ovat mahdollisia, jos kestävä matkailun periaatteisiin ei kiinnitetä huomiota, matkailualueiden mitoitus on liian suuri ja jos isoja kävijämääriä ei ohjata. Kohdemerkinnällä osoitetut matkailukohteet ovat paljon pienempiä, ja niiden vaikutukset aluerakenteeseen ovat vähäiset.

Matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueen kehittämismerkintä Pyhtäällä vahvistaa rannikon alueen matkailun toiminnallista asemaa aluerakenteessa. Vyöhyke selkiyttää alueiden maankäyttöä siten, että luonnonarvot ja hyödyntäminen ovat tasapainossa (katso myös kappale: vaikutukset matkailuun). Munapirtti soveltuu hyvin luontomatkailun kehittämisaalueeksi, mutta hankkeiden mitoituksessa on kiinnitettävä erityistä huomiota aluerakenteen- ja ympäristökysymyksiin kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Asiaan liittyen on annettu kaavamääräys.

Kymenlaaksossa on erittäin laajoja ja valtakunnallisesti merkittäviä puolustusvoimien alueita. Puolustusvoimat on merkittävä työnantaja. Varuskunnat ovat myös huomattavia erilaisten palveluiden ostajia ja käyttäjiä. Puolustusvoimien aluevaraukset vaikuttavat merkittävästi Koillis-Kymenlaakson ja Kaakkois-Kymenlaakson aluerakenteeseen.

Puolustusvoimien toiminnan meluvaikutukset ovat merkittävät. Toiminta vaikuttaa lähialueilla kielteisesti asumisen laatuun, virkistykseen ja paikoin myös matkailuun. Puolustusvoimien toimintaa heikentää loma-asutuksen laatua erityisesti Valkealassa, jossa on meluvyöhykkeen sisällä runsaasti lomamökkejä. Puolustusvoimien toimintaan liittyy myös alueita, jolla kulkeminen on rajoitettu. Pahkajärven /Vekarajärven alueella suoritetaan harjoitusammuntoja raskailla aseilla. Pahkajärvellä on tulossa muutoksia alueen sisäisiin ampumajärjestelyihin mm. aseistuksen kehittymisen myötä. Puolustusvoimat ovat mallintaneet Pahkajärven toiminnan kehittämisen myötä uuden toiminnan aiheuttamaa meluvaikutusta (Ampumaratatyöryhmän mietintö 2006). Arvioinnin perusteella on osoitettu maakuntakaavassa laaja meluvyöhyke.

Puolustusvoimien toiminta aiheuttaa paljon melua Utin alueella. Lähialueilla asuu noin 600 asukasta. Lähialueen kyliä ovat Utti (n. 350 as.), Kuivala (n. 120 as.), Tyrri (n. 60 as.) ja Ranta-Utti (n. 60 as.). Utin varuskunnan kehittämisen meluvaikutukset on tutkittu erilliselvityksissä (Ilmailulaitos 2003. Utin varuskunnan kehittäminen - Helikoptereiden sekä lentokoneiden melun leviäminen vuonna 2008. Ilmailulaitos A9 / 2003; Kouvolan seudun kuntayhtymä 2007. Utin alueen maankäytön yleissuunnitelma. Kouvolan seudun kuntayhtymä, maankäyttö, Ympäristövaikutusten arviointi hanke: Utin varuskunnan kehittäminen kuljetushelikopterien päätukikohtana, Valkeala). Tulevien kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi maakuntakaavassa ei osoiteta Utin alueella taajamatoimintojen alueita. Kaavassa on osoitettu kaksi olemassa olevia kylä-alueita, joille on laadittu asemakaava.

Melualueita on osoitettu paitsi puolustusvoimien alueiden ympäristöihin myös kahdelle erikoistoimintojen alueelle (moottoriturheilurata ja ampumarata). Ampumaratojen ja moottoriturheilukeskusten ympäristövaikutukset sekä sijoittumisvaihtoehdot on tutkittu erilliselvityksissä (Kouvolan seudun kuntayhtymä 2005 a, b, AKK motorsport, Suomen moottoriliitto ry, Kouvolan kaupunki, Iitin kunta, Kouvolan seudun kuntayhtymä 2008).

Moottoriurheiluratavaraus on osoitettu meluhaittaa aiheuttavan liikenneväylän yhteyteen, ja sen saavutettavuus on hyvä. Toiminta lisää kuitenkin meluhaittaa ulkoilun kannalta merkittäväällä Syvienhautojen kankaalla. Kohde ei sijaitse merkittäväällä pohjavesialueella, mutta sen läheisyydessä on kaksi merkittävää pohjavesiesiintymää. Pohjavesiolosuhteet vaikuttavat alueen rakentamiskustannuksiin ja rakentamisratkaisuihin. Kohteella sijaitsee arvokas geologinen muodostuma (valtakunnallisesti arvokas moreenimuodostuma) joka tulee vaalia. Alueella ei ole muita arvokkaita elinympäristöjä ja kohde on pääosin voimakkaasti ihmisen muokkaamaa.

Yrtinkankaan ampumarata sijoittuu kaavan valkoiselle alueelle ja turvetuotantoaluevarauksen rajalle. Kohdemerkinnän lähiympäristössä ei ole asutusta tai ulkoilun kannalta arvokkaita alueita. Alueen maaperä on valtaosin moreenia. Alue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä sen alueella sijaitse tärkeitä vesistöjä, arvokkaita luontokohteita tai elinkeinoihin liittyviä kohteita, joille saattaisi aiheutua häiriötä ampumaratatoiminnasta.

Maakuntakaavassa on osoitettu liikenteen yhteystarvemerkin­töjä. Liikenteen yhteystarvemerkin­töjen sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomauttavaa epävarmuutta, että vaikutusten arviointi yhdyskuntarakenteeseen voi tapahtua vain erittäin yleisellä tasolla.

Uuden raideliikenteen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ovat aina merkittävät. Uudet liikenneyhteydet mahdollistavat asumisen ja työpaikkojen sijoittumisen yhä kauemmaksi pääkaupunkiseudulta. Raideliikenne ympäristöystävällisenä kuljetusmuotona tukee kestävän liikennejärjestelmän periaatteita.

Vesiyhteyksien kehittäminen parantaa logiikkajärjestelmän tehokkuutta, mutta väylän rakentamisen kustannukset ja ympäristövaikutukset ovat mittavat. Uudet väylät ja liikennealueet vaativat huomattavan suuret pinta-alat muulta maankäytöltä sekä merkittäviä määriä luonnonvaroja kuten maa-aineksia. Vaikutukset Natura 2000 -kohteisiin tulee arvioida tarvittaessa yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Kaavassa esitetyt yhteystarvemerkin­nät tähtäävät selvityksen tekoon. Liikenteen yhteystarvemerkin­tä ohjaa ja velvoittaa tekemään selvityksiä väylän tarpeesta, taloudellisuu­desta ja teknisestä toteuttavuudesta sekä toteutuksen ympäristövaikutuksista. Selvityk­sen yhteydessä tulee arvioida myös mahdolliset vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen.

Kaavassa on esitetty ohjeellinen raideliikennelinjaus (rantarata). Hankkeen toteutuessa raideliikenteen vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen olisivat koko maakunnan osalta erittäin merkittävät. Rantarata vaikuttaisi myös metropolialueen kehityskuviin. Metropolialueen kehitysskenaariot ja raidelinjauksen vaikutukset on tutkittu mm. METKA -hankkeen yhteydessä (Metropolialueen kestävä aluerakenne). Kaavaratkaisu ottaa raideliikenteen osalta huomioon vain tulevia ja pitkän aikavälin suunnitelmia. Tavoitteena on säilyttää mahdollisuus ratayhteyden suunnitteluun ja toteuttamiseen (katso myös liikenne-kappale).

Maakuntakaava-alueella ei osoiteta kaupan suuryksiköitä taajamaa-alueiden ulkopuolelle. Olemassa olevat suuryksiköt sijoittuvat Taajamat ja niiden ympäristöt -kaavan alueelle. Maakuntakaavan laatimistyön pohjaksi on tutkittu maakunnan kaupallisia palveluja erillisselvityksen yhteydessä (Kymenlaakson Maakuntakaava. Kaupalliset palvelut. Kymenlaakson Liitto 2008). Selvityksessä todetaan, ettei tarvetta uusien suuryksikköjen osoittamiselle ole. Silti Haminaan esitetään *taajama- ja niiden ympäristöt* -kaava-alueella kaavamuu­tos. Kaavamuu­tos käsitellään maaseutu- ja luonto kaavan laatimisprosessin yhteydessä. Summan TP alueelle osoitetaan vähittäiskaupan suuryksikkö (km -merkin­tä). Kaavan vahvistuessa, merkintä vaikuttaisi todennäköisesti merkittävästi Haminan keskustan kaupallisiin palveluihin. Summan TP alue sijaitsee kuitenkin lähellä keskusta ja taajama-alueiden yhteydessä, joten merkintä ei välttämättä hajauta merkittävästi yhdyskuntarakennetta.

Osallistujien keskustelun aiheeksi nousivat väestöennusteiden epävarmuustekijät. Maakuntakaavan tulee mahdollistaa toisaalta kylien kasvu ja toisaalta varautua asukasmäärän vähenemiseen ja jopa kylien tyhjenemiseen. Muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta kylien väestömäärä on Kymenlaaksossa koko ajan vähentynyt. Tilanne voi kuitenkin muuttua erityisesti Pietarin talousalueen kehityksen seurauksena.

Vaikutukset luontoon ja luonnon monimuotoisuuteen

Maakuntakaavaratkaisuilla vaalitaan maakunnan luontoperintöä ja ohjataan luonnonarvojen ja luonnonympäristön kestävästä käyttöä. Kaavassa on huomioitu luonnonarvoja sekä suojelualueilla että suojelualueiden ulkopuolella. Samalla on edistetty laajojen ja yhtenäisten luonnonalueiden ja viheryhteyksien säilymistä tai kehittämistä.

Natura 2000 -ohjelman avulla luodaan Euroopan laajuinen suojeluverkosto ja vaalitaan maakunnan arvokasta luonnonperintöä. Natura 2000 -verkoston kohteet suojelevat maakunnalle tyyppisiä luonnonmaantieteellisiä ja maisemallisia aluekokonaisuuksia ja kohteita. Natura 2000 -kohteet sekä luonnonsuojelu- ja suojelualueet ylläpitävät luonnon monimuotoisuutta, vaalivat luonnonkauneutta ja maisema-arvoja sekä tukevat luonnonarvojen ja luonnonympäristön kestävästä käyttöä. Suojelualueet tukevat luontomatkaileuelinkeinon kehittämistä ja täydentävät merkittävästi virkistysalueverkostoa. Kymenlaakson kansallispuistoissa vierailee vuodessa noin 95 000 kävijää.

Natura 2000 -ohjelman alueita koskevat säädökset vaikuttavat voimakkaasti alueiden käyttöön Natura-alueilla ja niiden läheisillä alueilla. Vaikutus on usein toimintoja rajoittava tai toteuttamista ohjaava. Natura 2000 -alueet vaikuttavat esim. liikenneväylien linjauksiin ja teknisiin ratkaisuihin. Merkintä velvoittaa arvioimaan hankkeiden tai suunnitelmien suorat tai epäsuorat vaikutukset Natura kohteen luontoarvoihin tapauskohtaisesti yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä. Mikäli todetaan, että tietty suunnitelma saattaisi todennäköisesti merkittävästi heikentää Natura 2000 -kohteiden luontoarvoja, on suoritettava LSL 65 §:ssä tarkoitettu vaikutusten arviointi.

Natura 2000 -ohjelmaan kuuluvien tai siihen ehdotettujen alueiden osalta on maakuntakaavan arviointiprosessiin sisällytetty erillinen vaikutusten arviointi. Arviointien tulos on, ettei maakuntakaavaratkaisu todennäköisesti merkittävästi heikennä yhtenkään Natura-alueen luonnonarvoja. Siten ei ole ilmennyt tarvetta luonnonsuojelulain 65 §:n edellyttämiin Natura-arviointeihin. (Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaehdotuksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luontoarvoihin. Kymenlaakson Liitto 2008).

MY -aluevarauksella, viheryhteystarvermerkinnällä ja luo -merkinnällä vaalitaan luonnonarvoja suojelualueverkoston ulkopuolella ja tuetaan luonnonympäristön kestävästä käyttöä. Maakuntakaavaratkaisulla kiinnitetään myös huomiota mahdollisimman laajojen ja yhtenäisten luonnonalueiden säilymiseen ja vältetään näiden alueiden tarpeetonta pirstoutumista. Samalla edistetään suojelualueiden välisten ekologisten yhteyksien säilymistä ja otetaan huomioon virkistyskäytön kannalta merkittävät luonnonalueet ja yhteydet. Kaavan viherväyläverkostoa vaalitaan tai kehitetään M -aluevaraus- ja viheryhteystarvermerkinnöillä.

Viheryhteyksien ylläpitäminen ja toteuttaminen vaalii luonnon monimuotoisuutta ja turvaa ekologisen verkoston toimivuuden. Merkinnöillä on osoitettu ensisijaisesti alueita luonto- ja maisemanarvoiltaan vähintään maakunnallisesti merkittävillä vetovoimavyöhykkeillä mm. Kymijoella, Välväylällä ja Suomenlahden rannikolla sekä Etelä-Kymenlaakson metsävyöhykkeellä. Kohteet ovat osa viherverkostoa muodostaen laajoja yhtenäisiä viheralueita ja yhteyksiä. Tässä kaavavaiheessa osoitettu viheralueverkosto on kytketty myös *taajamat ja niiden ympäristöt* -maakuntakaavan viheralueverkostoon muodostaen koko maakuntaa kattavan viherrakennekokonaisuuden.

MY -merkintä ja viheryhteyksimerkintä voi olla maa- ja metsätaloudessa avuksi tukirahoitusten kohdentamisessa (ympäristöhankkeiden kohdentamisen priorisointialueita). Alueille voidaan kohdentaa myös muita vapaaehtoisuuteen perustuvia suojeluhankkeita, kuten METSO -ohjelman toimenpiteitä. Tukirahoitusten kohdentamista ohjaavalla mallilla olisi alueille kohdistuvia positiivisia taloudellisia vaikutuksia. Maakuntakaavamerkintä on täältä osin kuitenkin vain informatiivinen ja se ei ole sitova peruste tukien myöntämiselle. MY -merkintään ja viheryhteyksimerkintään ei liity minkälaisia suojeluvälitteitä tai rakentamisrajoituksia, joten alueet eivät ole verrattavissa suojelualueisiin.

Suurin osa maakuntakaavaluonnoksen alueesta on osoitettu ns. valkoiseksi alueeksi. Valtaosa maakuntakaavan valkoisista alueista on maa- ja metsätalouden ja niihin liittyvien maaseutuelinkeinojen käytössä. Alueille ei kohdistu maakunnallisia intressejä. Lain-säädäntö (esim. metsälaki) ohjaa alueiden kestävästä käyttöä.

Vapaa-ajan asumiseen liittyvät määräykset koskevat koko maakuntakaava-alueita eli myös alueita, joihin maakuntakaavassa ei sinänsä kohdistu mitään merkintää (maakuntakaavan valkoiset alueet). Rantojen käyttöön liittyvä määräys tähtää vapaiden rantojen säästämiseen. Määräys ohjaa kuntien rantayleiskaavoitusta turvaamaan riittävät yhteinäiset vapaat ranta-alueet. Tämä palvelee luonnon- ja ympäristönsuojelua ja sekä lomasukkaiden ja ulkoilijoiden intressejä.

Kehittyvä matkailu lisää ulkoilupaineita myös suojelualueilla. Kielteisten vaikutusten ehkäisemiseksi on osoitettu uusien ja suunnitteilla olevien loma- ja matkailualueiden läheisyyteen virkistysalueita ja paikoin myös MU -alueita. Ulkoilun ohjauksen varten on myös osoitettu lukuisia MU -alueita sellaisille alueille, joilla ulkoilupaine on suuri tai jossa paineet todennäköisesti kasvavat. Ratkaisu mahdollistaa kävijävirtojen ohjauksen suojelualueiden ulkopuolelle.

Lintudirektiivi ja luontodirektiivi ovat Euroopan Unionin keskeiset luonnonsuojelusäädökset. Tieto luontodirektiivin mukaisten ns. liitelajien esiintymisestä lisääntyy jatkuvasti. Ajankohtainen tieto em. lajien esiintymisestä (esimerkiksi liito-oravan) tulee huomioida yleis- ja asemakaavatasolla. Lajien esiintymistietoja ei voida esitellä maakuntakaavassa kaavataso yleispiirteisyyden vuoksi. Erityisesti suojeltavien lajien kuten liito-oravan elinympäristön osalta voidaan pääsääntöisesti lähteä siitä, ettei niitä ole tarpeen selvittää kattavasti maakuntakaavaa laadittaessa. Maakuntakaavaa laadittaessa on voitu selvitysten avulla kuitenkin varmistaa, että kaavan sallimien toteuttamisvaihtoehtojen puitteissa on löydettävissä ratkaisuja, jotka täyttää kaavalle asetetut luonnonperinnön vaalimisen sisältövaatimukset.

Luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia luontotyyppejä, metsälain mukaisia arvokkaita elinympäristöjä tai LSL 47 §:n mukaisia tai muuten harvinaisten tai uhanalaisten lajien esiintymisalueita ei osoiteta. Niihin liittyvät arvot on kuitenkin huomioitu kaavaratkaisua suunniteltaessa. Edellä mainitut kohteet eivät muodosta isoja aluekokonaisuuksia tai merkittäviä keskittyviä, jotka voitaisiin osoittaa itsenäisinä aluevarauksina maakuntakaavassa.

Maakuntakaavan maankäyttöratkaisujen tueksi on laadittu taustaselvitys, jossa yllä mainitut luonnonarvot on tutkittu (Ekologisesti arvokkaat alueet ja luonnonsuojelu Kymenlaakson maakuntakaavassa, Kymenlaakson Liitto 2008).

Maakuntakaavaehdotuksessa osoitetaan vain yli 50 ha kokoisia ympäristöluvan saaneita turvetuotantoalueita sekä sellaisia turvetuotantoalueita, joiden soveltuvuutta turvetuotantoon on selvitetty luonnonarvojen osalta MRL:n edellyttämällä tarkkuudella. Kaavaratkaisujen tueksi on valmistunut erillinen luontoselvitys (Maakuntakaavan turvetuotantoalueiden inventoinnit 2008, Luontoselvitys Kotkansiipi 2008).

Kajasuon ympäristö on osoitettu S – alueeksi. Kohde ei ollut aikaisemmin suojelun piirissä. Merkintä osoittaa, että kohde on suoluonnonkannalta arvokas ja että se ei sovellu turvetuotantoon. Asiaan liittyen on valmistunut erillinen luontoselvitys (Kajasuon ja sen lähiympäristön soiden luontoarvoista. Luontoselvitys Kotkansiipi 2008).

Puolustusvoimien alueet rajoittuvat Pohjois-Kymenlaaksossa arvokkaisiin luontoalueisiin. Toiminnot voivat vaikuttaa ympäristöön ja luontoon. Toisaalta varsinkin laajemmat puolustusvoimien alueet ovat muulta maankäytöltä suljettuina alueina edesauttaneet luonnonympäristön säilymistä esimerkiksi Repoveden kansallispuiston ympäristössä.

Vaikutukset maa- ja kallioperään sekä veteen

Maa-ainesten otto- aluevaraukset ohjaavat luonnonvarojen kestävä käyttöä. Maakuntakaavan aluevaraukset perustuvat POSKI -projektin tutkimustuloksiin (Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen. Kymenlaakson loppuraportti. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2004). Ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi maa-ainesten otto-alueita osoitetaan vain POSKI -projektin mukaisiin soveltuviin alueisiin.

Kaavaratkaisuilla turvataan riittävien kiviainesten saattavuutta pitkällä aikavälillä. Kiviainesten käyttöennusteen ja jo voimassa olevien maa-ainestulpien perusteella kiviainesten saatavuus Kymenlaaksossa on turvattu seuraavan kahden vuosikymmenen ajanjaksolla.

Kaavassa on osoitettu lisäksi merkittävän paljon maa-aineisten otto-alueita, joilla ei ole vielä maa-aineslupia. Kaavaratkaisujen tueksi on laadittu erilliselvitys (Kiviainesalueet maakuntakaavassa. Kymenlaakson Liitto 2008).

Maakuntakaavassa on osoitettu laajoja turvetuotantoalueita, joten maakuntakaava turvaa myös turpeen saannin pitkällä aikavälillä. Maakuntakaavassa osoitetaan ympäristöluvan saaneita turvetuotantoalueita sekä uusia, pääosin metsävaltaisia ja ojitettuja suoalueita. Uusia turvetuotantoalueita ei osoiteta luonnontilaisille ja ojitamattomille suoalueille. Maakuntakaavaluonnoksen turvetuotantoalueista on tehty selvitys, jossa arvioitiin suoluonnon tilan muuttuneisuutta sekä alkuperäisen suoluonnon kohteiden esiintymistä (Maakuntakaavan turvetuotantoalueiden inventoinnit 2008, Luontoselvitys Kotkansiipi 2008). Maakuntakaavaratkaisujen tueksi on myös laadittu turvetuotantoon liittyvä lähtökohtaselvitys (Turvetuotanto maakuntakaavassa. Lähtökohdat. Kymenlaakson Liitto 2008). Selvityksissä tarkastellaan turvetuotantoalueita myös valuma-alueittain.

Alueen mahdollinen käyttö turvetuotantoon ratkaistaan kuitenkin aina tapauskohtaisesti ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristölupamenettelyn yhteydessä.

Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma -merkintä tukee maakunnan arvokkaan elottoman luonnon ja maisemaperinnön suojelua. Alueiden maisema-arvot ja geologiset ominaisuudet rajoittavat alueiden hyödyntämistä maa-ainesten ottoon tai estävät sen kokonaan. Alueen mahdollinen käyttö maa-ainesten ottoon ratkaistaan tapauskohtaisesti maa-aineslailla. Merkintä tukee myös pohjavesialueiden suojelua ja kehittämistä. Vaikutukset metsätalouteen ovat sen sijaan vähäiset.

Maakuntakaavalla ei voi suojella geologisesti arvokkaita kohteita maa-ainesten otolta. Maa-aineslain mukaan ottoluvista päättää kunnanhallitus, joka lupaviranomaisena joutuu kuitenkin ottamaan huomioon sen, että maakuntakaavaan merkityillä alueilla on maa-aineslain tarkoittamia maisemallisia arvoja tai erikoisia luonnonesiintymiä. Aluevarausten tavoitteena on toimia apuna kunnanhallituksille, niiden käsitellessä maa-ainesten ottolupahakemuksia. Ne on tarkoitettu päätöksenteon pohjaksi ja sitä helpottamaan.

Maakuntakaava pyrkii turvaamaan pohjavesialueiden veden laadun ja saatavuuden. Koko maakunnalle keskeiset vedenottoalueet ja imeytysalueet (ET -alueet) on osoitettu Selänpään- ja Utin alueella Valkealassa. Yhdyskuntien vesihuolto tulee parantumaan ja se tulee turvatuksi myös jatkossa. Maakuntakaavassa korostetaan Selänpään alueen lisääntyvää merkitystä veden saannin osalta tulevaisuudessa. Laajat pintavesi-alueet (Vuohijärvi, Väliväylä, Repovesi) on osoitettu *vedenhankinnan kannalta tärkeiksi pintavesiksi* ja ne sijaitsevat em. vedenottoalueiden vaikutuspiirissä. Ratkaisu tukee välittömästi vesiensuojelun tavoitteita. Seutukaavan verrattuna Vuohijärven taajamatoimintojen aluetta on kavennettu. Yhdyskuntatekniikan aluetta (ET) on vastaavasti laajennettu.

Vesisuojeluun liittyvät merkinnät (pohjavesialueet, vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesi yms.) vaikuttavat siihen, että ympäristöä kuormittavien tai ympäristöriskin aiheuttavien toimintojen sijoittamista arvokkaalle pintavesialueelle, pohjavesialueille, valuma-alueelle tai osavaluma-alueelle vältetään. Merkinnät vaikuttavat myös siihen, että olemassa olevia toimintoja pyritään siirtämään pois tai nykyaikaistamaan. Merkinnät edellyttävät yhdyskunnilta, haja-asutukselta ja loma-asutukselta sekä elinkeinotoiminnalta tehostettuja vesiensuojelutoimenpiteitä.

Lueteltuihin pohjavesialueisiin yms. alueisiin kohdistuu joukko erilaisia riskitekijöitä. Salpausselän pohjavesialueella on lentokenttä ja puolustusvoimien alue, joiden toiminnat saattavat vaarantaa pohjaveden laatua. Vuohijärven pintaveden laatuun saattaa heikentävästi vaikuttaa Voikosken teollisuusalue. Teiden suolaus vaikuttaa pohjavesiin kielteisesti. Puolustusvoimien toiminta pohjavesialueilla edellyttää puolustusvoimien ja ympäristöhallinnon tiivistä yhteistyötä.

Pohja- ja pintavesialueisiin kohdistuu joukko erilaisia riskitekijöitä, joihin maakuntakaavalla ei ole vaikutusta. Maatalouden ravinnekuormaan ja rehevöitymisuhkan vähentämiseen on vaikea vaikuttaa maakuntakaavaratkaisulla. Radoniin liittyviä terveystarkastuksia on otettava huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, esimerkiksi rakennusvalvonnan yhteydessä.

Kaikkien vesistöjen kuormitus vaikuttaa veden laatuun itse vesistöissä ja yhteisvaikutukset näkyvät Suomenlahdessa ja Itämeressä, jolloin vaikutukset ovat kansainvälisiä.

Vaikutukset maisemaan, rakennettuun ympäristöön ja kulttuuriperintöön

Kymenlaakson alue- ja yhdyskuntarakenteessa keskeisellä sijalla ovat valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, kulttuuriympäristön ja maiseman vaalimisen kannalta erityisen tärkeät alueet sekä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat rakennukset tai miljööt.

Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeät alueet luovat edellytyksiä maakunnalle omaleimaisten ja arvokkaiden alueiden säilymiselle ja kehittämiselle. Arvokkaalla maisema-alueella on lähtökohtana, että rakentaminen ei saa heikentää merkittävästi kulttuurimaiseman arvoa. Tämä velvoittaa kuntia kiinnittämään erityistä huomiota rakentamisen ohjaukseen. Arvokkaat maisema-alueet vaikuttavat uusien tiehankkeiden toteuttamiseen ja mahdollisesti vanhojen linjauksien muutos- ja oikaisuedellytyksiin. Ympäristötöiden ja maisemanhoidon kustannukset saattavat tierakentamisessa kasvaa. Muinaismuistoalueiden ja -kohteiden osalta muinaismuistolaki ohjaa kohteiden suojelua.

Suojeluindeksillä osoitetut alueet sisältävät sellaisia kohteita joiden suojelu tule arvioida yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa esimerkiksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti. Salpalinjan osalta muinaismuistolaki ohjaa kohteiden suojelua.

Kaavassa on tuotu esille valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaisesti sekä valtakunnallisesti että maakunnallisesti arvokkaita alueita ja kohteita, joilla on haluttu konkretisoida rakennetun kulttuuriympäristön arvoja. Maaseudun autioituminen ja kylien tyhjentäminen vaikuttaa kielteisesti kulttuurimaisemaan ja myös maaseudun rakennuskantaan.

Erytishuomiota on kiinnitetty kaavassa Kymijoen luonto- ja kulttuuriarvoihin. Kymijoen uoma ympäristöineen käsitellään ylimaakunnallisestikin merkittävänä ja ympäristöarvoiltaan vetovoimaisena aluekokonaisuutena. Kaavamerkintä: ”Kulttuuriympäristön tai maiseman vaalimisen kannalta tärkeä alue-” edistää luonto- ja maisema-arvojen huomioon ottamista Kymijoen -alueen vaikutusalueella. Kehittämissuunnittelussa on huolehdittava siitä, että alueelle sijoittuvat toiminnot ja alueen maankäytön ratkaisut sovitetaan luonto- ja rakennusperintöön sekä kulttuuriarvoihin niitä hyödyntäen.

Maakuntakaavassa on yritetty säilyttää ja kehittää yhtenäisiä luonnon- ja viheralueita sekä osoittaa rakenteellisia viherväyliä luonto- ja virkistysarvoiltaan merkittävillä vyöhykkeillä myös muualla, mm. Etelä-Kymenlaakson taajamien pohjoispuolella, Välväylällä sekä mereltä sisämaahan. Tämä vaikuttaa maisemakuvaan myönteisesti.

Kaavan suojelualueita ja virkistysalueverkostoa koskevat ratkaisut vaikuttavat maisemaan myönteisesti. Arvokas harjualue tai muu geologinen muodostuma -merkintä tukee maakunnan arvokkaan elottoman luonnon ja maisemaperinnön suojelua.

Kaavassa on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita. Tuulimyllyjen vaikutukset ovat merkittävät. Tuulivoimamylyt aiheuttavat melu- ja maisemahaittoja. Tilannetta hankaloittaa se, että tuulivoima-alueita on voitu huomioida maakuntakaavassa vain maisemallisesti herkällä rannikkovyöhykkeellä. Mahdollisten tuotantoalueiden sijoittamiseen liittyvät maankäytön kysymykset kaava-alueella on arvioitu erillisselvityksessä (Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien maa- ja merialueiden kartoitus Itä- Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla, Kymenlaakson liitto 2005). Selvitys on toiminut ohjeena kaavaratkaisuja tehtäessä. Vain osa selvityksessä esitetyistä alueista on osoitettu kaavassa. Kaavaratkaisua tehtäessä on arvioitu, että monet selvityksessä esitetyistä alueista olisivat olleet ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa. Siksi, selvitysaineistoon verrattuna, kaavassa tuulivoimatuotantoon soveltuviksi alueiksi esitettyjä alueita on kavennettu merkittävästi. Kielteisten vaikutusten minimoimiseksi on annettu myös erillinen kaavamääräys.

Isot voimalinjat koetaan maiseman häiriötekijöinä. Voimalinjojen sijainti ja tekniset ratkaisut on siksi sovitettava maisemaan. Isoja uusia johtokäytäviä ei osoiteta kaavassa vaan uudet linjat on osoitettu olemassa olevien kanssa samaan johtokäytävään. Valkmusan kansallispuiston osalta ei osoiteta olemassa olevaa voimalinjaa. Korvaava linjaus esitetään kansallispuiston eteläpuolitse.

Maakuntakaavassa on osoitettu liikenteen yhteystarvemerkitöjä. Liikenteen yhteistarvemerkitöjen sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomauttavaa epävarmuutta, että vaikutusten arviointi maisemakuvan osalta voi tapahtua vain erittäin yleisellä tasolla. Kaavassa esitetyt yhteystarvemerkinnot tähtäävät selvityksen tekoon. Liikenteen yhteystarvemerkitä ohjaa ja velvoittaa tekemään selvityksiä väylän tarpeesta, taloudellisuudesta ja teknisestä toteuttavuudesta sekä toteutuksen ympäristövaikutuksista. Selvityksen yhteydessä tulee arvioida myös mahdolliset vaikutukset maisemaan.

Ohjeellinen raideliikenteen väylä kulkee Pyhtään alueella maakunnallisesti merkittävän maisema-alueen läpi, joten sen vaikutus maisemakuvaan voi olla kielteinen. Yksityiskoh- taisemman suunnittelun yhteydessä tulee pyrkiä maisemahaittojen minimoimiseen.

Uuden moottoritelinjauksen ja kaksiajorataisen päätien vaikutukset maisemaan on tutkittu YVA -menettelyjen kautta ja maisemahaitat on pyritty minimoimaan.

Vaikutukset liikenteen ja teknisen huollon järjestämiseen

Toimiva liikennejärjestelmä mahdollistaa ihmisten ja tavaroiden joustavan liikkumisen. Hyvät liikenneyhteydet parantavat keskusten ja niiden ulkopuolella sijaitsevien työpaikka- ja asuin alueiden saavutettavuutta sekä palvelujen ja elinkeinoelämän kehittämis- ja toimintaedellytyksiä. Useat maankäyttömuodot ovat voimakkaasti sidoksissa liikenneverkkoon ja liikennealueisiin. Väyläratkaisuilla ja liittymäratkaisuilla vaikutetaan mm. taa- jamien ja keskusten kasvusuuntiin, palvelualueiden suunnitteluun sekä rakentamiseen. Liikenne- ratkaisut vaikuttavat jo ennen toteutumistaan maan hinnan kehitykseen ja oh- jaavat muuta maankäytön suunnittelua. Kestävä liikennejärjestelmä tukee maakunnan taloudellista kehitystä, mutta huonosti toteutettuina se hajauttaa yhdyskuntarakennetta ja lisää liikenteen määrä perusteettomasti.

Liikenne- ratkaisut vaikuttavat merkittävästi ihmisten elinympäristöön. Merkittäviin kieltei- siin vaikutuksiin kuuluvat kasvavan liikennemäärän onnettomuusriskit, päästöt ja meluon- gelmat. Liikennemelulle altistuvien määrä kasvaa erityisesti yksityisautoilun tai raskaan kumipyöräliikenteen kasvaessa. Joukkoliikenteen kehittämisen sekä ympäristöystäväl- listen liikennemuotojen kehittämisen seurauksena kielteisiä vaikutuksia on mahdollista lieventää tai estää.

Uusien väylien ja liikennealueiden rakentaminen vaatii tilaa ja runsaasti raaka-aineita. Li- säksi väylät supistavat ja pirstovat maa- ja metsätalousalueita sekä luontoalueita. Moot- toritien ja kaksiajoratatien parantaminen takaavat sujuvat kansalliset ja kansainväliset yhteydet.

E18 -moottoritien rakentaminen parantaa merkittävästi maakunnan asemaa Helsingin ja Pietarin välisellä talousalueella. Kaavassa esitetty moottoritelinjaus on arvioitu ympäris- tövaikutusten osalta YVA -menettelyjen yhteydessä (Valtatien 7:n parantaminen mootto- ritieksi välillä Hamina-Vaalimaa / Valtatie 7:n yleissuunnittelu moottoritienä, Loviisa-Kotka / Valtatie 7:n parantaminen moottoritieksi, Hamina).

Myös maakuntakaavassa esitetyt kaksiajorataiset väylälinjaukset on arvioitu ympäris- tövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä (Valtatie 12:ta parantaminen välillä Jokue - Suvioja, Iitti, Kuusankoski / Valtatie 6:n parantaminen välillä Tykkimäki-Kaipiainen, Kou- vola, Valkeala, Anjalankoski).

Tieverkon toiminnallinen luokitus antaa tiensuunnittelulle sekä yleiskaavoitukselle ja muulle maankäytön suunnittelulle selkeät perusteet yksityiskohtaisten ratkaisujen tekemistä varten. Maakuntakaavassa valtatie ja seututieverkoston osoittamisen periaate on toteava, joten maakuntakaavaratkaisut eivät tuo muutoksia olemassa olevaan liikennejärjestelmään. Merkittävien yhdysteiden osoittaminen tukee erityisesti niiden vaikutuspiirissä olevien kylien kehittämismahdollisuuksia tai korostaa em. kylien asemaa.

Maakunnan liikenneratkaisuilla on vaikutuksia ylimaakunnallisiin liikennejärjestelyihin, kuten valtakunnallisen rataverkon kehittymiseen ja raideliikenteen yleiseen palvelutason. Raideliikenneverkko turvaa nopeat ja toimintavarmat yhteydet ja edistää kestävästä liikennejärjestelmän tavoitteita esimerkiksi joukkoliikenteen osalta. Uudet rautatieyhteydet vaikuttavat maakunnan yhdyskuntarakenteeseen. Toimivat yhteydet pääkaupunkiseudulle ja itään vaikuttavat maakunnan asemaan ja toimintaedellytyksiin kansainvälisellä vuorovaikutusalueella.

Laivaliikenneyhteydet ja kanavavaraukset tukevat kauppamerenkulun ja laivaliikenteen tarpeita. Veneväylät, venesatamat ja satama-alueet parantavat myös luontomatkailun toimintaedellytyksiä ja virkistysmahdollisuuksia. Veneliikenne on yleisesti katsottuna ympäristöystävällinen liikenne- ja tavaroiden kuljetusmuoto. Kielteiset vaikutukset ympäristöön syntyvät erityisesti uusien väylien rakentamistoiminnan yhteydessä. Haminan satamaan tulevan meriväylän syventäminen 12 metriseksi ja oikaiseminen on arvioitu ympäristövaikutusten arviointiprosessin yhteydessä. Kaavassa esitetyn uuden kauppamerenkulun laivaväylän linjaus Kotkan ja Haminan satamista itään ei edellytä ruoppauksia yms. ja se kulkee kaukana saarista

Lentoliikenteen melu rajoittaa maankäyttöä erityisesti Utin alueella, jossa toiminta on merkittävän laajaa. Lentoliikenne syntyy pääosin puolustusvoimien toiminnan seurauksena. Toiminnan vaikutukset on tutkittu mm. ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä.

Uusiutuvien energiavarojen hyödyntämisen osalta rannikko on valtakunnallisestikin potentiaalista tuulivoiman tuotantoaluetta. Tuulivoimatekniikan nopea kehittyminen mahdollistaa tuulienergiatuotannon lisäämisen. Tuulivoimamylyt aiheuttavat melu- ja maise-mahaittoja. Mahdollisten tuotantoalueiden sijoittamiseen liittyvät maankäytön ristiriidat kaava-alueella on arvioitu erillisselvityksessä (Tuulivoiman tuotantoon soveltuviin maa- ja merialueiden kartoitus Itä- Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla, Kymenlaakson liitto 2005). Selvitys on toiminut pohjana kaavaratkaisuja tehtäessä. Vain osa selvityksessä esitetyistä alueista on osoitettu kaavassa, koska monet alueet olisivat olleet ristiriidassa alueen muun maankäytön kanssa. Alueita, jotka on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuviksi alueiksi, on selvitysaineistoon verrattuna kavennettu merkittävästi. Kielteisten vaikutusten minimoimiseksi on annettu myös erillinen kaavamääräys.

Isot voimalinjat koetaan maiseman häiriötekijöinä. Voimalinjojen sijainti ja tekniset ratkaisut on siksi sovitettava maisemaan. Isoja uusia voimalinjoja ei osoiteta kaavassa. Myös kaavassa esitetty kaasulinja on olemassa oleva, joten linjauksen osoittaminen on todentava.

Öljyjohdon yhteystarpeen sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Linjauksen sijaintiin ja toteutukseen liittyy niin paljon epävarmuutta, että ympäristövaikutusten arviointi on mahdollista vasta hankkeen tarkemman suunnittelun yhteydessä.

Kaavan vesijohtojen ja viemärien verkosto tukee vesihuollon kehittämistarpeita. Esitetyn siirtoviemäriin toteuttaminen mahdollistaa myös keskitetyn käsittelyn Kotkan Mussaloon, joka vähentää tulevaisuudessa merkittävästi vesistöjen kuormitusta. Pohjois-Kymenlaakson vesihuollon vedenotto- ja imetysalueet ovat koko maakunnan vedensaannin kannalta erittäin merkittäviä. Niiden vaikutusalueelle ei tule sijoittaa toimintoja, jotka vaarantaisivat vedenhankintaa. Vedenhankinnan kannalta arvokas pintavesialueen osoittaminen vaikuttaa tähän tavoitteeseen myönteisesti. Merkintä velvoittaa vesiensuojelunäkökohtien huomioon ottamiseen vedenottoalueiden vaikutusalueella. Pohjavesialue ohjaa ja rajoittaa alueen käyttöä rakennuspohjana. Pohjavesialueet vaikuttavat mm. rakentamisedel-

lytyksiin ja liikenneväylien linjauksiin. Vesisuojeluun liittyvät merkinnät vaikuttavat siihen, että ympäristöä kuormittavien tai ympäristöriskin aiheuttavien toimintojen sijoittamista arvokkaalle pintavesialueelle, pohjavesialueille, valuma-alueelle tai osavaluma-alueelle vältetään. Merkinnät vaikuttavat myös siihen, että olemassa olevia toimintoja pyritään siirtämään pois tai nykyaikaistamaan. Merkinnät edellyttävät yhdyskunnilta, haja-asutukselta ja loma-asutukselta sekä elinkeinotoiminnalta tehostettuja vesiensuojelutoimenpiteitä.

Kaava-alueella on osoitettu kaksi teollisuuden jätteenkäsittelyaluetta (Lamminmäki Kuu-sankoskella ja Sulento Anjalankoskella). Maakunnallisen jätehuollon keskeisiä kysymyksiä on käsitelty *Taajamat ja niiden ympäristöt* -maakuntakaavassa.

Vaikutukset matkailuun ja virkistykseen

Maakuntakaava mahdollistaa uusien ja merkittävän laajojen loma- ja matkailualueiden toteuttamista. Loma- ja matkailualuevaraukset on osoitettu Jaalassa (Verla), Pyhtäällä (Munapirtti) ja Virolahdella (Hurppu).

Pyhtään alueen matkailun ja virkistykseen kehittämisen kohdealueen kehittämismerkintä vahvistaa rannikonalueen matkailun toiminnallista asemaa aluerakenteessa. Vyöhyke selkiyttää alueiden maankäyttöä siten, että luonnonarvot ja hyödyntäminen ovat tasapainossa.

Maakuntakaavassa on osoitettu myös 23 matkailukohteita. Kaava-alueella toimii kaavan aluerajauksen takia ensisijaisesti luontomatkailuyrityksiä. Pieniä ja paikallisesti merkittäviä yrityksiä ei huomioida kaavassa, mutta kaava ei rajoita niiden kehittämismahdollisuuksia. Matkailutoimintaa on myös kaavan VR -alueilla, esimerkiksi Uuperin rinteiden laskettelukeskus Haminassa.

Reitit yhdistävät luontomatkailun kannalta tärkeät kohteet ja aluekokonaisuudet keskenään ja luovat uuden pohjan kestävästä luontomatkailun edistämiselle ja järjestelmälliselle suunnittelulle. Kaava-alueella osoitetaan vain yksi toteutunut ylimaakunnallinen moottorikelkkareitti. Kerhojen ylläpitämiä mottolorikkelkkauria yms. ei osoiteta. Kaava edistää ensisijaisesti ei motorisoidun luontomatkailun kehittämisedellytyksiä.

Hevostalouden määrä todennäköisesti lisääntyy eri puolilla Kymenlaaksoa. Ammattimainen hevostalous ja ratsastuspalvelut monipuolistavat maaseudun yritystoimintaa ja tukevat erinomaisesti mm. matkailupalveluverkoston kehittämistä ja monipuolistamista. Paikallisten hevostilojen ja matkailun edistämisen näkökulmasta olisi toivottavaa, että edellytyksiä maastoratsastusreiteille voitaisiin parantaa tulevaisuudessa. Hevosmatkailun toiminnan merkitys on täällä hetkellä kuitenkin lähinnä paikallinen. Majoituspalveluja tarjoava ja merkittävän laaja hevostila on Harjun oppimiskeskus Virolahdella. Kohde on osoitettu kaavassa palvelujen alueeksi. Maakunnallisesti merkittävien hevosreittien tarvetta ei ole vielä selvitetty, joten hevosreittejä ei voida osoittaa.

Maakuntakaavassa osoitettuja suojelu-, MU – ja MY aluevaraukset sekä viheryhteystarvemerkinnot tukevat virkistykseen kannalta arvokkaan verkoston muodostumista. Viheralueverkosto yhdistää sekä luonnonympäristön että luontomatkailun ja virkistykseen kannalta vetovoimaisia alueita keskenään. Maakuntakaava luo alueidenkäytölliset edellytykset ylikunnallisesti merkittävien virkistyskäytön reitistöjen ja verkoston sekä seudullisten virkistysalueiden muodostamiselle.

MU -aluevaraukset on tehty sellaisille alueille joille todennäköisesti suuntautuu ulkoilunohjaamistarpeita. Ulkoilun ohjaus vähentää mm. metsätalouden ja virkistyskäytön välisiä ristiriitoja.

Suojelualueet tukevat luontomatkailuelinkeinon kehittämistä ja täydentävät merkittävästi virkistysalueverkostoa. Kymenlaakson kansallispuistoissa vieraillee vuodessa noin 95 000 kävijää.

Maakaavassa ei osoiteta loma-asutusten alueita. Kymenlaaksossa loma-asutusta ohjataan kattavasti rantayleiskaavoilla. Maakuntakaavassa esitetään alueita yleiseen käyttöön tai säilytetään mahdollisuuksien mukaan rakentamattomina. Virkistysalueiden merkitys on entistä tärkeämpi ihmisten hyvinvoinnille. Asustus keskittyy ja tiivistyy taajamiin, jolloin yhä pienempi väestömäärä asuu luonnon tarjoamien virkistyspaikkojen läheisyydessä.

Jokamiehenoikeudet tarjoavat suomalaisille erinomaiset mahdollisuudet hyödyntää metsäalueita. Toisaalta tämän päivän ihmiset tarvitsevat myös merkittäviä reittejä metsässä liikkumiseen, sillä kaupungistumisen myötä luonnossa liikkuminen ei ole yhtä luontevaa kuin aikaisemille sukupolville. Samalla myös ohjataan liikkumista alueille, jotka on suunniteltu kyseiseen tarkoitukseen. Tällöin voidaan ehkäistä liikkumista herkillä luontoalueilla ja maataloustuotantoon läheisesti liittyvillä alueilla. Samalla ehkäistään tiiviiden loma-asutusalueiden muodostumista, mikä edistää jo olemassa olevien lomakiinteistöjen viihtyisyyttä ja rauhallisuutta.

Virkistysalueverkoston kattavuus puolestaan turvaa tasapuolisesti asukkaille mahdollisuuden luontoharrastukseen. Virkistys- ja ulkoilualueet tuovat alueen matkailulle lisäarvoa. Yritystoiminnan monipuolistaminen ja laajentaminen tai uusien yritysten saaminen alueelle voi tuoda alueelle uusia työpaikkoja. Taloudelliset haitat maataloustuotannolle ovat epätodennäköisiä, sillä varaus pyrkii turvaamaan tuotantoedellytykset ja -alueet. Toimiva virkistysalueverkosto vaikuttaa myönteisesti ihmisten terveyteen ja elinoloihin ja parantaa maakunnan asema viihtyisänä ja houkutelavana asuin sekä toimintaympäristönä.

Virkistysaluesäätiön kaltaisen tahon puuttuminen Kymenlaaksossa vaikuttaa kielteisesti virkistysalueiden toteuttamiseen.

Vaikutukset ilmaan ja ilmastoon sekä ilmastomuutoksen huomioiminen

Maakuntakaavataso ratkaisuilla vaikutetaan vain epäsuorasti maakunnan päästötaseeseen. Maakunnan hiilidioksiinipäästöjä dominoi kemiallinen puunjalostusteollisuus ja energiantuotanto. Maaseutu ja luonto maakuntakaavan alueella ei ole merkittävän suurta teollisuuslaitoksia tai energiatuotannon alueita. Kaava-alueella korostuvat erityisesti liikenteeseen ja yhdyskuntarakenteeseen liittyvät päästöt. Liikennepäästöjen osalta on huomioitava, että suuri osa maakunnan liikennepäästöjen kasvusta johtuu voimakkaasti kasvaneesta idänliikenteestä.

Maakuntakaavaratkaisussa ilmastokysymyksiä on huomioitu erityisesti liikennejärjestelmä ja kyläverkostotarkastelun kautta (*katso kappale: Vaikutukset liikenteeseen*). Tavoitteena on yksityisautoilun vähentäminen ja joukkoliikenteen kehittäminen. Kaavassa hyödynnetään olemassa oleva rakennetta ja liikenneverkostoa.

Kaavaratkaisulla tavoitellun eheän yhdyskuntarakenteen seurauksena edistyy myös aluerakenteen ekotehokkuus. Uusia asuntonalueita tai kyliä tai täysin uusia tieliikenneväyliä ei osoiteta. Kaava-alueella ei ole myöskään ole osoitettu työpaikka-alueita tai suurkauppaysiköitä taajamien ulkopuolella. Kaava-alueella osoitetaan kolme taajamatoimintojen aluetta, jotka seutukaavassa olivat kylä-alueita (Klamila, Vuolenkoski, Vuohijärvi). Em. kohteet muodostavat jo nyt toimivia asuinalueita – ja palvelukokonaisuuksia, joilla on hyviä kehittämismahdollisuuksia. Niiden alueiden kehittäminen ei hajauta maaseudun eheyttä ja ne on kytketty toimivaan tieverkostoon ja yhdyskuntatekniikkaverkostoon.

Suuri haaste yhdyskuntarakenteelle ja yhdyskuntien ekotehokkuudelle on loma-asuntojen muuttuminen ympärivuotisiksi kakkosasunnoiksi tai vakituisiksi asuinpaikoiksi. Uusi Kouvola on Etelä-Suomen suurimpia loma-asutuskaupunkeja. Haasteellisuus liittyy liikennemääriin, palveluihin, yhdyskuntatekniikkaan sekä loma-asuntojen päästöihin ja energiataseeseen. Näihin haasteisiin ei maakuntakaava voi suoraan vaikuttaa. Silti kaava ohjaa asumista taajamiin ja kyliin.

Haminassa esitetään *taajama- ja niiden ympäristöt* -kaava-alueella kaavamuutos. Kaavamuutos käsitellään maaseutu- ja luonto kaavan laatimisprosessin yhteydessä. Summan TP -alueella osoitetaan vähittäiskaupan suuryksikkö (km -merkintä). Kaava vahvistuessa, merkintä vaikuttaisi todennäköisesti merkittävästi Haminan keskustan kaupallisiin palveluihin. Alue sijaitsee kuitenkin lähellä keskusta ja taajama-alueiden yhteydessä, joten merkintä ei välttämättä hajauta merkittävästi yhdyskuntarakennetta. On todennäköistä, että liikennemäärät ja erityisesti yksityisautoilun liikennemäärät kasvavat mikäli kauppananke toteutuu.

Kaavassa osoitetaan uusia raide- ja vesiliikenteen väyliä ja esitetään keskeisten maantieväylien paranemista mm. E 18 -tien osalta. E 18 -tien muuttaminen moottoritieksi on välttämätön turvallisuuden ja liikennesujuvuuden takia. Alueella on nykyään jopa yli 50 km pituisia rekkajonoja. On kuitenkin odotettavissa, että tien paranemisen myötä liikenne ja päästöt kasvavat entisestään. Tilannetta vaikeuttaa se, että rekkaliikenne kuormittaa ilmaa ja ilmastoa henkilöautoihin verrattuna huomattavasti enemmän. Yhdistelmäajoneuvojen keskimääräinen polttoaineen kulutus on noin 50 l / 100 km ja sen osuus Kymenlaakson teillä kasvaa jatkuvasti. Paikallinen ilmanlaatu todennäköisesti heikkenee tien lähiympäristössä (vrt. E 18 YVA -aineisto). Joukkoliikenteen kehittämisen sekä ympäristöystävällisten liikennemuotojen kehittämisen seurauksena kielteisiä vaikutuksia on mahdollista lieventää tai estää.

Ilmastonmuutoksen seurauksena tulvariski kasvaa. Tulvavaaraan ja tulvariskeihin sekä vapaa-ajan asumiseen liittyvät määräykset koskevat koko maakuntakaava-aluetta eli myös alueita, joihin maakuntakaavassa ei sinänsä kohdistu mitään merkintää (maakuntakaavan valkoiset alueet). Maakuntakaavan tulvariskiä koskeva määräys ohjaa kuntien kaavoitus- ja rakennustoimintaa tulvariskittömille alueille. Määräyksellä varaudutaan erityisesti ilmastonmuutoksen lisäämiin tulviin, tuulisuuden tai myrskyjen lisääntymiseen, sadannan kasvuun, maan kosteuden ja vesiolosuhteiden muutoksiin ja rankasateiden kasvuun. Määräys vaikuttaa tulvariskialueiden määrittelyyn, rakentamisrajoituksiin, rakennuspaikalle asetettuihin vaatimuksiin, rakennuksen etäisyyteen rantaviivasta ja vesistöistä sekä rakennuksen korkeusasemaan ranta-alueella. Määräys vaikuttaa rajoittavasti sekä uusiin rakentamiskohteisiin että mahdollisesti myös olemassa oleviin muutossuunnitelmiin kuten laajennuksiin ja käyttötarkoituksen muutoksiin. Tulvariskien huomioiminen suunnittelussa vähentää merkittävästi mahdollista vahingonkorvausvelvollisuutta tulvien lisääntyessä ja ilmaston lämmetessä. Keskeisten tulvariskialueiden kartoituksesta vastaa alueellinen ympäristökeskus. Koko kaava-alueen kattavaa yksityiskohtaista kartoitusta ei ole käytettävissä, joten yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kuntien laatia selvityksiä ja tutkimuksia riskien, suojaustasojen yms. määrittelyä varten.

Yhteisvaikutukset

Maakuntakaavaratkaisu luo alueidenkäytölliset edellytykset maakunnan kestäväälle kehittämiselle. Kaava tukee *Taajamat ja niiden ympäristöt* maakuntakaavan tavoitteita ja ratkaisuja. Maakunnan maankäyttöä ohjataan ekotehokkaasti ja vuorovaikutusta taajamien ja maaseudun välillä edistetään. Kaavassa on luotu hyviä edellytyksiä maaseudun elinvoimaisuuden säilyttämiselle.

Kaavaratkaisulla edistetään alueiden käytön eheyttä. Asuin- ja kylä-alueet on sijoitettu mm. liikenteen kannalta sopiville paikoille. Toimivaa liikennejärjestelmää kehitetään ja olemassa olevaa infrastruktuuria hyödynnetään. Ympäristöarvoja vaalitaan, virkistys-alueverkostoa kehitetään sekä matkailun toimintaedellytyksiä parannetaan.

Maankäyttö on sijoitettu siten, että se edistää elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä ja ei aiheuta uhkaa alueen luontoperintöön ja asuinviihtyisyyteen. Luonnonvarojen käyttöä ohjataan kestäväen kehityksen periaatteiden mukaisesti, luonnonarvoja vaalien ja talousintressejä huomioiden.

Maakuntakaavaratkaisu mahdollistaa teknisen huollon toimivuuden (energia-, vesi- ja jätehuolto) myös silloin, kun väestön kasvu on ennakoitua suurempaa.

Yhteenvedo kaavan sisältämistä mahdollisista ympäristöhaitoista

Maankäyttö- ja rakennuslain tavoitteena (MRL 1 §) on järjestää alueiden käyttö ja rakentaminen niin, että siinä luodaan edellytykset hyvälle elinympäristölle sekä edistetään ekologisesti, sosiaalisesti, kulttuurisesti ja taloudellisesti kestävää kehitystä. Kymenlaakson maakuntakaavan alueidenkäyttöratkaisut antavat hyvän pohjan kestäväälle alueidenkäytön kehittämiselle samoin kuin kuntien ja muiden viranomaisten alueiden käyttöä koskevalle suunnittelulle.

Kaavaratkaisujen arvioinnissa on keskusteltu korotetusti seuraavista mahdollisista ympäristöhaitoista:

Maakuntakaava mahdollistaa suurten matkailukeskusten kehittämistä. Kymenlaakson maakuntakaavassa osoitettavat matkailun matkailualueajaukset ja niihin liittyvien määräyksien vaikutukset kohdistuvat yksityiskohtaisempaan kaavoitukseen ja muuhun viranomaisten harjoittamaan alueiden käyttöä koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Hankkeiden mitoitukseen, kävijävirtojen ohjaukseen ja ympäristövaikutuksiin tulee kiinnittää huomiota.

Kymenlaaksossa on erittäin laajoja ja valtakunnallisesti merkittäviä puolustusvoimien alueita. Puolustusvoimien toiminta vaikuttaa paikoin arvokkaisiin luontoalueisiin ja Natura 2000 -kohteisiin. Erityisesti Salpausselän alueella tulee huomioida harjuluonnon ja pohjavesiluonnon arvot.

Puolustusvoimien toimintaa aiheuttaa meluhaitta. Kaavassa on osoitettu melualueita.

Moottoriurheilukeskuksen toimintaa aiheuttaa meluhaitta. Kaavassa on osoitettu melualueita.

Yhteystarvemerkitöjen sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta,

ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen linjauksen osoittaminen ole mahdollista. Yhteystarvemerkinä ei ole luonteeltaan sellainen, että sen vaikutuksia tulisi selvittää LSL 65 §:n mukaisesti. Yhteyden mahdollinen rakentaminen tulevaisuudessa edellyttää ympäristövaikutusten arviointia yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä.

Maakuntakaavassa esitetään ohjeellinen ratalinjaus, joka kulkee Kymijoen Natura 2000 -kohteen ja arvokkaan maisema-alueen läpi.

Maa-ainesten ottoalueita ei ole osoitettu arvokkaiden luontokohteiden läheisyyteen. Maakuntakaavan aluevaraukset on arvioitu kaavaratkaisuja tehtäessä ympäristövaikutusten osalta MRL edellyttämällä tarkkuudella. Yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä (lupamenettely) on kuitenkin arvioitava ympäristövaikutukset hankekohtaisesti.

Kaavassa on osoitettu uusi vesiliikenteen väylä Itäisen Suomenlahden Natura 2000 -alueella. Maakuntakaavaehdotuksessa osoitettu linjaus kulkee kaukana saarista. Kaavaratkaisulla on pyritty välttämään tai minimoimaan kielteisiä vaikutuksia Itäisen Suomenlahden saaristoluonnolle.

Haminassa esitetään taajama- ja niiden ympäristöt -kaava-alueella kaavamuuksin. Summan TP alueella osoitetaan vähittäiskaupan suuryksikkö (km -merkintä). Kaavan vahvistuessa, merkintä vaikuttaisi todennäköisesti merkittävästi Haminan keskustan kaupallisiin palveluihin. Alue sijaitsee kuitenkin lähellä keskustaa ja taajama-alueiden yhteydessä, joten merkintä ei välttämättä hajauta merkittävästi yhdyskuntarakennetta.

Ulkoilupaineet voivat kasvaa suojelualueilla.

Pohja- ja pintavesialueisiin kohdistuu joukko erilaisia riskitekijöitä, joihin maakuntakaavalla ei ole vaikutusta. Maatalouden ravinnekuorman ja rehevöitymisuhkan vähentämiseen on vaikeaa vaikuttaa maakuntakaavaratkaisulla. Radoniin liittyviä terveyskysymyksiä on otettava huomioon yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa, esimerkiksi rakennusvalvonnan yhteydessä.

Kaavassa on osoitettu tuulivoimatuotantoon soveltuvia alueita. Tuulimyllyjen vaikutukset ovat merkittävät. Tuulivoimamylyt aiheuttavat mm. melu- ja maisemahaittoja.

Uusien väylien ja liikennealueiden rakentaminen vaatii tilaa ja runsaasti raaka-aineita. Lisäksi väylät supistavat ja pirstovat maa- ja metsätalousalueita sekä luontoalueita.

Lentoliikenteen melu rajoittaa maankäyttöä erityisesti Utin alueella, jossa erityisesti puolustusvoimien toiminta on merkittävän laaja.

Väestöennusteisiin liittyy epävarmuutta. Maakuntakaavan tulee mahdollistaa toisaalta kylien kasvu ja toisaalta varautua asukasmäärän vähenemiseen ja jopa kylien tyhjenemiseen. Asukasmäärän muutokset kaava-alueella luovat haasteita järjestää palveluita sekä yhdyskuntatekniikan- ja liikennejärjestelmiä ekotehokkaasti.

5.3 Toimenpiteet kielteisten ympäristövaikutusten ehkäisemiseksi

Ympäristövaikutuksiin tulee kiinnittää huomioon yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä. Merkittävien toimenpiteiden, hankkeiden ja suunnitelmien ympäristövaikutukset tulee arvioida hankekohtaisesti ja lain edellyttämällä tavalla (esim. YVA – laki, maankäyttö- ja rakennuslaki, ympäristönsuojelulaki, maa-aineslaki, vesilaki). Yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä ympäristöarviointeja tulee tehdä mm. kuntatason kaavaratkaisujen tehtaessä ja lupamenettelyjen harkinnassa.

Kymenlaakson maakuntakaavassa osoitettavat aluevaraukset ja niihin liittyvien määräyksien vaikutukset (esim. matkailualueet, melualueet, tuulivoimatuotannon alueet) kohdistuvat yksityiskohtaisempaan kaavoitukseen ja muuhun viranomaisten harjoittamaan alueiden käyttöä koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon. Ympäristövaikutuksiin ja kaavamääräyksiin tulee kiinnittää huomiota yksityiskohtaisen suunnittelun yhteydessä haittojen minimoimiseksi. Hankekohtaisessa tarkastelussa on mahdollista löytää konkreettisia keinoja haittojen ehkäisemiseksi.

Puolustusvoimien tulee toiminnassaan huomioida Natura 2000 -kohteiden ja muiden ympäristön kannalta merkittävien alueiden luonnonarvoja. Puolustusvoimien harjoituskartan ja ympäristönsuojelukartan ohjeita tulee noudata ja lisäksi on varmistettava, että tiedot luonnonarvoista ovat ajan tasalla.

An aerial photograph of a winding river flowing through a dense, green forest. The river is a deep blue color and curves through the landscape. The forest is composed of tall, thin trees, likely pines or spruces. The lighting is bright, suggesting a sunny day. The text is overlaid on the river in the middle of the image.

6. MAAKUNTAKAAVAN TOTEUTUKSEN AJOITUS JA SEURANTA

Ajoitus ja seuranta

Maakuntakaavan tavoitevuosi on 2030. Kaavaehdotukseen ei sisälly ajoitusmääräyksiä, vaan toteuttamisen ajoitusta tulee koordinoita hankkeittain tavoitteena yhdyskuntarakenteen eheys ja tasapainoinen kehitys.

Kymenlaakson Liitto seuraa jatkuvasti maakuntakaavan suhdetta väestön, talouden, rakentamisen ja ympäristön tilan osalta ennusteisiin ja toteutuneeseen kehitykseen mm. Tilastokeskuksen, Väestörekisterikeskuksen, Suomen Ympäristökeskuksen aineistoja käyttäen.

Maakuntakaavan ajantasaisuutta arvioidaan jatkuvasti yksityiskohtaisemman suunnittelun yhteydessä yksittäisten hankkeiden ja maakuntakaavan tavoitteiden yhteensopivuuden vertailussa. Arvioijina ovat kaikki Kymenlaakson maankäytön suunnittelun osalliset.

Kymenlaakson maakuntavaltuusto käsittelee kahden vuoden välein maakuntaliiton laatiman aluekehityskatsauksen, jossa kuvataan maakunnassa tapahtuneita muutoksia ja niiden suhdetta maakuntakaavaan.

Valtuustokausittain eli joka neljäs vuosi laaditaan maakuntasuunnitelma jonka yhteydessä arvioidaan maakuntakaavan toteutuneisuutta ja ajantasaisuutta. Arvioijina ovat maakuntavaltuusto ja maakuntasuunnitelmasta lausunnon antavat.

Maakuntakaavan tulevia suunnittelutarpeita

- Maaseudun uudet kehittämishankkeet
- Uusien teollisuusalueiden tarve
- Rataverkon täydennystarve
- Teutkoski – Tystimäki maantie ja muu yhdystieverkon täydennystarve
- Rakennetun kulttuuriperinnön perusselvitysten päivitys- ja täydennystarve
- Kiinteiden muinaisjäännösten varausmerkintöjen päivitys viimeisimpien inventointien mukaisiksi
- Rankin ja Vanhankylänmaan puolustusvoimien maankäyttö sekä melualueet
- Vedenalaisen luonnon arvojen selvitykset ja niiden huomioon otto maakunta-kaavassa
- Tuulivoiman käyttöselvitykset sisämaan osalta ja niiden huomioon otto
- Vastilan alueen Kymenlaaksoon liittämistä aiheuttavat mahdolliset alueiden käyttökysymykset

7. OSALLISTUMINEN JA VUOROVAIKUTUS KAAVAN LAADINNASSA

7.1 Käynnistämisen- ja tavoitevaihe

Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS)

12.2.2007	Maakuntahallitus hyväksyi OAS asetettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti nähtäville
16.4.-17.5.2007	OAS nähtävillä, julkinen kuuleminen, lausuntopyyntö
18.4.2007	OAS maakuntakaavan työryhmissä
29.3.2007	OAS Kymenlaakson ympäristöpoliittisessa neuvottelukunnassa
17.9.2007	OAS tarkennukset maakuntahallituksessa
3.12.2007	OAS ja kaavan valmistelutilanne tiedoksi maakuntavaltuustossa

Osallistumisen seuranta: 45 lausuntoa, 1 ennakkokommentti

Maakuntakaavan tavoitteet

6.6.2007	kommenttipyyntö / Maakuntakaavan työryhmät
7.6.2007	kommenttipyyntö / ympäristöpoliittinen neuvottelukunta
6.6.2007	kommenttipyyntö / kuntakaavoittajat
17.9.2007	Tavoitteet hyväksytyt maakuntahallituksessa
3.12.2007	Tavoitteet ja kaavan valmistelutilanne tiedoksi maakuntavaltuustossa

Osallistumisen seuranta: 17 kommenttia / mielipidettä

Maakuntakaavan alueidenkäyttöperiaatteet

14.2.2008	kommenttipyyntö / käsittely Maakunnan yhteistyöryhmän seminaarissa
20.2.2008	kommenttipyyntö / Maakuntakaavan työryhmät
20.2.2008	kommenttipyyntö / ympäristöpoliittinen neuvottelukunta

Osallistumisen seuranta: seminaarissa saatu palaute / 4 kirjallista kommenttia / mielipidettä

Työryhmäkokoukset

18.4.2007	Maakuntakaavatyöryhmien aloituskokous (kaikki työryhmät)(aiheet: maakuntakaavatyöryhmien työsuunnitelma, Maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelma, maakuntakaavan yleiset tavoitteet ja lain mukaiset sisältövaatimukset)
13.11.2007	Ympäristö ja luonnonvarat työryhmä
30.11.2007	Aluerakenne ja elinkeinot työryhmä
15.11.2007	Liikenne ja tekninen huolto työryhmä
4.12.2007	Kymenlaakson ympäristöpoliittinen neuvottelukunta (aiheet: kaavatilanne, kaavan perusselvitykset)
31.3.2008	Ympäristö ja luonnonvarat työryhmä
3.4.2008	Aluerakenne ja elinkeinot työryhmä
1.4.2008	Liikenne ja tekninen huolto työryhmä
2.4.2008	Ympäristöpoliittinen neuvottelukunta (aiheet: maakuntakaavan alustava luonnos, alueidenkäyttöperiaatteet, kaavan perusselvitykset)

Kuntakohtaiset neuvottelut

28.9.2006	Rantarakentaminen, Hamina, Valkeala
3.10.2006	Rantarakentaminen, Anjalankoski
12.1.2007	Tuulivoima, Pyhtää
23.4.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Virolahti, Pyhtää
31.5.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Iitti
1.6.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Elimäki, Anjalankoski
5.6.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Kotka
11.6.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Hamina, Miehikkälä
12.6.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Kuusankoski, Kouvola
14.6.2007	Kaavalaadinnan käynnistäminen, kuntakierros, Valkeala, Jaala
2.11.2007	Tieluokitukset, Kaakkois-Suomen tiepiiri
26.3.2008	Munapirtin alueen kehittäminen, Luontomatkailun masterplan, Pyhtää
7.4.2008	Kaavan alustava luonnos, Iitti, Hamina
9.4.2008	Kaavan alustava luonnos, Kouvola, Valkeala
10.4.2008	Kaavan alustava luonnos, Pyhtää, Kotka
11.4.2008	Kuusankoski, Jaala, Anjalankoski
15.4.2008	Kaavan alustava luonnos, Miehikkälä, Virolahti, Elimäki

Ympäristöministeriön kokoukset

	Ympäristöministeriön kokoukset
4.9.2007	Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto: Aloitussvaiheen viranomaisneuvottelu
8.4.2008	Kaavatilanne, alustava kaavaluonnos

Naapuriliitot

30.1.2007	Etelä-Savon maakuntaliitto, maakuntien maakuntakaavatilanne
31.3.2008	Etelä-Karjalan liitto, Itä-Uudenmaan liitto ja Päijät-Hämeen liitto, Kymenlaakson maakuntakaava ja naapuriliittojen maakuntakaavat (aihe: kaavatilanne, alustava kaavaluonnos)
9.4.2008	Etelä-Savon maakuntaliitto

Asiantuntijakokoukset / teemakokoukset

25.1.2007	Puolustusvoimien tarpeet / Neuvottelu Kymenlaakson Liitto / Itäisen Maanpuolustusalueen esikunta.
15.2.2007	Rantarakentaminen. Rantarakentamisselvityksen ohjausryhmän kokous
22.2.2007	Selänpään alueen tilanne (pohjavesi yms.).
21.5.2007	Kaavan lähtökohdat ja tavoitteet, Matkailuyhteistyöryhmä
30.7.2007	Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja vyöhykkeiden tunnistaminen kaava-alueella, R. Hamari, T. Rintanen.
30.7.2007	Luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaat alueet. Kymenlaakson luonnonsuojelupiirille osoitettu kysely (yhteyshenkilöt R. Hamari ja H. Majander)
28.9.2007	Kymenlaakson maaseutuasumisen teemaryhmän kokous, maakuntakaavan sisällön, aikataulun ja valmistelutilanteen esittely
26.10.2007	Rantarakentamisen kehittämisselvityksen työseminaari
21.1.2008	Energia ja maakuntakaava / tuulivoima, turve ja bioenergia, Kotkan Energia OY
23.1.2008	Rakennettu kulttuuriympäristö, Maakuntamuseo ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus.
19.2.2008	Rakennettu kulttuuriympäristö, Maakuntamuseo ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus.
5.3.2008	Maakuntakaavan kaupallisten palvelujen analyysin tekeminen. Sidoryhmäkokous.

9.4.2008	Kaavan alustava luonnos, (tiepiiri), Puolustusvoimat, Metsähallitus, Valkealan kuntavirasto
10.4.2008	Maakuntakaava ja metsätalous. Kaakkois-Suomen metsäkeskus.
18.4.2008	Kaavan vaikutukset maaseudun elinvoimaisuuteen (sosiaalis- taloudelliset vaikutukset). ProAgraria Kymenlaakso. Arviointiselvityksen erilliselvitys. Suunnittelukokous. Kymenlaakson Liitto
21.4.2008	Maakuntakaava, jätehuolto, vesihuolto, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
21.4.2008	Rakennettu kulttuuriympäristö kaavassa / Museovirasto, Rakennushistoriallinen osasto
24.4.2008	Maakuntakaavan alustava luonnos. Kaakkois-Suomen ympäristökeskus
24.4.2008	Maakuntakaavan alustava luonnos, Kouvolan seudun kuntayhtymä
20.5.2008	Maakuntakaavan muinaisjäännökset / Museovirasto, Arkeologinen osasto
23.5.2008	Servilla hanke, Kaakkois-Suomen ympäristökeskus

Internet

Keskeiset kaavavalmisteluun liittyvät asiakirjat ovat jatkuvasti nähtävillä Kymenlaakson Liiton Internetsivuilla (www.kymenlaakso.fi)

7.2 Luonnosvaihe

Nähtävillä ollut valmisteluaineisto

Kuulutus

Maakuntakaavaluonnos

Kaavaselostusluonnos

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Maakuntakaavan tavoitteet, Maakuntahallitus 17.9.2007

Ekologisesti arvokkaat alueet ja luonnonsuojelu Kymenlaakson maakuntakaavassa

Virkistys- ja ulkoilualue selvitys

Kiviainesalueet maakuntakaavassa

Turvetuotanto maakuntakaavassa

Kymenlaakson maaseutu- ja saaristoalueiden rakenneselvitys

Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaluonnoksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luonnonarvoihin

Rantarakentamisen kehittämisselvitys

Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma pohjavesille

Kaakkois-Suomen vesienhoidon toimenpideohjelma Kymijoen - Suomenlahden vesienhoitoalueelle

Kaakkois-Suomen ekotehokkuusindikaattorit

Rantarakentamisen tiheys

Luonnos valtakunnallisesti merkittävistä rakennetun kulttuuriympäristön kohteista Kymenlaaksossa / Museovirasto 2008

Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien maa- ja merialueiden kartoitus Itä-Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla, Kymenlaakson liitto 2005

Kymenlaakson merkittävät tulva-alueet

Nähtävillä olo ja lausunnot

12.5.2008	maakuntahallitus hyväksyi kaavaluonnoksen asetettavaksi maankäyttö- ja rakennuslain mukaisesti nähtäville
2.6.–15.8.2008	Kymenlaakson maakuntakaavaluonnos, maaseutu ja luonto nähtävillä olo ja lausuntopyynnöt

Kuntakohtaiset esittelytilaisuudet

2.6.2008	liitti
3.6.2008	Pyhtää
4.6.2008	Jaala, Kuusankoski
5.6.2008	Kouvola, Valkeala
6.6.2008	Anjalankoski, Hamina
9.6.2008	Elimäki
10.6.2008	Miehikkälä, Kotka
13.6.2008	Virolahti

11.8.2008: Maakuntakaavan esittely Sydänkylässä (pyynnöstä)

Työryhmäkokoukset

7.11.2008.	Kaikki maakuntakaavan työryhmät ja ympäristöpoliittisen neuvottelukunnan jäsenet (aiheet: maakuntakaavaluonnoksesta saatu palaute, maakuntakaavaehdotuksen valmistelu)
------------	--

Kuntakohtaiset neuvottelut

8.8.2008	Maakuntakaavaluonnos, Kuusankosken kaupunki (erillisesittely)
----------	---

Ympäristöministeriön kokoukset

4.12.2008.	Maakuntakaavaehdotus
------------	----------------------

Asiantuntijakokoukset / teemakokoukset

28.8.2008.	Kymenlaakson Liitto ja ProAgria. Kaavan sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Arviointityöhön liittyvät neuvottelut, Kymenlaakson Liitto
9.9.2008	Maakuntakaavan muinaisjäänökset / Museovirasto, Arkeologinen osasto
23.9.2008	Sotilasläänin esikunta, Puolustusvoimien alueet, melu Kymenlaakson Liitto
23.10.2008	Maakuntakaava ja metsätalous. UPM ja Kymenlaakson Liitto
21.11.2008.	Kaavaratkaisujen vaikutukset maa- ja metsätalouteen. MTK Kymenlaakso, Metsäomistajain Liitto, Kymenlaakson Liitto

Mielipiteiden huomioiminen

Maakuntakaavan laatimisen alkuvaiheessa on saatu palautetta erityisesti maakuntakaavatyöryhmäkokousten, asiantuntijakokousten ja kuntakohtaisten neuvottelujen kautta.

Maakuntakaavan tavoitteista pyydettiin mielipiteitä maakuntakaavan työryhmiltä, ympäristöpoliittiselta neuvottelukunnalta ja kuntakaavoittajilta.

Maakuntakaavan alueidenkäyttöperiaatteista pyydettiin mielipiteitä maakunnan yhteistyöryhmältä (MYR) maakuntakaavan työryhmiltä sekä ympäristöpoliittiselta neuvottelukunnalta.

Kaavan laatimisen lähtökohtakysymyksistä keskusteltiin mm. asiantuntijakokouksissa sekä maakuntakaavatyöryhmien kokouksissa. Valmisteluvaiheen alussa neuvoteltiin esimerkiksi siitä, osoitetaanko kaava-alueella valkoisia alueita (taajamat ja niiden ympäristöt -maakuntakaavassa ei ole osoitettu valkoisia alueita), osoitetaanko maakuntakaavassa kylä-alueita / kohteita tai osoitetaanko suunnitteilla olevien liikenneväylien kaikki vaihtoehdot linjaukset.

Maakuntakaavatyöryhmäläisille, ympäristöpoliittisen neuvottelukunnan jäsenille sekä kaikille Kymenlaakson kaupungille ja kunnille on esitetty maakuntakaavan alustava luonnos. Kaavan alustava luonnos on kehitelty saadun palautteen perusteella maakuntakaavaluonnokseksi.

Osallisilta saatiin mielipiteitä ja kommentteja nähtävillä olon aikana. Palaute on saatu pääosin kirjallisena, mutta myös esittelytilaisuuksissa, puhelinkeskusteluissa sekä tapaamisissa esiin tulleita kommentteja on huomioitu.

Arviointiselvityksissä esitettyjä näkökohtia on huomioitu ja tutkittu.

Maakuntakaavanluonnokseen ja selostusluonnokseen liittyvää palautteita on koottu, dokumentoitu ja tallennettu tietohallintajärjestelmään (palautteet ja vastineet, lausunnot ja vastineet). Palautteet, lausunnot ja vastineet on lähetetty kaikille maakuntakaavatyöryhmän jäsenille ja niitä on käsitelty maakuntahallituksessa. Palauteasiakirjoista ilmenee, miten esitetyt näkökohdat ovat vaikuttaneet maakuntakaavan sisältöön.

Maakuntakaavaluonnosta on muutettu saadun palautteen perusteella.

Laskelma maakuntakaavaluonnoksesta saaduista mielipiteistä:

Anjalankoski	7 kpl
Hamina	12 kpl
Iitti	5 kpl
Kotka	8 kpl
Pyhtää	(Munapirtin matkailualueeseen liittyen) 1082 allekirjoittajaa, joista 5 yhteisöä
Virolahti	(Tuulivoimatuotantoalueisiin liittyen) 20 kpl
Virolahti	(Hurpun sivukiviterminaliin liittyen) 117 allekirjoittajaa
Virolahti (muut)	14 kpl
Muut	5 kpl
Yhteensä:	1270 kpl

Laskelma maakuntakaavaluonnoksesta saaduista lausunnoista:

Kunnat	12 kpl
Naapuriliitot	6 kpl
Virastot / Valtion virastot	20 kpl
Muut tahot:	33 kpl
Yhteensä	71 kpl

7.3 Ehdotusvaihe

27.10.2008	Maakuntahallitus käsitteli maakuntakaavaluonnoksesta saadun palautteen ja päätti jatkotoimista
7.11.2008	Maakuntakaavan työryhmät ja Kymenlaakson ympäristöpoliittinen neuvottelukunta, keskustelu luonnoksesta saadusta palautteesta
17.11.2008	Luonnos kaavaehdotukseksi esitettiin maakuntahallitukselle tiedoksi
25.11.2008	Elinkeinoelämän keskusliitto, Kaakkois-Suomen aluejohtoryhmä
8.12.2008	Maakuntahallitus päätti asettaa kaavaehdotuksen nähtäville 19.1.–20.2.2009 väliseksi ajaksi ja pyytää lausunnot samaan päivämäärään mennessä

Nähtävillä olleet valmisteluaineisto

Moottori- ja ampumaradat -esiselvitys Kouvolan seudulle
Kaupalliset palvelut
Kajasuon luontoselvitys
Turvetuotantoalueiden luontoselvitykset
Turvetuotanto maakuntakaavassa
Tuulivoimaselvitys
Virkistysalueselvitys
Rantarakentamisen kehittämisselvitys
Rantarakentamisen tehokkuus
Ekologisesti arvokkaat alueet
Sosiaalis- taloudelliset vaikutukset
Natura 2000 arviointi ehdotusvaihe
Natura 2000 arviointi luonnosvaihe
Yhteenveto Natura 2000 arviointi
Pohjaveden toimenpideohjelma
Vesihoidon toimenpideohjelma
Maaseutu- ja saaristoalueiden rakenneselvitys
Rakennetun kulttuuriympäristön kohteet
Ekotehokkuus
Kiviainesalueet maakuntakaavassa
Tulva-alue selvitys
Maakuntakaavan tavoitteet

Nähtävillä olo ja lausunnot

19.1.–20.2.2009 Kymenlaakson maakuntakaavaehdotus, maaseutu ja nähtävillä olo ja lausuntopyynnöt

Kuntakohtaiset esittelytilaisuudet

20.1.2009	Hamina
21.1.2009	Pyhtää
22.1.2009	Kotka
23.1.2009	Kouvola
26.1.2009	Kouvola (Anjalankoski)
27.1.2009	Virolahti
28.1.2009	Iitti
30.1.2009	Miehikkälä

Kuntakohtaiset erillisneuvottelut

17.3.2009 Virolahti
24.3.2009 Kouvola
14.4. 2009 Miehikkälä

Asiantuntijakokoukset

23.1.2009 Sosiaalis-taloudellisten vaikutusten arviointi. ProAgria.

Viranomaisneuvottelu

19.3.2009

Laskelma maakuntakaavaehdotuksesta saaduista muistutuksista

Kouvola	8 kpl
Hamina	5 kpl
Iitti	6 kpl
Kotka	0 kpl
Miehikkälä	1 kpl
Pyhtää (Munapirtti/Versön kangas) ta	yli 540 muistutusta ja noin 2000 allekirjoittanutta
Virolahti	7 kpl
Kajasuon alue(Kouvola, Kotka, Hamina)	9 kpl
Eri paikkakunnat / aiheet Kotkan-Haminan alueella)	9 kpl (mm. reittien vastustaminen Kouvolan-

Yhteensä 45 + 541 kpl

Laskelma maakuntakaavaehdotuksesta saaduista lausunnoista

Kunnat	7 kpl
Naapuriliitot	6 kpl
Virastot / Valtion virastot	15 kpl
Muut tahot	23 kpl
Yhteensä	51

Päätöksenteko

27.4.2009 Maakuntahallitus käsitteli ehdotuksesta saadut muistutukset ja lausunnot sekä antoi vastineet näihin

18.5.2009 Maakuntahallitus teki ehdotuksen maakuntakaavan hyväksymiseksi maakuntavaltuustolle

8.6.2009 Maakuntavaltuusto hyväksyi maakuntakaavan

An aerial photograph showing a wide river winding through a lush, green forest. The river flows from the top left towards the bottom right. In the upper part of the image, a small settlement with several buildings and open fields is visible, surrounded by more trees. The foreground and middle ground are dominated by dense, vibrant green forest. The text is overlaid on the upper portion of the image.

**8. VALTAKUNNALLISTEN
ALUEIDENKÄYTTÖTAVOITTEIDEN
HUOMIOON OTTO
MAAKUNTAKAAVASSA**

Valtioneuvosto on tehnyt päätöksen valtakunnallisista alueiden käytön tavoitteista 2000 ja niiden tarkistamisesta 13.11.2008. Tässä maakuntakaavassa noudatetaan 1.3.2009 voimaan tulevaa tarkistettua tavoitteistoa.

Valtakunnalliset alueidenkäytön tavoitteet	Huomioon otto Kymenlaakson maakuntakaavassa
<p>Toimiva aluerakenne</p> <p>Yleistavoitteet</p> <p>Alueidenkäytöllä tuetaan aluerakenteen tasapainoista kehittämistä sekä elinkeinoelämän kilpailukyvyyn ja kansainvälisen aseman vahvistamista hyödyntämällä mahdollisimman hyvin olemassa olevia rakenteita sekä edistämällä elinympäristön laadun parantamista ja luonnon voimavarojen kestävää hyödyntämistä. Aluerakenteen ja alueidenkäytön kehittäminen perustuu ensisijaisesti alueiden omiin vahvuuksiin ja sijaintitekijöihin.</p> <p>Aluerakennetta kehitetään monikeskuksisena ja verkottuvana sekä hyviin liikenneyhteyksiin perustuvana kokonaisuutena. Toimivan aluerakenteen runkona kehitetään Helsingin seutua, maakuntakeskuksia sekä kaupunkiseutujen ja maaseudun keskusten muodostamaa verkostoa. Eteläisessä Suomessa aluerakenne perustuu erityisesti Helsingin ja alueen muiden kaupunkikeskusten välisiin raide-liikenneyhteyksiin.</p>	<p>Laadittavana oleva maakuntakaava on kytketty maakuntakaavan ensimmäiseen vaiheeseen ja sen osoittamiin taajamien ja verkostojen kehittämisperiaatteisiin.</p> <p>Kaava-alueella on otettu huomioon olemassa olevat taajamat ja kylät ja vähintään seudullinen liikenne- ja teknisen huollon verkko kehittämistarpeineen.</p> <p>Kaava-alueella on otettu huomioon raide-liikenteen pitkän aikavälin suunnitelmat ja tarpeet (ohjeellinen päärata, raideliikenteen yhteystarve).</p>
<p>Alueidenkäytöllä edistetään kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutusta sekä kyläverkoston kehittämistä. Erityisesti harvaan asutulla maaseudulla ja taantuvilla alueilla kiinnitetään alueidenkäytössä huomiota jo olemassa olevien rakenteiden hyödyntämiseen sekä elinkeinotoiminnan ja muun toimintapohjan monipuolistamiseen. Alueidenkäytössä otetaan huomioon haja-asutukseen ja yksittäistoimintoihin perustuvat elinkeinot sekä maaseudun tarve saada uusia pysyviä asukkaita.</p>	<p>Maakuntakaavan ensimmäisessä vaiheessa osoitettiin maakunnan taajamarakenne. Toisessa vaiheessa on osoitettu taajamia samalla periaatteella.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu kyläkeskuksina kohdemerkinnällä väestömäärältään, yhteysverkoltaan ja palvelutasoltaan keskeisimmät kylät. Maakuntakaavassa on otettu huomioon myös kylien merkitys matkailun ja loma-asutuksen tukialueina sekä kyliin liittyvät rakennuskulttuuriarvot.</p>
<p>Erityistavoitteet</p> <p>Maakunnan suunnittelussa yhteistyössä maakuntien liittojen kesken on selvitettävä ne alue- ja yhdyskuntarakenteeseen ja muuhun alueidenkäyttöön liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään ylimaakunnallisten kehittämisvyöhykkeiden muodostamista ja niiden kehittämisedellytyksiä. Maakunnan suunnittelussa on esitettävä valtakunnallisesti tärkeät vyöhykkeet sekä kaupunki- ja taajamaverkostot ja niiden kehittämisperiaatteet.</p>	<p>Ylimaakunnallisia kehittämisvyöhykkeitä ja aluerakennetavoitteita on selvitetty Etelä-Suomen liittoumaan kuuluvien maakunnan liittojen yhteistyönä (Etelä Suomen liittouma 2005) ja otettu näkökohdat huomioon maakuntakaavan laadinnassa.</p>

<p>suunnittelussa on esitettävä valtakunnallisesti tärkeät vyöhykkeet sekä kaupunki- ja taajamaverkostot ja niiden kehittämisperiaatteet.</p>	<p>Maakuntasuunnitelman aluerakenteen tavoitteita on huomioitu (mm. liikennejärjestelmä, vetovoima-alueet).</p>
<p>Maakunnan suunnittelussa on selvitettävä maaseudun alue- ja yhdyskuntarakenteen sekä kyläverkoston kehittämiseen liittyvät toimenpiteet, joilla edistetään olemassa olevien rakenteiden hyödyntämistä, palvelujen saatavuutta, maaseudun elinkeinotoiminnan monipuolistamista sekä ympäristöarvojen säilymistä.</p>	<p>Maakuntakaava tukee maakuntasuunnitelman ja – ohjelman linjauksia ja toimenpiteitä.</p>
<p>Maakunnan suunnittelussa on mahdollisuuksien mukaan selvitettävä ja edistettävä alueidenkäytön järjestämistä raja-alueilla. Samalla tulee kiinnittää huomiota alue- ja yhdyskuntarakenteen toimivuuteen sekä elinkeinotoiminnan tarpeiden ja ympäristöarvojen yhteensovittamiseen.</p>	<p>Rajapalvelujen kehittämisen kohdealue on osoitettu Taajamat ja niiden ympäristöt – maakuntakaavassa.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu E18 – moottoritieinjaukset ja liittymät. Taajamat ja niiden ympäristöt – maakuntakaavaan on tehty tarvittavat muutokset.</p>
<p>Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvattava riittävät alueelliset edellytykset varuskunnille, ampuma- ja harjoitusalueille, varikkotoiminnalle sekä muille maanpuolustuksen ja rajavalvonnan toimintamahdollisuuksille. Samalla on huomioitava muun yhdyskuntarakenteen, elinympäristön laadun ja ympäristöarvojen asettamat vaatimukset.</p>	<p>Maakuntakaavassa on otettu huomioon valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävien toimintojen, kuten puolustusvoimien toimintojen ja liikenneväylien sijaintivaatimus. Muita toimintoja ei ole sijoitettu näiden melu- tai suoja-alueille. Melu- ja suoja-alueita on osoitettu tarpeen mukaan.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu puolustusvoimien hallinnassa olevat varuskunta- ja harjoitusalueet.</p> <p>Puolustusvoimien toiminnan meluvaikutus kaava-alueella on osoitettu melualueena.</p>

Eheytyvä yhdyskuntarakenne ja elinympäristön laatu

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään yhdyskuntien ja elinympäristöjen ekologista, taloudellista, sosiaalista ja kulttuurista kestävyyttä. Olemassa olevia yhdyskuntarakenteita hyödynnetään sekä eheytetään kaupunkiseutuja ja taajamia. Taajamia eheyttäessä parannetaan elinympäristön laatua.

Yhdyskuntarakennetta kehitetään siten, että palvelut ja työpaikat ovat hyvin eri väestöryhmien saavutettavissa ja mahdollisuuksien mukaan asuinalueiden läheisyydessä siten, että henkilöautoliikenteen tarve on mahdollisimman vähäinen.

Liikenneturvallisuutta sekä joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä parannetaan.

Maakuntakaavassa on osoitettu kyläkeskuksina väestömäärältään, yhteysverkoltaan ja palvelutasoltaan keskeisimmät kylät.

Maakuntakaavassa on osoitettu vain olemassa olevia taajamatoimintojen alueita, jotka toimivat palvelukeskuksina.

Maakuntakaava-alueella ei osoiteta kaupan suuryksiköitä taajama-alueiden ulkopuolelle.

Alueidenkäytöllä edistetään elinkeinoelämän toimintaedellytyksiä osoittamalla elinkeinotoiminnalle riittävästi sijoittumismahdollisuuksia olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta hyödyntäen. Runsaasti henkilöliikennettä aiheuttavat elinkeinoelämän toiminnot suunnataan olemassa olevan yhdyskuntarakenteen sisään tai muutoin hyvien joukkoliikenneyhteyksien äärelle.

Kaupunkiseutujen työssäkäyntialueilla varmistetaan alueidenkäytölliset edellytykset asuntorakentamiselle ja sen tarkoituksenmukaiselle sijoittumiselle sekä hyvälle elinympäristölle. Kaupunkiseutuja kehitetään tasapainoisina kokonaisuuksina siten, että tukeudutaan olemassa oleviin keskuksiin. Keskuksia ja erityisesti niiden keskusta-alueita kehitetään monipuolisina palvelujen, asumisen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueina.

Taajamiin liittyviä työpaikka- ja teollisuusalueita on osoitettu ensimmäisen vaihe-maakuntakaavan alueella. Tämän kaavan alueella on osoitettu olemassa olevat seudulliset teollisuusalueet. maaseudun elinkeinorakennetta tukevat kylät ja matkailupalvelujen alueet.

Elinympäristön viihtyisyyttä edistetään kiinnittämällä huomiota rakennetun ympäristön ajalliseen kerroksellisuuteen sekä korkeatasoiisiin, alueiden omaleimaisuutta vahvistaviin, maisemakuvaan sopeutuviin ja mittakaavaltaan ihmisläheisiin rakennetuihin ympäristöihin.

Maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt ja otettu huomioon niiden merkitys asumisen ja matkailun vetovoima-alueina.

Kiinteät muinaisjäännökset ja hylt on osoitettu kohdemerkinnöillä.

Kyläkeskusten tai muiden aluevarausten yhteydessä arvot on otettu huomioon lisämerkinnällä.

<p>Alueidenkäytössä kiinnitetään erityistä huomiota ihmisten terveydelle aiheutuviin haittojen ja riskien ennalta ehkäisemiseen ja olemassa olevien haittojen poistamiseen. Alueidenkäytön suunnittelussa olemassa olevat tai odotettavissa olevat ympäristöhaitat ja poikkeukselliset luonnonolot tunnistetaan ja niiden vaikutuksia ehkäistään. Alueidenkäytössä luodaan edellytykset ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi.</p>	<p>Maakuntakaavassa on osoitettu konsultointiväyhyke vaarallisia kemikaaleja käsittelevälle tuotantolaitokselle.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu melualueet ampuma- ja moottoriurheilualueille ja lentotoiminnan alueille.</p> <p>Maakuntakaavassa on annettu tulvavaaran ja tulvariskien huomioon ottamista koskeva suunnittelumääräys, joka koskee koko maakuntaa.</p>
<p>Erityistavoitteet</p> <p>Maakuntakaavan ja yleiskaavan lähtökohdaksi on oltava perusteltu väestönkehitysarvio. Maakunnan suunnittelussa ja yleiskaavoituksessa on tarkasteltava pitkällä aikavälillä sekä taajama- että maaseutualueiden väestömäärän kehityksen erilaisia vaihtoehtoja.</p>	
<p>Maakuntakaavoituksessa ja yleiskaavoituksessa tulee edistää yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja esittää eheyttämiseen tarvittavat toimenpiteet. Erityisesti kaupunkiseuduilla on varmistettava henkilöautoliikenteen tarvetta vähentävä sekä joukkoliikennettä, kävelyä ja pyöräilyä edistävä liikennejärjestelmä. Kaupunkiseuduilla on myös varmistettava palvelujen saatavuutta edistävä keskusjärjestelmä ja palveluverkko sekä selvitettävä vähittäiskaupan suuryksiköiden sijoittuminen.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelulla on huolehdittava, että asuntoja työpaikkarakentamiseen on tarjolla riittävästi tonttimaata.</p>	<p>Maakuntakaavan lähtökohdaksi on esitetty maakuntasuunnitelman väestönkehitysarvio.</p> <p>Maaseudun kylärakenne ja tärkeimmät yhdystiet on osoitettu.</p>
<p>Alueidenkäytön suunnittelussa on maaseudun asutusta sekä matkailu- ja muita vapaa-ajan toimintoja suunnattava tukemaan maaseudun taajamia ja kyläverkostoa sekä infrastruktuuria</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on edistettävä olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä sekä luotava edellytykset hyvälle taajamakuvalle. Taajamia kehitettäessä on huolehdittava siitä, että viheralueista muodostuu yhtenäisiä kokonaisuuksia.</p> <p>Alueidenkäytössä on varattava riittävät alueet jalankulun ja pyöräilyn verkostojen varten sekä edistettävä verkostojen jatkuvuutta, turvallisuutta ja laatua.</p>	<p>Tavanomaista rannoille sijoitettavaa pysyvää ja loma-asutusta on ohjattu varaamalla riittävät alueet matkailun ja virkistyksen tarpeisiin sekä koko kaava-alueella koskevalla kaavamääräyksellä.</p>

<p>Alueidenkäytössä on otettava huomioon viranomaisten selvitysten mukaiset tulvavaara-alueet ja pyrittävä ehkäisemään tulviin liittyvät riskit. Alueidenkäytön suunnittelussa uutta rakentamista ei tule sijoittaa tulvavaara-alueille. Tästä voidaan poiketa vain, jos tarve- ja vaikutus selvityksiin perustuen osoitetaan, että tulvariskit pystytään hallitsemaan ja että rakentaminen on kestävä kehityksen mukaista. Alueidenkäytön suunnittelussa on tarvittaessa osoitettava korvaavat alueidenkäyttötarkaisut yhdyskuntien toimivuuden kannalta erityisen tärkeille toiminnoille, joihin liittyy huomattavia ympäristö- tai henkilövahinkoriskejä.</p> <p>Yleis- ja asemakaavoituksessa on varauduttava lisääntyviin myrskyihin, rankkasateisiin ja taajamatulviin.</p>	<p>Tulvariskialueet ja tulva-alueet on otettu huomioon koko kaava-alueella tai osa-alueella koskevana kaavamääräyksenä.</p>
---	---

<p>Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille on jätettävä riittävän suuri etäisyys. Suuronnettomuusvaaraa aiheuttavat laitokset sekä vaarallisten aineiden kuljetusreitit ja niitä palvelevat kemikaaliratapihat on sijoitettava riittävän etäälle asuinalueista, yleisten toimintojen alueista ja luonnon kannalta herkistä alueista.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon alueen maa- ja kallioperän soveltuvuus suunniteltuun käyttöön. Pilaantuneen maa-alueen puhdistustarve on selvitettävä ennen ryhtymistä kaavan toteuttamistoimiin.</p> <p>Alueidenkäytössä on ehkäistävä melusta, tärinästä ja ilman epäpuhtauksista aiheutuvaa haittaa ja pyrittävä vähentämään jo olemassa olevia haittoja. Uusia asuinalueita tai muita melulle herkkiä toimintoja ei tule sijoittaa melualueille varmistamatta riittävää meluntorjuntaa.</p> <p>Maakuntakaavoituksessa on osoitettava jätteenkäsittelylaitoksille alueet siten, että pääosin kaikki syntyvä jäte voidaan hyödyntää tai käsitellä valtakunnallisesti tai alueellisesti tarkoituksenmukaisesti, tarvittaessa ylimaakunnallisena yhteistyönä.</p> <p>Alueidenkäytössä tulee edistää energian säästämistä sekä uusiutuvien energialähteiden ja kaukolämmön käyttöedellytyksiä.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on turvattava terveellisen ja hyvälaatuisen veden riittävä saanti ja se, että taajamien alueelliset vesihuoltoratkaisut voidaan toteuttaa. Lisäksi alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon jätevesihaittojen ehkäisy.</p>	<p>Haitallisia vaikutuksia on pyritty ehkäisemään myös sijoittamalla alueellisesti laajat, ympäristövaikutuksiltaan merkittävät teknisen huollon ratkaisut sekä turvetuotannon ja kiviaineksen ottoalueet siten, että niiden pöly-, melu- ja vesistövaikutukset tuottavat mahdollisimman vähän haittaa vakituiselle ja loma-asumiselle ja muille toimintoille.</p> <p>Pääosin jätehuollolle tarvittavat alueet on osoitettu edellisessä kaavavaiheessa. Tämän kaava yhteydessä on täydennetty aluevarauksia kahdella teollisuuden kaatopaikalla.</p> <p>Maakuntakaavassa on varattu Selänpään ja Utin Kuivalan alueen maakunnallisen vesihuollon kannalta tärkeät pohjaveden imeytysalueet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu vedenhankinnan kannalta arvokkaat pintavesialueet.</p>

Kulttuuri- ja luonnonperintö, virkistyskäyttö ja luonnonvarat

Yleistavoitteet

Alueidenkäytöllä edistetään kansallisen kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön sekä niiden alueellisesti vaihtelevan luonnon säilymistä.

Maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt ja otettu huomioon niiden merkitys asumisen ja matkailun vetovoima-alueina.

Kiinteät muinaisjäännökset ja hylät on osoitettu kohdemerkinnöillä.

Kyläkeskusten tai muiden aluevarausten yhteydessä arvot on otettu huomioon lisämerkinnällä.

Alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Ekologisten yhteyksien säilymistä suojelualueiden sekä tarpeen mukaan niiden ja muiden arvokkaiden luonnonalueiden välillä edistetään.

Valtakunnallisten suojeluohjelmien alueet on osoitettu suojelualueina. Natura 2000 -alueet on osoitettu.

Natura 2000 -ohjelman ja suojeluohjelmien ulkopuoliset arvokkaat harju- ja kallioalueet, joiden toteutus tapahtuu maa-aineslain mukaan, on osoitettu geologisina osalualueina.

Ohjelma-alueiden ulkopuolelta on osoitettu yksityiset luonnonsuojelualueet.

Maakuntakaavassa on osoitettu maakunnallisia luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä alueita sekä suojelualueita (S).

Maakuntakaavan viheryhteystarvemerkin­nän tavoitteena on säilyttää ja kehittää olemassa olevat tärkeät viheryhteydet.

MY -merkinnällä säilytetään ja kehitetään ekologiseen verkostoon liittyviä olemassa olevia tai tavoitteellisia yhteyksiä.

<p>Alueidenkäytöllä edistetään luonnon virkistyskäyttöä sekä luonto- ja kulttuurimatkailua parantamalla moninaiskäytön edellytyksiä. Suojelualueverkoston ja arvokkaiden maisema-alueiden ekologisesti kestävää hyödyntämistä edistetään virkistyskäytössä, matkailun tukialueina sekä niiden lähialueiden matkailun kehittämisessä suojelutavoitteita vaarantamatta. Alueidenkäytössä edistetään kyseiseen tarkoitukseen osoitettujen hiljaisten alueiden säilymistä.</p>	<p>Maakuntakaavassa on osoitettu tarvittavat maaseudun palvelukeskittymät vetovoimaisilta ja liikenteellisesti edullisilta paikoilta.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu matkailukeskukset kohdemerkinnällä.</p> <p>Maakunnallisesti merkittävät virkistykseen soveltuvat alueet on osoitettu virkistysalueina. Näitä on täydennetty tarpeellisilla virkistys- ja matkailureiteillä ja maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Viheryhteystarvemerkinällä säilytetään ja kehitetään viheryhteysreitit. Maakuntakaavassa on osoitettu merkittävät kokonaisuudet maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on ympäristöarvoja.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu ylimaakunnalliset patikka-, pyöräily- ja melontareitit. Osoittamisessa on otettu huomioon kansallispuistot ja muut luonnonarvojen vetovoima-alueet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu toteutettu moottorikelkkailun reitti.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu reitteihin liittyviä venesatamia ja rantautumispaikkoja.</p>
<p>Alueidenkäytöllä edistetään luonnonvarojen kestävää hyödyntämistä siten, että turvataan luonnonvarojen saatavuus myös tuleville sukupolville. Alueidenkäytössä ja sen suunnittelussa otetaan huomioon luonnonvarojen sijainti ja hyödyntämismahdollisuudet.</p> <p>Alueidenkäytössä edistetään vesien hyvän tilan saavuttamista ja ylläpitämistä.</p>	<p>Tulvariskialueet ja tulva-alueet on otettu huomioon maakuntaa koskevassa suunnittelumääräyksenä.</p> <p>Pohjavesialueiden lähtökohtainen valinta ja rajaaminen on tehty valtakunnallisen luokittelun perusteella. Alueille ei ole sijoitettu näiden kanssa ristiriitaisia toimintoja.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu vedenhankinnan kannalta arvokkaat pintavesialueet.</p> <p>Arvoalueet Natura 2000 -verkoston alueella otetaan huomioon edellä esitetyn periaattein.</p>

Erityistavoitteet

Alueidenkäytössä on varmistettava, että valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvot säilyvät. Viranomaisten laatimat valtakunnalliset inventoinnit 1) otetaan huomioon alueidenkäytön suunnittelun lähtökohtina. Maakuntakaavoituksessa on osoitettava valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt ja maisemat. Näillä alueilla alueidenkäytön on sovelluttava niiden historialliseen kehitykseen.

1) Näillä tarkoitetaan kulttuuriympäristöä ja luonnonperintöä koskevia viranomais-ten laatimia valtakunnallisia inventointeja, jotka perustuvat riittävän laaja-alaiseen valmisteluun. Tätä päätöstä tehtäessä ovat olemassa seuraavat inventoinnit: Valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (Ympäristöministeriö, ympäristönsuojeluosasto, mietintö 66/1992), Valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt (Museovirasto, rakennushistorian osasto, julkaisu 16, 1993) ja Valtakunnallisesti merkittävät esihistorialliset suojelualuekokonaisuudet (Sisäasiainministeriö, kaavoitus- ja rakennusosasto, tiedotuksia 3/1983).

Maakuntakaavassa on osoitettu valtakunnalliset ja maakunnalliset maisema-alueet sekä rakennetut kulttuuriympäristöt ja otettu huomioon niiden merkitys asumisen ja matkailun vetovoima-alueina.

Kiinteät muinaisjäännökset ja hylät on osoitettu kohdemerkinnöillä.

Kyläkeskusten tai muiden aluevarausten yhteydessä arvot on otettu huomioon lisämerkinnällä. Suuria liikenteen ja teknisen huollon linjauksia ei ole sijoitettu maisema-alueita rikkovasti. Maa-ainesalueita ei ole osoitettu maisema-alueille

Alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon ekologisesti tai virkistyskäytön kannalta merkittävät ja yhtenäiset luonnonalueet. Alueidenkäyttöä on ohjattava siten, ettei näitä aluekokonaisuuksia tarpeettomasti pirstota.

Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon vesi- ja rantaluonnon suojelun tai virkistyskäytön kannalta erityistä suojelua vaativat vesistöt.

Maakuntakaavoituksessa on luotava alueidenkäytölliset edellytykset ylikunnallisesti merkittävien virkistyskäytön reitistöjen ja verkostojen muodostamiselle. Maakuntakaavoituksella ja yleiskaavoituksella on luotava alueidenkäytölliset edellytykset seudullisten virkistysalueiden muodostamiselle erityisesti Etelä-Suomessa ja suurilla kaupunkiseuduilla.

Erityistä suojelua vaativa Väliväylä -vesistö on osoitettu vedenhankinnan kannalta arvokkaaksi pintavesi-alueeksi.

Väliväylän ympäristöt on osoitettu laajoilla alueilla maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on erityisiä ympäristöarvoja.

Maakunnallisesti merkittävät virkistykseen soveltuvat alueet on osoitettu virkistysalueina. Näitä on täydennetty tarpeellisilla virkistys- ja matkailureiteillä ja maa- ja metsätalousvaltaisilla alueilla, joilla on ulkoilun ohjaamistarvetta. Viheryhteystarvemerkinällä säilytetään ja kehitetään viheryhteyksiä. Maakuntakaavassa on osoitettu merkittävät kokonaisuudet maa- ja metsätalousvaltaisina alueina, joilla on ympäristöarvoja.

<p>Maakunnan suunnittelussa on tuettava matkailukeskusten ja alueiden verkottumista sekä vapaa-ajan käytön vyöhykkeiden kehittämistä niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Ensisijaisesti on kehitettävä olemassa olevia matkailukeskuksia ja alueita.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa matkailu-alueita tulee eheyttää ja osoittaa matkailun kehittämiseksi riittävät alueet.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa rantaan tukeutuva loma-asutus on suunniteltava siten, että turvataan luontoarvoiltaan arvokkaiden ranta-alueiden säilyminen sekä loma-asumisen viihtyisyys.</p>	<p>Maakuntakaavassa on osoitettu matkailun kehittämisen kohdealue, matkailualueita ja kohteita.</p> <p>Uudet matkailualueet tukeutuvat luonnon ympäristön vetovoimatekijöihin ja vahvistavat alueen olemassa olevia palveluita.</p> <p>Maakuntakaavassa on annettu koko maakuntaa koskeva suunnittelumääräys rantaan tukeutuvan vapaa-ajanasutuksen sijoittamisesta.</p>
<p>Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon käyttökelpoiset kiviainesvarat sekä niiden kulutus ja kulutustarve pitkällä aikavälillä sekä sovitettava yhteen kiviaineshuolto- ja suojelutarpeet. Kiviainesten ottoon osoitettavien alueiden on perustuttava arviointiin, jossa selvitetään alueiden luonto- ja maisema-arvot sekä toisaalta soveltuvuus vesi- ja kiviaineshuoltoon.</p>	<p>Maa-ainesten ottoon soveltuvat soran- ja hiekanottoalueita on osoitettu pitkän aikavälin käyttöennusteita vastaava määrä.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu maa-ainesten ottoon soveltuvia alueellisesti laajoja kallioalueita. Painopiste on ollut osoittaa harjukiviainesta korvaavan kalliomurskeen ottotoiminnalle edullisia sijaintipaikkoja. Rakennuskiven ainesvaatimus rajoittaa ainestenoton sijoittamista.</p> <p>Maa-ainesalueet on sijoitettu pohjaveden oton kannalta turvallisesti. Asutuksen ja loma-asutuksen ja muiden toimintojen läheisyys on otettu huomioon rajoittavana tekijänä. Sijoittamisessa on kiinnitetty huomiota myös maa-ainesten oton synnyttämään kuljetustarpeeseen ja sen ympäristövaikutuksiin.</p> <p>Geologisista arvoalueista osa kuuluu Natura 2000 -verkostoon, joka on osoitettu maakuntakaavassa. Natura 2000 -verkoston ulkopuolella on osoitettu geologisen arvoalueen osa-aluemerkinnällä valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaat harjualueet, maakunnallisesti arvokkaat kallioalueet ja valtakunnallisesti arvokkaat moreenimuodostumat.</p>
<p>Alueidenkäytössä on otettava huomioon pohja- ja pintavesien suojelutarve ja käyttötarpeet. Pohjavesien pilaantumis- ja muuttamisriskejä aiheuttavat laitokset ja toiminnot on sijoitettava riittävän etäälle niistä pohjavesialueista, jotka ovat vedenhankinnan kannalta tärkeitä ja soveltuvat vedenhankintaan.</p>	<p>Maakuntakaavassa on varattu tärkeät pohjavesialueet sekä Selänpään ja Utin Kiuvalan alueen maakunnallisen vesihuollon kannalta tärkeät pohjaveden imeytysalueet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu vedenhankinnan kannalta arvokkaat pintavesialueet.</p>

<p>Maakuntakaavoituksessa on otettava huomioon turvetuotantoon soveltuvat suot ja sovitettava yhteen tuotanto- ja suoje-lutarpeet. Turpeenottoalueiksi varataan jo ojitettuja tai muuten luonnontilaltaan merkittävästi muuttuneita soita ja käytöstä poistettuja suopeltoja. Turpeenoton vaiku-tuksia on tarkasteltava valuma-alueittain ja otettava huomioon erityisesti suoluon-non monimuotoisuuden säilyttämisen ja muiden ympäristönäkökohtien sekä talou-dellisuuden asettamat vaatimukset.</p>	<p>Turvetuotantoalueita on varattu pitkän aikavälin tarve-ennusteiden edellyttämä määrä. Mitoituksessa on otettu huomi-oon epävarmuustekijöiden vaatima riittävä jousto.</p> <p>Maakuntakaavassa on esitetty laajat toi-minnassa olevat turvetuotantoalueet ja, joilla on voimassa oleva ympäristölupa.</p> <p>Turvetuotantoalueiden käyttöönottoedel-lytykset on tutkittu maakuntakaavan edel-lyttämällä tavalla. Maakuntakaavassa varattavia uusia turvetuotantoalueita ovat pinta-alaltaan laajat, polttoturvetuotantoon soveltuvat ojitetut ja muuten luonnontilal-taan muuttuneet suot. Näiden kohdalla on selvitetty valuma-aluekohtaisesti turve-tuotannon vesiensuojelulliset edellytykset alueilla.</p>
<p>Ilman erityisiä perusteita ei hyviä ja yh-tenäisiä peltoalueita tule ottaa taajama-toimintojen käyttöön eikä hyviä ja laajoja metsätalousalueita pirstoa muulla maan-käytöllä.</p>	<p>Yhtenäisiä tuotantoalueita suojataan muul-ta maankäytöltä.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu merkittä-vät kokonaisuudet maa- ja metsätalousval-taisina alueina, joilla on ympäristöarvoja.</p>
<p>Toimivat yhteysverkostot ja energiahuolto</p> <p>Yleistavoitteet</p> <p>Liikennejärjestelmiä suunnitellaan ja kehi-tetään kokonaisuuksina, jotka käsittävät eri liikennemuodot ja palvelevat sekä asutus-ta että elinkeinoelämän toimintaedellytyk-siä. Liikennejärjestelmä ja alueidenkäyttö sovitetaan yhteen siten, että vähennetään henkilöautoliikenteen tarvetta ja paran-netaan ympäristöä vähän kuormittavien liikennemuotojen käyttöedellytyksiä. Eri-tyistä huomiota kiinnitetään lisäksi liiken-neturvallisuuden parantamiseen.</p>	

<p>Tarvittaviin liikenneyhteyksiin varaudutaan kehittämällä ensisijaisesti olemassa olevia pääliikenneyhteyksiä ja -verkostoja.</p>	<p>Maakuntakaavassa on osoitettu olemassa oleva vähintään seudullinen tieverkko. Maakuntakaavassa on osoitettu merkittävät yhdystiet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu nykyinen rataverkko ja nykyiset laivaväylät.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu ratkaistavat päätieverkon osat (vt 6, 7 ja 12) eritasoliittymineen.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu rataverkon uudet osat.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu uudet kauppamerenkulkuun liittyvät väylät ja vesiliikenteen yhteystarpeet</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu lentoliikenteen edellyttämät alueet.</p>
<p>Alueidenkäytössä turvataan energiahuollon valtakunnalliset tarpeet ja edistetään uusiutuvien energialähteiden hyödyntämismahdollisuuksia.</p>	<p>Varataan Selänpään ja Utin Kuivalan alueen maakunnallisen vesihuollon kannalta tärkeät pohjaveden muodostumisalueet suojelualueina.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu teknis-taloudellisesti ja muun maankäytön kannalta tuulivoimaloille soveltuvat alueet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu olemassa oleva maakaasuverkosto laajennustarpeineen. Kansainvälinen öljyjohto on osoitettu yhteystarvemerkinällä.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu olemassa olevat sähköjohdot kaava-alueella.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu 110 kV:n voimajohdolle Valkmusan kansallispuiston kiertävä ratkaisu.</p> <p>Pääosin jätehuollolle tarvittavat alueet on osoitettu edellisessä kaavavaiheessa. Tämän kaava yhteydessä täydennetään tarvittaessa aluevarauksia.</p>

<p>Erityistavoitteet</p> <p>Alueidenkäytössä on turvattava olemassa olevien valtakunnallisesti merkittävien ratojen, maanteiden ja vesiväylien jatkuvuus ja kehittämismahdollisuudet sekä valtakunnallisesti merkittävien satamien ja lentoasemien sekä rajanylityspaikkojen kehittämismahdollisuudet.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuudet toteuttaa moottoriväylä välillä Helsinki – Vaalimaa, uudet rautatieyhteydet Helsingistä Turun ja Pietarin suuntiin sekä muita valtakunnallisesti merkittäviä väyliä. Alueidenkäytön suunnittelussa on lisäksi turvattava vesiliikenteen yhteysmahdollisuudet Saimaan vesistöä Suomenlahteen.</p> <p>sijaintipaikka Helsingin seudun lentokentälle tätä koskeviin selvityksiin ja vaikutusarviointeihin perustuen.</p>	<p>Maakuntakaavassa on osoitettu olemassa oleva vähintään seudullinen tieverkko. Maakuntakaavassa on osoitettu merkittävät yhdystiet.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu nykyinen rataverkko ja nykyiset laivaväylät.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu ratkaistavat päätieverkon osat (vt 6, 7 ja 12) eritasoliittymineen.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu rataverkon uudet osat.</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu uudet kauppamerenkulkuun liittyvät väylät ja vesiliikenteen yhteystarpeet</p> <p>Maakuntakaavassa on osoitettu lentoliikenteen edellyttämät alueet.</p>
<p>Alueidenkäytössä on edistettävä matka- ja kuljetusketjujen toimivuutta ja turvattava edellytykset julkiselle liikenteelle sekä eri liikennemuotojen yhteistyön kehittämiseksi.</p> <p>Alueidenkäytön suunnittelussa on varattava riittävät alueet tavara- ja henkilöliikenteen terminaalien ja matkakeskusten toimintaa ja kehittämistä varten. Nopean liikenteen junaratayhteyksiä toteuttaessa on huolehdittava lähi- ja taajamaliikenteen toimintaedellytyksistä.</p>	
<p>Lentoasemien ympäristön maankäytössä tulee ottaa huomioon lentoliikenteen turvallisuuteen liittyvät tekijät, erityisesti lentoesteiden korkeusrajoitukset, sekä lentomelun aiheuttamat rajoitukset. Uusia lentoasemia suunniteltaessa ja olemassa olevia kehitettäessä tulee ottaa huomioon asutus ja muut melulle herkäät toiminnot. Alueidenkäytössä on turvattava lentoliikenteen nykyisten varalaskupaikkojen ja lennonvarmistusjärjestelmien kehittämismahdollisuudet sekä sotilasilmailun tarpeet.</p>	<p>Puolustusvoimien ja siviili-ilmailun alueisiin liittyvät melualueen varaukset. Seudullisia melulle herkkiä toimintoja ei ole osoitettu lähialueille.</p>

<p>Alueidenkäytössä on turvattava valtakunnallisesti merkittävien viestintäjärjestelmien tarpeet hyödyntämällä rakennelmien yhteiskäyttöä ja edistämällä maankäytön tehokkuutta. Teleliikenteen mastojen sijoittumisessa on erityistä huomiota kiinnitettävä maisemallisten arvojen säilyttämiseen.</p> <p>Maakuntakaavoituksessa on osoitettava ja muussa alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon valtakunnallisen energiahuollon kannalta merkittävät voimajohtojen linjaukset siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet säilyvät. Suunnittelussa on otettava huomioon sekä tarpeelliset uudet linjaukset että vanhojen verkostojen parantamisten ja laajentamisten tarpeet. Voimajohtolinjauksissa on ensisijaisesti hyödynnettävä olemassa olevia johtokäytäviä.</p>	<p>Pääsähkolinjat on osoitettu.</p>
<p>Alueidenkäytössä tulee varautua uusiutuvia ja jäteperäisiä polttoaineita käyttävien energialaitosten ja niiden logististen ratkaisujen aluetarpeisiin osana alueen energia- ja jätehuoltoa.</p>	
<p>Maakuntakaavoituksessa on osoitettava tuulivoiman hyödyntämiseen parhaiten soveltuvat alueet. Tuulivoimalat on sijoitettava ensisijaisesti keskitetysti useamman voimalan yksiköihin.</p>	<p>Tuulivoiman tuotantoon soveltuvat alueet on osoitettu.</p>
<p>Maakuntakaavoituksessa on varauduttava kaukokuljettamiseen tarvittaviin maakaasu- ja öljyputkien linjauksiin siten, että niiden toteuttamismahdollisuudet turvataan.</p>	<p>Pääkaasulinjat ja öljyputken yhteystarve on osoitettu.</p>
<p>Edellä mainittuja yhteys- ja energiaverkostoja koskevassa alueidenkäytössä ja alueidenkäytön suunnittelussa on otettava huomioon sään ääri-ilmiöiden ja tulvien riskit, ympäröivä maankäyttö ja sen kehittämistarpeet sekä lähiympäristö, erityisesti asutus, arvokkaat luonto- ja kulttuurikohteet ja alueet sekä maiseman erityispiirteet.</p>	<p>Kaavassa on osoitettu sähkölinjalle kansallispuiston kiertävä linjaus.</p>

An aerial photograph of a small, forested island in a large body of water. The island is covered in dense green trees and has a small sandy area near the shore. The water is dark blue and calm. The text is overlaid on the bottom half of the image.

**9. KYMENLAAKSON
MAAKUNTAKAAVAA,
TAAJAMAT JA NIIDEN
YMPÄRISTÖT,
KOSKEVAT MUUTOKSET**

Yleiskuvaus ja yleiset perusteet

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitettiin, että tämän vaihekaavan yhteydessä otetaan mahdollisesti käsittelyyn edellisen vaihekaavun muutostarpeita sil- tä osin kuin on kyse ajankohtaisista maakuntakaavaratkaisua vaativista kysymyksistä. Kaavamutosten perustelut, ohjausvaikutus ja totutus on esitetty luvussa 3.

Kaavamutoksenä esitetään, että koko maakuntakaava-alueita koskevat, tulvariskien huomioon ottamista ja vesistöjen ranta-alueille vapaa-ajan asutuksen sijoittamista koskevat kaavamääräykset ulotetaan koskemaan myös edellisen vaihekaavan aluetta:

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on tulvariski otettava erityisesti huomioon Kymijoen tulvaherkillä alueilla. Rannikon ja saariston maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja merkittävien yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huomiota kiinnitettävä tulvariskeihin, silloin kun maanpinnan korkeus on tason +3,0 metriä alapuolella. Myös muiden vesistöjen ranta-alueiden maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on aina tarpeen ottaa huomioon vesistöjen tulvaherkkyys.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee keskeisenä periaatteena vesistöjen läheisyydessä olla yhtenäisen rakentamattoman rantaviivan säästäminen.

Haminan Summaan on osoitettu vähittäiskaupan suuryksikkö:

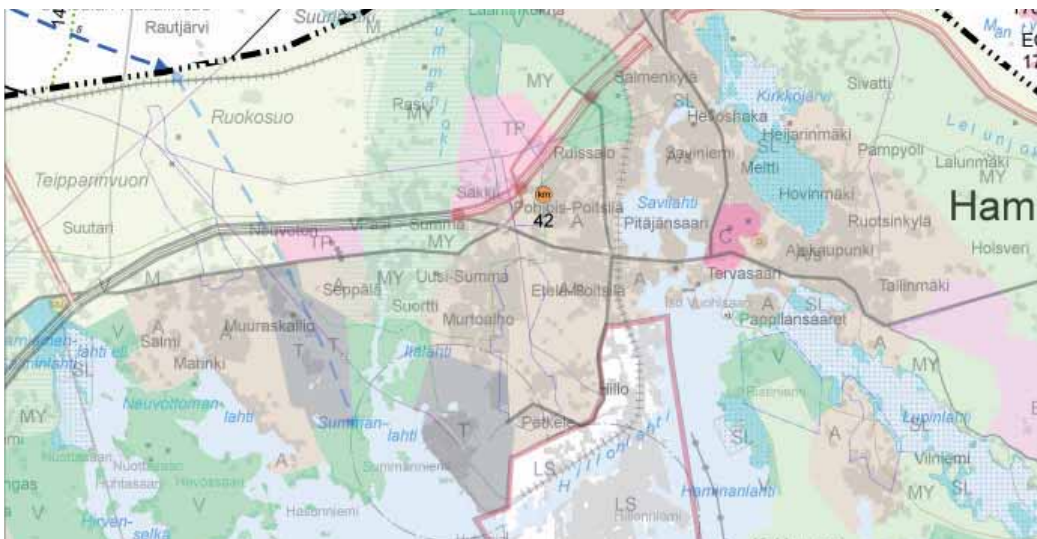
VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖ

Merkinnällä osoitetaan vähintään seudullisesti merkittävien MRL 114 § mukaisten vähittäiskaupan suuryksiköiden sekä vaikutuksiltaan niihin rinnastettavien myymäläkeskittymien sijaintia.

Suunnittelumääräys:

Merkinnän tarkoittamalle alueelle saa sijoittaa maakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. Suuryksiköiden palvelutarjonnassa, mitoituksessa ja tarkemmassa sijoituksessa on varmistettava seudun palvelurakenteen tasapainoinen kehittäminen. Vähittäiskaupan suuryksiköitä kehitettäessä ja sijoitettaessa on varmistettava etteivät tehtävät toimenpiteet heikennä palveluiden saavutettavuutta seudun muissa osissa.

Valtatie 7 Hamina-Vaalimaa moottoritien ohjeellinen varaus ensimmäisen maakuntakaava-

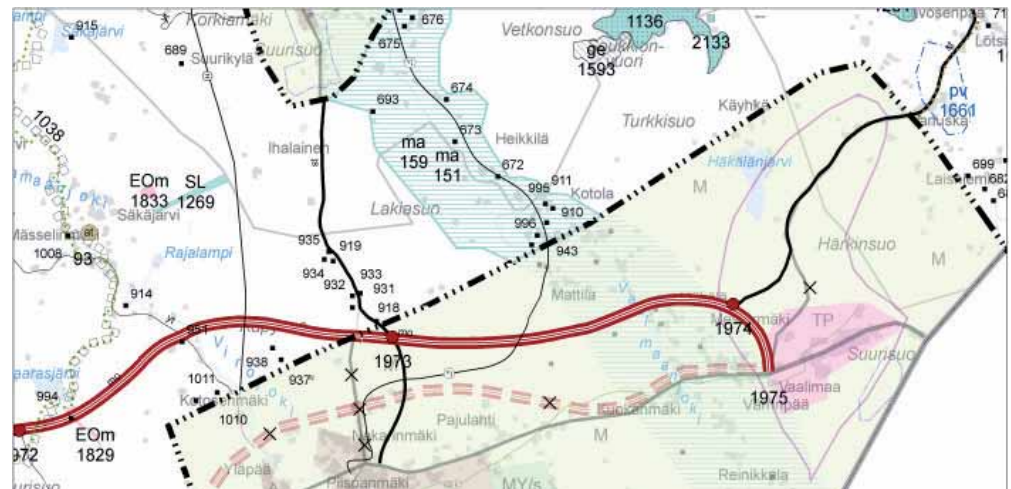
van alueella korvataan moottoritievarauksella sekä tehdään linjausta vastaavat muutokset eritasoliittymien sijaintiin ja seututietieverkkoon:

mo
 MOOTTORI- TAI MOOTTORILIIKENNETIE

Merkinnällä osoitetaan moottori- ja moottoriliikennetiet. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Maankäytön suunnittelulla ei saa estää varauksen myöhempää suunnittelua ja toteuttamista. Yksityiskohtaisessa maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että väylälle pääsy tapahtuu järjestettyjen liittymien kautta.

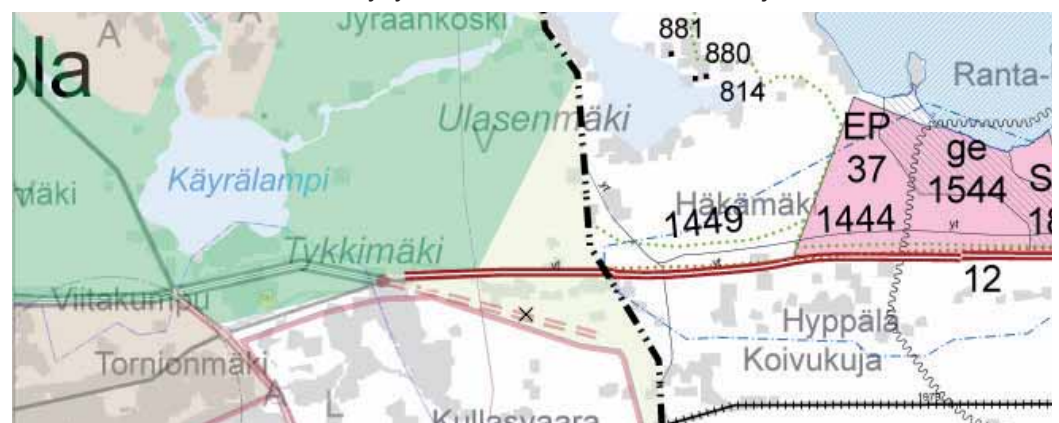
vt/kt/st
 KAKSIAJORATAINEN VALTA-, KANTA- TAI SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

Merkinnällä osoitetaan kaksiajorataiset päätiet ja -kadut. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Suunnittelumääräys:

Ympäröivän maankäytön suunnittelussa tulee varautua siihen, että väylälle pääsy tapahtuu järjestettyjen liittymien kautta

Valtatie 6 Tykkimäki-Kaipainen kaksiajorataisen valtatievaraus ensimmäisen maakuntakaavan alueella korvataan nykyistä valtatieä noudattavalla linjauksella.

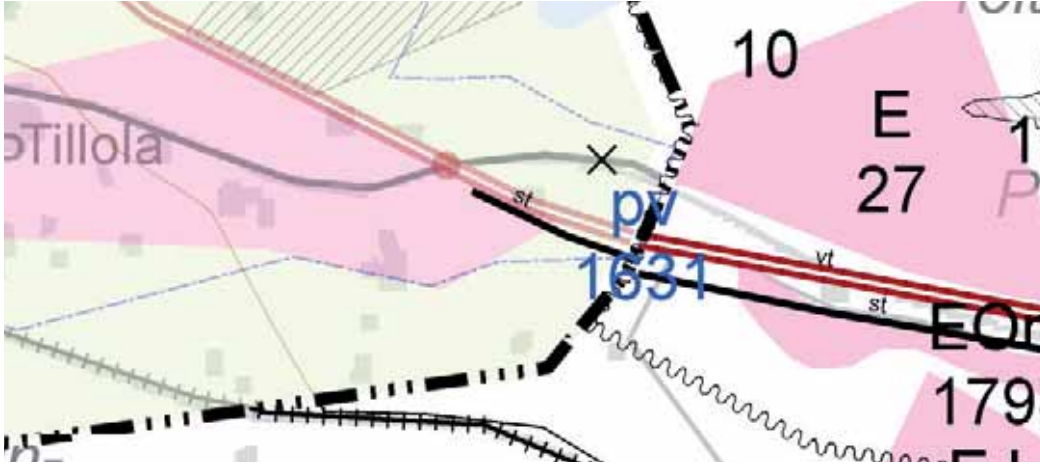

st

SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

Merkinnällä osoitetaan seututiet ja pääkadut. Maakuntakaavassa esitetyt seutu- tai yhdystiet voidaan alueiden tarkemmassa suunnittelussa määrittää pää- tai kokoojakaduiksi. Alueella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus.

Valtatien 12 rinnakkaistienä toimivan seututien linjaus litissä korvataan uudella linjauksella:

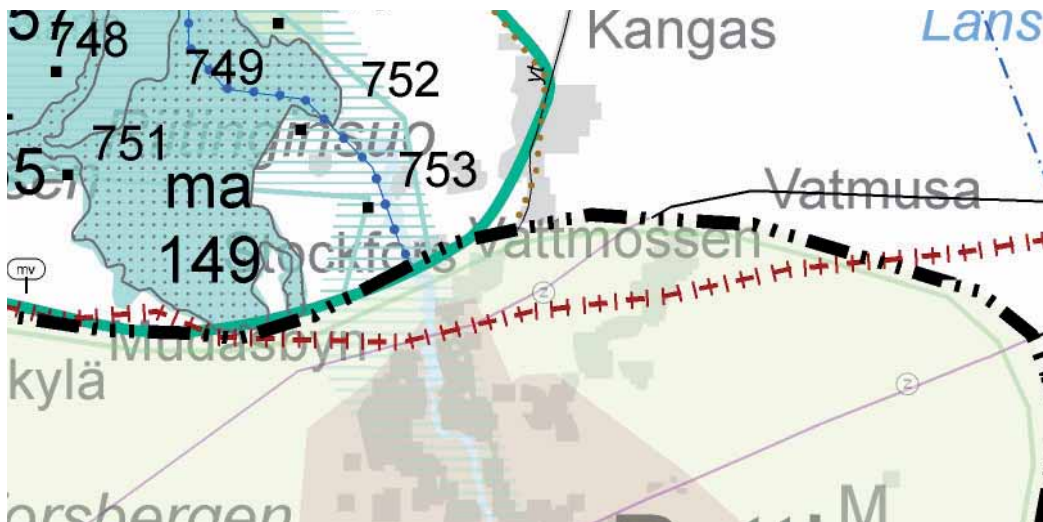

PÄÄRATA, OHJEELLINEN

Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävän uuden pääradan ohjeellinen sijainti.

Suunnittelumääräys:

Alueiden yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on säilytettävä mahdollisuus ratayhteyden suunnitteluun ja toteuttamiseen. Rataa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, että liikenneväylä ei yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa aiheuta aluevaraukseen rajautuvalla tai alueen läheisyydessä sijaitsevalla Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla tai valtioneuvoston verkostoon ehdottamalla alueella sellaisia haitallisia vaikutuksia veden laatuun tai vesialueen pohjaolosuhteisiin, eikä sellaisia melu- tai muita häiriöitä, jotka merkittävästi heikentävät alueen niitä luonnonarvoja, joiden suojelemiseksi alue on sisällytetty tai on tarkoitus sisällyttää Natura 2000 -verkostoon.

Ohjeellisen pääradan varaus Pyhtäällä ulottuu osittain ensimmäisen maakuntakaavan alueelle:

VENEVÄYLÄ

Merkinnällä osoitetaan ensisijaisesti veneilyn runkoväylät sekä muut alueellisesti merkittävät veneilyn pääväylät.

litti

Kouvola

Veneväylävaraukset litissä ja Kouvolassa ulottuvat osittain ensimmäisen maakuntakaavan alueelle:

TIIVISTELMÄ

Kansainväliseltä asemaltaan Kymenlaakso kuuluu Itämeren vahvistuvaan kasvualueeseen. Maakunnan rooli idän ja lännen välisenä porttina on saanut laajemman ja vahvemman viitekehyyksen.

Edellytykset maaseutuasumiselle ovat Kymenlaaksossa hyvät. Kymenlaakson tyyppisessä lyhyiden etäisyyksien ja tiheään asutuksen maakunnassa pääliikenneväylät sijaitsevat asumisnäkökulmasta katsoen edullisesti ja suurin osa varsinaisesta maaseudusta sijaitsee lähellä jonkin kokoista keskusta. Maakunnassa on lähes 18 000 loma-asuntoa, joten kesämökkiläiset ovat merkittävä voimavara maaseudun elinvoimalle.

Kymenlaakso on maan tiheimmin asuttuja maakuntia ja se on kaupungistunut useimpia muita maakuntia selvemmin. Teollisuus, satamat ja itärajan läheisyys ovat Kymenlaaksole tunnusomaisia piirteitä. Siitä huolimatta on maakunnassa säilynyt myös monipuolinen luonto. Pohjois-Kymenlaakson järviluonto, Kymijoki, Etelä-Kymenlaakson suot, merialue saaristoinen sekä rakennettu kulttuuriympäristö kuvastavat maakunnan monipuolisuutta ja ympäristön rikkautta. Kymenlaaksossa sijaitsee kolme kansallispuistoa. Ne suojelevat erityisesti Kymenlaakson arvokasta saaristo-, suo- ja järvisuon erämaaluontoa.

Kymenlaaksossa on asukkaita nykyään lähes 184 000. Väestö on ollut hitaassa laskussa alueella. Laskun odotetaan kuitenkin taittuvan. Maakuntasuunnitelman väestösuunnitelman mukaan Kymenlaakson väestö vuonna 2030 on 197 500 asukasta.

Kymenlaakson maakuntahallitus on hyväksynyt maakuntakaavan tavoitteet 17.9.2007. Kaavan tavoitteet on käsitelty 2.12.2007 myös maakuntavaltuustossa. Maakuntakaavan tavoitteet on esitelty erillisraporttina (Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto, Maakuntakaavan tavoitteet, Kymenlaakson Liitto 2007).

Maakuntakaavassa on tutkittu taajamien ulkopuolisen alueen asumis-, tuotanto- työsäkäynti- ja palvelutoimintojen rakenteellisia vaihtoehtoja. Kymenlaakson maaseutu elää kiinteässä vuorovaikutuksessa taajamien kanssa siten, että maaseutu on selkeästi asumismaaseutua, kun taas maaseudun oma työpaikka- ja palvelurakenne on niukka. Kuitenkin maaseudun työpaikat ja palvelut ovat pysyvä ja välttämätön osa maaseuturakennetta. Maakuntakaavan ratkaisulla on pyritty maaseutuasumisen ja -elinkeinojen kehittämisen tukemiseen yhteysverkoston ylläpidon keinoin ja kulttuuri- ja luonnonympäristön vetovoimatekijöitä hyödyntäen.

Päätieverkon linjausten vaihtoehtoja on tutkittu tiesuunnittelun yhteydessä. Valtatiellä 6 Tykkimäen ja Kaipiaisten välisellä tieosuudella maakuntakaavassa esitetään linjauksen säilyttämistä tien nykyisellä paikalla. Valtatiellä 7 Haminasta Vaalimaalle oli tutkittavana ollut kolme linjausta Haminan ja Virolahden välillä.

Ratahallintokeskus on selvittänyt Helsinki – Pietari – ratayhteyden kehittämistä. Tehdyn esiselvityksen (HEPI) lähtökohtana on ollut tarkastella ennen muuta Heli-radan kahta vaihtoehtoista ratalinjausta Helsinki-Porvoo-Kotka-Luumäki ja Helsinki-Porvoo-Kouvolaa. Lisäksi on tutkittu mahdollisuutta suorempan ratalinjaukseen, joka kulkisi Kotkasta Vaalimaan kautta Viipuriin ja edelleen Pietariin. Ratayhteyttä on selvitetty ensisijaisesti henkilökaukoliikenteen kannalta, mutta tarkasteluihin sisältyy nopean junaliikenteen kehittämisen ohella taajama- ja tavarajunaliikenteen tarpeiden arviointi eri vaihtoehtoissa. Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden edellyttämää, toimivan yhteysverkoston ja energiahuollon erityistavoitteisiin kuuluvaa vesiliikenteen yhteismahdollisuutta Saimaan vesistöstä Suomenlahteen on esitetty tutkittavaksi kaavan vasiliikenteen yhteystarvemerkinä.

Kotkan ja Haminan satamista Pietarin suuntaan on esitetty väylän sijainti. Vedenhankinnan osalta Kymenlaakson vesihuollon maakunnallisessa kehittämissuunnitelmassa on tarkasteltu kahta vaihtoehtoa, joilla parannetaan vedenhankinnan varmuutta nykytilanteeseen verrattuna. vaihtoehdossa 1 nykyistä järjestelmää täydennetään ja vedenhankinnan varmuutta parannetaan ottamalla käyttöön nykyisten verkostojen lähellä olevia pohjavesivarjoja ja kunnostamalla käytöstä poistettuja ottamoita varavedenottoiksi. Vaihtoehto 2 perustuu Selänpään pohjavesivarjojen käyttöönottoon. Maakunnallisten kulttuuri- ja luonnonperinnön arvoalueiden keskittymät on tutkittu erilliselävityksessä. Varsinaisella kaavakartalla ei kulttuuriperinnön osalta esitetä laajoja kehittä-

tämisaalueita, vaan kohteet esitetään yksilöityinä tai selvitysaineiston rajausten mukaisina.

Luonnonperinnön osalta on tutkittu arvovyöhykkeitä luonnon- ja maiseman arvoiltaan ylimaakunnallisesti vetovoimaisilla alueilla. Maakuntakaavassa osoitetaan viheralueverkosto ja viheryhteyksiä, jotka huomioivat luontoarvoja ja luovat ekologisia yhteyksiä myös suojelualueiden ulkopuolella.

Uusien virkistys- ja matkailualueiden tarpeita on tutkittu erityisesti Suomenlahden rannikolla, jossa maankäytön paineet ovat huomattavat. Kaavan valmistelussa on tutkittu mahdollisuutta muodostaa uusia tai laajentaa vanhoja virkistys- ja matkailualueita erityisesti Suomenlahden rannikolla.

Maakuntakaavassa on tutkittu maakunnan kiviainesten ja turvetuotannon pitkän tähtäyksen vaihtoehtoja suhteessa luonnonarvojen säilyttämiseen. Kiviaineshuollon turvaamiseksi maa-ainesaalueita on varattu siten, että vaihtoehtoisia toteutumismahdollisuuksia on runsaasti. Maakunnan etelä- ja pohjoisosat ovat hyödynnettävissä olevien kiviainesten määrän ja käyttöpaineiden suhteen hyvin erilaisia

Maakuntakaavassa on tutkittu puolustusvoimien aluetarpeiden toteutusvaihtoehtoja suhteessa kehittämistarpeisiin sekä toiminnan ympäristövaikutuksiin.

Kymenlaakson rannikon tuulivoimaan soveltuvat alueet kartoitettiin vuonna 2005. Maa-seutu ja luonto -maakuntakaavan alueelle sijoittuvien potentiaalisten tuulivoima-alueiden lukumäärää ja rajausta tarkasteltiin tuulivoimaselvityksen laatimisen jälkeen päivitetyn tiedon mukaisesti.

Laadittavana ollut maakuntakaava on nimeltään Kymenlaakson maakuntakaava, maa-seutu ja luonto. Maakuntakaavan muutos koskee vaihemaakuntakaavaa Kymenlaakson maakuntakaava, taajamat ja niiden ympäristöt.

Kaava-alue on Kymenlaakson maakunta, johon kuuluu 7 kuntaa: Hamina, Iitti, Kotka, Kouvola, Miehikkälä, Pyhtää ja Virolahti.

Kaavan laadinta alkoi välittömästi edellisen vaihekaavan valmistuttua vuonna 2006. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä alkuvuodesta 2007. Kaavan perusselvitysten, tavoitteiden ja alueidenkäyttöperiaatteiden sekä kaavaluonnoksen valmistelun tukena oli käsittely teemakohtaisissa työryhmissä. Kaavaluonnos oli nähtävillä 2.6.–15.8.2008 ja sitä esiteltiin kuntakohtaisissa yleisötilaisuuksissa. Kaavaluonnoksesta saadun runsaan palautteen pohjalta valmisteltiin kaavaehdotus, joka oli nähtävillä 19.1.–20.2.2009. Maakuntavaltuusto hyväksyi kaavan 8.6.2009.

VIITTEET

AKK motorsport, Suomen moottoriliitto ry, Kouvolan kaupunki, Iitin kunta, Kouvolan seudun kuntayhtymä 2008. Kymi Logistic & Motorsport Park. Esiselvitys moottoriurheilun tahtumakeskuksen perustamisesta Iitin Tillolan alueelle. Kouvolan seudun kuntayhtymä, maankäyttö, 36 s.

Ampumaratatyöryhmän mietintö 2006. Puolustusvoimien ampumaratatoiminta maankäytön suunnittelussa ja ympäristölupamenettelyssä. Suomen ympäristö 38/2006.

Etelä-Suomen maakuntien liittouma 2006. Kohti Etelä-Suomen aluerakenne 2030 -visiota - Liikenteen runkoverkon kärkihankkeet, 29 s.
(Verkkajulkaisu: http://www.etela-suomi.fi/files/39/Liikenteen_karkihankkeet.pdf)

Etelä-Suomen maakuntien liittouma 2005. Etelä-Suomen aluerakenne 2030 - Asuminen, ympäristö ja liikenne, 43 s.

(Verkkajulkaisu: http://www.etela-suomi.fi/files/84/asuminen_ymparisto_ja_liikenne2.pdf)

Euroopan komissio 2001. Valkoinen kirja – Eurooppalainen liikennepolitiikka vuoteen 2010: valintojen aika. Luxemburg: Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto, 123 s.

(Verkkajulkaisu: http://ec.europa.eu/transport/white_paper/documents/)

Ilmailulaitos 2003. Utin varuskunnan kehittäminen - Helikoptereiden sekä lentokoneiden melun leviäminen vuonna 2008. Ilmailulaitos A9 / 2003.

Itä-Uudenmaan liitto, Kymenlaakson Liitto 2005. Tuulivoiman tuotantoon soveltuvien maa- ja merialueiden kartoitus Itä-Uudenmaan ja Kymenlaakson rannikkoalueilla. Jaakko Pöyry Infra, Electrowatt-Ekono, 119s. + liitteet.

(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2008. Kymenlaakson maakunnallinen vesihuollon kehittämissuunnitelma. Luonnos 11.9.2008. Pöyry, 34 s.

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2008. Kaakkois-Suomen vesihoidon toimenpideohjelma pohjavesille. Luonnos 31.10.2008, 66 s. + liitteet.

(Internet: www.ymparisto.fi > Kaakkois-Suomi > Ympäristönsuojelu > Vesienhoidon suunnittelu ja yhteistyö (VPD))

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2008. Kaakkois-Suomen vesihoidon toimenpideohjelma Kymijoen Suomenlahden vesienhoitoalueelle. Luonnos 31.10.2008, 122 s. + liitteet.

(Internet: www.ymparisto.fi > Kaakkois-Suomi > Ympäristönsuojelu > Vesienhoidon suunnittelu ja yhteistyö (VPD))

Katriina Keskitalo (toim.) 2004. Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen. Kymenlaakson loppuraportti. Alueelliset ympäristöjulkaisut 349, 134 s.

(Internet: www.ymparisto.fi > Palvelut ja tuotteet > Julkaisut > Alueelliset ympärist... > Alueelliset ympärist... > AY349 Pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen)

Kontturi & Lyytikäinen 1985. Kymenlaakson harjuluonto. Kymenlaakson seutukaavaliiton julkaisu A:22. Valtakunnallinen harjuntutkimus. Raportti 34, 159 s.

Kouvolan seudun kuntayhtymä 2005 a. Kouvolan seudun haulikkoampumaradat. Ympäristökatselmus. WSP Environmental Oy, 12.s.Kouvolan seudun kuntayhtymä 2005 b . Moottori- ja ampumaradat – esiselvitys sijoittumisesta Kouvolan seudun aluerakenteessa. Kouvolan seudun kuntayhtymä, maankäyttö, 20 s.

Kouvolan seudun kuntayhtymä 2007. Utin alueen maankäytön yleissuunnitelma. Kouvolan seudun kuntayhtymä, maankäyttö, 7.7.2007.

Kymenlaakson seutukaavaliitto 1990. Selvitys Ahvenkoski – Kymi 400 kV:n voimajohdon ympäristövaikutuksista. Julkaisu B:88, 15 s.
Kymenlaakson Liitto 1991. Kulttuuriympäristöjen toimenpideohjelma. Kymenlaakson Liiton julkaisu B:90.

Kymenlaakson Liitto 1992. Kymenlaakson kulttuurimaisemainventointi, Moniste B 107, 39 s + liitteet.

Kymenlaakson Liitto 2005. Kymenlaakson maakuntasuunnitelma 2005-2015, 25 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > Aluekehitys > Maakunnan kehittäminen)

Kymenlaakson Liitto 2007. Rantarakentamisen kehittämisselvitys. Finnish Consulting Group, Infra ja ympäristö, 66 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2007. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma. Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto, 32 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2007. Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto. Maakuntakaavan tavoitteet, 19s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008., Kaupalliset palvelut. Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto. Tuomas Santasalo Ky, 42 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaehdotuksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luontoarvoihin 84 s..
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Selvitys Kymenlaakson vaihemaakuntakaavaluonnoksen maankäyttöratkaisujen vaikutuksista Natura 2000 -verkoston luontoarvoihin 72 s..
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Ekologisesti arvokkaat alueet ja luonnonsuojelu Kymenlaakson maakuntakaavassa, 78 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Virkistys- ja ulkoilualueselvitys, s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Maakuntakaavan turvetuotantoalueiden inventoinnit 2008, Luontoselvitys Kotkansiipi, 113 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Maakuntakaavan turvetuotantoalueiden inventoinnit 2008, Luontoselvitys Kotkansiipi laatima, selvitys, 113 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Kymenlaakson maaseutu- ja saaristoalueiden rakenneselvitys, 25 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008. Kiviainesalueet maakuntakaavassa, 24 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Kymenlaakson Liitto 2008, Turvetuotanto maakuntakaavassa. Lähtökohdat, 20 s.
(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 -sarja

Opas 1 Kaavamerkinnät (YM 10.4.2000)

Opas 5 Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista (YM 15.1.2001)

Opas 6 Maakuntakaavan sisältö ja esitystapa (YM 1.7.2002)

Opas 7 Maakuntakaavan oikeusvaikutukset (YM 2.7.2002)

Opas 8 Osallistuminen ja vaikutusten arviointi maakuntakaavoituksessa (YM 3.7.2002)

Opas 9 Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden soveltaminen kaavoituksessa (YM 3.4.2003)

Opas 10 Maakuntakaavamerkinnot ja -määräykset (YM 15.6.2003)
(Internet: www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000 –sarja)

Museovirasto1993. Rakennettu kulttuuriympäristö, valtakunnallisesti merkittävät kulttuurihistorialliset ympäristöt. Museoviraston julkaisu 16 /1993, 278 s.

Helsinki:

(Internet: <http://www.nba.fi/rky1993>)

ProAgria 2008. Kymenlaakson maakuntakaavan sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset. Luonnos 30.10.2008 (Projektijulkaisu), 72 s.

(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Ratahallintokeskus 2004. Etelä-Suomen rautatieliikenteen visiotarkastelut 2050. Kehittämisstrategian luonnos..

(Internet Ratahallintokeskus (RHK) > Hankkeet > Suunnittelu > Valmistuneita selvityksiä ja suunnitelmia >> Etelä-Suomen rautatieliikenteen visiot 2050)

Ratahallintokeskus 2008. Helsinki–Pietari-rautatieyhteyden kehittäminen. Esiselvitys ja vaikutusten arviointi Suomen osalta. Strategioita ja selvityksiä 2/2008, 95 s.

(Verkkojulkaisu: http://www.rhk.fi/tietopalvelu/julkaisut/strategiat_ja_selvitykset/)

Suomen ympäristökeskus ja Kaakkois-Suomen ympäristökeskus 2008: Kymenlaakson merkittävät tulva-alueet. Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen arvio Kymenlaakson merkittävistä tulva-alueista 1 / 2008, 7 s. (luonnos)

(Internet: www.kymenlaakso.fi > maakuntakaavoitus)

Uudenmaan Liitto, 2008. Metropolialueelle kestävä aluerakenne, 31 s.

(Verkkojulkaisu: http://www.metkaprojekti.info/Metka_suomi.pdf).

Uudenmaan ympäristökeskus 2008. Yhteistyöllä parempaan vesihoitoon. Ehdotus Kymi-joen Suomenlahden vesihoitoalueen vesienhoitosuunnitelmaksi vuoteen 2015, 163.

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista 29.10.1992/993

(Internet: <http://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/1992/19920993>)

Ympäristöministeriö 2001. Valtioneuvoston päätös valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista. Maankäyttö- ja rakennuslaki 2000. Opas 5, 55 s.

Valtioneuvosto on päättänyt 13.11.2008 valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden tarkistamisesta. Vuoden 2000 päätöstä on tarkistettu tavoitteiden sisällön, (luvut 4.2-4.7), voimaantumisen ja toimeenpanon (luku 8) sekä muutoksenhaun (luku 9) osalta. Muilta osin, kuten tavoitteiden oikeusperustan ja oikeusvaikutusten osalta, vuoden 2000 päätös jää voimaan.

(Internet: www.ymparisto.fi > Maankäyttö ja rakentaminen > Maankäytön suunnittelu > Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet)

Ympäristöministeriö1992. Arvokkaat maisema-alueet. Maisema-aluetyöryhmän mietintö II. 66 /1992, 204 s.

(Internet: www.ymparisto.fi > Luonnonsuojelu > Maisemansuojelu ja -... > Arvokkaat maisema-alueet).

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyihin liittyvät aineistot (Internet).

1) www.ymparisto.fi > Kaakkois-Suomi > Ympäristövaikutusten... > Vireillä olevat YVA-hankkeet

2) www.ymparisto.fi > Kaakkois-Suomi > Ympäristövaikutusten... > Päättyneet YVA -hankkeet

Kaavan laatimisen kannalta keskeiset lähtökohta-aineistot ja lähteet ja on lueteltu maakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa sekä maakuntakaavan selvityksissä.

Paikkatietoaineistot ja sähköiset hallintajärjestelmät

Finngrid oy:

- Sähköverkko, Toimitettu 7.1.2007
- Kansainvälinen öljyputki

Gasum Oy:

- Pää kaasulinjat, toimitettu 30.1.2007

Kaakkois-Suomen Tiepiiri:

- Tiekanta, Toimitettu paikkatietoaineistona 30.10.2007

Kaakkois-Suomen ympäristökeskus:

- Maakunnallisesti arvokkaat harjualueet

Kymenlaakson Liitto:

- Kymenlaakson maakuntakaava, Taajamat ja niiden ympäristö kaavan paikkatietoaineisto
- Kymenlaakson seutukaava. 1999.

Maanmittauslaitos:

- Ylimaakunnalliset retkeilyreitit, toimitettu paikkatietona 21.12.2007

Metsähallitus:

- Metsähallituksen suojelualueet, toimitettu paikkatietoaineistona 28.1.2008

Merenkulkuhallitus:

- Laiva- ja veneväylät, Toimitettu paikkatietona 28.11.2007

Museovirasto:

- Kiinteät muinasjäänökset, toimitettu 13.5.2008
- Museotie, paikkatietoaineisto, toimitettu 13.5.2008
- Rakennussuojelukohteet, 1993
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristö kohteet, 1993

Päävesijohdot ja viemärilinjat: Kymenlaakson kunnat.

Puolustusvoimat:

- Salpalinja aineisto, toimitettu 13.3.2008

Suomen ympäristökeskus:

- Valtakunnallisesti arvokas harju-alue tai muu geologinen muodostuma (Oiva-palvelu, tilanne 3.6.2005)
- Corine Land Cover 2000-paikkatietokanta (Oiva-palvelu, aineisto valmistunut 2005)
- Hertta - Tietokanta. Ympäristöhallinnon tietopalvelujärjestelmä
- Natura 2000 -alueet (Oiva-palvelu, päivitetty 19.8.2007)
- Pohjavesi alueet (Oiva-palvelut, päivitetty 11.11.2008)
- Suojelu ohjelmat ja erämaat (Oiva-palvelu, päivitetty 11.11.2008)
- Valuma-alueet ja merijako paikkatietokanta (Oiva-palvelu)
- Väestö 1980-, YKR-aineisto

KUVALÄHTEET

Ilmakuvat: Hannu Vallas, Lentokuva Vallas Oy ja Kymenlaakson Liitto
Muut kuvat: Kymenlaakson Liitto

LIITTEET

- 1 Kohdeluettelo
- 2 Visio 2030 Aluerakenne / Kymenlaakson liitto
- 3 Kymenlaakson merkittävät tulva-alueet

Kymenlaakson maakuntakaava, maaseutu ja luonto Liite 1

Kohdeluettelo

8.6.2009

NRO/TUNNUS	NIMI	KUNTA	ala ha/tyyppi
MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISEN KOHDEALUE			
1	Pyhtään matkailun kehittämisen kohdealue	Pyhtää 9839	
RAIDELIIKENTEEEN YHTEYSTARVE			
3	Kouvola raideliik. yt		
2	HePi Hamina		
VESILIIKENTEEEN YHTEYSTARVE			
5	Vesiliikenteen yt2		
4	Vesiliikenteen yt1		
VIHERYHTEYSTARVE			
9	Reitkalli-Saaramaa		
7	Koivuviikki-Valkmusa- Kananiem		
6	Heisanharju-Vuohijärv-Repovesi		
8	Kymijoki-Kajasuo		
MELUALUE			
10	Tillolan moottoriratamelu (rajaus tulossa)	litti	592
11	Pahkajärvi, laaja meluvyöhyke	Kouvola	10199
13	Yrttikangas	Kouvola	706
12	Utti: Tyrri, lento, Hornet laaja meluvyöhyke	Kouvola	1107
ALUE, JOLLA KULKEMINEN ON RAJOITETTU			
14	Kirkonmaa	Kotka 6	
15	Pahkajärven kulkurajoitusalue	Kouvola	1850
16	Pesäntäjärvi	Kouvola	101
OSA-ALUE, JOLLA ON AJOITTAIN PUOLUSTUSVOIMIEN HARJOITUSTOIMINTAA			
18	Karijärvi ehp	Hamina	1588
17	Honkaniemenkangas osa-alue	Hamina	468
KONSULTOINTIVYÖHYKE			
19	Woikoski Oy konsultointivyöhyke	Kouvola	706
TAAJAMATOIMINTOJEN ALUE			
20	Vuolenkoski	litti 127	
21	Vuohijärvi	Kouvola	112
22	Klamila	Virolahti	253
LOMA- JA MATKAILUALUE			
23	Verlan historiallinen teollisuusympäristö	Kouvola	84
24	Verssonkangas R	Pyhtää 63	
25	Mäntyniemi	Pyhtää 8	
26	Hurppu Loma- ja matkailualue	Virolahti	55
ERITYISALUE			
27	Tillolan moottoriturheilun tapahtumakeskus	litti 137	
98	Moottorirata	Kouvola	
AMPUMARATA			
99	Yrtinkankaan ampumarata	Kouvola	
2145	Utin Ampumarata	Kouvola	
2144	Vekarajärven ampumarata	Kouvola	
2143	Tuleva monitoimi ampumarata	Kouvola	
2142	Vekaranjärven sinkorata	Kouvola	

PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE

29	Karjärvi	Hamina	745
28	Honkaniemenkangas	Hamina	39
30	Kirkonmaa	Kotka	262
32	Vanhankylänmaa	Kotka	67
31	Rankki	Kotka	51
38	Vekaranjärvi	Kouvola	5218
34	Selänpään lentokenttä	Kouvola	191
36	Utin varuskunta	Kouvola	328
37	Utti	Kouvola	276
33	Vallanjärvi	Miehikkälä	444
39	Mustamaa	Virolahti	125
41	Valkjärvi	Virolahti	217
40	Valkjärven lisäalue	Virolahti	450

PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE, JOLLA ON NATURA 2000-KOhteita

35	Selänpäänkangas	Kouvola
----	-----------------	---------

KYLÄ

52	at	hamaa	Hamina
57	at/s	Mäntlahti	Hamina
55	at	Metsäkylä	Hamina
54	at/s	Kuorsalon kylä	Hamina
53	at	Kannusjärvi-Kitula	Hamina
61	at	Reitkalli	Hamina
63	at	Turkia	Hamina
56	at	Myllykylä	Hamina
59	at	Paijärvi	Hamina
58	at	Onkamaa	Hamina
62	at/s	Tammio	Hamina
60	at	Pyhältö	Hamina
66	at/s	Perheniemi-Sääksjärvi	Iitti
65	at	Lyöttilä	Iitti
64	at	Haapa-Kimola	Iitti
73	at/s	Mullinkylä-Autionkylä-Suurikylä	Kotka
72	at	Juurikorpi	Kotka
71	at/s	Huruksela	Kotka
70	at/s	Haapasaari	Kotka
67	at	Huhdasjärvi	Kouvola
87	at	Selänpää	Kouvola
83	at	Anttila	Kouvola
69	at	Siikava	Kouvola
86	at	Pihlajasaaren kylä	Kouvola
44	at	Enäjärvi	Kouvola
51	at	Raussila	Kouvola
50	at	Ratula	Kouvola
48	at	Savero	Kouvola
49	at/s	Sippolan kirkonkylä	Kouvola
68	at	Kimolan kylä	Kouvola
43	at	Ahvio	Kouvola
45	at	Hirvelä	Kouvola
46	at	Junkkari-Muhniemi	Kouvola
47	at	Liikkalan kylä	Kouvola
85	at	Pasi-Tirva	Kouvola
88	at	Tuohikotti	Kouvola
90	at	Utti-Kuivala	Kouvola
84	at	Kääpälä	Kouvola
89	at	Utti	Kouvola
74	at	Hurtala	Miehikkälä
78	at	Salo-Miehikkälä	Miehikkälä
75	at	Muurikkala	Miehikkälä
79	at	Suur-Miehikkälä	Miehikkälä
76	at	Muurola	Miehikkälä

77	at	Pitkääkoski	Miehikkälä
80	at	Hirvikoski	Pyhtää
82	at/s	Purola	Pyhtää
81	at/s	Kaunissaaren kylä	Pyhtää
91	at	Pihlaja	Violahti
94	at/s	Virolahden kirkonkylä	Violahti
93	at	Säkäjärvi	Violahti
92	at/s	Ravijoki	Violahti

VÄHITTÄISKAUPAN SUURYKSIKKÖ

42		Summan vähittäiskaupan suuryksikkö	Hamina
----	--	------------------------------------	--------

PALVELUJEN ALUE

95	p/s	Harjun maatalousoppilaitos	Violahti
----	-----	----------------------------	----------

TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE

96	Voikoski T	Kouvola	
97	Vahterikonkangas	Violahti	

MATKAILUKOHDE

103		Vimpasaari	Hamina
102		Rakin-Kotka	Hamina
106		Ylä-Kaitalan lomamökit	Iitti
104		Lossirannan kartano	Iitti
105		Veljestenharju, Arrajärven ranta-alue	Iitti
109		Karhusaari	Kotka
110		Kultaankoski matkailu	Kotka
112		Pernoonskosket luontomatkailu	Kotka
111		Ollinkari	Kotka
113		Tynnyrkari	Kotka
108		Aholan lomalaidun	Kotka
122		Vääntäjän tila	Kouvola
118		Kirjokivi	Kouvola
107		Aurantola	Kouvola
120		Puhjonranta	Kouvola
100		Saaramaan leirintä- ja nuorisoleirintäalue	Kouvola
101	rm/s	Wredeby	Kouvola
119		Orilampi	Kouvola
121		Tirva	Kouvola
114		Lapjärven kurssikesk	Miehikkälä
115		Peltolan ratsastusta	Miehikkälä
116		Hattarin lomakylä	Pyhtää
117	rm/s	Kaunissaaren matkailukohde	Pyhtää
123		Bunkkerimuseo	Violahti
124		Lintulahden luontomatkailukeskus	Violahti

KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE, VALTAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ

135	RKY5	Sippolan kirkonkylän kulttuurimaisema	
144	RKY70	Kelviikin kalasatama	
143	RKY69	Harjun maatalousoppilaitos ja	
142	RKY66	Suuri Rantatie ja Pyterlahden	
141	RKY65	Virolahden kirkkomaisema (valtak.)	
140	RKY61	Brakilan kartanoympäristö	
148	MAO050013	Tammio	
152	MAO050018	Iitin kirkonkylä - Lyöttilä	
139	RKY6	Liikkalan varustus	
130	RKY2	Kymijoen kulttuurimaisema	
129	RKY18	Perheniemien kartano ja	
145	RKY8	Elimäen kirkonseudun kulttuurimaisema	
137	RKY55	Vanha-Kimmon rakennusryhmä	
128	RKY17	Koskenniskan Hautala	
131	RKY20	Verlan historiallinen teollisuusympäristö	
153	MAO050025	Elimäen kulttuurimaisemat	

133	RKY46	Salpalinja
134	RKY48	Ahvenkosken kartano ja Kymijoen
125	RKY	Kuorsalon maisema
136	RKY54	Selänpään kulttuurimaisema (valtak.)
132	RKY27	Hurukselan kylä
149	MAO050014	Kymijoen laakso
126	RKY10	Hämeenkylässä kartanoympäristö
127	RKY11	Villikkalan Pitkäsilta
138	RKY59	Myllykylän myllymaisema (Sahakoski)
146	MAO050011	Kaunissaari - Ristisaari
151	MAO050016	Vaalimaanjokilaakso
147	MAO050012	Haapasaari
150	MAO050015	Sippolanjoen ja Summanjoen laaksot

KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA TÄRKEÄ ALUE, MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVÄ

164	Mankalan koskiseutu
184	Virolahden kirkkomaisema
165	Mankalan voimalaitoksen ympäristö
166	Muhniemi-Junkkari
177	Strukan metsäalue
173	Pyhtään Länsikylä-Myllykylä
170	Oravala-Pyhäjärvi
186	Ylänummi
156	Haapa-Kimola
185	Vuolenkoski
155	Enäjärvi
172	Pihlajasaari
154	Anttila
175	Ravijoki, Harju, Pihlajajoki
181	Tuohikotti
161	Kimolan kanava
171	Perheniemi-Sääskjärvi
176	Selänpään kulttuurimaisema
163	Lapjärvi
149	Kymijoen laakso
182	Verla
157	Haimila
180	Tirva
179	Tapola-Sitikkala
183	Villikkala-Raussila
169	Onkamaa
152	Iitin kirkonkylä - Lyötilä
168	Nopala
167	Myllykylä-Ihamaa
160	Kannusjärvi
178	Suur-Miehikkälä
174	Pyölinjoki, Kattilainen-Klamila

UNESCO:N MAAILMAPERINTÖKOHDE

187	UNESCO:n maailmanperintökohde Verla	Kouvola	117
-----	-------------------------------------	---------	-----

UNESCO:N MAAILMAPERINTÖKOHDE

188	Struven mittausketjun piste	Pyhtää	
-----	-----------------------------	--------	--

MUINAISMUISTOALUE

189	Utin linoitus	Kouvola	28
-----	---------------	---------	----

ALUE, JOLLA ON SÄILYTETTÄVIÄ VÄHINTÄÄN MAAKUNNALLISESTI MERKITTÄVIÄ RAKENNUSKULTTUURI-KOhteita

54	at/s	Kuorsalon kylä	Hamina
----	------	----------------	--------

57	at/s	Mäntlahti	Hamina
62	at/s	Tammio	Hamina
66	at/s	Perheniemi-Sääksjärvi	litti
73	at/s	Mullinkylä-Autionkylä-Suurikylä	Kotka
71	at/s	Huruksela	Kotka
70	at/s	Haapasaari	Kotka
23	RM/s	Verlan historiallinen teollisuusympäristö	Kouvola
36	EP/s	Utin varuskunta	Kouvola
2141	yt/s	MYLLYKOSKI - JOKISILTA	Kouvola
38	EP/s	Vekaranjärvi	Kouvola
49	at/s	Sippolan kirkonkylä	Kouvola
101	rm/s	Wredeby	Kouvola
81	at/s	Kaunissaaren kylä	Pyhtää
117	rm/s	Kaunissaaren matkailukohde	Pyhtää
82	at/s	Purola	Pyhtää
2139	MY/s	Vanhasaari, Santio, Parrio	Virolahti
92	at/s	Ravijoki	Virolahti
1381	VR/s	Kormusaari ja Tuuholmi	Virolahti
1920	yt/s	Museotie	Virolahti
95	p/s	Harjun maatalousoppilaitos	Virolahti
1351	VR/s	Pitkä-Kotka	Virolahti
94	at/s	Violahden kirkonkylä	Virolahti
22	A/s	Klamila	Virolahti
2140	MY/s	Rautalanselkä-Halssinselkä	Virolahti

MUINAISMUISTOKOHDE

422	1000008209	Metsäkylä (Skogby) Klemola	Hamina	asuinpaikat
424	1000008211	Metsäkylä (Skogby) Mattila	Hamina	asuinpaikat
425	1000008212	Metsäkylä (Skogby) Toikka	Hamina	asuinpaikat
380	1000003519	Pieni Musta 1	Hamina	puolustusvarustukset
423	1000008210	Metsäkylä (Skogby) Koivu	Hamina	asuinpaikat
474		Tankholma	Hamina	hylky (puu)
442	1000008243	Pyhältö (Pöhelde) Paronen	Hamina	asuinpaikat
421	1000008208	Lankila (Langila)	Hamina	asuinpaikat
471		Aarholman hylky	Hamina	hylky (puu)
470		liikluvinlahti	Hamina	hylky (puu)
469		Kuorsalo	Hamina	hylky (puu)
468		Ravaholma	Hamina	hylky
467		Kattilasaaren hylky	Hamina	hylky
481		Lehtinen	Hamina	mahdollinen hylky
480		Kaapsaaren hylky	Hamina	hylky (puu)
479		Pyhältö	Hamina	hylky (puu)
418	1000008201	Kitula (Kitulaby) Kaipainen	Hamina	asuinpaikat
353	917010025	Koskela	Hamina	asuinpaikat
426	1000008215	Mylykylä (Kvarnby) Jaakkola	Hamina	asuinpaikat
473		Jumpreiskerin hylky	Hamina	hylky (puu)
385	1000005821	Viidankangas 2	Hamina	asuinpaikat
384	1000005820	Viidankangas 1	Hamina	asuinpaikat
383	1000004369	Lakaliininmäki	Hamina	asuinpaikat
382	1000003521	Pieni Musta 3	Hamina	puolustusvarustukset
381	1000003520	Pieni Musta 2	Hamina	puolustusvarustukset
397	1000008180	Ihamaa (Ihaxama) Pakkanen	Hamina	asuinpaikat
429	1000008218	Mäntlahti (Mentelax) Vanhakylä	Hamina	asuinpaikat
428	1000008217	Mylykylä (Kvarnby) Teikari	Hamina	asuinpaikat
427	1000008216	Mylykylä (Kvarnby) Puonti	Hamina	asuinpaikat
466	1000009369	Tupakangas 2	Hamina	kivirakenteet
396	1000008179	Ihamaa (Ihaxama) Lanki	Hamina	asuinpaikat
379	917010060	Kipanaiseniemi	Hamina	hautapaikat
465	1000008561	Koivukorpi 4	Hamina	hautapaikat
434	1000008229	Onkamaa (Ongama) Ala-Liikkala	Hamina	asuinpaikat
435	1000008230	Onkamaa (Ongama) Tilli	Hamina	asuinpaikat
436	1000008231	Paijärvi (Paiyervi) Pakkanen	Hamina	asuinpaikat
437	1000008232	Paijärvi (Paiyervi) Luoma	Hamina	asuinpaikat
438	1000008239	Pyhältö (Pöhelde) Mäki	Hamina	asuinpaikat

439	1000008240	Pyhältö (Pöhelde) Mäenpää	Hamina	asuinpaikat
440	1000008241	Pyhältö (Pöhelde) Liikkanen	Hamina	asuinpaikat
441	1000008242	Pyhältö (Pöhelde) Toivola	Hamina	asuinpaikat
445	1000008246	Pyötsaari (Bötesö)	Hamina	asuinpaikat
430	1000008219	Mäntlahti (Mentelax) Hovi	Hamina	asuinpaikat
446	1000008247	Rakila/Brakila (Braksby)	Hamina	asuinpaikat
444	1000008245	Pyhältö (Pöhelde) Vähä-Uski	Hamina	asuinpaikat
400	1000008183	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Porkka	Hamina	asuinpaikat
419	1000008202	Kitula (Kitulaby) Törö	Hamina	asuinpaikat
432	1000008227	Onkamaa (Ongama) Puhakka	Hamina	asuinpaikat
417	1000008200	Kitula (Kitulaby) Kitunen	Hamina	asuinpaikat
416	1000008199	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
392	1000007962	Posti-Ahokas	Hamina	asuinpaikat
395	1000008178	Ihamaa (Ihaxama) Harju	Hamina	asuinpaikat
399	1000008182	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Muuri	Hamina	asuinpaikat
447	1000008248	Reitkalli (Bredskallaby/Bässeby) Paljakka	Hamina	asuinpaikat
401	1000008184	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Parkko	Hamina	asuinpaikat
420	1000008207	Kuorsalo (Korusala)	Hamina	asuinpaikat
443	1000008244	Pyhältö (Pöhelde) Perilä	Hamina	asuinpaikat
394	1000008177	Ihamaa (Ihaxama) Koski	Hamina	asuinpaikat
448	1000008249	Reitkalli (Bredskallaby/Bässeby) Tanska	Hamina	asuinpaikat
431	1000008226	Onkamaa (Ongama) Lahti	Hamina	asuinpaikat
398	1000008181	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
402	1000008185	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
414	1000008197	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Heitto	Hamina	asuinpaikat
413	1000008196	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Tulokas	Hamina	asuinpaikat
412	1000008195	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Kiri	Hamina	asuinpaikat
411	1000008194	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
409	1000008192	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Hasu	Hamina	asuinpaikat
407	1000008190	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
406	1000008189	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
377	917010058	Pörstinki	Hamina	kivirakenteet
405	1000008188	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
352	917010024	Sartonen	Hamina	asuinpaikat
342	917010014	Santamäki	Hamina	asuinpaikat
403	1000008186	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
393	1000007963	Uusiinty	Hamina	asuinpaikat
450	1000008252	Reitkalli (Bredskallaby/Bässeby) Jokiranta	Hamina	asuinpaikat
451	1000008253	Reitkalli (Bredskallaby/Bässeby) Viikari	Hamina	asuinpaikat
410	1000008193	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi)	Hamina	asuinpaikat
386	1000007953	Viita	Hamina	asuinpaikat
387	1000007954	Hietala	Hamina	asuinpaikat
388	1000007955	Suuri Sikovuori	Hamina	asuinpaikat
478		Uolio	Hamina	hylky (puu)
477		Pakaskerin hylky	Hamina	hylky (puu)
363	917010040	Lempiö	Hamina	asuinpaikat
476		Nikolajeff	Hamina	hylky (puu)
343	917010015	Kelkkamäki	Hamina	asuinpaikat
404	1000008187	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Ojala	Hamina	asuinpaikat
364	917010041	Männistö	Hamina	asuinpaikat
365	917010042	Ahola/Punamultapelto	Hamina	asuinpaikat
408	1000008191	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Luomala	Hamina	asuinpaikat
376	917010056	Iiviinvuori	Hamina	kivirakenteet
375	917010055	Houtere	Hamina	kivirakenteet
374	917010054	Savilahti Hamina	Hamina	hautapaikat
373	917010051	Hitonharjun Pirunpesä	Hamina	raaka-aineen
372	917010050	Lamminmaa	Hamina	asuinpaikat
371	917010048	Töyrylä Hamina	Hamina	asuinpaikat
370	917010047	Rinne	Hamina	asuinpaikat
369	917010046	Harjula	Hamina	asuinpaikat
368	917010045	Hanisuo	Hamina	asuinpaikat
415	1000008198	Kannusjärvi (Hasula/Cannisyervi) Kärki	Hamina	asuinpaikat
366	917010043	Kuorikka	Hamina	asuinpaikat
449	1000008251	Reitkalli (Bredskallaby/Bässeby)	Hamina	asuinpaikat

433	100008228	Onkamaa (Ongama) Ylä-Liikkala	Hamina	asuinpaikat
362	917010039	Tonttila	Hamina	asuinpaikat
361	917010038	Lautamies-USki	Hamina	asuinpaikat
360	917010037	Jaskala	Hamina	asuinpaikat
359	917010036	Mokkala	Hamina	asuinpaikat
358	917010035	Ahola	Hamina	asuinpaikat
357	917010034	Puustellinharju	Hamina	asuinpaikat
356	917010033	Rännärinoja	Hamina	asuinpaikat
355	917010032	Rutakorpi	Hamina	hautapaikat
367	917010044	Hanisuonkangas	Hamina	asuinpaikat
475		Ulko-Tammion hylky	Hamina	hylky (puu)
378	917010059	Västäri	Hamina	hautapaikat
457	100008305	Vehkjärvi (Vehkyervi) Holländer	Hamina	asuinpaikat
460	100008317	Sivatti Vihdaskankaanniitty	Hamina	kultti- ja tarinapaikat
461	100008556	Mustakorpi	Hamina	hautapaikat
391	100007961	Lehtiniemi	Hamina	asuinpaikat
463	100008559	Koivukorpi 2	Hamina	hautapaikat
341	917010013	Hietojanvuori	Hamina	asuinpaikat
458	100008310	Reitkalli Tupatöyrynmäki	Hamina	työ- ja valmistuspaikat
472		Punapartojen hylky	Hamina	hylky (puu)
464	100008560	Koivukorpi 3	Hamina	hautapaikat
351	917010023	Kivimaa	Hamina	asuinpaikat
350	917010022	Houvanmäki 2	Hamina	raaka-aineen
348	917010020	Gyllingin kauppa	Hamina	asuinpaikat
459	100008314	Mylykylä Leirinkankaan leiripaikka	Hamina	asuinpaikat
456	100008304	Vehkjärvi (Vehkyervi) Uski	Hamina	asuinpaikat
455	100008300	Töytäri (Stensböle/Stöder)	Hamina	asuinpaikat
462	100008558	Koivukorpi 1	Hamina	hautapaikat
340	917010012	Välttikangas	Hamina	asuinpaikat
339	917010011	Rantala	Hamina	asuinpaikat
338	917010010	Mäkelä Hamina	Hamina	asuinpaikat
337	917010008	Kylänpää	Hamina	hautapaikat
389	100007956	Tommola	Hamina	asuinpaikat
349	917010021	Houvanmäki 1	Hamina	asuinpaikat
390	100007960	Leirinkangas	Hamina	asuinpaikat
347	917010019	Kuusela Hamina	Hamina	asuinpaikat
354	917010026	Lännenmaa	Hamina	asuinpaikat
452	100008291	Tammio (Stamö)	Hamina	asuinpaikat
453	100008292	Turkia (Turkiaby) Ala-Jääski	Hamina	asuinpaikat
344	917010016	Klemolan seisake	Hamina	asuinpaikat
345	917010017	Kuusisto	Hamina	asuinpaikat
346	917010018	Klemolan peltokumpu	Hamina	asuinpaikat
454	100008293	Turkia (Turkiaby) Ylä-Jääski	Hamina	asuinpaikat
560	1000012924	Lyöttilä, Seuraintalo	litti	puolustusvarustukset
555	1000012850	Kontvuori	litti	puolustusvarustukset
504	142010023	Haikari	litti	asuinpaikat
558	1000012920	Lyöttilä, Töyrylä	litti	puolustusvarustukset
559	1000012921	Junkkarila	litti	puolustusvarustukset
537	1000012740	Lyöttilä (Lyöttilä) Kylänmäki	litti	asuinpaikat
561	1000012926	Hietainmäki	litti	puolustusvarustukset
543	1000012812	Saaranen (Saarainen)	litti	asuinpaikat
552	1000012839	Lyöttilä, Anttila	litti	asuinpaikat
532	1000003066	Pajamäki	litti	kivirakenteet
549	1000012820	Haapa-Kimola Taasianjoki	litti	kulkuväylät
551	1000012823	Kivirappu	litti	hautapaikat
536	1000012725	Perheniemi (Perheniemi) Pärhantöyry	litti	asuinpaikat
524	142500003	Haapa-Kimola Samppa	litti	hautapaikat
535	1000012355	Kimola (Kimola/Vesi-Kimola) Väärtti	litti	asuinpaikat
546	1000012817	Sääskjärvi Lammasmäki	litti	asuinpaikat
554	1000012842	Tillolan taistelupaikka	litti	tapahtumapaikat
544	1000012815	Sääskjärvi (Sääskjärvi) Marttila	litti	asuinpaikat
548	1000012819	Koliseva (Koliseva) Vanhakylä	litti	asuinpaikat
516	142010042	Kelloniemi Haukkavuori	litti	taide, muistomerkit
542	1000012803	Kauramaa (Kauramaa)	litti	asuinpaikat

553	1000012841	Hiekkämäki	litti	asuinpaikat
541	1000012791	Sitikkala (Sitikkala)	litti	asuinpaikat
540	1000012780	Koskenniska (Koskenniska)	litti	asuinpaikat
539	1000012743	Lyöttilä Ruokosuo2	litti	työ- ja valmistuspaikat
538	1000012743	Lyöttilä Ruokosuo1	litti	työ- ja valmistuspaikat
556	1000012857	Hongistonmäki	litti	puolustusvarustukset
545	1000012816	Sääskjärvi (Sääskjärvi) Ukkolanmäki	litti	asuinpaikat
495	142010014	Iiskola	litti	asuinpaikat
517	142010043	Rautakannanvuori	litti	taide, muistomerkit
488	142010007	Kaunisto	litti	hautapaikat
489	142010008	Jokiranta	litti	asuinpaikat
502	142010021	Mertakallio	litti	taide, muistomerkit
499	142010018	Hiidenvuori	litti	puolustusvarustukset
547	1000012818	Koliseva Myllyoja	litti	kulkuväylät
506	142010025	Kalmuniemi	litti	hautapaikat
496	142010015	Piilahti	litti	asuinpaikat
507	142010026	Tuomala litti	litti	kivirakenteet
494	142010013	Siltasaari	litti	asuinpaikat
493	142010012	Koskenranta	litti	asuinpaikat
492	142010011	Varjola	litti	kultti- ja tarinapaikat
491	142010010	Silamaniemi	litti	asuinpaikat
514	142010040	Lapinsaari	litti	kivirakenteet
503	142010022	Kymenkäänne	litti	taide, muistomerkit
497	142010016	Keidas	litti	asuinpaikat
490	142010009	Salmenniemi	litti	asuinpaikat
513	142010039	Noidanniemi	litti	kivirakenteet
487	142010006	Kananoja	litti	hautapaikat
486	142010005	Iljanpohja	litti	asuinpaikat
485	142010004	Harakkaniemi	litti	asuinpaikat
484	142010003	Alestalo	litti	muinajäännösryhm
483	142010002	Weckman	litti	hautapaikat
505	142010024	Pertola	litti	hautapaikat
515	142010041	Karhusaari	litti	taide, muistomerkit
498	142010017	Hiidensaari	litti	asuinpaikat
501	142010020	Haukkavuori	litti	taide, muistomerkit
512	142010038	Linnankukkura	litti	kivirakenteet
511	142010037	Kukkomäki	litti	kivirakenteet
510	142010036	Haikanniemi	litti	kivirakenteet
509	142010035	Toittilansuo	litti	kivirakenteet
508	142010033	Jermilä	litti	kivirakenteet
482	142010001	Perheniemi	litti	kultti- ja tarinapaikat
521	142010047	Jänispohjanlahti	litti	hautapaikat
530	1000002159	Pekanmäki	litti	hautapaikat
529	1000002158	Tuomiranta	litti	asuinpaikat
528	1000002157	Huhdanpohja	litti	asuinpaikat
527	1000002156	Perolahti	litti	asuinpaikat
526	1000002155	Rantakallio	litti	asuinpaikat
525	1000002154	Römänsaari	litti	asuinpaikat
523	142010049	Linnasaari	litti	asuinpaikat
531	1000003065	Suoranta	litti	kivirakenteet
522	142010048	Kaunissaari	litti	asuinpaikat
518	142010044	Hiidensalmi	litti	hautapaikat
500	142010019	Variskallio	litti	asuinpaikat
534	1000007275	Kiisinkärki	litti	kivirakenteet
557	1000012917	Hasusmäki	litti	puolustusvarustukset
520	142010046	Hiisöistenlammi	litti	hautapaikat
550	1000012821	Vuolenkoski (Vuolenkoski) Pekkola	litti	asuinpaikat
519	142010045	Ojala	litti	asuinpaikat
533	1000003067	Keinukallio	litti	kivirakenteet
623	1000007721	Mäntykarin patteri	Kotka	puolustusvarustukset
604	285010036	Vilkin saha	Kotka	muinajäännösryhm
605	285010037	Nikkarinmäki	Kotka	asuinpaikat
603	285010019	Heposuonpelto	Kotka	asuinpaikat
644	1000009661	Huruksela Purtilo	Kotka	asuinpaikat

645	1000009662	Huruksela Vanha-Mattila	Kotka	asuinpaikat
612	285010046	Joutsenjoki N	Kotka	asuinpaikat
626	1000007879	Härmänkangas	Kotka	asuinpaikat
639	1000009467	Autionkylä Autio	Kotka	asuinpaikat
640	1000009476	Pohjansuu	Kotka	hautapaikat
613	285010047	Metsäniitty	Kotka	asuinpaikat
600	285010015	Myllykoski	Kotka	asuinpaikat
614	285010051	Kuutsalo	Kotka	kivirakenteet
643	1000009660	Huruksela Hirvi	Kotka	asuinpaikat
624	1000007722	Venäänkari, patteri n:o 8	Kotka	puolustusvarustukset
642	1000009659	Huruksela Jaakkola	Kotka	asuinpaikat
606	285010038	Noveta	Kotka	asuinpaikat
611	285010045	Joutsenjoki S	Kotka	asuinpaikat
610	285010043	Juurikorpi 1	Kotka	asuinpaikat
609	285010042	Suuret niityt	Kotka	asuinpaikat
608	285010041	Kapio	Kotka	asuinpaikat
617	1000002080	Redutti Ruotsinsalmi	Kotka	puolustusvarustukset
607	285010039	Mäyränmäki	Kotka	asuinpaikat
625	1000007878	Härmänsuo	Kotka	asuinpaikat
641	1000009656	Huruksela Kahri	Kotka	asuinpaikat
601	285010017	Niskasuo	Kotka	asuinpaikat
636	1000009440	Laukkaniemi 1	Kotka	hautapaikat
635	1000009421	Rankki	Kotka	hautapaikat
634	1000009420	Ruisniemi	Kotka	hautapaikat
633	1000009416	Savilahti	Kotka	hautapaikat
632	1000009414	Kirkonmaa Eteläkärki	Kotka	hautapaikat
622	1000002447	Kuutsalo Autionkylä	Kotka	kivirakenteet
646	1000009826	Huruksela Heposuonpolku	Kotka	puolustusvarustukset
647	1000009836	Huruksela Koivumäki	Kotka	puolustusvarustukset
638	1000009465	Iso-Halssi	Kotka	hautapaikat
649	1000009874	Rankki 1	Kotka	puolustusvarustukset
631	1000007885	Laukkaniemi 2	Kotka	hautapaikat
602	285010018	Tervaniemi	Kotka	asuinpaikat
637	1000009448	Suurikylä Piipari	Kotka	asuinpaikat
597	285000001	Haapasaari 1	Kotka	kultti- ja tarinapaikat
618	1000002361	Lehmäsaari 1	Kotka	hautapaikat
598	285010010	Ojamaa Kotka	Kotka	asuinpaikat
615	1000001934	Fort Slava	Kotka	puolustusvarustukset
599	285010014	Ruhankoski	Kotka	asuinpaikat
620	1000002363	Lehmäsaari 3	Kotka	hautapaikat
619	1000002362	Lehmäsaari 2	Kotka	hautapaikat
630	1000007884	Suurikylä	Kotka	maarakenteet
629	1000007883	Kantelkallio	Kotka	puolustusvarustukset
628	1000007882	Rapavuori	Kotka	kivirakenteet
627	1000007881	Iisakkala	Kotka	asuinpaikat
648	1000009837	Huruksela Salonmäki	Kotka	puolustusvarustukset
655		Itäkarit	Kotka	hylky (puu)
616	1000002077	Redutti Majasaari ja patteri n:o 7	Kotka	puolustusvarustukset
663		Hylky H4	Kotka	hylky (puu)
619		Lehmäsaari 2	Kotka	hylky (puu)
662		Rankki hylky	Kotka	hylky (puu)
667		Kilpisaari 1	Kotka	mahdollinen hylky
621	1000002364	Vuorisaari	Kotka	muinainen hylkyryhmä
651		St. Nikolai	Kotka	hylky (puu)
656		Jollahylky	Kotka	hylky (puu)
665		Järvenkarin hylky	Kotka	hylky (puu)
654		Reitaviikinkarit	Kotka	hylky
653		Haikkulainen	Kotka	hylky (puu)
652		Maria	Kotka	hylky (puu)
661		Martta	Kotka	hylky (puu)
660		Timperin saari	Kotka	hylky (puu)
659		Ruotsinsalmen hylky H11	Kotka	hylky (puu)
650	1000011325	Myllykylä Puustelli	Kotka	taide, muistomerkit
666		Kukourin arkkurakennelmat	Kotka	vedenalainen rakenne

657		Tykkisluuppi	Kotka	hylky (puu)
658		Shebeikki	Kotka	hylky (puu)
664		Kirvesmatala	Kotka	hylky (puu)
856	1000012845	Oravala (Oravula) Hasu	Kouvola	asuinpaikat
582	1000012344	Uimila (Uimila)	Kouvola	asuinpaikat
244		Korkiamäki	Kouvola	
854	1000012840	Oravala	Kouvola	taide, muistomerkit
855	1000012843	Oravala (Oravula) Nuujankylä	Kouvola	asuinpaikat
585	1000012351	Jaala (Jaala/Jaalankylä) Pyörylä	Kouvola	asuinpaikat
307		Kumisevanmäki	Kouvola	
303	1000007277	Pieni Mäyrämäki	Kouvola	puolustusvarustukset
850	1000012829	Oravala (Oravula) Lamminkylä	Kouvola	asuinpaikat
589	1000012939	Haravaniemenvuori	Kouvola	puolustusvarustukset
590	1000012941	Jänisvuori	Kouvola	puolustusvarustukset
231	754010021	Puhakka	Kouvola	asuinpaikat
308		Harjunmäki	Kouvola	
584	1000012348	Jaala Puolakka	Kouvola	kivirakenteet
586	1000012353	Kimola (Kimola/Vesi-Kimola) Ilonojan	Kouvola	asuinpaikat
853	1000012836	Oravalan kartano	Kouvola	asuinpaikat
852	1000012834	Oravala (Oravula) Ahoila	Kouvola	asuinpaikat
851	1000012831	Oravala (Oravula) Hinkkuri	Kouvola	asuinpaikat
870	1000012883	Parola (Lâwas iärff by/Lâuaisniemi)	Kouvola	asuinpaikat
245		Hakala	Kouvola	
247		Kansakoulu	Kouvola	
587	1000012354	Kimola Ilonoja	Kouvola	kulkuväylät
250		Niemi	Kouvola	
249		Iso-Korhonen	Kouvola	
230	754010020	Vakkari	Kouvola	asuinpaikat
858	1000012859	Kinansaari Hautalahti	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
583	1000012345	Jaala (Jaala/Jaalankylä) Siikava	Kouvola	asuinpaikat
321		Villikkala Lonkala	Kouvola	
253		Alapotti	Kouvola	
859	1000012860	Hevosoja Kirjokivenlahti	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
588	1000012727	Paljakka (Paljakka) Eerola	Kouvola	asuinpaikat
314		Kesola	Kouvola	
326		Ratula Peltomäki	Kouvola	
325		Ratula Junttila	Kouvola	
324		Raussila Seppälä	Kouvola	
861	1000012863	Hevosoja (Hevosoja) Tommiska	Kouvola	asuinpaikat
322		Raussila Tuomala	Kouvola	
862	1000012868	Kinansaari (Kinansaari) Pulsa	Kouvola	asuinpaikat
320		Villikkala Kulmala	Kouvola	
319		Villikkala Villikkala	Kouvola	
318		Villikkala Inkala	Kouvola	
317		Villikkala Rantala	Kouvola	
260		Yrjölä	Kouvola	
315		Rahikkala Juhanala	Kouvola	
329		Ratula Koulu	Kouvola	
323		Raussila Majuri	Kouvola	
857	1000012854	Hevosoja Tornimäki	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
252		Niittyrinta	Kouvola	
232	754010022	Tillolankallio	Kouvola	asuinpaikat
254		Rantaharju	Kouvola	
877	1000012899	Haimila (Tarhajärvi) Niemenkylä	Kouvola	asuinpaikat
255		Tuomela 2	Kouvola	
256		Ylä-Ukkola	Kouvola	
257		Agrimarket	Kouvola	
860	1000012862	Hevosoja (Hevosoja) Kukkola	Kouvola	asuinpaikat
246		Niementie	Kouvola	
251		Mäkelä Jaala	Kouvola	
871	1000012884	Tuohikotti (Tuohikoti) Lanta	Kouvola	asuinpaikat
869	1000012882	Parola (Lâwas iärff by/Lâuaisniemi)	Kouvola	asuinpaikat
868	1000012881	Parola (Lâwas iärff by/Lâuaisniemi)	Kouvola	asuinpaikat
867	1000012878	Kinansaari Lapinlahti	Kouvola	asuinpaikat

865	1000012876	Kinansaari (Kinansaari) Saarenpää	Kouvola	asuinpaikat
864	1000012875	Kinansaari (Kinansaari) Huovila	Kouvola	asuinpaikat
863	1000012874	Kinansaari (Kinansaari) Roitto	Kouvola	asuinpaikat
258		Hirvelä	Kouvola	
810	909010005	Lakiasuonvuori	Kouvola	taide, muistomerkit
563	163010002	Tupavuori	Kouvola	taide, muistomerkit
813	909010009	Jaakonniemi	Kouvola	asuinpaikat
818	909500003	Vuohijärvi Mäntysaari	Kouvola	muinajäännösrhyhm
817	909010013	Ahola Valkeala	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
816	909010012	Hansaarenmäki	Kouvola	kivirakenteet
814	909010010	Heikkilänranta	Kouvola	asuinpaikat
282	44010002	Ruotjoki	Kouvola	asuinpaikat
811	909010007	Olhavanlampi	Kouvola	taide, muistomerkit
283	44010003	Myllymäki	Kouvola	asuinpaikat
809	909010004	Jyrkkävuori	Kouvola	taide, muistomerkit
808	909010003	Voikoski	Kouvola	taide, muistomerkit
807	909010002	Löppösen luola	Kouvola	taide, muistomerkit
306	1000007598	Ratula Hautapelto	Kouvola	hautapaikat
305	1000007595	Lähdekallio	Kouvola	puolustusvarustukset
815	909010011	Toikankärki	Kouvola	asuinpaikat
875	1000012895	Toikkala (Toikkala) Hyyry	Kouvola	asuinpaikat
812	909010008	Revonkärki	Kouvola	taide, muistomerkit
291	44010013	Riihimäenkallio	Kouvola	muinajäännösrhyhm
566	163010005	Pukkisaari Jaala	Kouvola	muinajäännösrhyhm
281	44010001	Laurila	Kouvola	asuinpaikat
292	44010014	Soininkallio	Kouvola	kivirakenteet
298	44010022	Utelanmäki	Kouvola	hautapaikat
297	44010020	Ruskiasuo	Kouvola	asuinpaikat
296	44010019	Jokikallio	Kouvola	raaka-aineen
294	44010017	Paavola	Kouvola	kivirakenteet
293	44010016	Töyrylä	Kouvola	kivirakenteet
565	163010004	Utelanvuori	Kouvola	taide, muistomerkit
290	44010011	Rauniomäki	Kouvola	kivirakenteet
289	44010009	Hämeenkylä2	Kouvola	asuinpaikat
288	44010008	Harju	Kouvola	asuinpaikat
287	44010007	Linnaharju	Kouvola	asuinpaikat
286	44010006	Huistaharju	Kouvola	asuinpaikat
285	44010005	Vanha Riitapalo	Kouvola	asuinpaikat
284	44010004	Kuparsuo	Kouvola	asuinpaikat
295	44010018	Koivisto	Kouvola	kivirakenteet
878	1000012904	Kuivala (Tarhajärvi) Vanhakylä	Kouvola	asuinpaikat
562	163010001	Nuumanniemi	Kouvola	asuinpaikat
219	754010005	Stälström	Kouvola	asuinpaikat
218	754010004	Vähä-Korhonen	Kouvola	asuinpaikat
216	754010002	Wredeby	Kouvola	asuinpaikat
217	754010003	Penttilä	Kouvola	asuinpaikat
302	1000007276	Tuohimäki	Kouvola	asuinpaikat
237	754010027	Tuomela	Kouvola	asuinpaikat
240	1000002515	Hirsimäki 2	Kouvola	kultti- ja tarinapaikat
215	754010001	Ahvionkoski	Kouvola	asuinpaikat
821	1000007284	Huoltoalue	Kouvola	asuinpaikat
876	1000012896	Haimila (Tarhajärvi) Haiminkylä	Kouvola	asuinpaikat
313		Hongisto Heikkilä	Kouvola	
873	1000012887	Kourula (Kourula) Tirva	Kouvola	asuinpaikat
866	1000012877	Kinansaari Salonnenä	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
220	754010006	Taipale	Kouvola	asuinpaikat
248		Harmaakallio	Kouvola	
579	1000012341	Huhdasjärvi (Huhdasjärvi) Mäenkylä	Kouvola	asuinpaikat
564	163010003	Kapasaari	Kouvola	taide, muistomerkit
820	1000007081	Lakiasuo Sydänmaansilta	Kouvola	kulkuväylät
567	163010006	Puolakka	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
568	163010007	Patakallio	Kouvola	taide, muistomerkit
569	163010008	Kintahuonvuori	Kouvola	taide, muistomerkit
570	163010009	Hietaniemi2	Kouvola	asuinpaikat

572	163010010	Hintteri	Kouvola	asuinpaikat
806	909010001	Verla	Kouvola	taide, muistomerkit
301	1000006109	Heikkilä/Ukonpalo	Kouvola	kivirakenteet
825	1000007313	Terrilahti	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
822	1000007301	Sikoniemi	Kouvola	asuinpaikat
669	1000003667	Kettukallio	Kouvola	kivirakenteet
300	1000003635	Enkelivuori	Kouvola	kivirakenteet
238	1000002101	Liikkalan/Likkolan linnoitus	Kouvola	puolustusvarustukset
299	1000002087	Pitkäsilta	Kouvola	puolustusvarustukset
819	1000002085	Utti	Kouvola	puolustusvarustukset
236	754010026	Kaupinmäki	Kouvola	kivirakenteet
573	163010012	Nuumasalmi	Kouvola	hautapaikat
836	1000007331	Kierinsaari	Kouvola	asuinpaikat
596	1000012950	Loukunmäki	Kouvola	puolustusvarustukset
304	1000007590	Villikkalan valli	Kouvola	puolustusvarustukset
242	1000007696	Liikkala Alapää 2	Kouvola	puolustusvarustukset
241	1000007695	Liikkala Alapää 1	Kouvola	puolustusvarustukset
233	754010023	Kuusela	Kouvola	asuinpaikat
834	1000007329	Repovuori	Kouvola	kivirakenteet
280		Sippola (Anikkala/Sipula) Koulu	Kouvola	
823	1000007305	Määkijänniemi 2	Kouvola	asuinpaikat
832	1000007325	Rajalampi	Kouvola	maarakenteet
824	1000007312	Määkijänniemi 1	Kouvola	kivirakenteet
222	754010012	Peltonen	Kouvola	asuinpaikat
840	1000007338	Kumpusaari	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
593	1000012944	Multaharju	Kouvola	puolustusvarustukset
838	1000007333	Mäntysaari Kellonkärki	Kouvola	asuinpaikat
592	1000012942	Juoksuhaudanmäet	Kouvola	puolustusvarustukset
835	1000007330	Okanniemi	Kouvola	asuinpaikat
841	1000008255	Tuohikotti, Kola / Koli1	Kouvola	puolustusvarustukset
594	1000012947	Siikakoski	Kouvola	puolustusvarustukset
879	1000012918	Pihlajasaari (Pihlajasaari)	Kouvola	asuinpaikat
872	1000012885	Inkerilä (Hangasjärvi) Mauno	Kouvola	asuinpaikat
874	1000012889	Rautjärvi (Muldiala by) Immanen	Kouvola	asuinpaikat
880	1000012923	Karhula (Karhula) Heikkilä	Kouvola	asuinpaikat
887	1000012963	Hillosensalmi	Kouvola	puolustusvarustukset
574	1000012336	Vesala (Erävesala/Vesala) Mäkelä	Kouvola	asuinpaikat
576	1000012338	Vesala (Erävesala/Vesala) Huimala	Kouvola	asuinpaikat
578	1000012340	Vesala (Erävesala/Vesala) Jukula	Kouvola	asuinpaikat
579	1000012341	Huhdasjärvi (Huhdasjärvi) Mäenkylä	Kouvola	asuinpaikat
312		Hongisto Rauhala	Kouvola	
228	754010018	Pateri	Kouvola	asuinpaikat
845	1000011777	Hasula (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
844	1000011776	Keskikylä (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
842	1000008255	Tuohikotti, Kola / Koli2	Kouvola	asuinpaikat
846	1000011778	Nuuttila (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
888		Vekaranjärven Muukonlahden vene	Kouvola	hylky (puu)
581	1000012342	Paljakka (Paljakka) Poteri	Kouvola	asuinpaikat
847	1000011779	Ojasela (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
848	1000011780	Pukkila (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
849	1000011781	Tolska (Selänpä)	Kouvola	asuinpaikat
575	1000012337	Vesala Porttimäki	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
239	1000002514	Hirsimäki 1	Kouvola	kultti- ja tarinapaikat
595	1000012949	Mäkelä	Kouvola	puolustusvarustukset
885	1000012945	Kuivala Metso	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
881	1000012925	Karhula (Karhula) Tolkko	Kouvola	asuinpaikat
837	1000007332	Lampisaari	Kouvola	asuinpaikat
227	754010017	Peltola	Kouvola	asuinpaikat
226	754010016	Puistola	Kouvola	asuinpaikat
225	754010015	Savi-Mäkelä	Kouvola	asuinpaikat
224	754010014	Pajari	Kouvola	asuinpaikat
223	754010013	Sippolan koulukoti	Kouvola	asuinpaikat
221	754010007	Koivuoja	Kouvola	asuinpaikat
882	1000012934	Miettula (Miettula) Tarhajarvi	Kouvola	asuinpaikat

235	754010025	Kuoppalan Linnavuori	Kouvola	puolustusvarustukset
843	1000008256	Kuivala, Kiperinmäki	Kouvola	hautapaikat
883	1000012935	Pyöriä (Pyöriä)	Kouvola	asuinpaikat
884	1000012937	Anttila (Metsännenä) Keskkylä	Kouvola	asuinpaikat
590	1000012941	Jänisvuori	Kouvola	puolustusvarustukset
229	754010019	Peltomäki	Kouvola	asuinpaikat
276		Ruotila Salmela	Kouvola	
335		Hämeenkylä1	Kouvola	
336		Joensuu/Tallusjoki	Kouvola	
264		Sippolan vanhan kirkon paikka	Kouvola	
265		Juustomänty	Kouvola	
266		Turpaan ruutitehdas	Kouvola	
328		Ratula Heikkilä	Kouvola	
571	163010009	Hietaniemi1	Kouvola	asuinpaikat
327		Ratula Peltola	Kouvola	
839	1000007336	Pukkisaari	Kouvola	hautapaikat
270		Enäjärvi	Kouvola	
271		Saaramaa	Kouvola	
272		Ahvio (Ahwis)	Kouvola	
273		Muhniemi (Muhuniemi)	Kouvola	
334		Teutkoski Huhtala	Kouvola	
826	1000007315	Sikoniemenkärki	Kouvola	asuinpaikat
311		Hongisto Kyläntalo	Kouvola	
671		Pilkanmaa (Pilkanmaa)	Kouvola	
263		Haapala	Kouvola	
262		Ristola	Kouvola	
244		Korkiamäki	Kouvola	
274		Liikkala (Likala) Paloasema	Kouvola	
309		Piiparsuo	Kouvola	
275		Liikkala (Likala) Iloharju	Kouvola	
316		Rahikkala Lammela	Kouvola	
267		Haapala Rantala	Kouvola	
279		Sippola (Anikkala/Sipula) Lahtela	Kouvola	
278		Ruotila Rantapirtti	Kouvola	
277		Ruotila Pakkala	Kouvola	
268		Haapala Kivelä	Kouvola	
310		Uusi-Riitapalo	Kouvola	
670		Eerola	Kouvola	
886	1000012946	Kuivala Metsäranta 1	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
833	1000007328	Karhunhiekka-Repovuori	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
577	1000012339	Vesala (Erävesala/Vesala) Ollila	Kouvola	asuinpaikat
831	1000007322	Katajajärvi 1	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
830	1000007321	Kapiavesi	Kouvola	kivirakenteet
829	1000007320	Tervajärvi 2	Kouvola	asuinpaikat
828	1000007319	Tervajärvi 1	Kouvola	työ- ja valmistuspaikat
827	1000007317	Saarijärvi	Kouvola	muinajäännösryhm
333		Teutkoski Tommola	Kouvola	
243	1000010326	Riuksilta	Kouvola	asuinpaikat
234	754010024	Savilamminpelto	Kouvola	asuinpaikat
330		Ratula Takala	Kouvola	
259		Heikkilä	Kouvola	
269		Haapala Hietala	Kouvola	
331		Ratula Höysti	Kouvola	
332		Teutkoski Pasila	Kouvola	
695	489010030	Jutuksenjärvi	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
718	1000011289	Muurikkala (Murola by) Niittyinmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
717	1000011288	Muurikkala (Murola by) Tohmonmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
716	1000011286	Muurikkala (Murola by) Husunpää	Miehikkälä	asuinpaikat
715	1000011267	Järvelä (Jarfvela by)	Miehikkälä	asuinpaikat
727	1000011300	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Raitio	Miehikkälä	asuinpaikat
714	1000011266	Hurtala (Hwrttala by) Rasi	Miehikkälä	asuinpaikat
719	1000011291	Muurikkala (Murola by) Lötsänmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
712	1000011264	Hurtala (Hwrttala by) Hurta	Miehikkälä	asuinpaikat
710	1000011232	Kylmä (Kyllmele by)	Miehikkälä	asuinpaikat

696	489010031	Ristniemenvuori	Miehikkälä	taide, muistomerkit
729	1000011302	Suur-Miehikkälä Rasi	Miehikkälä	työ- ja valmistuspaikat
726	1000011299	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Kallio	Miehikkälä	asuinpaikat
725	1000011298	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Nurmela	Miehikkälä	asuinpaikat
694	489010029	Soivuori	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
693	489010028	Perienniitty	Miehikkälä	asuinpaikat
692	489010027	Kivelä	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
697	1000010930	Korporanta 2	Miehikkälä	asuinpaikat
690	489010025	Ojamaa	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
713	1000011265	Hurtala (Hwrttala by) Lötsä	Miehikkälä	asuinpaikat
689	489010024	Kaivosuo	Miehikkälä	kivirakenteet
724	1000011297	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Harjava	Miehikkälä	asuinpaikat
709	1000010947	Kallio	Miehikkälä	asuinpaikat
685	489010020	Rivinkangas	Miehikkälä	asuinpaikat
680	489010015	Lähdepelto	Miehikkälä	asuinpaikat
679	489010013	Suurenmännynpelto	Miehikkälä	asuinpaikat
678	489010010	Länttärinmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
677	489010006	Haapala Miehikkälä	Miehikkälä	asuinpaikat
676	489010005	Lehtomäki	Miehikkälä	asuinpaikat
720	1000011293	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Saha	Miehikkälä	asuinpaikat
683	489010018	Sillanmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
673	489010002	Autiopolto	Miehikkälä	asuinpaikat
722	1000011295	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Kiviharju	Miehikkälä	asuinpaikat
675	489010004	Pienpelto	Miehikkälä	asuinpaikat
674	489010003	Tervahauta	Miehikkälä	asuinpaikat
728	1000011301	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Jaakkola	Miehikkälä	asuinpaikat
711	1000011263	Hurtala (Hwrttala by) Hauhia	Miehikkälä	asuinpaikat
672	489010001	Heikkilä Miehikkälä	Miehikkälä	asuinpaikat
723	1000011296	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Ramu	Miehikkälä	asuinpaikat
681	489010016	Villasiinpolvi	Miehikkälä	asuinpaikat
721	1000011294	Suur-Miehikkälä (Mehickele by) Takanen	Miehikkälä	asuinpaikat
682	489010017	Hiiriharjunmäki	Miehikkälä	asuinpaikat
702	1000010938	Kotisuo 2	Miehikkälä	asuinpaikat
688	489010023	Palloinmäki	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
699	1000010933	Vainiola	Miehikkälä	asuinpaikat
684	489010019	Hietala-Patolahti	Miehikkälä	asuinpaikat
698	1000010932	Sorvainvuori	Miehikkälä	asuinpaikat
708	1000010946	Hiekkala	Miehikkälä	asuinpaikat
700	1000010936	Hietala Miehikkälä	Miehikkälä	asuinpaikat
691	489010026	Ylikorvenkangas	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
701	1000010937	Kotisuo 1	Miehikkälä	asuinpaikat
703	1000010939	Mäkelä Miehikkälä	Miehikkälä	asuinpaikat
687	489010022	Mustasuo	Miehikkälä	kultti- ja tarinapaikat
705	1000010943	Halkoniitty 2	Miehikkälä	asuinpaikat
686	489010021	Saaransivu	Miehikkälä	asuinpaikat
706	1000010944	Rikkola	Miehikkälä	asuinpaikat
707	1000010945	Vuorela	Miehikkälä	asuinpaikat
704	1000010942	Halkoniitty 1	Miehikkälä	asuinpaikat
802	1000009821	Harjunpäänkangas	Pyhtää	puolustusvarustukset
771	1000007150	Aarniorinne	Pyhtää	asuinpaikat
772	1000007151	Lahdenkuva	Pyhtää	asuinpaikat
757	1000003691	Verssonkangas	Pyhtää	työ- ja valmistuspaikat
762	1000007136	Hästmossabacken	Pyhtää	asuinpaikat
761	1000007135	Kauka-Hiekka	Pyhtää	asuinpaikat
773	1000007152	Järvensuo	Pyhtää	asuinpaikat
760	1000007134	Skitunäs	Pyhtää	työ- ja valmistuspaikat
779	1000007158	Korkiakallio	Pyhtää	asuinpaikat
763	1000007139	Nygård 2	Pyhtää	asuinpaikat
770	1000007149	Eetinniitty 4	Pyhtää	asuinpaikat
769	1000007148	Kaarlinsaari 2	Pyhtää	asuinpaikat
789	1000007790	Korsnäs	Pyhtää	puolustusvarustukset
775	1000007154	Lippukallio	Pyhtää	asuinpaikat
780	1000007159	Nygård 1	Pyhtää	asuinpaikat
767	1000007144	Sammalsuo 1	Pyhtää	kivirakenteet

799	1000009765	Purola Suomaja	Pyhtää	kulkuväylät
798	1000009764	Pirtnuora Rekniskorpi	Pyhtää	kivirakenteet
797	1000009757	Kläsarö Väliisaari 3	Pyhtää	työ- ja valmistuspaikat
804		Vassholmen	Pyhtää	hylky (puu)
805		Mossholmen	Pyhtää	hylky (puu)
800	1000009766	Purola Majakorpi	Pyhtää	kulkuväylät
801	1000009820	Hirvikosken redutti	Pyhtää	puolustusvarustukset
787	1000007619	Kaukola	Pyhtää	puolustusvarustukset
766	1000007142	Heinäsuonpellot 1 ja 2	Pyhtää	asuinpaikat
754	1000002365	Leppäviikinpohja	Pyhtää	asuinpaikat
768	1000007145	Sammalsuo 2	Pyhtää	kivirakenteet
777	1000007156	Makkarsaari	Pyhtää	asuinpaikat
790	1000009704	Kaunissaari Härkälampi	Pyhtää	kivirakenteet
781	1000007160	Ratängen 1	Pyhtää	kivirakenteet
788	1000007620	Munasuo	Pyhtää	kivirakenteet
791	1000009711	Kaunissaari Tyni	Pyhtää	asuinpaikat
792	1000009713	Långön Kyrklandet	Pyhtää	kivirakenteet
793	1000009714	Fritzens berget	Pyhtää	hautapaikat
778	1000007157	Limmansaari	Pyhtää	asuinpaikat
737	624010012	Välímetsä	Pyhtää	asuinpaikat
749	624010037	Eetinniitty 1	Pyhtää	asuinpaikat
750	624010038	Eetinniitty 2	Pyhtää	asuinpaikat
782	1000007161	Länsimyllykylä Nygård	Pyhtää	asuinpaikat
752	624010040	Riitinginsuo 2	Pyhtää	asuinpaikat
774	1000007153	Karhunperseenkallio	Pyhtää	asuinpaikat
742	624010021	Strukankalliot itä	Pyhtää	Shautapaikat
741	624010020	Susikopinharju 1	Pyhtää	asuinpaikat
796	1000009751	Kläsarö Väliisaari 2	Pyhtää	maarakenteet
740	624010019	Kananiemenharju 1	Pyhtää	asuinpaikat
748	624010036	Kaarlinsaari 1	Pyhtää	asuinpaikat
738	624010013	Kinttumäki	Pyhtää	asuinpaikat
751	624010039	Riitinginsuo 1	Pyhtää	asuinpaikat
736	624010011	Lovisteininvuori	Pyhtää	hautapaikat
735	624010009	Hiidenkallio	Pyhtää	hautapaikat
734	624010005	Långön	Pyhtää	kivirakenteet
733	624010004	Lilla Krokö	Pyhtää	hautapaikat
732	624010003	Kaunissaari Vironniemi	Pyhtää	kivirakenteet
731	624010002	Hakamaa	Pyhtää	kivirakenteet
794	1000009728	Hinkaböle (Hinkapyöli)	Pyhtää	asuinpaikat
743	624010022	Strukankalliot	Pyhtää	hautapaikat
730	624010001	Mustaviiri	Pyhtää	kultti- ja tarinapaikat
776	1000007155	Karjansuo	Pyhtää	asuinpaikat
739	624010014	Palonmäki	Pyhtää	asuinpaikat
746	624010033	Tonttuvuori	Pyhtää	hautapaikat
753	624010041	Riitinginsuo 3	Pyhtää	asuinpaikat
765	1000007141	Långkärrsskogen 2	Pyhtää	asuinpaikat
795	1000009729	Kläsarö Väliisaari 1	Pyhtää	kulkuväylät
786	1000007165	Mossamalmen	Pyhtää	muinaisjäännösryhm
756	1000002368	Eetinniitty 3	Pyhtää	kivirakenteet
785	1000007164	Tervakallio 2	Pyhtää	raaka-aineen
784	1000007163	Tervakallio 1	Pyhtää	raaka-aineen
744	624010030	Susikopinharju 2	Pyhtää	asuinpaikat
745	624010031	Kananiemenharju 2	Pyhtää	asuinpaikat
803	1000009822	Itämyllykylä Danielsbacka	Pyhtää	asuinpaikat
764	1000007140	Långkärrsskogen 1	Pyhtää	asuinpaikat
758	1000006105	Itäkirkonkylä	Pyhtää	kivirakenteet
747	624010034	Flakanäs	Pyhtää	hautapaikat
783	1000007162	Danielsbacka	Pyhtää	asuinpaikat
755	1000002367	Viinakallio	Pyhtää	kivirakenteet
759	1000007070	Långön Båksudden	Pyhtää	muinaisjäännösryhm
896	935010008	Harju Virolahti	Virolahti	asuinpaikat
912	935010034	Vuorilampi	Virolahti	asuinpaikat
895	935010007	Vuorilampi 3	Virolahti	asuinpaikat
894	935010006	Vuorilampi 2	Virolahti	asuinpaikat

893	935010005	Kattelus 2	Virolahti	asuinpaikat
897	935010009	Lanu 1	Virolahti	asuinpaikat
988	1000011042	Suuri Lakasaari 3	Virolahti	kivirakenteet
905	935010017	Jokela	Virolahti	asuinpaikat
904	935010016	Koso	Virolahti	asuinpaikat
903	935010015	Suurikorpi	Virolahti	asuinpaikat
902	935010014	Jokrannanpelto	Virolahti	asuinpaikat
907	935010019	Viipurin portti	Virolahti	asuinpaikat
908	935010020	Hietsilanmäki	Virolahti	asuinpaikat
898	935010010	Lanu 2	Virolahti	asuinpaikat
989	1000011043	Lapuri 1	Virolahti	kivirakenteet
899	935010011	Lanu 3	Virolahti	asuinpaikat
987	1000011041	Suuri Lakasaari 2	Virolahti	hautapaikat
984	1000011029	Klamila (Rykulla/Kallffierd)	Virolahti	asuinpaikat
982	1000011027	Kattilainen (Kattilais) Jokimäki	Virolahti	asuinpaikat
900	935010012	Puntti	Virolahti	asuinpaikat
906	935010018	Niemistö	Virolahti	asuinpaikat
910	935010029	Ylä-Kotola 1	Virolahti	asuinpaikat
909	935010021	Ylä-Pihlajan nuorisoseura	Virolahti	asuinpaikat
980	1000011025	Järvenkylä (Träskeby) Takala	Virolahti	asuinpaikat
923	935010047	Suuri Lakasaari 1	Virolahti	hautapaikat
929	1000003634	Päkinöja 2	Virolahti	asuinpaikat
928	1000003633	Päkinöja 1	Virolahti	muinajsäännösryhm
779	1000003632	Korkiakallio	Virolahti	hautapaikat
985	1000011030	Koivuniemi (Biercknesby) Anttila	Virolahti	asuinpaikat
921	935010045	Harvajanniemi 2	Virolahti	hautapaikat
981	1000011026	Kattilainen (Kattilais) Kormu	Virolahti	asuinpaikat
1024	1000011331	Suur-Pisin kalliohakkaukset	Virolahti	taide, muistomerkit
979	1000011024	Järvenkylä (Träskeby) Uutela	Virolahti	asuinpaikat
926	1000003631	Pyölinpohja B	Virolahti	hautapaikat
930	1000005102	Korkiakallio 2	Virolahti	työ- ja valmistuspaikat
978	1000011023	Järvenkylä (Träskeby) Vanhala	Virolahti	asuinpaikat
977	1000011022	Häppilä (Häppäle by) Tompurinmäki	Virolahti	asuinpaikat
976	1000011021	Häppilä (Häppäle by) Ollinmäki	Virolahti	asuinpaikat
925	1000002463	Muurassuonvuori	Virolahti	työ- ja valmistuspaikat
917	935010040	Sydänkylä	Virolahti	hautapaikat
915	935010037	Kotaniemi	Virolahti	kivirakenteet
891	935010003	Kujansuu	Virolahti	asuinpaikat
890	935010002	Tompuri	Virolahti	asuinpaikat
916	935010039	Vähä-Harvajanniemi	Virolahti	hautapaikat
914	935010036	Lehtola	Virolahti	asuinpaikat
983	1000011028	Kattilainen (Kattilais) Koski	Virolahti	asuinpaikat
911	935010030	Ylä-Kotola 2	Virolahti	asuinpaikat
901	935010013	Pyölinpohja A	Virolahti	hautapaikat
922	935010046	Lakakallio	Virolahti	kivirakenteet
918	935010042	Riihikorvenkangas	Virolahti	asuinpaikat
919	935010043	Rajamäki	Virolahti	kivirakenteet
920	935010044	Harvajanniemi 1	Virolahti	hautapaikat
913	935010035	Mustavuori	Virolahti	työ- ja valmistuspaikat
1025	1000011360	Ala-Pihlaja (Nederpijla by) Hailila	Virolahti	asuinpaikat
892	935010004	Kattelus 1	Virolahti	asuinpaikat
889	935010001	Lintanniitty	Virolahti	asuinpaikat
931	1000007381	Pajusaarenoja 1	Virolahti	asuinpaikat
948	1000010754	Itäkivi	Virolahti	kivirakenteet
973	1000011013	Siikasaarenkallio 1	Virolahti	hautapaikat
938	1000007442	Käpysuo 2	Virolahti	asuinpaikat
939	1000007453	Aitansuonkangas	Virolahti	työ- ja valmistuspaikat
940	1000007454	Tyyrämmäki	Virolahti	työ- ja valmistuspaikat
936	1000007412	Haaja	Virolahti	asuinpaikat
935	1000007409	Rajamäki 3	Virolahti	asuinpaikat
972	1000010987	Eerikkälä (Kattelby)	Virolahti	asuinpaikat
937	1000007441	Käpysuo 1	Virolahti	asuinpaikat
971	1000010983	Ala-Pihlaja (Nederpijla by) Värri	Virolahti	asuinpaikat
932	1000007382	Pajusaarenoja 2	Virolahti	asuinpaikat

933	1000007384	Pajusaarenoja 3	Virolahti	asuinpaikat
934	1000007408	Rajamäki 2	Virolahti	asuinpaikat
944	1000009466	Takala	Virolahti	asuinpaikat
943	1000008437	Kotola	Virolahti	kivirakenteet
945	1000010289	Kirkkovuori	Virolahti	puolustusvarustukset
946	1000010752	Hurpun kivi	Virolahti	kivirakenteet
947	1000010753	Heijarin kivi	Virolahti	kivirakenteet
924	935010048	Parunranta	Virolahti	asuinpaikat
941	1000007997	Vanhan kirkon paikka	Virolahti	kirkkorakenteet
986	1000011031	Koivuniemi (Biercknesby) Puustelli	Virolahti	asuinpaikat
955	1000010806	Varpusaaren louhokset	Virolahti	raaka-aineen
956	1000010921	Karhusaaren louhos	Virolahti	raaka-aineen
957	1000010922	Kormusaaren louhos	Virolahti	raaka-aineen
958	1000010923	Kinttukallion kivilouhimo	Virolahti	raaka-aineen
959	1000010924	Ruissaaren louhokset	Virolahti	raaka-aineen
960	1000010929	Hailniemen louhosalue	Virolahti	raaka-aineen
974	1000011014	Siikasaarenkallio 2	Virolahti	hautapaikat
962	1000010940	Kirskallionniemen louhokset	Virolahti	raaka-aineen
975	1000011018	Niemenkangas	Virolahti	asuinpaikat
963	1000010959	Vanhasaaren louhos	Virolahti	raaka-aineen
964	1000010961	Santion louhos	Virolahti	raaka-aineen
965	1000010962	Tuuholman louhos	Virolahti	raaka-aineen
966	1000010968	Klamilanlahden kivilouhimo	Virolahti	raaka-aineen
967	1000010969	Hanskin louhos	Virolahti	raaka-aineen
968	1000010970	Heposaaren louhos	Virolahti	raaka-aineen
969	1000010981	Ala-Pihlaja (Nederpijha by) Aatola	Virolahti	asuinpaikat
970	1000010982	Ala-Pihlaja (Nederpijha by) Kantola	Virolahti	asuinpaikat
961	1000010935	Sumarinsaaren louhokset	Virolahti	raaka-aineen
1014	1000011115	Ylä-Pihlaja (Öffuerpihla by) Peltola	Virolahti	asuinpaikat
1004	1000011089	Rännänen/Kattila (Gränness by)	Virolahti	asuinpaikat
1005	1000011090	Sydänkylä (Inby/Kallffierd) Keskitalo	Virolahti	asuinpaikat
1006	1000011091	Sydänkylä (Inby/Kallffierd) Vanha-	Virolahti	asuinpaikat
1007	1000011092	Säkjärvi (Säckeierff by) Kallio	Virolahti	asuinpaikat
1008	1000011093	Säkjärvi (Säckeierff by) Rantakari	Virolahti	asuinpaikat
1009	1000011099	Kirkonkylä (Taipale/Edhesby)	Virolahti	asuinpaikat
1011	1000011101	Tiilikkala (Tilicka by) Uusitalo	Virolahti	asuinpaikat
1003	1000011079	Ravijärvi (Raffierff by) Kalliola	Virolahti	asuinpaikat
1013	1000011113	Vilkkilä (Österböle) Rasi	Virolahti	asuinpaikat
1017	1000011147	Lapuri 4	Virolahti	kivirakenteet
1015	1000011116	Ylä-Pihlaja (Öffuerpihla by) Ylä-Tulkki	Virolahti	asuinpaikat
1016	1000011146	Tuuholma	Virolahti	kivirakenteet
1018	1000011148	Lapuri 5	Virolahti	kivirakenteet
1020	1000011150	Lapuri 7	Virolahti	kulkuväylät
1021	1000011151	Kuolionkankaan leiripaikka	Virolahti	asuinpaikat
1022	1000011152	Siikasaarenkallio 3	Virolahti	kivirakenteet
949	1000010755	Everstienkivi	Virolahti	kivirakenteet
942	1000007998	Kirkkotien kivi	Virolahti	kivirakenteet
999	1000011064	Malmila (Malmby/Kallffierd)	Virolahti	asuinpaikat
991	1000011045	Lapuri 3	Virolahti	kivirakenteet
1019	1000011149	Lapuri 6	Virolahti	kulkuväylät
950	1000010756	Alapihlajan kivi	Virolahti	kivirakenteet
1002	1000011078	Ravijärvi (Raffierff by) Porkka	Virolahti	asuinpaikat
952	1000010783	Hakiavanniemen louhokset	Virolahti	raaka-aineen
1010	1000011100	Tiilikkala (Tilicka by) Tiilikkala	Virolahti	asuinpaikat
953	1000010803	Tinkasen louhos	Virolahti	raaka-aineen
951	1000010758	Lepkankaan kivi	Virolahti	kivirakenteet
990	1000011044	Lapuri 2	Virolahti	kivirakenteet
954	1000010805	Hepokallion ja Kirskallionniemen väliset	Virolahti	raaka-aineen
992	1000011046	Pieni Lakasaari 1	Virolahti	kivirakenteet
993	1000011049	Kepuri	Virolahti	hautapaikat
1000	1000011076	Ravijoki (Raffuio by) Vuori	Virolahti	asuinpaikat
994	1000011051	Kasettelevakangas	Virolahti	asuinpaikat
1001	1000011077	Ravijoki (Raffuio by) Posti	Virolahti	asuinpaikat
995	1000011056	Kotola (Ylikothola by) Ylä-Kotola	Virolahti	asuinpaikat

996	1000011057	Kotola (Ylikothola by) Värri	Virolahti	asuinpaikat
1012	1000011112	Vilkkilä (Österböle) Pyöli	Virolahti	asuinpaikat
1023	1000011153	Munkkikallion saarnapaikka	Virolahti	kultti- ja tarinapaikat
997	1000011059	Koukila (Utby/Kallffierd)	Virolahti	asuinpaikat
998	1000011062	Länsikylä (Flånkarböle)	Virolahti	asuinpaikat

SALPALINJA

1038

Salpalinja

MERKITTÄVÄ VÄHINTÄÄN MAAKUNNALLINEN RAKENNETUN KULTTUURIYMPÄRISTÖN KOHDE

1043	Reitkallin kartano	Hamina
1042	Yksiaukkoinen kiviholvisilta Hamina2	Hamina
1039	Mäntlahden hovi	Hamina
1040	Sotilasleirin paikka	Hamina
1037	Keisarikosken sahan alue	Hamina
1044	Myllykylän mylly	Hamina
1041	Yksiaukkoinen kiviholvisilta Hamina1	Hamina
1036	Kattilakosken sahan paikka	Hamina
1049	Siltasaari	litti
1050	Vuorenmäen silta	litti
1047	Mankalan voimalaitos	litti
1048	Mylly-ympäristö	litti
1045	Yksiaukkoinen kiviholvisilta litti	litti
1051	Tillolan taistelualue	litti
1053	Kivimäen louhos	litti
1046	Mankalan asuntoalue	litti
1052	Perheniemen kartano	litti
1035	Hämeenkylässä kartano	Kouvola
1076	Oravalan kartano	Kouvola
1026	Mataroja	Kouvola
1061	Pilkanmaan kartano	Kouvola
1034	Koskiston meijeri	Kouvola
1080	Torasjoen silta	Kouvola
1079	Rämälän kylä	Kouvola
1074	Mietunaho	Kouvola
1029	Työläisasunnot	Kouvola
1033	Raussilan mylly- ja saha	Kouvola
1032	Myllykylän kartanoalue	Kouvola
1028	Turpaan ruutitehtaan alue	Kouvola
1081	Utin asema	Kouvola
1030	Yksiaukkoinen kiviholvisilta	Kouvola
1027	Regina-kappeli	Kouvola
1059	Variksen kaupunki	Kouvola
1031	Rauhamaan kartanoalue	Kouvola
1083	Auvosenkosken silta	Kouvola
1060	Ilonojan kartano	Kouvola
1071	Anttilan mylly- ja saha	Kouvola
1078	Pihlajasaari	Kouvola
1073	Kuutin kanava	Kouvola
1082	Voikosken asema	Kouvola
1057	Mäkelän taistelun muistomerkki	Kouvola
1055	Juoksuhaudat	Kouvola
1056	Lahnavuori	Kouvola
1054	Ilonojan mylly	Kouvola
1072	Hyyryn kylä	Kouvola
1075	Ojasela	Kouvola
1058	Umpitaipale ja myllyjoja	Kouvola
1077	Peuhun kylä	Kouvola
1066	Suur-Miehikkälän sahamylly	Miehikkälä
1067	Hauhian mylly	Miehikkälä
1062	Hautamuistomerkki	Miehikkälä
1063	Kalliokosken lasitehdas (alue)	Miehikkälä
1065	Sahamylyn paikka	Miehikkälä
1064	Pitkähäkösen saha ja mylly	Miehikkälä

1070	Kläsarö	Pyhtää
1069	Vanha kylän paikka	Pyhtää
1068	Birilsin mylly-ympäristö	Pyhtää
2093	Virolahden kirkko	Virolahti
1084	Haililan kartanoalue	Virolahti
2091	Ruissaaren louhos	Virolahti
2092	Tinkasen louhos	Virolahti
1085	Hanskin louhos	Virolahti
1086	Hepokallio-Kirskallioniemi	Virolahti
1088	Klamilanlahden louhos	Virolahti
1087	Kinttukallion louhos	Virolahti
1089	Mustamaa	Virolahti

NATURA 2000 - VERKOSTOON KUULUVA TAI EHDOTETTU ALUE

1109	FI0425007	Sikovuori	Hamina	72
1103	FI0403003	Palanneenmäki2	Hamina	7
1107	FI0425002	Onkamaanjärvi-Haudansyvä	Hamina	156
1105	FI0408001	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet2	Hamina	83
1104	FI0403003	Palanneenmäki3	Hamina	18
1106	FI0408001	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet3	Hamina	12
1108	FI0425003	Rajasuo	Hamina	278
1110	FI0425009	Korkiavuori	Hamina	35
1102	FI0403003	Palanneenmäki1	Hamina	12
1115	FI0404002	Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja	litti	13
1117	FI0404006	Kärmesniemenkallio	litti	14
1121	FI0406003	Pyhäjärvi2	litti	125
1119	FI0404008	Kukkomäen metsä	litti	15
1112	FI0404002	Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja	litti	7
1122	FI0406003	Pyhäjärvi3	litti	93
1114	FI0404002	Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja	litti	5
1113	FI0404002	Kaalijoen, Pyydysmäen, Kontojan ja	litti	16
1120	FI0404009	Marjovuori	litti	115
1111	FI0404001	Hiidensaari	litti	44
1116	FI0404004	Arrajoki	litti	12
1118	FI0404007	Kelloniemi	litti	198
1131	FI0408009	Vuorisaari	Kotka	27
1130	FI0408001	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet1	Kotka	95023
1159	FI0424005	Somuranmäki	Kouvola	14
1092	FI0401004	Rapakivenjärvi	Kouvola	52
1097	FI0401008	Karhunsuo-Hietakankaanniemi	Kouvola	94
1154	FI0424002	Selänpään-, Anttilan- ja	Kouvola	213
1155	FI0424002	Selänpään-, Anttilan- ja	Kouvola	345
1101	FI0100082	Teutjärven ja Suvijärven lintuvedet	Kouvola	147
1100	FI0401012	Rainionmäki ja Sammalsuonpelto	Kouvola	7
1156	FI0424002	Selänpään-, Anttilan- ja	Kouvola	154
1098	FI0401009	Metsäkoulun säästömetsä	Kouvola	22
1125	FI0406003	Pyhäjärvi4	Kouvola	120
1157	FI0424002	Selänpään-, Anttilan- ja	Kouvola	48
1151	FI0420005	Järvi Taipale2	Kouvola	87
1099	FI0401010	Junkkarinvuori	Kouvola	35
1090	FI0401002	Haapajärvi-Säärystenjärvi	Kouvola	219
1091	FI0401003	Kymijoki1	Kouvola	302
1128	FI0406008	Mutiansaari	Kouvola	28
1152	FI0420005	Järvi Taipale3	Kouvola	102
1096	FI0401006	Alajalansuo- Hangassuo- Haukkasuo-	Kouvola	175
1150	FI0420005	Järvi Taipale1	Kouvola	72
1093	FI0401005	Enäsuo	Kouvola	395
1124	FI0406001	Vuurtinsuo-Korpijärvenoja2	Kouvola	19
1095	FI0401006	Alajalansuo- Hangassuo- Haukkasuo-	Kouvola	183
1123	FI0406001	Vuurtinsuo-Korpijärvenoja1	Kouvola	70
1127	FI0406004	Niskajärvi2	Kouvola	19
1153	FI0424001	Repovesi	Kouvola	3452
1158	FI0424003	Hirvenpäänsuo	Kouvola	137
1149	FI0406003	Pyhäjärvi1	Kouvola	69

1129	FI0500012	Kuijärvi-Sonnenan	Kouvola	203
1126	FI0406004	Niskajärvi1	Kouvola	7
1094	FI0401006	Alajalansuo-Hangassuo-Haukkasuo-	Kouvola	30
1148	FI0401006	Alajalansuo-Hangassuo-Haukkasuo-	Kouvola	337
1160	FI0424006	Vuohiniemen metsä	Kouvola	9
1138	FI0414010	Mustalammen metsä	Miehikkälä	39
1132	FI0414002	Leukaniemi-Tyllinjärvi2	Miehikkälä	293
1134	FI0414005	Suurisuo	Miehikkälä	103
1137	FI0414009	Vuorisenvuori	Miehikkälä	70
1135	FI0414006	Tingankoskenmäki	Miehikkälä	31
1139	FI0427004	Salajärvi-Ryönänlahti	Miehikkälä	4
1136	FI0414008	Leukaniemi-Tyllinjärvi1	Miehikkälä	11
1133	FI0414004	Tuorusjärvi	Miehikkälä	74
1144	FI0401001	Kymijoki6	Pyhtää	4
1143	FI0401001	Kymijoki5	Pyhtää	35
1142	FI0401001	Kymijoki4	Pyhtää	1554
1145	FI0416001	Valkmusa	Pyhtää	1710
1141	FI0401001	Kymijoki2	Pyhtää	87
1140	FI0100078	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet	Pyhtää	254
1147	FI0416007	Kymijoki3	Pyhtää	447
1146	FI0416003	Koukkusaari	Pyhtää	180
1164	FI0426003	Saunasuon metsä	Virolahti	13
1165	FI0426005	Hinkkajärvi	Virolahti	4
1162	FI0426001	Vilkkilä1	Virolahti	6
1163	FI0426001	Vilkkilä2	Virolahti	16
1161	FI0426001	Kirkon-Vilkkiläntura	Virolahti	172

NATURA 2000 VERKOSTOON KUULUVA KOHDE

1167	FI0404011	Kullaan lähteet	litti	
1168	FI0404012	Sjögrenin mäki	litti	
1176	FI0424012	Matinlampi	Kouvola	
1169	FI0406008	Mutiansaari3	Kouvola	
1172	FI0406009	Seppälänkoski	Kouvola	
1166	FI0401011	Liikkala	Kouvola	
1169	FI0406008	Mutiansaari1	Kouvola	
1175	FI0424008	Hevosoja-Kääpälän letto	Kouvola	
1169	FI0406008	Mutiansaari2	Kouvola	
1173	FI0414012	Riitahuusinpelto	Miehikkälä	
1174	FI0414013	Virojoki	Miehikkälä	

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ ALUE

1179	Rantaniemen laidun	Hamina	6
1180	Retupellon laidun	Hamina	4
1182	Taasianjoenlaakso ja Saviojalitti		91
1181	Kunnaaslampi	litti	27
1178	Järvenmäenlampi	Kouvola	14
1183	Tienarin laidun	Kouvola	8
1177	Rättilänjärven kaskimetsä	Kouvola	11
1184	Kalliokosken metsälaidun	Miehikkälä	5

LUONNON MONIMUOTOISUUDEN KANNALTA ERITYISEN TÄRKEÄ KOHDE

1187	Metsäkylän keto	Hamina	
1188	Nurmelan laitumet	Hamina	
1186	Kuorsalon seurantaloon niitty	Hamina	
1189	Ourinniemen kallioketo	Hamina	
1191	Toikanvuoren niitty	litti	
1190	Perttolan niitty	litti	
1193	Mammulanmäki	Kotka	
1192	Lehmäsaaren kaakkoisrannan niitty	Kotka	
1185	Hykkyrän laidun	Kouvola	

SUOJELUALUE

1194	Kajasuo osa-alue 1	Hamina	71
------	--------------------	--------	----

2146	Kajasuo osa-alue 2	Hamina	50
1196	Koivusaari ja Heinäsaari	Kotka	39
1195	Ahvionkoski	Kotka	23
2147	Kajasuo osa-alue 3	Kouvola	9
2149	Kajasuo Honkalaminsuo	Kouvola	18
1199	Mäntysaari	Kouvola	10
2148	Kajasuo Lamminsuo	Kouvola	20
1198	Långören	Pyhtää	3
1197	Kymijoen Natura-alueeseen sisältyviä	Pyhtää	23

LUONNONSUOJELUALUE

1219	Parkonkankaan suojelualue	Hamina	12
1216	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet,	Hamina	20
1218	Palanneenmäki	Hamina	38
1217	Onkamaanjärvi-Haudansyvä	Hamina	172
1221	Syväsuo	Hamina	19
1222	Vakvultinmäki	Hamina	5
1220	Rajasuo	Hamina	300
1215	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet,	Hamina	1
1214	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet,	Hamina	3
1227	Kelloniemi	Iitti	198
1224	Arrajoki	Iitti	12
1231	Marjovuoren suojelualue	Iitti	36
1225	Hiidensaaren Natura 2000- ja	Iitti	44
1233	S-1-39720-Kolikka -tila (Metso-rahoitus)	Iitti	23
1232	Mukulanlahti ja Tervolanlahti	Iitti	223
1226	Kaalijoen ja Pyydysmäen	Iitti	22
1228	Kontojan taponlehtilehto	Iitti	4
1230	Kärmesniemenkallio	Iitti	14
1234	Saviojan taponlehtilehto	Iitti	17
1229	Kukkomäen metsä	Iitti	15
1223	"142-413-37-3"	Iitti	15
1241	Itäisen Suomenlahden kansallispuisto	Kotka	682
1242	Kymijoen Natura-alueeseen liittyvät	Kotka	78
1211	Rapakivenjärvi	Kouvola	54
1206	Kuru	Kouvola	9
1264	Nervenniemi	Kouvola	4
1207	Metsäkoulun säästömetsä	Kouvola	22
1200	Enäsuo-Lupansuo	Kouvola	401
1209	Pilkkakorvenmäki	Kouvola	30
1260	Alajansuo	Kouvola	358
1203	Haukkasuon Pohjois- ja Eteläosa	Kouvola	193
1263	Lampisaaren luonnonsuojelualue	Kouvola	17
1238	Ritakorven luonnonsuojelualue	Kouvola	5
1265	Repoveden kansallispuisto ja Aarnikotkan	Kouvola	3584
1213	Teutjärvi ja Suvijärvi	Kouvola	148
1236	Mutiansaari	Kouvola	28
1205	Karhunsuo-Hietakankaanniemi	Kouvola	99
1262	Kauriosuo	Kouvola	28
1208	Muhjärvi	Kouvola	305
1201	Haapajärvi-Säärystenjärvi	Kouvola	231
1212	S-1-40092-JÄRVELÄ, SUOMÄKI,	Kouvola	30
1261	Hirvenpäänsuo	Kouvola	142
1204	Kaipiaisten lähdelehto	Kouvola	9
1240	Vuurtinsuo-Korpijärvenoja (etelä)	Kouvola	19
1235	Jaalanlahti,Kyrönlahti,Lintukymi ja	Kouvola	198
1210	Rainionmäki ja Sammalsuonpelto	Kouvola	7
1268	Vuohiniemen metsä	Kouvola	9
1267	Tukkulinvuoren lehto	Kouvola	4
1202	Hangassuo	Kouvola	192
1239	Vuurtinsuo-Korpijärvenoja	Kouvola	70
1237	Niskajärvi	Kouvola	26
1266	Somuranmäki	Kouvola	14
1245	Leukaniemen Lehdon luonnonsuojelualue	Miehikkälä	17

1252	Tyllinjärvi	Miehikkälä	313
1247	Mustalammen metsä	Miehikkälä	39
1246	Läsönsuo	Miehikkälä	59
1244	Kolholan lähdelehto	Miehikkälä	4
1243	Alimmainen-Ratalahti	Miehikkälä	46
1251	Tuorusjärvi	Miehikkälä	79
1248	Salajärvi-Ryönänlahti	Miehikkälä	4
1249	Suurisuo	Miehikkälä	110
1250	Tingankoskenmäki	Miehikkälä	31
1258	Santaniemenselkä-Tyyslahti-	Pyhtää 451	
1259	Valkmusan kansallispuisto	Pyhtää 1735	
1253	"624-410-4-50"	Pyhtää 32	
1254	Kymijoki, Järvensuo	Pyhtää 87	
1257	Saarelan luonnonsuojelualue	Pyhtää 42	
1256	Pekan metsä	Pyhtää 5	
1255	Osa SL-ohj-1-36966-Suurisuo-Karjasuo-	Pyhtää 253	
1272	Kirkon-Vilkkiläntura	Virolahti	198
1273	Saunasuon metsä	Virolahti	13
1270	Itäisen Suomenlahden saaristo ja vedet,	Virolahti	40
1271	Karjalansaaren lehto	Virolahti	5
1269	"935-427-2-92"	Virolahti	14

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA

1279	Heinälampien eräalue	Hamina	245
1280	Rakinlahti-Reiviikinlahti	Hamina	731
1281	Vuorilammenvuori	Hamina	105
1286	Taasianjoki MY	litti	241
1284	Luhta	litti	113
1285	Säyhtee-Selkojärvi-Haramaanjärvi_	litti	334
1282	Iso Valkjärvi-Pikijärvi	litti	349
1283	Kännistö	litti	489
1289	Vartioisvuori, Mäyrävuori, Vehkivuori	Kotka	212
1277	Rahkessaari	Kouvola	23
1287	Häkälänniemen ranta-alue	Kouvola	52
1278	Saaramaanjärven eräalue	Kouvola	949
1296	Vääntäjä	Kouvola	536
1292	Haukjärven harjualue	Kouvola	64
1288	Korvulinmäki-Huuhkaimenvuori	Kouvola	114
1293	Lovasjärvi, Kalhonkangas	Kouvola	85
1276	Koivusaari	Kouvola	60
1274	Ahviönkosken ranta-alue	Kouvola	52
1275	Karjasaari	Kouvola	224
1295	Tirvanjärvi-Immasenjärvi	Kouvola	229
1294	Paadenkangas-Haudanr	Kouvola	91
1291	Puntinsaari ym.	Pyhtää	325
1290	Ahvenkosken ympäristö	Pyhtää	73
2139	Vanhasaari, Santio, Parrio	Virolahti	137
2140	Rautalanselkä-Halssinselkä	Virolahti	317

LUONNONSUOJELUKOHDE

2104	YSA052022	Harjun Riihimäki (luonnonsuojelualue)	Hamina
2105	YSA051233	Suonsaaren Säästömetsä	Hamina
2102	YSA051292	Hirvikankaan Kangasvuokkoalue	Hamina
2106	YSA051964	Onkamaan Vuorimunkkialue	Hamina
2103	YSA051293	Uusimäen Kangasvuokkoalue	Hamina
2100	YSA051294	Ahtaankivensalmen	Hamina
2107	LTA050048	Kukion lehmusmetsikkö	Hamina
2110	Lehtisen rantalehdot3		Hamina
2111	Lehtisen rantalehdot1		Hamina
2112	Lehtisen rantalehdot2		Hamina
2109	Pieni-Vaskon lehto		Hamina
2108		Uuperinmäen kallionaluslehto	Hamina
2101	YSA051392	Kalliomäen Korpisuo	Hamina

2113	YSA052614	Heijalan Lehtometsärinne	litti
2116	LTA050042	Löllänvuoren lehmusmetsä	litti
2118		Pahanlahdenmäen rantalehmusto	litti
1167	FI0404011	Kullaan lähteet	litti
2119		Metelinniemen lehmusto	litti
2114	LTA050043	Mäyrävuoren lehmusto	litti
2115	LTA050041	Apajalahden jalopuumetsikkö	litti
2117		Merraslahden lehmuslehto	litti
2122		Lehmänsaaren koillislehto	Kotka
2121	YSA055610	Kilpirannan Saarnilehto	Kotka
2130	YSA052745	Selänpään Siniyökönlehtikasvupaikka	Kouvola
2099	YSA051059	Mylylän Harmaaleppälehto	Kouvola
1169	FI0406008	Mutiansaari1	Kouvola
1169	FI0406008	Mutiansaari2	Kouvola
2124	YSA053199	Kylmäsuon luonnonsuojelualue	Kouvola
1169	FI0406008	Mutiansaari3	Kouvola
1175	FI0424008	Hevosoja-Kääpälän letto	Kouvola
2120	LTA050092	Vehkolahden pohjukan tervaleppäluhta	Kouvola
2128	YSA051637	Sammonkallion luonnonsuojelualue	Kouvola
2097	YSA052531	Kivistön valkomustikkakasvusto	Kouvola
1166	FI0401011	Liikkala	Kouvola
2132		Selänpään saarnikorpi	Kouvola
2098	YSA051060	Ropsulanojan Kullerot	Kouvola
2123	YSA053302	Kylmäsuon Metsäalueen	Kouvola
2131	LTA050055	Lauttalamminvuoren lehmusto	Kouvola
2095	YSA051071	Aholan Lähdealue	Kouvola
2096	LTA050050	Halla-Sippolan lehmusmetsikkö	Kouvola
2129	YSA050788	Saanjärven Ranta (luonnonsuojelualue)	Kouvola
2125	YSA200929	Härkämäen lehto	Miehikkälä
2126	YSA200558	Härkämäen luonnonsuojelualue	Miehikkälä
1173	FI0414012	Riitahuusinpelto	Miehikkälä
2127	LTA050047	Heinäsaaren jalopuumetsikkö	Pyhtää
2133	YSA051228	Niuhan Lehmusalue	Virolahti
2134	YSA051296	Rikon Kulleroalue	Virolahti
2136	YSA051826	Tiilikallion Muinaisranta	Virolahti
2135	YSA051232	Niisaaren Keltavuokkoalue	Virolahti
2137		Kirkon-Vilkkilänturan	Virolahti

RETKEILY- JA ULKOILUALUE

1349		Majasaari-Nuokot	Hamina	276
1352		Suurivuoren ympäristö	Hamina	36
1354		Vehkaluoto	Hamina	7
1350		Pikku Musta, Ravanholma, Saunamaat	Hamina	38
1353		Uperinmäki	Hamina	38
1351		Pitkä-Kotka	Hamina	33
1355		Järvenmäki	litti	73
1357		Mankalan koskiseutu	litti	507
1356		Konniveden ranta- ja saaristoalue	litti	102
1358		Sääksjärvi	litti	13
1366		Lehmäsaari	Kotka	141
1364		Kuolioluoto	Kotka	56
1365		Kuutsalon Santaniemi	Kotka	27
1348		Junkkarinvuori	Kouvola	93
1363		Siikakosken-Okanniemen retkeilyalue	Kouvola	64
1347		Hevosmäki-Lylsymäki	Kouvola	92
1378		Kyykosken retkeilyalue	Kouvola	129
1361		Mustan Ruhmaan Sunnanniemi	Kouvola	26
1377		Kuisaaret	Kouvola	96
1362		Niskajärven-Suolajärven retkeilyalue	Kouvola	176
1359		Haikansaari -Aittosaari	Kouvola	27
1375		Kirvesniemi	Kouvola	46
1376		Korpisaari, Lehtisaari ym.	Kouvola	21
1374		Kauppiilan ranta (Naatuksenniemi)	Kouvola	40

1360	Kelesjärven retkeilyalue	Kouvola	348
1367	Savanjärvi	Miehikkälä	29
1371	Munapirtin edustan saaristo	Pyhtää	268
1372	Tammijärven itäranta	Pyhtää	73
1370	Kuussaaren itäranta	Pyhtää	19
1368	Flakanäs	Pyhtää	25
1369	Kaunissaaren ulkoilualue V	Pyhtää	67
1373	Verssonkangas ranta	Pyhtää	43
1380	Järviluoto, Pieni-Pisi ym.	Virolahti	22
1379	Hurppu virkistysalue	Virolahti	14
1382	Lapuri	Virolahti	29
1383	Manstuoli	Virolahti	7
1381	Kormusaari ja Tuuholmi	Virolahti	32

MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA

1389	Suntholmit, Velppekari, Mäntykari,	Hamina	28
1387	Kuorsalon glo-järvi ja ympäristö	Hamina	52
1385	Korkeussaari-Pakaskeri	Hamina	28
1386	Kukio MY	Hamina	82
1388	Merkjärven ym. retkeilyalue	Hamina	1723
1390	Tammio, Suuri-Vasko ym.	Hamina	343
1391	Kaitaanmäen kallioalue	litti	77
1392	Kuusankosken itäpuolen metsäalueet	litti	1493
1400	Kirkonmaa MY	Kotka	537
1399	Karhusaari, Pitkäsaari, Vuorisaari	Kotka	141
1398	Haapasaaren saaristo MY	Kotka	127
1407	Verla MU	Kouvola	221
1384	Kymijoki, Huruksela-Muhjärvi	Kouvola	168
1395	Iso-Ruhmaan kallioalueet	Kouvola	195
1408	Voikosken-Orilammen retkeilyalue	Kouvola	460
1393	Haukilahdenvuoren kallioalue	Kouvola	56
1405	Kinansaari	Kouvola	519
1406	Repoveden-Koskijärven retkeilyalue	Kouvola	550
1394	Hintterinsaari-Kapasaari	Kouvola	27
1404	Auvosenmäki	Kouvola	35
1397	Siikakosken ranta-alueet	Kouvola	178
1396	Kimolan kulttuurimaisema- ja kallioalue	Kouvola	734
1401	Kaunissaaren metsäalue	Pyhtää	340
1402	Munapirtti MU	Pyhtää	1267
1403	Pyhtään ranta- ja saaristoalueita	Pyhtää	112
1409	Santasaari, Ruissaari	Virolahti	185

VIRKISTYSKOHDE, LUONNONSATAMA

1411	Kukio	Hamina	
1414	Vehkaluoto	Hamina	
1413	Metsäluoto	Hamina	
1412	Kuorsalo	Hamina	
1419	Veteraanimaja?	litti	
1416	Hiidensaaren venelaiturit	litti	
1415	Haukkaselän rantautumispaikka?	litti	
1418	Savio rantautumispaikka	litti	
1417	Kananoja	litti	
1425	Moronvuoren taukotupa	Kotka	
1427	Vuorisaari	Kotka	
1426	Pitkäluoto luonnonsatama	Kotka	
1422	Ahvionkoski	Kotka	
1423	Hurukselan virkistyskohde	Kotka	
1424	Kultaankoski	Kotka	
1434	Iso Kannuslampi	Kouvola	
1410	Turpaan myllynseutu	Kouvola	
1438	Vuohijärvi	Kouvola	
1435	Kivisilmä	Kouvola	
1436	Tirva, kanootin kantoreitti	Kouvola	
1439	Vääntäjä kanootti	Kouvola	

2094	Voikoski	Kouvola
1433	Hillosensalmi	Kouvola
1420	Kimola	Kouvola
1421	Lintukymi	Kouvola
1430	Skitunäs1	Pyhtää
1432	Strukan sulku	Pyhtää
1429	Limalahti	Pyhtää
1428	Koivuviiikki	Pyhtää
1430	Skitunäs2	Pyhtää
1442	Majaniemi	Virolahti
1441	Lintulahti	Virolahti
1440	Lapurin pienvenesatama	Virolahti
1443	Ruissaari	Virolahti

YLIMAAKUNNALLINEN PATIKOINTIREITTI

1449	Häkämäki
1447	Haukkavuori
1462	Repoveden reitit
1467	Yhteys Mäntyharjulle
1457	Lappalanjärvi-Repovesi
1463	Ruhmaanharju-Verla
1459	Musta-Ruhmas
1466	Vuolenkoski-Vierumäki
1464	Salpapolku1
1461	Pokinkylä-Verla
1444	E 6-10 Yhdysreitti
1453	Joutsenlahti-Hillosensalmi
1456	Kuutinlahti-Iso Kannuslampi
1455	Karhulanjärvi
1454	Juustopolku
1448	Heisanharju
1446	Haminan vaellusreitit
1460	Nirvisniitty
1458	Maakaasulinja
1445	Hamina-Anjalankoski
1451	Jaala-Heisanharju
1452	Jaala-Vuolenkoski
1450	Iitti-Kuusankoski reitit
1465	Salpapolku2

YLIMAAKUNNALLINEN MELONTAREITTI

1476	Kymijoen melontareitti5
1480	Kymijoen melontareitti9
1472	Kymijoen melontareitti11
1474	Kymijoen melontareitti3
1471	Kymijoen melontareitti10
1483	Savonselän melontareitti
1468	Hamina-Virolahti merireitti
1484	Väliväylä
1477	Kymijoen melontareitti6
1478	Kymijoen melontareitti7
1479	Kymijoen melontareitti8
1469	Jokuenlahti
1482	Pyhtään-Kotkan merireitti
1475	Kymijoen melontareitti4
1473	Kymijoen melontareitti2
1481	Lanskinjoen melontareitti
1470	Kymijoen melontareitti1

YLIMAAKUNNALLINEN PYÖRÄILYREITTI

1489	Itäinen kuninkaantie1
1495	Pyöräreitit n:o 15 ja 46
1497	Reitti n:o 15

1486	Anjala-Elimäki2
1500	Siltakylä-Valkmusa-Muhniemi
1499	Reittien 6 ja 12 yhdysreitti
1493	Lapinjärvelle
1487	Artjärvelle
1501	Verla
1504	Vuolenkoski-Matkaikaidas3
1490	Itäinen kuninkaantie2
1503	Vuolenkoski-Matkaikaidas2
1502	Vuolenkoski-Matkaikaidas1
1491	Itäinen kuninkaantie3
1494	Pyöräilyreitti n:o 6
1498	Reitti n:o 46
1485	Anjala-Elimäki1
1488	litin kk - Kimola
1496	Reitti n:o 12
1492	Itäinen kuninkaantie4

YLIMAAKUNNALLINEN MOOTTORIKELKKAREITTI

1505	Moottorikelkkareitti
------	----------------------

ARVOKAS GEOLOGINEN MUODOSTUMA

1566	KAO050242	Rakinvuori	Hamina	54
1571	KAO050247	Vuorilammenvuoren kallioa	Hamina	45
1569	KAO050229	Tontinvuori	Hamina	20
1567	KAO050233	Suuren Sikovuoren kallioa	Hamina	28
1565	KAO050231	Merkjärven itäpuolen kall	Hamina	200
1568	KAO050237	Syvänsuonmäki	Hamina	41
1570	KAO050240	Viitavuori-Vesooksenmäki	Hamina	114
1563	KAO050249	Hyypiänmäki	Hamina	17
1564	KAO050248	Kivikkomäki	Hamina	8
1512	91708	Santanen ja Halssi	Hamina	61
1576	KAO050036	Huuhkaimenvuori	litti	332
1578	KAO050031	Korttelistonvuori	litti	18
1515		Saunakangas	litti	7
1577	KAO050056	Iso Haukkavuoren kallioal	litti	19
1580	KAO050052	Mäyrävuori	litti	11
1572	KAO050035	Aittakallio	litti	63
1575	KAO050027	Haukkavuori pohjoinen	litti	9
1581	KAO050046	Vuorenmäki	litti	64
1514		II Ss, Vuolenkoski	litti	384
1513		II Ss, Urheiluopisto	litti	78
1516	14205	Veljestenharju-Puust	litti	87
1574	KAO050042	Haukkavuori	litti	60
1579	KAO050038	Marjovuori	litti	14
1573	KAO050034	Haukkavuoren kallioalue	litti	106
1525		Ukonlampi	Kouvola	85
1555		Sudenhaidankangas	Kouvola	321
1588	KAO050099	Suurivuori	Kouvola	84
1556		Suoniemenharju-Aittomäki-Mustikkamäki	Kouvola	40
1551		Mämmilammen harju	Kouvola	23
1545		Kasakkaharju	Kouvola	43
1546		Kivonteenkangas	Kouvola	62
1550		Likolampi, Hasula	Kouvola	23
1548		Kulonpalo	Kouvola	11
1554	HSO050057	Selänpäänkangas HSO	Kouvola	618
1511		Sikosuonmäki	Kouvola	15
1539	90935	Anttilankangas	Kouvola	394
1510	75406	Selkäpäänmäki	Kouvola	189
1553		Selänpäänkangas harju	Kouvola	15
1547	90904	Korkiakangas	Kouvola	112
1526		Uudenpellonkangas	Kouvola	131
1508		Saaramaan harjualue	Kouvola	94
1506		Pillinkangas	Kouvola	26

1549		Kuoppakangas-Järvita	Kouvola	344
1589	KAO050095	Vartioisvuori	Kouvola	12
1507		Saapaslahden reunamoreeniparvi	Kouvola	66
1527	16303	Virtasenharju	Kouvola	1
1522		Ristikangas	Kouvola	67
1519		Näkkilamminharju	Kouvola	36
1562	KAO050023	Mukulakallio	Kouvola	33
1518		Ikaalinsuon reunamoreeni	Kouvola	9
1590	KAO050098	Vähävuori	Kouvola	43
1523	HSO050047	Sorvalammen-Kelesjärven-	Kouvola	189
1540		Hammassyrjänmäki	Kouvola	645
1520		Nöyleppiharju	Kouvola	98
1585	KAO050075	Lahnavuori	Kouvola	14
1597	KAO050219	Repoveden kallioalue	Kouvola	10
1587	KAO050062	Mölvövuoren kallioalue	Kouvola	47
1582	KAO050072	Haukilahdenvuori-Halttari	Kouvola	151
1583	KAO050074	Iso Ruhmaksen kallioalue	Kouvola	412
1586	KAO050065	Loukkaanvuori	Kouvola	19
1596	KAO050213	Pyörämäki	Kouvola	40
1591	KAO050208	Kaakkovuori-Haukilahdenmä	Kouvola	123
1584	KAO050067	Kimolan kanavan kallioalu	Kouvola	50
1524		Taninniemi	Kouvola	31
1558	90910	Yölamminkangas	Kouvola	89
1543	90928	I Ss Kivistönmäki	Kouvola	176
1517	16306	Hartola-Pikjärvi	Kouvola	247
1544	90927	I Ss Utin vallit	Kouvola	133
1541	90922	Hautajärvenharju	Kouvola	75
1557	90918	Valkealampi-Lampisaa	Kouvola	101
1552	90905	Ronninharju	Kouvola	63
1528	28501	Lehmäsaaren harjualue	Kouvola	141
1521	16305	Petäjäpostinkangas	Kouvola	229
1509	75407	Selkäharju	Kouvola	326
1542		Hevosojankangas	Kouvola	577
1593	KAO050135	Soukkionvuori	Miehikkälä	35
1530	HSO050049	Luotokangas	Miehikkälä	151
1531	48903	Lähdelamminkangas	Miehikkälä	109
1592	KAO050129	Korkiavuori-Palaneenmäki	Miehikkälä	34
1532	48904	Savankangas-Heinäsuu	Miehikkälä	376
1529	48902	Haukilamminkangas	Miehikkälä	269
1535	HSO050051	Kaunissaaren-Suurkarinharju	Pyhtää	321
1536	HSO050052	Koukkusaari	Pyhtää	16
1534	HSO050053	Kananiemensuon harju	Pyhtää	24
1533		Kananiemenharju (PO)	Pyhtää	26
1537	HSO050050	Santaniemenharju ja Skagsande	Pyhtää	30
1538	62404	Verssonkangas	Pyhtää	105
1594	KAO050157	Högberget	Pyhtää	28
1595	KAO050162	Lovisteinivuori-Tonttuvu	Pyhtää	44
1560	93506	Kuivakangas	Virolahti	242
1561	93501	Manstuolin harjualue	Virolahti	131
1598	KAO050257	Saukkolankallio	Virolahti	11
1559	93508	Härmänkangas	Virolahti	242
1599	KAO050277	Sysimäki	Virolahti	33

ARVOKAS GEOLOGINEN KOHDE

1600	KAO050048	Luitinsuonmäki	litti
1601		Käyräkoivunvuoret	litti
1602	KAO050080	Isovuori	Kouvola

TÄRKEÄ POHJAVESIALUE

1642	0453252 B	Nastonharju-Uusikylä	
1629	0591735 B	Letkonkangas B	Hamina
1618	0591705	Myllykylä	Hamina
1625	0591712 A	Luomakangas A	Hamina
1624	0591752	Yläkaislanen	Hamina

1630	0591739 A	Onkamaa	Hamina
1621	0591729	Suoniemenkangas	Hamina
1623	0591742	Santsaari	Hamina
1626	0591712 B	Luomakangas B	Hamina
1620	0591728	Sikokangas	Hamina
1627	0591717 B	Honkaniemenkangas	Hamina
1622	0591734	Tarhajärvi	Hamina
1619	0591723	Palannekangas	Hamina
1628	0591735 A	Letkonkangas A	Hamina
1641	0608904	Urheiluoopisto	Iitti
1637	0514213	Linnakukkura	Iitti
1645	0514209 B	Lyöttilä B	Iitti
1646	0514209 C	Lyöttilä C	Iitti
1644	0514209 A	Lyöttilä A	Iitti
1642	0453252 B	Nastonharju-Uusikylä	Iitti
1635	0514210	Kylänmäki	Iitti
1639	0514252	Selkola	Iitti
1634	0514207	Perheniemi	Iitti
1638	0514251	Vuolenkoski	Iitti
1631	0514202	Tillola	Iitti
1636	0514212	Veljestenharju	Iitti
1647	0514211 A	Korkeamäki	Iitti
1633	0514206	Erottaja	Iitti
1632	0514203	Ruokosuo	Iitti
1642	0453252 B	Nastonharju-Uusikylä	Iitti
1640	0514255	Mankala	Iitti
1656	0528505	Pernoo	Kotka
1655	0528504	Huruksela	Kotka
1659	0528508	Härmäkangas	Kotka
1657	0528506	Lehmäsaari	Kotka
1660	0528511	Kuutsalo	Kotka
1658	0528507	Kirkonmaa	Kotka
1604	0575404	Takamaa	Kouvola
1686	0590906	Utti	Kouvola
1611	0575451	Karjalankulma/peräkangas	Kouvola
1613	0575416 B	Teirisuonkangas	Kouvola
1688	0590909	Korkiakangas	Kouvola
1617	0504408 B	Värälä	Kouvola
1690	0590914	Vahtimäki	Kouvola
1608	0575410	Enäjärvi	Kouvola
1653	0516351	Räsänharju	Kouvola
1610	0575426	Pihtsalmanmäki	Kouvola
1609	0575411	Muhniemi	Kouvola
1692	0590920	Näkinahonkangas	Kouvola
1605	0575407	Sippola	Kouvola
1706	0590952 A	Kivistönmäki	Kouvola
1700	0590935	Okanniemi	Kouvola
1681	0573951	Viisari/salajärvenkangas	Kouvola
1682	0573952	Hautajärvenkangas	Kouvola
1648	0516303	Multmäki	Kouvola
1696	0590930	Paadenkangas-Lintuharju	Kouvola
1691	0590915	Palkkimäki	Kouvola
1698	0590932	Vainikka	Kouvola
1685	0590904	Valkeala kirkonkylä	Kouvola
1694	0590923	Rasinmäki-kohopää	Kouvola
1651	0516313	Ristikangas	Kouvola
1612	0575452	Selkäharju-pajari	Kouvola
1603	0575401	Kaipainen	Kouvola
1683	0590902	Vekaranjärvi	Kouvola
1693	0590921	Ronni	Kouvola
1699	0590933	Rannanniemi	Kouvola
1607	0575409	Saaramaa	Kouvola
1701	0590941	Kuoppakangas	Kouvola
1613	0575416 A	Teirisuonkangas	Kouvola

1695	0590925	Hujakangas	Kouvola
1704	0590901 B	Selänpää	Kouvola
1654	0608909	Kuijärvenharju	Kouvola
1704	0590901 A	Selänpää	Kouvola
1702	0590943	Valkealan kristillinen kansanopisto	Kouvola
1689	0590913	Yölamminkangas	Kouvola
1687	0590908	Multamäki Valkeala	Kouvola
1697	0590931	Palanne	Kouvola
1649	0516304	Hartola	Kouvola
1703	0590953	Kaurioharju	Kouvola
1616	0504407	Mettälä	Kouvola
1615	0504404	Harjunmäki-Korkiaharju	Kouvola
1684	0590903	Tuohikotti	Kouvola
1652	0516314	Isoharju	Kouvola
1650	0516312	Kelesharju	Kouvola
1606	0575408	Ahvio	Kouvola
1663	0548906	Salo-miehikkälä	Miehikkälä
1665	0548909 A	Lähdelamminkangas	Miehikkälä
1662	0548905	Haukilamminkangas/luotokangas	Miehikkälä
1661	0548903	Merikangas	Miehikkälä
1664	0548902 A	Muurola	Miehikkälä
1665	0548909 B	Lähdelamminkangas	Miehikkälä
1667	0170109	Hevossaari	Pyhtää
1677	0562409 A	Susikopinharju	Pyhtää
1680	0562413 B	Kananiemenharju B	Pyhtää
1670	0562411	Apilapalo	Pyhtää
1677	0562409 C	Susikopinharju	Pyhtää
1671	0562412	Laminsuonharju	Pyhtää
1673	0562417	Pitkäviiri	Pyhtää
1674	0562402 A	Korkiaharju A	Pyhtää
1675	0562402 B	Korkiaharju B	Pyhtää
1676	0562407 A	Munapirtti	Pyhtää
1672	0562415	Koukkusaari	Pyhtää
1669	0562408	Jättukastet-tuuski	Pyhtää
1668	0562405	Kaunissaari	Pyhtää
1679	0562413 A	Kananiemenharju A	Pyhtää
1716	0593506 B	Haavisto B	Virolahti
1708	0593502	Harju	Virolahti
1714	0593517	Hiekkasaari	Virolahti
1707	0593501	Härmänkangas	Virolahti
1712	0593509	Uski	Virolahti
1710	0593505	Hurppu	Virolahti
1709	0593504	Klamila	Virolahti
1711	0593507	Virolahti kirkonkylä	Virolahti
1713	0593511	Manstuoli	Virolahti
1715	0593506 A	Haavisto A	Virolahti

MAA-AINESTEN OTTOALUE

1740	Hamina 2	Hamina	20
1755	Tahvononnenmäki	Hamina	11
1752	Palannekangas	Hamina	4
1759	Viiluvuori	Hamina	9
1745	Kultavuori	Hamina	6
1749	Lylykangas	Hamina	9
1737	Aittokorvenmäki itä	Hamina	4
1753	Pesämaanmäki	Hamina	12
1738	Aittokorvenmäki länsi	Hamina	14
1748	Letkonkangas	Hamina	69
1741	Kanamäki	Hamina	29
1760	Villinginkangas	Hamina	22
1754	Saunasuo	Hamina	7
1743	Kiviojankangas	Hamina	16
1750	Mäntykangas	Hamina	29
1758	Viidankangas	Hamina	54

1751	Mäntykangas pohjoinen	Hamina	42
1744	Konkkelinkangas	Hamina	11
1739	Hamina 160	Hamina	4
1747	Lakiakangas	Hamina	24
1746	Kuusela	Hamina	17
1742	Kangasahonmäki	Hamina	37
1757	Varinkorpi	Hamina	23
1756	Ujasenlampi, Ujasenlamminvuori	Hamina	12
1764	Karhunkinturi	litti 9	
1776	Peninginvuori	litti 15	
1766	Kaurasuonvuori	litti 8	
1778	Rajasuonvuori	litti 46	
1775	Papinsuonkalliot	litti 17	
1782	Terrisuo	litti 34	
1762	Heleensuo	litti 8	
1769	Kokkokallio	litti 35	
1773	Lokonmäki	litti 5	
1784	Tervalampil	litti 8	
1772	Laajakallio	litti 12	
1777	Pukkivuori	litti 5	
1761	Aittomäki	litti 35	
1774	Palomäki litti	litti 6	
1771	Kuolemanmäki	litti 25	
1765	Karhunkinturi länsi	litti 9	
1781	Säyhteenmäki	litti 13	
1767	Ketunpesänvuori	litti 29	
1780	Sydänmaanmäki	litti 14	
1763	Isoharju	litti 7	
1779	Surmahonka	litti 4	
1770	Korkeamäki	litti 6	
1785	Tuhkatöyry	litti 13	
1768	Koivusillanmäki	litti 8	
1783	Tervalamminsuo	litti 9	
1796	Lakiakangas Kotka	Kotka 24	
1795	Kirkkovouret länsi	Kotka 12	
1794	Kirkkovouret	Kotka 27	
1797	Majakorvensuo	Kotka 8	
1819	Multamäki	Kouvola 165	
1736	Taavilankangas	Kouvola 21	
1723	Lakiakangas Anjalankoski	Kouvola 53	
1721	Jussila	Kouvola 7	
1724	Orimäki	Kouvola 45	
1722	Karhupäänkangas	Kouvola 48	
1726	Perilä	Kouvola 35	
1727	Sinkelinkangas	Kouvola 10	
1786	Kalaton	Kouvola 41	
1791	Piiskunmäki	Kouvola 12	
1720	Hirvikallio	Kouvola 12	
1787	Karhalampi	Kouvola 6	
1790	Pekkolänmäki	Kouvola 16	
1788	Kattilavuori	Kouvola 11	
1735	Palomäki	Kouvola 18	
1729	Tuhkurinniemi	Kouvola 9	
1731	Heikkilänsuo	Kouvola 22	
1725	Pahnamäki	Kouvola 6	
1734	Munkinuuninmäki	Kouvola 9	
1730	Välikangas-Pyydyskangas	Kouvola 75	
1823	Torasjoki	Kouvola 23	
1793	Susivouret	Kouvola 13	
1818	Kytänmäki	Kouvola 11	
1814	Karskonkukulat	Kouvola 4	
1728	Tuhkurinniemi länsi	Kouvola 5	
1719	Haapaonnenmäki	Kouvola 4	
1789	Lemmenkallio	Kouvola 6	

1813	Kangaslaminkangas	Kouvola	95
1792	Susukuopanmäki	Kouvola	30
1821	Ristimäki	Kouvola	17
1812	Hujakangas	Kouvola	40
1816	Kivistönmäki	Kouvola	41
1733	Kaurisselkä	Kouvola	29
1718	Ampumarata	Kouvola	18
1811	Haimijärvi	Kouvola	21
1822	Sillanmäki	Kouvola	13
1732	Karhunmäki	Kouvola	10
1820	Palokangas	Kouvola	111
1815	Kepsu	Kouvola	30
1817	Kotkanpesänkangas	Kouvola	91
1798	Kausalan Miehonkangas	Kouvola	44
1803	Kiviojankangas Miehikkälä	Miehikkälä	30
1800	Hyhmävuori	Miehikkälä	8
1802	Kattilavuori Miehikkälä	Miehikkälä	7
1799	Haasiakangas	Miehikkälä	10
1805	Terttukangas	Miehikkälä	63
1804	Pulakorpi	Miehikkälä	44
1801	Iso Juurisuo	Miehikkälä	6
1807	Myllyniitynkalliot	Pyhtää 5	
1810	Susikopinharju	Pyhtää 16	
1809	Pitkäkallio	Pyhtää 5	
1808	Mylläripojansuo	Pyhtää 26	
1806	Koivukorpi	Pyhtää 5	
1831	Tyyräänmäki	Violahti	9
1826	Paatniemi	Violahti	11
1824	Huosiosuo	Violahti	99
1834	Violahti 13	Violahti	45
1829	Tiikinkorpi	Violahti	8
1836	Violahti 22	Violahti	6
1830	Tylynmäki	Violahti	16
1825	Lammaskallio	Violahti	18
1833	Violahti 1	Violahti	5
1837	Violahti 3	Violahti	32
1839	Violahti 7	Violahti	46
1828	Tervasuo	Violahti	26
1838	Violahti 6	Violahti	7
1832	Törisevänkangas, rakennuskivialueita	Violahti	107
1835	Violahti 21	Violahti	7
1827	Rakennuskivialueita	Violahti	75

TURVETOTANTOALUE

1849	Heinäsuo	Hamina	103
1851	Liisansuo	Hamina	45
1853	Suurisuo Hamina	Hamina	62
1854	Teerisuo	Hamina	26
1855	Suurisuo litti	litti	179
1847	Riuhtoinsuo	Kouvola	227
1867	Tuonsaarensuo	Kouvola	131
1856	Seivässuo	Kouvola	68
1866	Sammalsuo	Kouvola	112
1863	Kiiskisuo	Kouvola	142
1843	Heposaarensuo-Lakiasuo-Kähöjärvensuo	Kouvola	273
1862	Joutsensuo	Kouvola	80
1845	Karhunsuo	Kouvola	514
1861	Huhdinsuo	Kouvola	93
1865	Latosuo	Kouvola	56
1860	Haukkasuo N	Kouvola	360
1844	Ihotinsuo	Kouvola	93
1846	Kiikunsuo	Kouvola	215
1864	Lakiasuo	Kouvola	135

1848	Vehkaojansuo	Kouvola	189
1841	Harjunsuo	Kouvola	223
1840	Haapahaikulansuo	Kouvola	157
1842	Haukkasuo	Kouvola	577
1859	Vaajersuo-Suurisuo	Miehikkälä	86
1858	Terttusuo	Miehikkälä	24
1857	Paunio	Miehikkälä	36
1868	Huosiossuo turve	Virolahti	148

LENTOLIIKENTEEN ALUE

1869	Utin lentokenttä	Kouvola	162
------	------------------	---------	-----

SATAMA-ALUE

1870	Tammion satama	Hamina
1871	Vuolenkosken satama	Iitti
1872	Haapasaaren satama	Kotka
1873	Kuutsalo, Mullinkylä	Kotka
1875	Keihässalmi	Pyhtää
1874	Kaunissaaren satama	Pyhtää
1876	Klamilan satama	Virolahti

VENESATAMA

1877	Lehmäsaari	Kotka
1878	Munapirtti venesatama	Pyhtää
1879	Mäntyniemi venesatama	Pyhtää
1880	Hurppu	Virolahti

LENTOKENTTÄ

1881	Wredebyn lentokenttä	Kouvola
------	----------------------	---------

MOOTTORI- TAI MOOTTORILIKENNETIE

1883	7	Helsinki - Vaalimaa, uusi Pyhtää
1882	7	Haru - Vaalimaa

KAKSIAJORATAINEN VALTA-, KANTA- TAI SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

1888	12	RAUMA - TAMPERE - KOUVOLA
1884	6	HELSINKI - JOENSUU - KAJAANI
1889	15	KOTKA - MIKKELI
1886	6	HELSINKI - JOENSUU - KAJAANI Utti
1885	6	HELSINKI - JOENSUU - KAJAANI itä
1887		Kouvola, vt 6

VALTATIE TAI KANTATIE

1891	46	KOUVOLA - HEINOLA
1890	26	HAMINA - LAPPEENRANTA
1892	15	KOTKA - MIKKELI pohjo

SEUTUTIE TAI PÄÄKATU

1902	367	KOUVOLA - KIEHUVA
1894		vt 12 rinnakkaistie1
1903	368	VALKEALA - VOIKOSKI - MÄNTYHARJU
1907	375	KAIPAIINEN - ALAPORTTI
1903	368	VALKEALA - VOIKOSKI - MÄNTYHARJU
1906	371	HAMINA - KELTAKANGAS
1901	363	VIERUMÄKI - JAALA
1900	362	KAUSALA - ILONOJA
1893	7	HELSINKI - VAALIMAA
1897	357	KARHULA - ANJALA
1898	359	ANJALA - VENÄLÄISTÖYRY
1908	377	TUOHIKOTTI - SAVITAIPALE
1895	0	vt 12 rinnakkaistie2
1899	360	MUSTILA - HAAPAKIMOLA - KAUSALA
1910	387	LAPPEENRANTA - VAALIMAA
1905	369	JAALA - TUOHIKOTTI

1896	354	ELIMÄKI - INKEROINEN
1909	384	VIROJOKI - TAAVETTI

YHDYSTIE

1911		Kaipainen vt 6
1939	11953	NIEMISTÖ
1919	3511	HÄRMÄ - VIROLAHTI KK
1914		Virolahti, vanha vt7 - liittymä
2138	3582	TAVASTILA - YLÄNUMMI
1922	3532	HIRVIVUOLLE - VASTILA
1957	14691	ONKAMAA
1935	3772	METSO - TUOHIKOTTI
1912		Utti vt 6
1953	14675	KANNUSJÄRVI
1942	14537	HARJUKYLÄ
2141	3593	MYLLYKOSKI - JOKISILTA
1963	14722	HURPPU
1950	14660	HIRVELÄ
1944	14570	VERLA
1932	3712	YLÄNUMMI - METSÄKYLÄ
1965	14735	SÄKÄJÄRVI
1927	3622	IITTI - KYMENRANTA
1933	3721	INKEROINEN - LIIKKALA
1959	14700	PYHÄLTÖ
1917	3136	UUSIKYLÄ - VUOLENKOSKI
1954	14678	HAAPALA
1931	3691	HOIKANJOKI - KÄÄPÄLÄ
1930	3682	KEISANMÄKI - SELÄNPÄÄ
1926	3603	HAAPA - KIMOLA - SÄÄSKJÄRVI
1928	3631	JOKUE - KOSKENNISKA
1934	3751	UTTI - HIRVELÄ
1924	3562	SILTAKYLÄ - MUHNIEMI
1923	3543	MUHNIEMII - UMMELJOKII
1921	3531	RUOTSINKYLÄ - ITÄ-VASTILA
1920	3513	TALLINMÄKI - VIROJOKI
1918	3501	LEHTIMÄKI - PUROLA
1916	1792	AHVENKOSKI - MÄKISELKÄ
1915	1731	KANSANMÄKI - ARTJÄRVI
1929	3662	VOIKKAA - MULTAHOVI
1949	14648	TOIKKALA
1947	14616	JYRÄÄNKOSKI
1937	4143	HUJANSALO - PÄRNÄMÄKI
1964	14723	YLÄKÄS
1962	14721	YLÄ - PIHLAJA
1961	14718	RAVIJÄRVI
1960	14715	SALO - HEIKKILÄ
1956	14687	SAARAMAA
1955	14679	VEHKJÄRVI
1966	14736	KALLIOKOSKI
1967	14745	MUURIKKALA
1940	14501	SÄYHTEE
1936	3831	PYHÄLTÖ - MULTASILTA
1958	14699	TURKIA
1913	6	vt 6 rinnakkaistie itä
1952	14670	SORSALA
1938	4164	VIRRAMÄKI - JAALA
1946	14613	HÄKÄMÄKI
1941	14535	TUUSKI
1943	14544	MOISIO
1948	14619	LAAJAKOSKI
1945	14583	KIVINIEMI
1951	14663	REITKALLI

ERITASOLIITTYMÄ, SUUNNITELTU

1969	Eritasoliittymä1	Kouvola
1968	Kiehuvan eritasoliittymä	Kouvola
1970	Eritasoliittymä2	Kouvola
1974	Eritasoliittymä6	Violahti
1972	Eritasoliittymä4	Violahti
1971	Eritasoliittymä3	Violahti
1973	Eritasoliittymä5	Violahti

PÄÄRATA

1983	Savon rata
1979	Kouvola-Lranta1
1977	Kotka-Hamina
1980	Kouvola-Lranta2
1976	Kotka
1978	Kouvola-Kotka
1982	Lahti-Kouvola2
1981	Lahti-Kouvola1

PÄÄRATA, OHJEELLINEN

1984	HePi Pyhtää
------	-------------

LAIVAVÄYLÄ

1988	Laivaväylä4
2002	Laivaväylä18
1995	Laivaväylä11
2001	Laivaväylä17
2000	Laivaväylä16
1999	Laivaväylä15
1990	Laivaväylä6
1986	Laivaväylä2
1997	Laivaväylä13
1996	Laivaväylä12
1994	Laivaväylä10
1993	Laivaväylä9
1992	Laivaväylä8
1987	Laivaväylä3
1989	Laivaväylä5
1998	Laivaväylä14
1985	Laivaväylä1
1991	Laivaväylä7

UUSI LAIVAVÄYLÄ

2006	Pietarin suunnan väylä
2004	Haminan väylän syvennys2
2005	Haminan väylän syvennys3
2003	Haminan väylän syvennys1

HEINOLA-KUUSANKOSKI KANAVA

2009	Heinola-Kuusankoski3
2008	Heinola-Kuusankoski2
2010	Heinola-Kuusankoski4
2007	Heinola-Kuusankoski1

VENEVÄYLÄ

2020	Veneväylä10
2026	Veneväylä16
2022	Veneväylä12
2012	Veneväylä2
2025	Veneväylä15
2021	Veneväylä11
2011	Veneväylä1
2017	Veneväylä7
2013	Veneväylä3
2023	Veneväylä13
2019	Veneväylä9
2016	Veneväylä6
2018	Veneväylä8
2015	Veneväylä5
2014	Veneväylä4
2024	Veneväylä14

YHDYSKUNTATEKNISEN HUOLLON ALUE

2033	Okanniemen pohjavedenotto- ja	Kouvola	17
2032	Kuivala, vedenottamo	Kouvola	61
2029	Haimilan vedenottamoalue	Kouvola	59
2030	Halisenromput pohjavedenotto- ja	Kouvola	193
2031	Hurpun pohjavedenotto- ja imeytysalue	Kouvola	104

JÄTTEENKÄSITTELYALUE

2028	Lamminmäki, kaatopaikka	Kouvola	74
2027	Sulento	Kouvola	14

VEDENHANKINNAN KANNALTA ARVOKAS PINTAVESIALUE

2034	Vuohijärven vesialue	Kouvola	7000
2036	Valkealan reitin vesialue	Kouvola	1979
2035	Repoveden vesialue	Kouvola	2331

PÄÄSÄHKÖLINJA

2062	110	RAIPPO - KYMI1
2065	400	TAMMISTO - KYMI
2068	110	YLLIKKÄLÄ - KORIA 2x1102
2069	400	YLLIKKÄLÄ - KORIA1
2038	110	AHVENKOSKI - PERNOONKOSKI2
2042	110	KORIA - HEINOLA1
2047	110	KORIA - KYMI2
2056	400	LOVIISA - KORIA
2046	400	KORIA - KYMI1
2037	110	AHVENKOSKI - PERNOONKOSKI1
2067	110	YLLIKKÄLÄ - KORIA 2x1101
2050	110	KORIA - MÄNTYHARJU1
2053	110	KORIA - PERNOONKOSKI
2063	110	RAIPPO - KYMI2
2059	110	MUSSALO 2 - PERNOONKOSKI
2051	110	KORIA - MÄNTYHARJU2
2070	110	YLLIKKÄLÄ - KORIA2
2045	110	KORIA - INKEROINEN POHJOINEN
2041	110	KORIA - HEINOLA 2x1102
2048	110	KORIA - KYMI3
2066	110	Valkmusan kansallispuiston kierto
2040	110	KORIA - HEINOLA 2x1101
2057	110	Multämäki, sk
2043	110	KORIA - HEINOLA2
2060	110	PERNOONKOSKI - KYMI
2044	110	KORIA - HEINOLA3
2055	400	KYMI - VIIPURI
2052	110	KORIA - NIKKILÄ 2x110
2064	110	RAIPPO - KYMI3
2049	110	KORIA - LOVIISA
2061	110	PERNOONKOSKI - KYMINLINNA 2x110
2058	110	MUSSALO - PERNOONKOSKI
2039	110	INKEROINEN ETELÄINEN -
2054	110	KYMI - SUMMA 2x110

PÄÄKAASULINJA

2071	Kouvolan seutu
2072	Kouvola-Kotka
2073	Hamina-Virojoki3
2074	vt 7 - Harju

KANSAINVÄLISEN ÖLJYJOHDON YHTEYSTARVE

2076	ö_yht.tarve SW
2075	ö_yht.tarve SI
	ö_yht.tarve SI

PÄÄVESIJOHTO

2077	Kuivala-Kotka
------	---------------

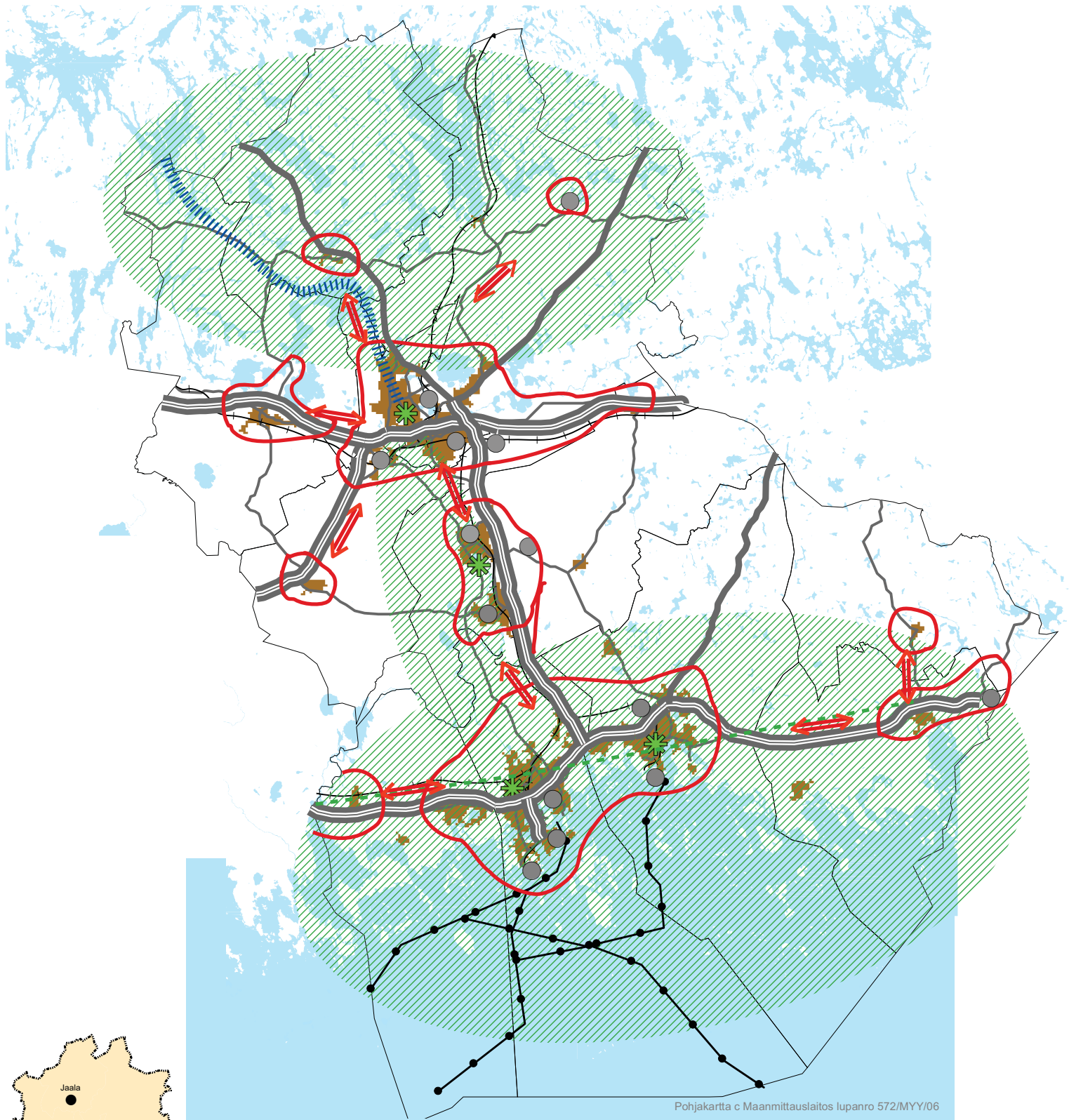
PÄÄVESIJOHTO JA SIIRTOVIEMÄRI

2083	Hamina-Virojoki1
2091	Pyhtää-Kotka vj
2082	Anjalankoski-Kotka jätevesijohto
2079	Valkeala Selänpä
2080	Kuusankoski-Jaal
2081	litti
2085	Miehikkälä-Virojoki jätevesi
2084	Hamina-Virojoki2
2078	Kääpälä

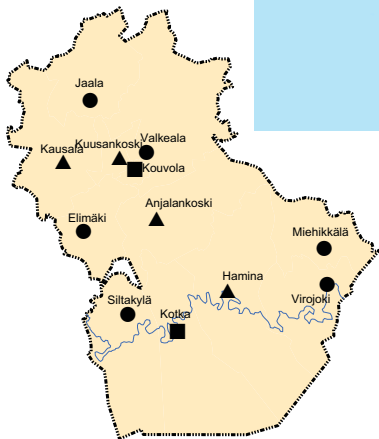
TUULIVOIMAN TUOTANTOON SOVELTUVA ALUE

2090	Siikasaaren tuulivoima-alue	Violahti	29	
2087	Munapirtin tuulivoima-alue	Pyhtää		54
2089	Harvajanniemen tuulivoima-alue	Violahti	37	
2086	Rankin matalikon tuulivoima-alue	Kotka	440	
2088	Munapirtti, Hinkapyöli tuulivoima-alue	Pyhtää	47	

Visio 2030 Aluerakenne / Kymenlaakson liitto

Pohjakartta c Maanmittauslaitos lupanro 572/MYY/06

- Maakuntakeskus
- ▲ Kaupunkikeskus
- Kuntakeskus

- ▬▬▬ moottori- tai kaksiajoratainen tie
- ▬▬▬ valtatie
- ▬▬▬ seututie
- ▬▬▬ rautatie
- laivaväylä
- ▬▬▬ Heinola-Kuusankoski kanava
- merkittävä liikennettä synnyttävä alue

- ↔ voimakkaat vuorovaikutussuunnat
- ▬ taajamien vaikutusalueet
- taajamat 2004
- ympäristö- virkistys- ja luonnonmatkailun kannalta merkittävä kehittämisväylä solmukohtineen
- ▨▨▨ ympäristöarvoiltaan veto-voimainen alue

Kymenlaakson merkittävät tulva-alueet

Kaakkois-Suomen ympäristökeskuksen arvio Kymenlaakson merkittävistä tulva-alueista 1 / 2008

Arvio Kymenlaakson merkittävistä tulva-alueista

Tulvariskejä arvioitaessa on kiinnitetty erityistä huomiota rakennetulle ympäristölle ja yhteiskunnan toiminnalle aiheutuviin vahinkoihin. Kymenlaakson osalta tulva-alueet voidaan jakaa kolmeen ryhmään seuraavasti:

1) Kymijoen pääuoma ja järvet

Kymijoen tulvaherkimpiä alueita ovat erityisesti jokivarren ranta-alueet välillä Anjala-Suomenlahti sekä Pyhäjärven rannat. Kymijoen tulvia voi aiheuttaa poikkeuksellisen runsaat sateet, lumen sulaminen ja etenkin joen vapaalla alaosalla hyytöpadot.

Merkittäviä tulvia on ollut mm. vuosina 1899, 1923-1924, vuosien 1974-1975 talvitulva sekä vuosien 1981 ja 1982 tulvat. Kymijoen suuria vahinkoja aiheuttava tulva on nykytilanteessakin mahdollinen. Ilmastonmuutoksen vaikutukset todennäköisesti lisäävät tulvariskiä Kymijoen erityisesti talvella, jolloin suureen virtaamaan voi yhdistyä hyytöriski.

Kymijoen tulvaherkistä alueista on laadittu tulvavaarakartat erilaisille tulvien toistuvuuksille. Maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on tulvariski otettava erityisesti huomioon Kymijoen tulvaherkillä alueilla.

2) Rannikko

Myrskytulvien tulvavaara-alueita on koko Kymenlaakson rannikko ja saaristo. Viimeisin myrskytulva oli vuonna 2005, jolloin merenpinnan korkeus Haminassa oli +197. Maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja merkittävien yhteiskunnan toimintojen sijoittelussa on erityistä huomiota kiinnitettävä tulvariskeihin, silloin kun maanpinnan korkeus on tason +3,0 alapuolella.

3) Muut alueet

Tulva-alueita on lähes kaikkialla vesistöjen varsilla. Haja-asutusalueilla merkittävimmät tulvahaitat kohdistuvat yleensä maatalouteen. Tulvaherkkiä peltoalueita on runsaasti vähäjärvisellä ja varsin tasaisella Salpausselkien eteläpuolisella alueella. Esimerkkinä mainittakoon Summanjoen Suurijärven alue Haminassa ja Virojoen viljelysalueet. Myös Kymenlaakson pohjoisosien haja-asutusalueilla on tulva-alueita esimerkiksi Torasjoen ja Valkealan reitin alueilla Valkealassa.

Vesistöjen ranta-alueiden maankäytön suunnittelussa ja rakentamisessa on aina tarpeen ottaa huomioon vesistöjen tulvaherkkyys.

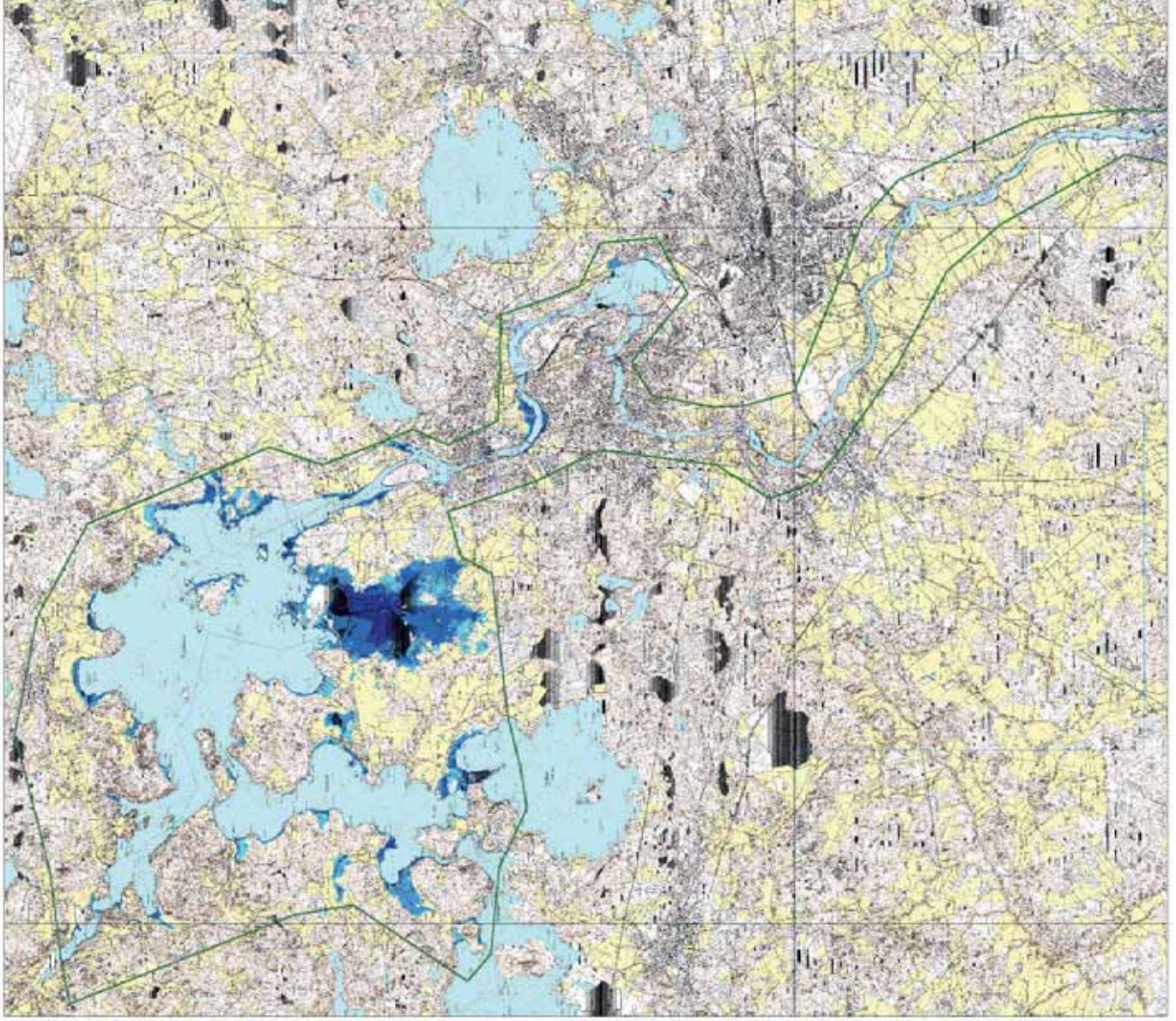
Kymijoen alueen yleispiirteinen tulvavaarakartta

LUONNOS 27.12.2007 (SYKE/MS)

0 1 2 km

1:40,000

- kaistoitettujen alueiden rajaus
- vedenkorkeudet (KAS/IV)
- MML:n 10 m korkeusmalli (muualla MML:n MTK:n korkeuskäyrät)
- HW 1/250
- vesisyvyys
 - 0-0,5 m
 - 0,5-1 m
 - 1-2 m
 - 2-3 m
 - yli 3 m

Kymijoen alueen yleispiirteinen tulvavaarakartta

LUONNOS 27.12.2007 (SYKE/MS)

0 1 2 km

1:40,000

karttoitun alueen raja
vedenkorkeudet (KAS/JV)

MML:n 10 m korkeusmalli (muualla MML:n MTK:n korkeuskäyrät)

HW 1/100

vesisyvyys

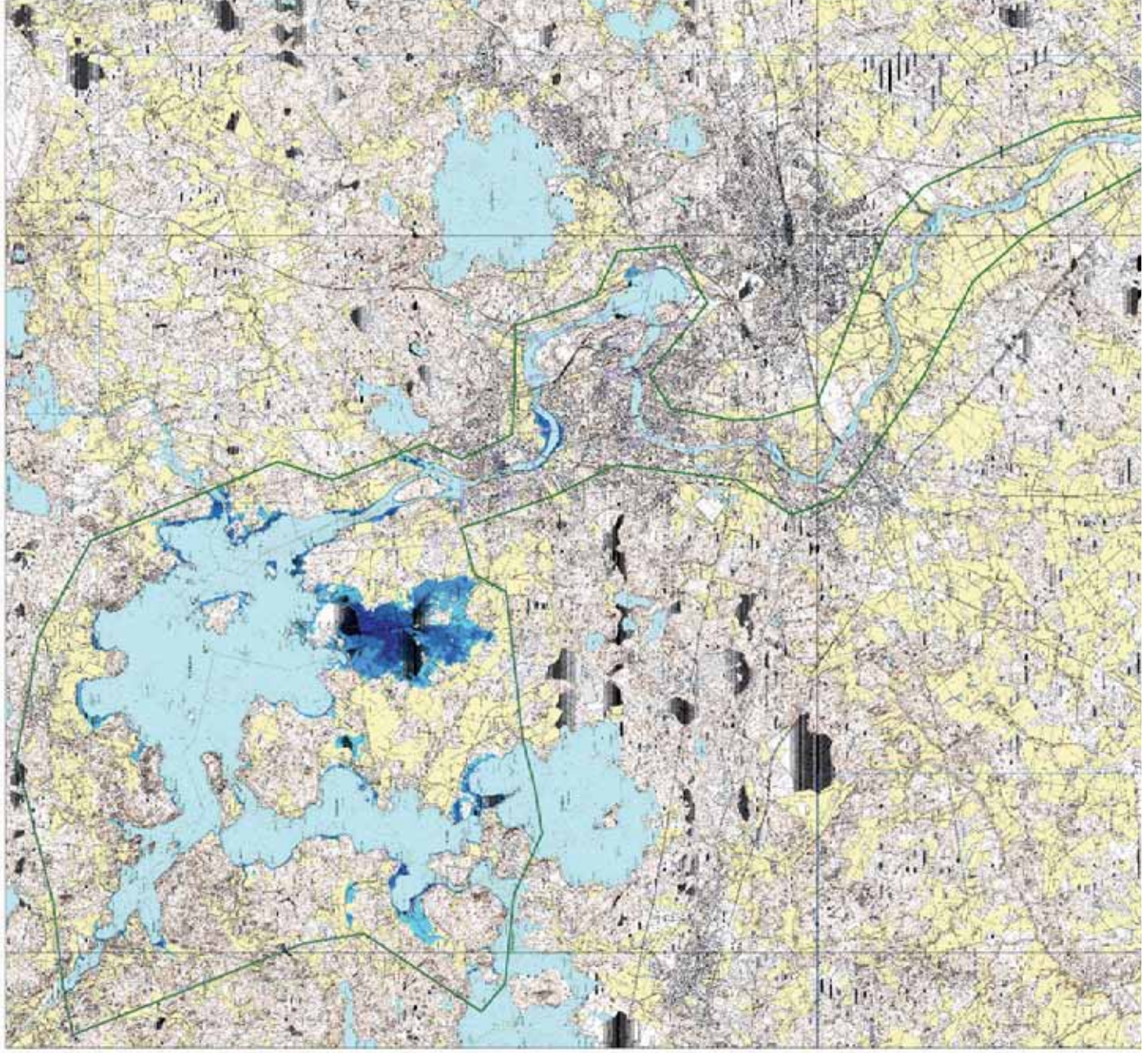
0-0.5 m

0.5-1 m

1-2 m

2-3 m

yli 3 m

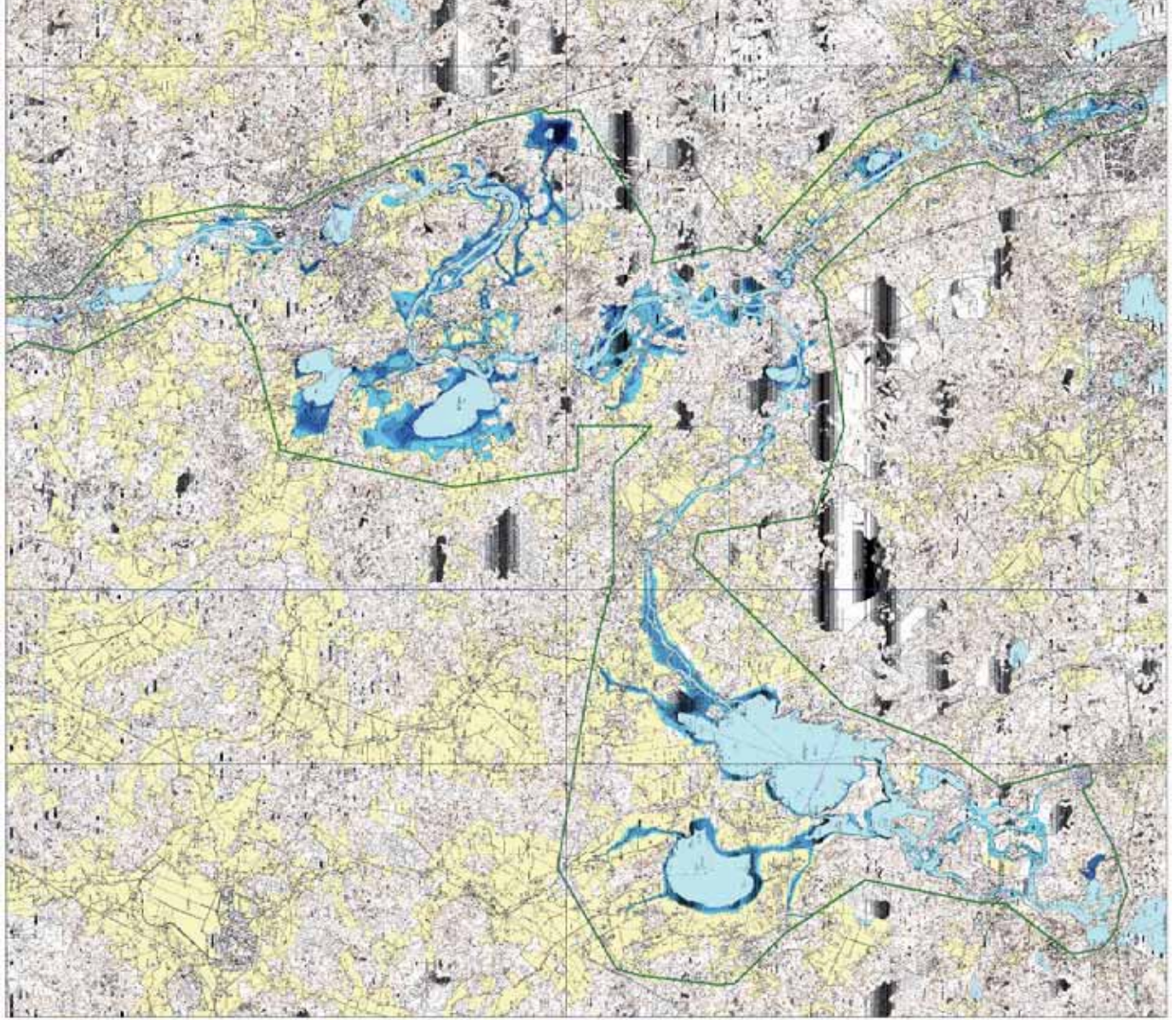

Kymijoen alueen yleispiirteinen tulvavaarakartta

LUONNOS 27.12.2007 (SYKE/MS)

0 1 2 km

1:40,000

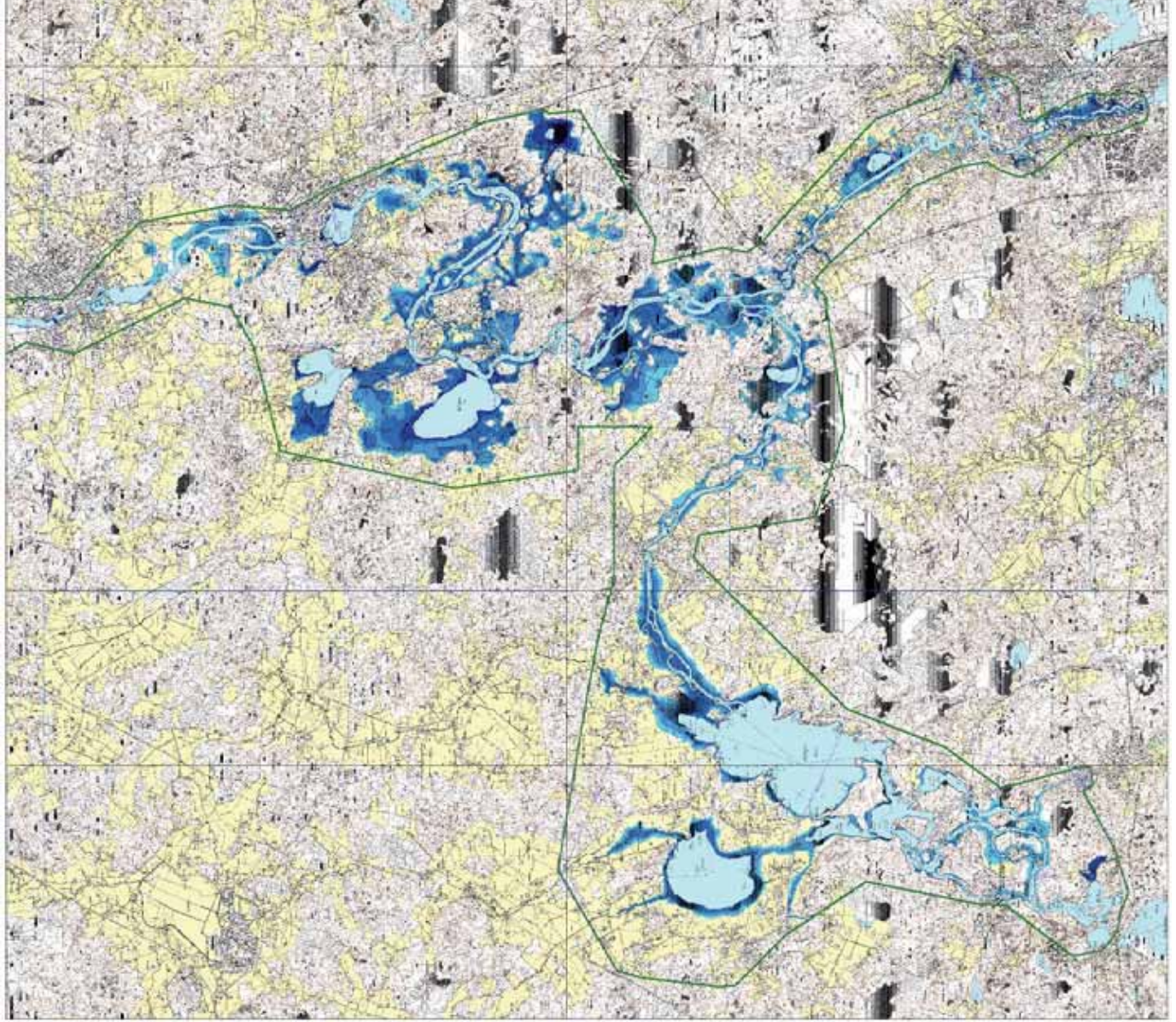

Kymijoen alueen yleispiirteinen tulvavaarakartta

LUONNOS 27.12.2007 (SYKE/MS)

0 1 2 km

1:40,000

2009

KYMENLAAKSON LIITTO

Karhulantie 36 B

48600 KOTKA

Puhelin +358 5 230 8900

www.kymenlaakso.fi

virasto@kymenlaakso.fi

A: 44

ISBN 978-952-9598-81-6